॥ ਅਕਾਲ ਸਹਾਇ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਪੰਥ ਖ਼ਾਲਸਾ
ਨਿਤਨੇਮ
ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ

ਵੱਲੋਂ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ

15ਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ

ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ

॥ ਅਕਾਲ ਸਹਾਇ ॥

ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਤਾ:–

ਭਾ. ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ

ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਇੰਡੀਆ)।

ਫੋਨ : (0183) 5011003, 2542346

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ

ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੱਛੇ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਪ੍ਰਿੰਟਰ : ਸੀ.ਜੇ. ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਤਕਰਾ

ਤਤਕਰਾ

ਤਤਕਰਾ

ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ,
ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥
ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ,
ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵੈ ॥

(ਮ. ੪ ਵਾਰ ਗਉੜੀ ਪੰ. ੩੦੫-੬)

੧. ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ ਸੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਾਤ ਗੁਜਰੀ, ਕ੍ਰਿਆ ਸੋਧਨ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੋ।

੨. ਉਠਕੇ ਜੰਗਲ (ਮੈਦਾਨੇ) ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਜਲ ਦਾ ਗੜਵਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ, ਮੈਦਾਨ ਖੇਡ ਕੇ ਗੜਵਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧਨਾ (ਮਾਂਜਨਾ) ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਫਲੱਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਵਰਤਣਾ, ਫਿਰ ਰੇਤਾ ਜਾਂ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਸਾਫ ਕਰਨੇ।

੩. ਮੁੱਖ ਮਾਂਜਨਾ (ਦਾਤਨ ਕਰਨੀ), ਜਲ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ।

ਕੰਘਾ ਦੋਨੋ ਵਕਤ ਕਰ, ਪਾਗ ਚੁਨਹਿ ਕਰ ਬਾਂਧਈ॥
ਦਾਤਨ ਨਿਤ ਨੀਤ ਕਰੇ, ਨ ਦੁਖ ਪਾਵਹਿ ਲਾਲ ਜੀ॥

(ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ)

੪. ਇਸ਼ਨਾਨ ਠੰਡੇ ਜਲ ਨਾਲ ਕਰਨਾ। ਸਰੀਰਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣੀ।

੫. ਕਛਹਿਰਾ ਬਦਲਣ ਸਮੇਂ ਇਕ ਪਹੁੰਚਾ ਲਾਹੁਣਾ ਇਕ ਪਾਉਣਾ ਨੰਗੇ ਮੋਢੇ ਜਾਂ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਕਛਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ।

ਯਥਾ-ਲੰਗੋਟ ਕਾਛਾ ਕਸ ਕਰ, ਬਰਸ (ਮੋਢੇ) ਨਾਂਗੇ ਕਰਨਾ॥

੬. ਆਸਨ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਦੁਮਾਲਾ (ਦਸਤਾਰ) ਸਜਾਉਣੀ, ਗੋਡਿਆਂ 'ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀਆ ਪਾ ਲੈਣਾ, ਦਸਤਾਰ ਕਛਹਿਰੇ ਨੂੰ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਦਸਤਾਰ ਪੇਚ ਪੇਚ ਕਰਕੇ ਉਤਾਰਨੀ, ਟੋਪੀ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਲਾਹੁਣੀ, ਚੁਣ ਕੇ ਫਿਰ ਸੀਸ 'ਤੇ ਸਜਾਉਣੀ।

੭. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲਾਂ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਅਤੇ ਮੂਲਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਜਾਪ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਜੋੜ ਕੇ ਕਰਨਾ, ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਨਾਲ ਕਰਨਾ।

੮. ਦਰਗਾਹੀ ਹੁਕਮ ਮੁਤਾਬਕ :

ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ
ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥

(ਮ. ੪ ਵਾਰ ਗਉੜੀ ਪੰਨਾ ੩੦੫-੬)

ਸਵੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਅਤੇ ਮੂਲਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ, ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਵੇਰੇ ਪਾਠ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸੁਣੋ। ਬਹਿਦਿਆਂ ਉਠਦਿਆਂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਪ ਜਾਂ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ।

੯. (ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ : ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ, ਸੂਯੇ (ਸ੍ਰਾਵਗ ਸੁਧ), ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ, ਅਨੰਦੁ ਸਾਹਿਬ ਸੰਪੂਰਨ) ਹੋਰ ਬਾਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਆਵੇ ਪੜ੍ਹੋ।

ਸ਼ਾਮੀਂ ਸੋਦਰ-ਰਹਿਰਾਸ ਆਰਤੀ-ਆਰਤਾ ਪੜ੍ਹੋ ਜਾਂ ਸੁਣੋ।

ਸਉਣ ਸਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲੇ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਬਿਸਰਾਮ ਕਰੋ।

ਹਰ ਸਿੱਖ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਬਾਣੀਆਂ, ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਦਸ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇ।

੧੦. ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਜਾਪ ਨਾ ਕਰੇ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਨ, ਜਾਪੈ ਅਉਰ ਕੋਈ ਜਾਪੁ॥
ਸੋ ਸਾਕਤ, ਸਿਖ ਮੂਲ ਨਹਿ, ਬਾਚਤ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਆਪ॥੧੭॥

੧੧. ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਰਹਿਤ

ਬਿਬੇਕੀ ਸਿੰਘ ਗੀਠਿਆਂ ਜਾਂ ਸੁੱਚਮ ਦਾ ਦਹੀਂ ਜਮਾਇ ਨਾਲ ਕੇਸੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੀ ਚਾਹੇ ਕਰੇ।

੧੨. ਕੇਸੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨੀਲੀ ਕੇਸਕੀ ਨਾ ਵਿਸਾਰੇ, ਲੱਕ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਕੇਸੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ।

੧੩. ਕੇਸ ਹਰੇ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨੰਗੇ ਨਾ ਰੱਖੋ, ਛੋਟਾ ਪਟਕਾ ਪੱਲਾ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰੇ (ਸੁਕਾਵੇ) ਕਛਹਿਰਾ ਬਦਲਨ ਸਮੇਂ ਭੀ ਕੇਸ ਨੰਗੇ ਕਛਹਿਰਾ ਨਾ ਬਦਲੇ।

੧੪. ਕੇਸ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਹਰੇ ਨਾ ਕਰੋ, ਬਾਏਂ ਜਾਂ ਦਾਏਂ (ਸੱਜੇ ਜਾਂ ਖੱਬੇ) ਕੇਸ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੱਖ ਕੇ ਉੱਪਰ ਨੀਲੀ ਕੇਸਕੀ ਰੱਖ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰੋ।

੧੫. ਕੰਘਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜੋ ਕੇਸ ਝੜਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਸੁੱਟੋ। (ਇਹ ਗੁਰੂ ਕੀ ਮੋਹਰ ਹਨ) ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕਰ ਦੇਵੋ, ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰੋ।

੧੬. ਗਿੱਲਾ ਜਾਂ ਸੁੱਕਾ ਕਛਹਿਰਾ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਛਹਿਰਾ ਕੇਸਾਂ ਦਾਹੜੇ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। (ਕਛਹਿਰਾ ਕਮਰ ਕੱਸੇ ਬੰਨੋ)।

੧੭. ਦਾਹੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖੋ ਰੋਮ ਨਾ ਛੇਦੋ, ਕਲਫ ਨਾ ਲਾਵੋ, ਨਾ ਕਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਉਸ਼ਧੀ ਵਰਤੇ, ਜੋ ਵਰਤੇ ਸੋ ਤਨਖਾਹੀਆ।

੧੮. ਬਾਣਾ, (ਅਕਾਲੀ ਫੌਜ ਦਾ), ਨੀਲਾ ਪਹਿਨੇ, (ਨੀਲਾ ਦੁਮਾਲਾ ਨੀਲਾ ਚੋਲਾ), ਕਮਰਕੱਸਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਹੇਠਾਂ ਨੀਲਾ ਪਟਕਾ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਕੇਸਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਨੋ ਅਤੇ ਕੇਸਕੀ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਪਹਿਨੇ ਸਫੇਦ ਕਛਹਿਰਾ ਤੇੜ ਰੱਖਣਾ, ਪਜਾਮਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਰਨਾ, ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਹਾਫ਼ ਸਟਾਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

੧੯. ਦਸਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਆਦਿ, ਦਸਮ, ਸਰਬਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਜਾਣੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਮਝ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੇ।

੨੦. ਟੇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਅਤੇ ਪਰਚਾ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ) ਦੀਦਾਰ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਰੱਖਣਾ।

੨੧. ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਮਰਦ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ 'ਕੌਰ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਨ।

੨੨. ਅੱਧਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੱਦਣਾ, ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਸੱਦਣਾ।

੨੩. ਅਣਦਾੜ੍ਹੀਏ, ਅੰਗ-ਭੰਗ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ।

੨੪. **ਪੰਜ ਕਕਾਰ** - (1) ਕੇਸ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਕੇਸਕੀ, (2) ਕੰਘਾ, (3) ਕੜਾ, (4) ਕ੍ਰਿਪਾਨ, (5) ਕਛਹਿਰਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਸਮਝਣੇ, ਕਿਸੇ ਵਕਤ (ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਰਾਤ ਸੌਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਕਕਾਰ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

੨੫. **ਕੰਘਾ ਦੰਦਾ ਟੁੱਟਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਨਾ**-ਦੋ ਕੰਘੇ ਰੱਖੇ, ਇਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੰਦਾ ਟੁੱਟਣ 'ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾ ਸਾਬਤ ਕੰਘਾ ਵਰਤਨਾ।

੨੬. ਦਸਤਾਰ ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਸਜਾਉਣੀ, ਫਰਰੇ ਵਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਦੁਮਾਲਾ ਸਜਾ ਕੇ ਫਰਰੇ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਪੜ੍ਹੇ।

੨੭. ਫਰਰੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਣ ਕੇ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ।

੨੮. ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰੀ ਬਿਨਾਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਾ ਜਾਵੇ,

ਬਾਹਰੋਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣੀ। ਜਦ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰ ਜਾਵੇ, ਪੰਜ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਵੇ। ਅਦਬ ਸਹਿਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੇ। ਜੁਰਾਬ ਪਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਪੰਜ ਕਕਾਰੀ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿਤਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ :-

ੳ. ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਨੀ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਨੀਲੀ ਕੇਸਕੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖੇ।

ਅ. ਕ੍ਰਿਪਾਨ (ਸ਼ਸਤ੍ਰ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਇਸ਼ਟ ਦੇਵ ਜਾਣ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੇ।

ੲ. ਸਿੰਘ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਹੋਵੇ (ਟੋਪੀ ਮਨਮਤ ਤੇ ਕੁਰਹਿਤ ਹੈ।)

ਹੋਇ ਸਿੱਖ ਸਿਰਿ ਟੋਪੀ ਧਰੈ॥
ਸਾਤ ਜਨਮ ਕੁਸ਼ਟੀ ਹੋਇ ਮਰੈ॥

(ਰਹਿਤਨਾਮਾ)

ਦਸਤਾਰ ਟੋਪੀ ਵਾਂਗ ਨਾ ਲਾਹੁਣੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟੋਪੀ ਵਾਂਗ ਸੀਸ 'ਤੇ ਰੱਖਣੀ।

ਸ. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ।

ਹ. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਜਾਪ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ।

ਕ. ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ।

ਖ. ਗੁਰੂ ਨਮਿਤ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣਾ।

ਗ. ਸਤਿਸੰਗਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ।

ਘ. ਹਰ ਕਾਰਜ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ। ਹੋਰ ਮਤਾਂ ਦੀ ਰੀਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

ਙ. ਹਰ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਚਲਣਾ।

ਚ. ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਅਤੇ ਸਤ, ਸੰਤੋਖ, ਧੀਰਜ ਸ਼ੁੱਭ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ।

ਛ. ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ।

ਜ. ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਕੋਈ ਰੋਮ ਭੀ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਛੇਦਨਾ (ਕੱਟਣਾ)।

ਝ. ਤਮਾਕੂ (ਧੂਮਰ ਪਾਣ) ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

ਞ. ਕੁੱਠਾ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ।

ਟ. ਮੁਸਲੀ ਯੁੱਧ ਭਾਵ ਪਰ ਨਾਰੀ ਦਾ ਸੰਭੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

ਠ. ਮੀਣੇ-ਮਸੰਦ ਧੀਰ ਮੱਲੀਏ, ਰਾਮਰਾਈਏ, ਨੜੀ ਮਾਰ ਕੁੜੀ ਮਾਰ-ਸਿਰ ਗੁੰਮ ਤੇ ਪਤਿਤ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

ਡ. ਚੋਰੀ-ਯਾਰੀ-ਜੂਆ ਨਖਿਧ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ।

ਢ. ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਬਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

ਣ. ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ (ਫੋਟੋ ਪੂਜਾ) ਮੜ੍ਹੀ-ਮਸਾਣੀ-ਮੱਠ-ਪੂਜਾ, ਸ਼ਗਨ-ਅਪਸ਼ਗਨ, ਤੀਰਥ-ਬਰਤ ਰੱਖਣੇ, ਸੂਤਕ-ਪਾਤਕ, ਛੂਤ-ਛਾਤ, ਸਰਾਧ ਕਰਨੇ, ਛਾਇਆ, ਪੁੱਛਣਾ, ਜੰਤ੍ਰ-ਮੰਤ੍ਰ ਆਦਿ ਭਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਣਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣੇ।

੨੮. ਅਕਾਲੀ ਫੌਜ, ਸਦਾ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰੀ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਵੇ।

੨੯. ਹਰ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ। ਉਠਦਿਆ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਜਪਣਾ, ਪ੍ਰਸਾਦਾ ਛਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਛਕਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦਾ ਕਰੇ।

੩੦. ਚੀਤਾ ਭਜਾਏ (ਪੇਸ਼ਾਬ ਕਰਨ 'ਤੇ) ਪੰਜ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ।

੩੧. ਗੁਰਬਾਣੀ, ਕਿਸੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇ (ਗੁਟਕਾ ਜਾਂ ਪੋਥੀ) ਸੂੱਛ ਰੁਮਾਲ ਵਿਚ ਰੱਖੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਉੱਚੀ ਜਗ੍ਹਾ ਰੱਖੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਅਦਬ ਰੱਖੇ।

੩੨. ਸਿੱਖ-ਸਿੱਖ ਤੇ ਵਾਰ ਨਾ ਕਰੇ-ਗਰੀਬ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ।

੩੩. ਧੀ-ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਾ ਵੱਟੇ ਨਾ ਖਾਏ।

੩੪. ਸ਼ਸਤ੍ਰ (ਕ੍ਰਿਪਾਨ) ਕਦੇ ਨਾ ਵਿਸਾਰੇ ਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਹੈ :

ਬਿਨਾ ਸਸਤ੍ਰ ਕੇਸੰ, ਨਰੰ ਭੇਡ ਜਾਨੋ॥

ਅਤੇ ਪੀਰ ਜਾਣ ਕੇ ਪੂਜਾ ਕਰੇ।

੩੫. ਬੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਏ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਛੱਕਣਾ ਸਗੋਂ ਸੁੱਚਮਤਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਅਹਾਰ ਛਕਣਾ ਹੈ।

ਯਥ : ਜਾ ਕੀ ਰਹਿਤ ਨਾ ਜਾਣੀਐ, ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਚੀਤ॥
ਤਾ ਕਾ ਭੋਜਨ ਖਾਈਐ ਟੂਟੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤ॥

੩੬. ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ ਸੁੱਚਮ ਰੱਖਣੀ।

੩੭. ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰ ਸਿਖਣੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਨੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੰਠ ਕਰਨੀ, ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਸੁਣਨਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਤ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ।

੩੮. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਬੈਠਣਾ, ਮਲੀਨ ਹਵਾ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਨੀ, ਜੇ ਬੇਵਸੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਉਠ ਕੇ ਜਾਣਾ। ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ੂਰੀਆ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖੇ, ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾ ਕੇ ਕੋਈ ਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਹਜ਼ੂਰੀਏ ਨਾਲ ਕਰਨੀ, ਅਜਿਹੇ ਹੱਥ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ।

੩੯. ਮੂਲ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸੇਵਾ-ਭਾਉ, ਭਗਤੀ-ਸਿਮਰਨ, ਜਪ-ਤਪ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ, ਧਰਮ ਕਰਮ ਹੈ।

੪੦. ਬਿਹੰਗਮ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਫੈਲਾ ਕੇ ਕੁੱਝ ਮੰਗੇ ਨਾਹੀ। ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਗੁਰੂ ਭਰੋਸੇ ਜੋ ਦੇਵੇ ਸੋ ਖਾਵੇ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੇ।

੪੧. ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮ ਨਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਫੌਜ ਦੇ ਬਾਣੇ ਤੇ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਿਰਾਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ।

੪੨. ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਨ ਸਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਵੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਨੀ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਹੈ।

੪੩. ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਰਨ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਸੰਸਕਾਰ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨੇ।

੪੪. ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਜੋੜ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੇ।

੪੫. ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਤੋੜਨਾ (ਤਲਾਕ ਕਰਨਾ) ਮਨਮਤਿ ਹੈ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਜੀਆਂ ਦੀ ਨਾ ਬਣੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅੱਗੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਵੇ, ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੇ ਲਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਤੈਨੂੰ ਗਵਾਹ ਬਣਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਣ ਨਿਭਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰੋ। ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਗੁਰੂ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ, ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲਗਵਾ ਕੇ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਾਵੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ।

੪੬. ਕੰਨ-ਨੱਕ ਛੇਦਨੇ (ਸਿੰਘ-ਸਿੰਘਨੀ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਹੈ (ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਰਹਿਣਾ) ਅੰਗ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ।

੪੭. ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਨਾ ਪਵੇ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਵੇ, ਬਿਬੇਕੀ ਸਿੰਘ ਲੰਗਰ 'ਚ ਜਾ ਮਾਮਲਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਵੇ ਤਾਂ ਲੰਗਰ ਚੜ੍ਹੇ।

੪੮. ਜੇਕਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੁਰਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਲੰਗਰ ਛੱਕਣਾ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਛੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਮਤਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਮਰਯਾਦਾ

੪੯. ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਫੇਰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਤਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ।

੫੦. ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਧੂਪ ਧੁਖਾਵੇ, ਕੁੰਭ, ਨਾਰੀਏਲ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਜੋਤ ਜਗਾਵੇ।

੫੧. ਦਰਸ਼ਨੀ ਭੇਟਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰੇ।

੫੨. ਭੋਗ ਸਮੇਂ ਰਾਗਮਾਲਾ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ (ਸੰਪੂਰਨ) ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ ਤੇ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ (ਸੰਪੂਰਨ) ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਰਤੀ-ਆਰਤਾ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ।

੫੩. ਸਰਬਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਮੇਂ ਸਰਬਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਵਿਚ ਦਰਜ ਆਰਤੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੇ।

੫੪. ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਦਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਦਸਮ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਰਬਲੋਹ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭਵਾਨੀ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖੇ।

੫੫. ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਨਾ ਕਰੇ।

੫੬. ਅਖੰਡ ਪਾਠ 'ਚ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਹਾਰ ਕਰੇ।

੫੭. ਘਰ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਵੀ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਾਇਆ, ਬਸਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕਰੇ।

੫੮. ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਦਬ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਕੇ। ਜੈਸਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਹੈ।

ਯਥਾ ਜਿਨ ਭੈ ਅਦਬ ਨ ਬਾਣੀ ਧਾਰਾ॥
ਜਾਨਹੁ ਸੋ ਸਿਖ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰਾ॥

੫੯. ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਰਬਲੋਹ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ 'ਚ ਮੱਠੀ-ਮੱਠੀ ਅੱਗ 'ਤੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ (ਸੰਪੂਰਨ) ਪਾਠ ਕਰ ਕੇ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ।

੬੦. ਜਦੋਂ ਅਰਦਾਸੀਆ ਸਿੰਘ ਅਰਦਾਸ ਵੇਲੇ ਪੰਗਤੀ ਪੜ੍ਹੇ

ਕਰੀ ਪਾਕਸਾਲ ਸੋਚ ਪਵਿਤ੍ਰਾ
ਹੁਣਿ ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ ਹਰਿ ਰਾਏ ॥੨॥

ਉਸ ਵੇਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਭੇਟ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਗੱਫਾ ਕੱਢ ਕੇ ਵਰਤਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਕ ਗੱਫਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਲਈ ਤਾਬਿਆ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰ ਦਰੀਆਉ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕੱਢਣਾ। ਉਪਰੰਤ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਾਉਣੀ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਮੂਲਮੰਤ੍ਰ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ
ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਜਪੁ ॥
ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ
ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧ ॥

ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਜਪਿ ਹਉਮੈ ਖੋਈ ॥

(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ
ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਜਪੁ ॥
ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧ ॥

ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖ* ਵਾਰ ॥ ਚੁਪੈ ਚੁਪਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥ ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ* ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥

---

* ਲੱਖ ਬੋਲੋ

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥੧ ॥

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥ ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥ ਇਕਨਾ* ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ * ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥੨ ॥

ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ* ਤਾਣੁ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਇਕਨਾ ਇਕੱਠਾ ਬੋਲੋ, ਬੁੱਝੈ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਕਿਸੈ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ

ਦੇਹ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥ ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥ ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥ ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥ ਜੁਗਾ* ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥ ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੩ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥ ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥ ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥ ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪ ॥

---

* ਜੁੱਗਾ ਬੋਲੋ

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥ ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥ ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥ ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥ ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥ ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ* ॥ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੫ ॥

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ* ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ* ਕਰੀ ॥ ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥ ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥ ਗੁਰਾ ਇਕ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਬੁੱਝਾਈ, ਨ੍ਹਾਵਾ, ਨ੍ਹਾਇ ਬੋਲੋ

ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ
ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬ ॥

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ ॥
ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥
ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥
ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥ ਨਾਨਕ
ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥ ਤੇਹਾ
ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੭ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥ ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ
ਧਵਲ ਆਕਾਸ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥
ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ
ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੮ ॥

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ
ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ ॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੯ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੦ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥ ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥ ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ ॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੧ ॥

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥ ਕਾਗਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥ ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ

ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੨ ॥

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥ ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥ ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥ ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੩ ॥

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥ ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ ॥ ਮੰਨੈ ਮਗੁ* ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ ॥ ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ॥ ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੪ ॥

ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥ ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥ ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁਸਿਖ ॥ ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥ ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫ ॥

---

* ਮਗੁ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥ ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥ ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥ ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥ ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥ ਜੇ ਕੋ ਬੁਝੈ* ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥ ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥ ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥ ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥ ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥ ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥ ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੌਣੁ ਕੂਤੁ ॥ ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ* ਦਰੀਆਉ ॥ ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਬੁੱਝੈ, ਲੱਖ ਬੋਲੋ

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥

ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥ ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥ ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥ ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥ ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥ ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥

ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ
ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ
ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮ ॥

ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥ ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ
ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥ ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥
ਅਖਰੀ* ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥ ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ
ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥ ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥
ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥ ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ
ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥ ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ
ਪਾਹਿ ॥ ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ
ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥ ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ
ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯ ॥

---

* ਅੱਖਰੀ ਬੋਲੋ

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥ ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥ ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ॥ ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥ ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥ ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥ ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦ ॥

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥ ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥ ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥ ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥ ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥ ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥ ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥ ਵੇਲ ਨ

ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥ ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ* ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥ ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥ ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥ ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥ ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ* ਸਿਆਣਾ ॥ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੌ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ ॥੨੧ ॥

ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ ॥ ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਥਕੇ* ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥ ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੂ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ॥ ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥ ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ॥੨੨ ॥

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ:- ਕਾਦੀਆ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੂ-ਇੱਕ ਅਤੇ ਥੱਕੇ ਬੋਲੋ

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ॥ ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥ ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥ ਕੀੜੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥ ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥ ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥ ਊਚੇ ਉਪਰਿ* ਊਚਾ ਨਾਉ ॥ ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥ ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥ ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ

---

* ਊਪਰਿ ਨਾ ਪੜ੍ਹੋ

ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪ ॥

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥ ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ ॥ ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥ ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ* ਪਾਹਿ ॥ ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥ ਕੇਤਿਆ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ ॥ ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ॥ ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ ॥ ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ॥ ਓਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥ ਆਖਹਿ ਸਿ ਭਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥ ਜਿਸਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੨੫ ॥

---

* ਮੁੱਕਰੁ ਬੋਲੋ

ਅਮੁਲ ਗੁਣ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰ ॥ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ ॥ ਅਮੁਲ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਹਿ ॥ ਅਮੁਲ ਭਾਇ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ ॥ ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੁ ਤੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥ ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥ ਆਖਹਿ ਪੜੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥ ਆਖਹਿ ਬਰਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰਦ ॥ ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ ॥ ਆਖਹਿ ਈਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ ॥ ਆਖਹਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ ॥ ਆਖਹਿ ਦਾਨਵ ਆਖਹਿ ਦੇਵ ॥ ਆਖਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥ ਕੇਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣਿ ਪਾਹਿ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥ ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ॥ ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ

ਕੇਈ ਕੇਇ ॥ ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁਵਿਗਾੜੁ ॥ ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥੨੬ ॥

ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥ ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥ ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ

ਸੁਰਗਾ ਮਛ* ਪਇਆਲੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ* ਸੂਰਾ
ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥ ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ
ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ॥ ਸੇਈ ਤੁਧੁਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ
ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥ ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ
ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥
ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥
ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ
ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ
ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ
ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥ ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ
ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੨੭॥

---

* ਮੱਛ ਬੋਲੋ, ਮਹਾ-ਬਲ ਪੜ੍ਹੋ

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ॥ ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ॥ ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ* ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੮ ॥

ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ ॥ ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ ॥ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੯ ॥

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀ*

---

* ਜੁੱਗੁ ਜੁੱਗੁ ਨਿਖੇੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਲਾਏ-ਦੀ ਬਾਣ ਮੁੱਖ ਪਾਠ ਹੈ

ਬਾਣੁ ॥ ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥ ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੦ ॥

ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੧ ॥

ਇਕ ਦੂ ਜੀਭੌ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ ॥ ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੇੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥ ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ ॥ ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਈ ਰੀਸ ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ ॥੩੨ ॥

ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩ ॥

ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ॥ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥ ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥੩੪ ॥

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ ॥ ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ

ਆਖਹੁ ਕਰਮੁ ॥ ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ* ਮਹੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥ ਕੇਤੀਆ ਕਰਮਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥ ਕੇਤੀਆ ਖਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਰਿੰਦ ॥ ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ॥੩੫ ॥

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ ॥ ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ ॥ ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ ॥ ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ॥ ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ* ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥ ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਕਾਨ੍ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਗੱਲਾ ਬੋਲੋ

ਬੁਧਿ ॥ ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬ ॥

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥ ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥ ਤਿਥੈ *ਸੀਤੋ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ ॥ ਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥ ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਹਿ ॥ ਜਿਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥ ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ਸਚਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥ ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥ ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ* ਆਕਾਰ ॥ ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ ॥ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥੩੭ ॥

---

* ਲੋਅ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਸੀਤੋ ਕੱਸ ਕੇ ਸੀਤਾ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ

ਜਤੁ* ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥ ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥ ਭਉ ਖਲਾ* ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ ॥ ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ॥ ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩੮ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ* ॥ ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ* ॥ ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥ ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥ ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ* ਘਾਲਿ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੧ ॥

(ਅੰਗ ੧-੮)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਜਤੁ ਅਤੇ ਜਗਤੁ ਪੋਲਾ ਪੜ੍ਹੋ, ਮਹੱਤੁ ਤੇ ਮਸੱਕਤਿ, ਖੱਲਾ ਬੋਲੋ

ਸ੍ਰੀ ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਜਾਪੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥
ਛਪੈ ਛੰਦੁ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚੱਕ੍ਰ ਚਿਹਨ ਅਰੁ ਬਰਨ ਜਾਤਿ ਅਰੁ ਪਾਤਿ ਨਹਿਨ ਜਿਹ ॥ ਰੂਪ ਰੰਗ ਅਰੁ ਰੇਖ ਭੇਖ ਕੋਊ ਕਹਿ ਨ ਸਕਤਿ ਕਿਹ ॥ ਅਚਲ ਮੂਰਤਿ ਅਨਭਉ ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਮਿਤੋਜਿ* ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਣਿ ਸਾਹਿ ਸਾਹਾਣਿ ਗਣਿੱਜੈ ॥ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮਹੀਪ ਸੁਰ ਨਰ ਅਸੁਰ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਕਹਤ ॥ ਤ੍ਵ ਸਰਬ ਨਾਮ ਕਥੈ ਕਵਨ ਕਰਮ ਨਾਮ ਬਰਣਤ ਸੁਮਤਿ* ॥੧ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਅਮਿੱਤੋਜਿ ਤੇ ਸੁਮੱਤਿ ਬੋਲੋ

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਅਕਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਰੂਪੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨੂਪੇ ॥੨॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੇਖੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਲੇਖੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਕਾਏ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜਾਏ ॥੩॥ ਨਮਸਤੰ ਅਗੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨਾਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਠਾਮੇ ॥੪॥ ਨਮਸਤੰ ਅਕਰਮੰ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਧਰਮੰ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨਾਮੰ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਧਾਮੰ ॥੫॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜੀਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੀਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਬਾਹੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਢਾਹੇ ॥੬॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨੀਲੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨਾਦੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਛੇਦੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਗਾਧੇ ॥੭॥ ਨਮਸਤੰ ਅਗੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਉਦਾਰੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਪਾਰੇ ॥੮॥ ਨਮਸਤੰ ਸੁ ਏਕੈ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨੇਕੈ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੂਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜੂਪੇ ॥੯॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਕਰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਭਰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਦੇਸੇ ॥

ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਭੇਸੇ* ॥੧੦ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਨਾਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਕਾਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਧਾਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਘਾਤੇ ॥ ੧੧ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਧੂਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੂਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਲੋਕੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਸੋਕੇ ॥੧੨ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਤਾਪੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਥਾਪੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਤ੍ਰਿਮਾਨੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨਿਧਾਨੇ ॥੧੩ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਗਾਹੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਬਾਹੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਤ੍ਰਿਬਰਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਸਰਗੇ ॥ ੧੪ ॥ ਨਮਸਤੰ ਪ੍ਰਭੋਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸੁਜੋਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਰੰਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੰਗੇ ॥ ੧੫ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਗੰਮੇ ॥ ਨਮਸਤਸਤੁ ਰੰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਜਲਾਸ੍ਰੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨਿਰਾਸ੍ਰੇ ॥੧੬ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜਾਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਪਾਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਮਜਬੇ ॥ ਨਮਸਤਸਤੁ ਅਜਬੇ ॥੧੭ ॥ ਅਦੇਸੰ ਅਦੇਸੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੇਸੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਧਾਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਬਾਮੇ ॥ ੧੮ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਕਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ

---

* "ਨ੍ਰਿ" ਦੇ ਪੈਰ ਰਾਰੇ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰੋ ।

ਦਯਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੂਪੇ ॥੧੯ ॥
ਨਮੋ ਸਰਬ ਖਾਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਥਾਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ
ਕਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਪਾਲੇ ॥੨੦ ॥ ਨਮਸਤਸਤੁ ਦੇਵੈ ॥
ਨਮਸਤੰ ਅਭੇਵੈ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜਨਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸੁ ਬਨ
ਮੇ ॥੨੧ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਗਉਨੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭਉਨੇ ॥
ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੰਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੰਗੇ ॥੨੨ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲ
ਕਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤਸਤੁ ਦਿਆਲੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਬਰਨੇ ॥
ਨਮਸਤੰ ਅਮਰਨੇ ॥੨੩ ॥ ਨਮਸਤੰ ਜਰਾਰੰ ॥ ਨਮਸਤੰ
ਕ੍ਰਿਤਾਰੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਧੰਧੇ ॥ ਨਮੋਸਤੁ* ਅਬੰਧੇ ॥੨੪ ॥
ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਸਾਕੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਬਾਕੇ ॥ ਨਮਸਤੰ
ਰਹੀਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਕਰੀਮੇ ॥੨੫ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨੰਤੇ ॥
ਨਮਸਤੰ ਮਹੰਤੇ ॥ ਨਮਸਤਸਤੁ ਰਾਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ
ਸੁਹਾਗੇ ॥੨੬ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਸੋਖੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਪੋਖੰ ॥
ਨਮੋ ਸਰਬ ਕਰਤਾ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਹਰਤਾ ॥੨੭ ॥ ਨਮੋ

---

* ਨ-ਮੋਸਤੁ ਬੋਲੋ

ਜੋਗ ਜੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਦਿਆਲੇ ॥
ਨਮੋ ਸਰਬ ਪਾਲੇ ॥੨੮ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਜੂ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂ ਹੈਂ ॥
੨੯ ॥ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਮ ਹੈਂ ॥ ਅਕਾਮ
ਹੈਂ ॥੩੦ ॥ ਅਧੇ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇ ਹੈਂ ॥ ਅਜੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭੀਤ
ਹੈਂ ॥੩੧ ॥ ਤ੍ਰਿਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ ॥ ਤ੍ਰਿਬਰਗ ਹੈਂ ॥
ਅਸਰਗ ਹੈਂ ॥੩੨ ॥ ਅਨੀਲ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ਅਜੇ
ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਦ ਹੈਂ ॥੩੩ ॥ ਅਜਨਮ ਹੈਂ ॥ ਅਬਰਨ ਹੈਂ ॥
ਅਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭਰਨ ਹੈਂ ॥੩੪ ॥ ਅਗੰਜ ਹੈਂ ॥ ਅਭੰਜ
ਹੈਂ ॥ ਅਝੂਝ ਹੈਂ ॥ ਅਝੰਝ ਹੈਂ ॥੩੫ ॥ ਅਮੀਕ ਹੈਂ ॥
ਰਫੀਕ ਹੈਂ ॥ ਅਧੰਧ ਹੈਂ ॥ ਅਬੰਧ ਹੈਂ ॥੩੬ ॥ ਨ੍ਰਿਬੂਝ
ਹੈਂ ॥ ਅਸੂਝ ਹੈਂ ॥ ਅਕਾਲ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਲ ਹੈਂ ॥੩੭ ॥
ਅਲਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ॥ ਮਹੰਤ
ਹੈਂ ॥੩੮ ॥ ਅਲੀਕ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਸ੍ਰੀਕ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਲੰਭ ਹੈਂ ॥

ਅਸੰਭ ਹੈਂ ॥੩੯॥ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਜੰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਅਛੂਤ ਹੈਂ ॥੪੦॥ ਅਲੋਕ ਹੈਂ ॥ ਅਸੋਕ ਹੈਂ ॥ ਅਕਰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਭਰਮ ਹੈਂ ॥੪੧॥ ਅਜੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਬਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਗਾਹ ਹੈਂ ॥੪੨॥ ਅਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ ॥ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ॥ ਫਿਰਿ ਏਕ ਹੈਂ ॥੪੩॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਨਮੋ ਸਰਬ ਮਾਨੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਨਿਧਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਦੇਵ ਦੇਵੇ ॥ ਅਭੇਖੀ ਅਭੇਵੇ ॥੪੪॥ ਨਮੋ ਕਾਲ ਕਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਪਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਗਉਣੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭਉਣੇ ॥੪੫॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਥੇ ॥ ਨ੍ਰਿਸੰਗੀ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਨਮੋ ਭਾਨ ਭਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਮਾਨ ਮਾਨੇ ॥੪੬॥ ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਭਾਨ ਭਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਗੀਤ ਗੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਤਾਨ ਤਾਨੇ ॥੪੭॥ ਨਮੋ ਨ੍ਰਿਤ ਨ੍ਰਿਤੇ ॥ ਨਮੋ ਨਾਦ ਨਾਦੇ ॥ ਨਮੋ ਪਾਨ ਪਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਬਾਦ ਬਾਦੇ ॥੪੮॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਪ੍ਰਭੰਗੀ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥

ਸਮਸਤੀ ਬਿਭੂਤੇ ॥੪੯ ॥ ਕਲੰਕੰ ਬਿਨਾਨੇ ॥ ਕਲੰਕੀ* ਸਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ॥ ਸ੍ਵੂਰੰ ਪਰਮ ਰੂਪੇ ॥੫੦ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇ ॥ ਸ੍ਵੂਰੰ ਪਰਮ ਸਿੱਧੇ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ॥ ਸ੍ਵੂਰੰ ਪਰਮ ਬ੍ਰਿੱਧੇ ॥੫੧ ॥ ਨਮੋ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਣੇ ॥ ਨਮੋ ਅਸਤ੍ਰ ਮਾਣੇ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਗਿਆਤਾ ॥ ਨਮੋ ਲੋਕਮਾਤਾ* ॥੫੨ ॥ ਅਭੇਖੀ ਅਭਰਮੀ ॥ ਅਭੋਗੀ ਅਭੁਗਤੇ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇ ॥ ਸ੍ਵੂਰੰ ਪਰਮ ਜੁਗਤੇ ॥੫੩ ॥ ਨਮੋ ਨਿੱਤ ਨਾਰਾਇਣੇ ॥ ਕ੍ਰੂਰ ਕਰਮੇ ॥ ਨਮੋ ਪ੍ਰੇਤ ਅਪ੍ਰੇਤ ॥ ਦੇਵੇ ਸੁਧਰਮੇ ॥੫੪ ॥ ਨਮੋ ਰੋਗ ਹਰਤਾ ॥ ਨਮੋ ਰਾਗ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਾਹ ਸਾਹੰ ॥ ਨਮੋ ਭੂਪ ਭੂਪੇ ॥੫੫ ॥ ਨਮੋ ਦਾਨ ਦਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਮਾਨ ਮਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਰੋਗ ਰੋਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਇਸਨਾਨੰ ॥੫੬ ॥ ਨਮੋ ਮੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰੰ ॥ ਨਮੋ ਜੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰੰ ॥ ਨਮੋ ਇਸਟ ਇਸਟੇ ॥ ਨਮੋ ਤੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰੰ ॥੫੭ ॥ ਸਦਾ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ॥ ਸਰਬੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਅਨੂਪੇ ਅਰੂਪੇ ॥

---

* ਇਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ 'ਚ ਪੜ੍ਹੋ ।

* ਲੋਕ ਮਾਤਾ ਪੋਲਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ੫੮ ॥ ਸਦਾ ਸਿੱਧਿਦਾ* ॥ ਬੁੱਧਿਦਾ* ਬ੍ਰਿਧਿ ਕਰਤਾ ॥ ਅਧੋ ਉਰਧ ਅਰਧੰ ॥ ਅਘੰ ਓਘ ਹਰਤਾ ॥੫੯ ॥ ਪਰਮ ਪਰਮ ਪਰਮੇ ॥ ਸ੍ਵਰੰ ਪ੍ਰੋਛ ਪਾਲੰ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ॥ ਸਿੱਧਿ ਦਾਤਾ ਦਿਆਲੰ ॥੬੦ ॥ ਅਛੇਦੀ ਅਭੇਦੀ ॥ ਅਨਾਮੰ ਅਕਾਮੰ ॥ ਸਮਸਤੋ ਪਰਾਜੀ ॥ ਸਮਸਤਸਤੁ ਧਾਮੰ ॥੬੧ ॥

ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ॥ ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥

ਜਲੇ ਹੈਂ ॥ ਥਲੇ ਹੈਂ ॥ ਅਭੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇ ਹੈਂ ॥੬੨ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ॥ ਅਜੂ ਹੈਂ ॥ ਅਦੇਸ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਸ ਹੈਂ ॥੬੩ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਅਗਾਧੇ ਅਬਾਧੇ ॥ ਅਨੰਦੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਮਾਨੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਨਿਧਾਨੇ ॥੬੪ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਨ੍ਰਿਨਾਥੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਅਗੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਅਭੰਜੇ ॥੬੫ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਅਕਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਵੰ ਅਪਾਲੇ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ:- ਸਿੱਧਿ -ਦਾ, ਬੁੱਧਿ - ਦਾ ਪੜ੍ਹੋ।

ਨਮੋ ਸਰਬ ਦੇਸੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੇਸੇ ॥੬੬ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ॥ ਨਮੋ ਸਾਜ ਸਾਜੇ ॥ ਨਮੋ ਸਾਹ ਸਾਹੇ ॥ ਨਮੋ ਮਾਹ ਮਾਹੇ ॥੬੭ ॥ ਨਮੋ ਗੀਤ ਗੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਰੋਖ ਰੋਖੇ ॥ ਨਮੋ ਸੋਖ ਸੋਖੇ ॥੬੮ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਜੀਤੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੀਤੰ ॥੬੯ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਗਿਆਨੰ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਤਾਨੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਮੰਤ੍ਰੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਜੰਤ੍ਰੰ ॥੭੦ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਦ੍ਰਿੱਸੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਕ੍ਰਿੱਸੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੰਗੇ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਅਨੰਗੇ ॥੭੧ ॥ ਨਮੋ ਜੀਵ ਜੀਵੰ ॥ ਨਮੋ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ॥ ਅਖਿੱਜੇ ਅਭਿੱਜੇ ॥ ਸਮਸਤੰ ਪ੍ਰਸਿੱਜੇ ॥੭੨ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਕੁਕਰਮੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ॥ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧੰ ਨਿਵਾਸੀ ॥੭੩ ॥

ਚਰਪਟ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਮੇ ॥ ਅੰਬ੍ਰਿਤ ਧਰਮੇ ॥ ਅੱਖਲ* ਜੋਗੇ ॥ ਅਚੱਲ ਭੋਗੇ ॥੭੪ ॥ ਅਚੱਲ ਰਾਜੇ ॥ ਅਟੱਲ ਸਾਜੇ ॥

* ਇਸ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਅਖੱਲ ਧਰਮੰ ॥ ਅਲੱਖ ਕਰਮੰ ॥੭੫ ॥ ਸਰਬੰ ਦਾਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਗਿਆਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਭਾਨੇ ॥ ਸਰਬੰ ਮਾਨੇ ॥੭੬ ॥ ਸਰਬੰ ਪ੍ਰਾਣੰ ॥ ਸਰਬੰ ਤ੍ਰਾਣੰ ॥ ਸਰਬੰ ਭੁਗਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਜੁਗਤਾ ॥੭੭ ॥ ਸਰਬੰ ਦੇਵੰ ॥ ਸਰਬੰ ਭੇਵੰ ॥ ਸਰਬੰ ਕਾਲੇ ॥ ਸਰਬੰ ਪਾਲੇ ॥੭੮ ॥

ਰੂਆਲ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਦਿ ਰੂਪ ਅਨਾਦਿ ਮੂਰਤਿ ਅਜੋਨਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰ ॥ ਸਰਬ ਮਾਨ ਤ੍ਰਿਮਾਨ ਦੇਵ ਅਭੇਵ ਆਦਿ ਉਦਾਰ ॥ ਸਰਬ ਪਾਲਕ ਸਰਬ ਘਾਲਕ ਸਰਬ ਕੋ ਪੁਨਿ ਕਾਲ ॥ ਜੱਤ੍ਰ ਤੱਤ੍ਰ ਬਿਰਾਜਹੀ ਅਵਧੂਤ ਰੂਪ ਰਸਾਲ ॥੭੯ ॥ ਨਾਮੁ ਠਾਮੁ ਨ ਜਾਤਿ ਜਾਕਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨ ਰੇਖ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਉਦਾਰ ਮੂਰਤਿ ਅਜੋਨਿ ਆਦਿ ਅਸੇਖ ॥ ਦੇਸ ਅਉਰ ਨ ਭੇਸ ਜਾਕਰ ਰੂਪ ਰੇਖ ਨ ਰਾਗ ॥ ਜੱਤ੍ਰ ਤੱਤ੍ਰ ਦਿਸਾ ਵਿਸਾ ਹੁਇ ਫੈਲਿਓ ਅਨੁਰਾਗੁ ॥੮੦ ॥ ਨਾਮ ਕਾਮ ਬਿਹੀਨ ਪੇਖਤ ਧਾਮ

ਹੂੰ ਨਹਿ ਜਾਹਿ ॥ ਸਰਬ ਮਾਨ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਮਾਨ ਸਦੈਵ ਮਾਨਤਿ
ਤਾਹਿ ॥ ਏਕ ਮੂਰਤਿ ਅਨੇਕ ਦਰਸਨ ਕੀਨ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ॥
ਖੇਲ ਖੇਲ ਅਖੇਲਿ ਖੇਲਨ ਅੰਤ ਕੋ ਫਿਰਿ ਏਕੁ ॥੮੧ ॥
ਦੇਵ ਭੇਵ ਨ ਜਾਨਹੀ ਜਿਹ ਬੇਦ ਅਉਰੁ ਕਤੇਬ ॥ ਰੂਪ
ਰੰਗ ਨ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਸੁ ਜਾਨਈ ਕਿਹ ਜੇਬ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ
ਨ ਜਾਤ ਜਾਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਿਹੀਨ ॥ ਚੱਕ੍ਰ ਬੱਕ੍ਰ ਫਿਰੈ
ਚਤੁਰ ਚਕਿ ਮਾਨਹੀ ਪੁਰਿ ਤੀਨ ॥੮੨ ॥ ਲੋਕ ਚਉਦਹ
ਕੇ ਬਿਖੈ ਜਗੁ ਜਾਪਹੀ ਜਿਹ ਜਾਪਿ ॥ ਆਦਿ ਦੇਵ ਅਨਾਦਿ
ਮੂਰਤਿ ਥਾਪਿਓ ਸਬੈ ਜਿਹ ਥਾਪਿ ॥ ਪਰਮ ਰੂਪ ਪੁਨੀਤ
ਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰ ॥ ਸਰਬ ਬਿਸ੍ਵ ਰਚਿਓ ਸੁਯੰਭਵ
ਗੜ੍ਹਨ ਭੰਜਨਹਾਰ ॥੮੩ ॥ ਕਾਲ ਹੀਨ ਕਲਾ ਸੰਜੁਗਤਿ
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਅਦੇਸ ॥ ਧਰਮਧਾਮ ਸੁ ਭਰਮ ਰਹਤ ਅਭੂਤ
ਅਲਖ ਅਭੇਸ ॥ ਅੰਗ ਰਾਗ ਨ ਰੰਗ ਜਾਕਹ ਜਾਤਿ
ਪਾਤਿ ਨ ਨਾਮੁ ॥ ਗਰਬ ਗੰਜਨ ਦੁਸਟ ਭੰਜਨ ਮੁਕਤਿ
ਦਾਇਕ ਕਾਮ ॥੮੪ ॥ ਆਪਿ ਰੂਪਿ ਅਮੀਕ ਅਨ ਉਸਤਤਿ

ਏਕ ਪੁਰਖੁ ਅਵਧੂਤ ॥ ਗਰਬ ਗੰਜਨ ਸਰਬ ਭੰਜਨ ਆਦਿ
ਰੂਪ ਅਸੂਤ ॥ ਅੰਗ ਹੀਨ ਅਭੰਗ ਅਨਾਤਮ ਏਕ ਪੁਰਖੁ
ਅਪਾਰੁ ॥ ਸਰਬ ਲਾਇਕ ਸਰਬ ਘਾਇਕ ਸਰਬ ਕੋ
ਪ੍ਰਤਿਪਾਰ ॥੮੫॥ ਸਰਬ ਗੰਤਾ ਸਰਬ ਹੰਤਾ ਸਰਬ ਤੇ
ਅਨਭੇਖ ॥ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨ ਜਾਨਹੀ ਜਿਹ ਰੂਪ ਰੰਗ ਅਰੁ
ਰੇਖ ॥ ਪਰਮ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਾ ਕਹਿ ਨੇਤਿ ਭਾਖਤ ਨਿੱਤਿ ॥
ਕੋਟਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨ ਆਵਹੀ ਵਹੁ
ਚਿੱਤਿ ॥੮੬॥

ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਨ ਗਨ ਉਦਾਰ ॥ ਮਹਿਮਾ ਅਪਾਰ ॥ ਆਸਨ
ਅਭੰਗ ॥ ਉਪਮਾ ਅਨੰਗ ॥੮੭॥ ਅਨਭਉ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥
ਨਿਸੁਦਿਨਿ ਅਨਾਸ ॥ ਆਜਾਨੁ ਬਾਹੁ ॥ ਸਾਹਾਨਿ
ਸਾਹੁ ॥੮੮॥ ਰਾਜਾਨ ਰਾਜੁ ॥ ਭਾਨਾਨ ਭਾਨੁ ॥ ਦੇਵਾਨ
ਦੇਵ ॥ ਉਪਮਾ ਮਹਾਨ ॥੮੯॥ ਇੰਦ੍ਰਾਨ ਇੰਦ੍ਰ ॥ ਬਾਲਾਨ
ਬਾਲ ॥ ਰੰਕਾਨ ਰੰਕ ॥ ਕਾਲਾਨ ਕਾਲ ॥੯੦॥ ਅਨਭੂਤ

ਅੰਗ ॥ ਆਭਾ ਅਭੰਗ ॥ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥ ਗੁਨ ਗਨਿ ਉਦਾਰ ॥੯੧॥ ਮੁਨਿ ਗਨਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਨਿਰਭੈ ਨਿਕਾਮ ॥ ਅਤਿ ਦੁਤਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਮਿਤਿ ਗਤਿ ਅਖੰਡ ॥੯੨॥ ਆਲਿਸ੍ਯ* ਕਰਮੁ ॥ ਆਦ੍ਰਿਸ੍ਯ ਧਰਮੁ ॥ ਸਰਬਾ ਭਰਣਾਢ੍ਯ* ॥ ਅਨਡੰਡ ਬਾਢ੍ਯ ॥੯੩॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁੋਬਿੰਦੇ* ॥ ਮੁਕੰਦੇ ॥ ਉਦਾਰੇ ॥ ਅਪਾਰੇ ॥੯੪॥ ਹਰੀਅੰ ॥ ਕਰੀਅੰ ॥ ਨ੍ਰਿਨਾਮੇ ॥ ਅਕਾਮੇ ॥੯੫॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਚੱਤ੍ਰ* ਚੱਕ੍ਰ ਕਰਤਾ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਹਰਤਾ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਦਾਨੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਜਾਨੇ ॥੯੬॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭਰਤੀ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਪਾਲੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਕਾਲੇ ॥੯੭॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਪਾਸੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਾਸੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਮਾਨ੍ਯੈ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਦਾਨ੍ਯੈ ॥੯੮॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ 'ਚ ਦੇਖੋ।

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥

ਨ ਸੱਤ੍ਰੈ ॥ ਨ ਮਿੱਤ੍ਰੈ ॥ ਨ ਭਰਮੰ ॥ ਨ ਭਿੱਤ੍ਰੈ ॥੯੯ ॥ ਨ ਕਰਮੰ ॥ ਨ ਕਾਏ ॥ ਅਜਨਮੰ ॥ ਅਜਾਏ ॥੧੦੦ ॥ ਨ ਚਿੱਤ੍ਰੈ ॥ ਨ ਮਿੱਤ੍ਰੈ ॥ ਪਰੇ ਹੈਂ ॥ ਪਵਿੱਤ੍ਰੈ ॥੧੦੧ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀਸੈ ॥ ਅਦੀਸੈ ॥ ਅਦ੍ਰਿੱਸੈ ॥ ਅਕ੍ਰਿੱਸੈ ॥੧੦੨ ॥

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਕਥਤੇ ॥

ਕਿ ਆਛਿੱਜ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਆਭਿੱਜ ਭੇਸੈ ॥ ਕਿ ਆਗੰਜ ਕਰਮੈ ॥ ਕਿ ਆਭੰਜ ਭਰਮੈ ॥੧੦੩ ॥ ਕਿ ਆਭਿੱਜ ਲੋਕੈ ॥ ਕਿ ਆਦਿੱਤ ਸੋਕੈ ॥ ਕਿ ਅਵਧੂਤ ਬਰਨੈ ॥ ਕਿ ਬਿਭੂਤ ਕਰਨੈ ॥੧੦੪ ॥ ਕਿ ਰਾਜੰ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਧਰਮੰ ਧੁਜਾ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਆਸੋਕ ਬਰਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਾ ਅਭਰਨੈ ॥੧੦੫ ॥ ਕਿ ਜਗਤੰ ਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਛੱਤ੍ਰੰ ਛਤ੍ਰੀ* ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਸਰੂਪੈ ॥ ਕਿ ਅਨੁਭਉ ਅਨੂਪੈ ॥੧੦੬ ॥ ਕਿ ਆਦਿ ਅਦੇਵ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਆਪਿ

---

* ਛੱਤ੍ਰੀ ਬੋਲੋ ।

ਅਭੇਵ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਬਿਹੀਨੈ ॥ ਕਿ ਏਕੈ ਅਧੀਨੈ ॥
੧੦੭ ॥ ਕਿ ਰੋਜੀ ਰਜਾਕੈ ॥ ਰਹੀਮੈ ਰਿਹਾਕੈ ॥ ਕਿ
ਪਾਕੰ* ਬਿਐਬ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਗੈਬੁਲ ਗੈਬ ਹੈਂ ॥੧੦੮ ॥ ਕਿ
ਅਫਵੁਲ ਗੁਨਾਹ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਸਾਹਾਨਿ ਸਾਹ ਹੈਂ ॥ ਕਿ
ਕਾਰਨ ਕੁਨਿੰਦ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਰੋਜੀ ਦਿਹੰਦ ਹੈਂ ॥੧੦੯ ॥
ਕਿ ਰਾਜਿਕ ਰਹੀਮ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਕਰਮੰ ਕਰੀਮ ਹੈਂ ॥ ਕਿ
ਸਰਬੰ ਕਲੀ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਸਰਬੰ ਦਲੀ ਹੈਂ ॥੧੧੦ ॥ ਕਿ
ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਮਾਨਯੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਦਾਨਯੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ
ਗਉਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਭਉਨੈ ॥੧੧੧ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ
ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਭੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਰਾਜੈ ॥ ਕਿ
ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਸਾਜੈ ॥੧੧੨ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਦੀਨੈਂ ॥ ਕਿ
ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਲੀਨੈਂ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਜਾ ਹੋ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਭਾ
ਹੋ ॥੧੧੩ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਭੇਸੈ ॥
ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਕਾਲੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਪਾਲੈ ॥੧੧੪ ॥ ਕਿ
ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਹੰਤਾ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ

* ਖ਼ਾਸ ਵਿਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਦਰਪਣ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭੇਖੀ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਪੇਖੀ ॥ ੧੧੫ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਕਾਜੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਰਾਜੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਸੋਖੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਪੋਖੈ ॥੧੧੬ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਤ੍ਰਾਣੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਣੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਭੇਸੈ ॥੧੧੭ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਮਾਨਯੈ ॥ ਸਦੈਵੰ ਪ੍ਰਧਾਨਯੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਜਾਪਯੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਥਾਪਯੈ ॥੧੧੮ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਭਾਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਮਾਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੈ ॥੧੧੯ ॥ ਕਿ ਸਰਬੰ ਕਲੀਮੈ ॥ ਕਿ ਪਰਮੰ ਫਹੀਮੈ ॥ ਕਿ ਆਕਿਲ ਅਲਾਮੈ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬੁ ਕਲਾਮੈ ॥੧੨੦ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਵਜੂ* ਹੈਂ ॥ ਤਮਾਮੁਲ ਰੁਜੂ* ਹੈਂ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਸਲਾਮੈ ॥ ਸਲੀਖਤਿ ਮੁਦਾਮੈ ॥ ੧੨੧ ॥ ਗਨੀਮੁਲ ਸਿਕਸਤੈ ॥ ਗਰੀਬੁਲ ਪਰਸਤੈ ॥ ਬਿਲੰਦੁਲ ਮਕਾਨੈਂ ॥ ਜਮੀਨੁਲ ਜਮਾਨੈਂ ॥ ੧੨੨ ॥ ਤਮੀਜੁਲ ਤਮਾਮੈ ॥ ਰੁਜੂਅਲ ਨਿਧਾਨੈ ॥ ਹਰੀਫੁਲ ਅਜੀਮੈ ॥ ਰਜਾਇਕ ਯਕੀਨੈ ॥ ੧੨੩ ॥ ਅਨੇਕੁਲ

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਵਜੂ ਰੁਜੂ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ।

ਤਰੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਦ ਹੈਂ ਅਭੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਜੀਜੁਲ ਨਿਵਾਜ ਹੈਂ ॥ ਗਨੀਮੁਲ ਖਿਰਾਜ ਹੈਂ ॥ ੧੨੪ ॥ ਨਿਰੁੱਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਤ੍ਰਿਮੁਕਤਿ* ਬਿਭੂਤਿ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਭੁਗਤਿ* ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਸੁ ਜੁਗਤਿ* ਸੁਧਾ ਹੈਂ ॥੧੨੫ ॥ ਸਦੈਵੰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਦੀ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥ ਸਮਸਤੋ ਪਰਾਜਿ ਹੈਂ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ ਸਾਜਿ ਹੈਂ ॥੧੨੬ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਸਲਾਮ ਹੈਂ ॥ ਸਦੈਵਲ ਅਕਾਮ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਬਾਧਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਗਾਧਿ ਹੈਂ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥੧੨੭ ॥ ਓਅੰ ਆਦਿ ਰੂਪੇ ॥ ਅਨਾਦਿ ਸਰੂਪੈ ॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੇ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਤ੍ਰਿਕਾਮੇ ॥ ੧੨੮ ॥ ਤ੍ਰਿਬਰਗੰ ਤ੍ਰਿਬਾਧੇ ॥ ਅਗੰਜੇ ਅਗਾਧੇ ॥ ਸੁਭੰ ਸਰਬ ਭਾਗੇ ॥ ਸੁ ਸਰਬਾ ਅਨੁਰਾਗੇ ॥ ੧੨੯ ॥ ਤ੍ਰਿਭੁਗਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਛਿੱਜ ਹੈਂ ਅਛੂਤ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਨਰਕੰ ਪ੍ਰਣਾਸ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀਉਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ਹੈਂ ॥੧੩੦ ॥ ਨਿਰੁੱਕਤਿ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਸਦੈਵੰ ਸਦਾ ਹੈਂ ॥ ਬਿਭੁਗਤਿ* ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਜੁਗਤਿ* ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥੧੩੧ ॥ ਨਿਰੁੱਕਤਿ ਸਦਾ ਹੈਂ ॥

---

*(ੳ, ਅ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਇਹ ਪਾਠ ਛੰਦ ਦਾ ਗਣ ਪੂਰਾ ਰੱਖਣ ਅੱਧਕ ਸਹਿਤ ਹੈ।

ਬਿਭੁਗਤਿ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਅਨਉਕਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਜੁਗਤਿ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥੧੩੨ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥

ਅਭੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਨੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥੧੩੩ ॥ ਅਭਰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਕਰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ਜੁਗਾਦਿ* ਹੈਂ ॥੧੩੪ ॥ ਅਜੈ ਹੈਂ ॥ ਅਬੈ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਅਧੂਤ ਹੈਂ ॥੧੩੫ ॥ ਅਨਾਸ ਹੈਂ ॥ ਉਦਾਸ ਹੈਂ ॥ ਅਧੰਧ ਹੈਂ ॥ ਅਬੰਧ ਹੈਂ ॥੧੩੬ ॥ ਅਭਗਤਿ ਹੈਂ ॥ ਬਿਰਕਤਿ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਸ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈਂ ॥੧੩੭ ॥ ਨਿਚਿੰਤਿ ਹੈਂ ॥ ਸੁਨਿੰਤ ਹੈਂ ॥ ਅਲਿੱਖ ਹੈਂ ॥ ਅਦਿੱਖ ਹੈਂ ॥੧੩੮ ॥ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਢਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਗਾਹ ਹੈਂ ॥੧੩੯ ॥ ਅਸੰਭ ਹੈਂ ॥ ਅਗੰਭ ਹੈਂ ॥ ਅਨੀਲ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ ॥੧੪੦ ॥ ਅਨਿੱਤ ਹੈਂ ॥ ਸੁਨਿੱਤ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਤ* ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਦਿ* ਹੈਂ ॥੧੪੧ ॥

---

* ਜੁੱਗਾਦਿ ਬੋਲੋ। ਆਪ ਤੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜ=ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਾ ਆਦਿ ਹੈ।

ਚਰਪਟ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਰਬੰ ਹੰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਗੰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਖ੍ਯਾਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਗ੍ਯਾਤਾ ॥੧੪੨ ॥ ਸਰਬੰ ਹਰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਕਰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਪ੍ਰਾਣੰ ॥ ਸਰਬੰ ਤ੍ਰਾਣੰ ॥੧੪੩ ॥ ਸਰਬੰ ਕਰਮੰ ॥ ਸਰਬੰ ਧਰਮੰ ॥ ਸਰਬੰ ਜੁਗਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਮੁਕਤਾ ॥੧੪੪ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਮੋ ਨਰਕ ਨਾਸੇ ॥ ਸਦੈਵੰ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਅਨੰਗੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥੧੪੫ ॥ ਪ੍ਰਮਾਥੰ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ ਸਾਥੇ ॥ ਅਗਾਧਿ ਸਰੂਪੇ ॥ ਨ੍ਰਿਬਾਧਿ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੪੬ ॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੇ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਤ੍ਰਿਕਾਮੇ ॥ ਨ੍ਰਿਭੰਗੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਸ੍ਰਬੰਗੀ ਅਨੂਪੇ ॥੧੪੭ ॥ ਨ ਪੋਤ੍ਰੈ ਨ ਪੁੱਤ੍ਰੈ ॥ ਨ ਸੱਤ੍ਰੈ ਨ ਮਿੱਤ੍ਰੈ ॥ ਨ ਤਾਤੈ ਨ ਮਾਤੈ ॥ ਨ ਜਾਤੈ ਨ ਪਾਤੈ ॥੧੪੮ ॥ ਨ੍ਰਿਸਾਕੰ ਸਰੀਕ ਹੈਂ ॥ ਅਮਿਤੋ ਅਮੀਕ ਹੈਂ ॥ ਸਦੈਵੰ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਅਜੈ* ਹੈਂ ਅਜਾ* ਹੈਂ ॥ ੧੪੯ ॥

---

* ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿ ਜਾਹਰ ਜਹੂਰ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਹੈਂ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਸਲਾਮ ਹੈਂ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਕਲਾਮ ਹੈਂ ॥੧੫੦ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦਿਮਾਗ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਚਰਾਗ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਕਾਮਿਲ ਕਰੀਮ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਰਾਜਿਕ ਰਹੀਮ ਹੈਂ ॥ ੧੫੧ ॥ ਕਿ ਰੋਜੀ ਦਿਹੰਦ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਰਾਜਿਕ ਰਹਿੰਦ ਹੈਂ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕਮਾਲ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਜਮਾਲ ਹੈਂ ॥ ੧੫੨ ॥ ਗਨੀਮੁਲ ਖਿਰਾਜ ਹੈਂ ॥ ਗਰੀਬੁਲ ਨਿਵਾਜ ਹੈਂ ॥ ਹਰੀਫੁਲ ਸਿਕੰਨ ਹੈਂ ॥ ਹਿਰਾਸੁਲ ਫਿਕੰਨ ਹੈਂ ॥ ੧੫੩ ॥ ਕਲੰਕੰ ਪ੍ਰਣਾਸ ਹੈਂ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸ ਹੈਂ ॥ ਅਗੰਜੁਲ ਗਨੀਮ ਹੈਂ ॥ ਰਜਾਇਕ ਰਹੀਮ ਹੈਂ ॥੧੫੪ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਜੁਬਾਂ* ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਕਿਰਾਂ* ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਨਰਕੰ ਪ੍ਰਣਾਸ ਹੈਂ ॥ ਬਹਿਸਤੁਲ* ਨਿਵਾਸ ਹੈਂ ॥੧੫੫ ॥ ਕਿ ਸਰਬੁਲ ਗਵੰਨ ਹੈਂ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਰਵੰਨ ਹੈਂ ॥ ਤਮਾਮੁਲ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਜੁਬਾਂ, ਕਿਰਾਂ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਬਹਿੱਸਤੁਲ ਬੋਲੋ।

ਤਮੀਜ ਹੈਂ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਅਜੀਜ ਹੈਂ ॥੧੫੬ ॥ ਪਰੰ ਪਰਮ ਈਸ ਹੈਂ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਅਦੀਸ ਹੈਂ ॥ ਅਦੇਸੁਲ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥੧੫੭ ॥ ਜਮੀਨੁਲ ਜਮਾਂ* ਹੈਂ ॥ ਅਮੀਕੁਲ* ਇਮਾਂ ਹੈਂ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕਮਾਲ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਜੁਰਅਤਿ ਜਮਾਲ ਹੈਂ ॥ ੧੫੮ ॥ ਕਿ ਅਚਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਸੁਬਾਸ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਅਜਬ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਬਿਭੂਤਿ ਹੈਂ ॥੧੫੯ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਪਸਾ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਆਤਮ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਅਚਲੰ ਅਨੰਗ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਅਭੰਗ ਹੈ ॥੧੬੦ ॥

ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੁਨਿ ਮਨਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਗੁਨਿ ਗਨਿ ਮੁਦਾਮ ॥ ਅਰਿ ਬਰਿ ਅਗੰਜ ॥ ਹਰਿ ਨਰ ਪ੍ਰਭੰਜ ॥੧੬੧ ॥ ਅਨਗਨ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਮੁਨਿ ਮਨਿ ਸਲਾਮ ॥ ਹਰਿ ਨਰ ਅਖੰਡ ॥ ਬਰ ਨਰ ਅਮੰਡ ॥੧੬੨ ॥ ਅਨੁਭਵ ਅਨਾਸ ॥ ਮੁਨਿ

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ:- ਜਮਾਂ ਤੇ ਇਮਾਂ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ

ਮਨਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਗੁਨਿ ਗਨਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਜਲ ਥਲ ਮੁਦਾਮ ॥੧੬੩ ॥ ਅਨਛਿੱਜ ਅੰਗ ॥ ਆਸਨ ਅਭੰਗ ॥ ਉਪਮਾ ਅਪਾਰ ॥ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਉਦਾਰ ॥੧੬੪ ॥ ਜਲ ਥਲ ਅਮੰਡ ॥ ਦਿਸ ਵਿਸ ਅਭੰਡ ॥ ਜਲ ਥਲ ਮਹੰਤ ॥ ਦਿਸ ਵਿਸ ਬਿਅੰਤ ॥੧੬੫ ॥ ਅਨੁਭਵ ਅਨਾਸ ॥ ਧ੍ਰਿਤਿ ਧਰੁ ਧੁਰਾਸ ॥ ਆਜਾਨੁ ਬਾਹੁ ॥ ਏਕੈ ਸਦਾਹੁ ॥ ੧੬੬ ॥ ਓਅੰਕਾਰੁ ਆਦਿ ॥ ਕਥਨੀ ਅਨਾਦਿ ॥ ਖਲ ਖੰਡ ਖਿਆਲ ॥ ਗੁਰ ਬਰ ਅਕਾਲ ॥੧੬੭ ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਚਿਤਿ ਚਰਨ ਨਾਮੁ ॥ ਅਨਛਿੱਜ ਗਾਤ ॥ ਆਜਿਜ ਨ ਬਾਤ ॥੧੬੮ ॥ ਅਨਝੰਝ ਗਾਤ ॥ ਅਨਰੰਜ ਬਾਤ ॥ ਅਨਟੁਟਿ ਭੰਡਾਰ ॥ ਅਨਠਟਿ ਅਪਾਰ ॥੧੬੯ ॥ ਆਡੀਠ ਧਰਮ ॥ ਅਤਿ ਢੀਠ ਕਰਮ ॥ ਅਣਬ੍ਰਣ ਅਨੰਤ ॥ ਦਾਤਾ ਮਹੰਤ ॥੧੭੦ ॥

ਹਰਿਬੋਲਮਨਾ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਰੁਣਾਲਯ ਹੈਂ ॥ ਅਰਿਘਾਲਯ ਹੈਂ ॥ ਖਲ ਖੰਡਨ

ਹੈਂ ॥ ਮਹਿਮੰਡਨ ਹੈਂ ॥ ੧੭੧ ॥ ਜਗਤੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥
ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥ ਕਲਿ ਕਾਰਨ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬ ਉਬਾਰਨਿ
ਹੈਂ ॥੧੭੨ ॥ ਧ੍ਰਿਤ ਕੇ ਧਰਨ ਹੈਂ ॥ ਜਗ ਕੇ ਕਰਨ ਹੈਂ ॥
ਮਨਿ ਮਾਨਿਯ* ਹੈਂ ॥ ਜਗ ਜਾਨਿਯ* ਹੈਂ ॥੧੭੩ ॥
ਸਰਬੰ ਭਰ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬੰ ਕਰ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬ ਪਾਸਿਯ ਹੈਂ ॥
ਸਰਬ ਨਾਸਿਯ ਹੈਂ ॥੧੭੪ ॥ ਕਰੁਣਾਕਰ ਹੈਂ ॥ ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ
ਹੈਂ ॥ ਸਰਬੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥ ਜਗਤੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥੧੭੫ ॥ ਬ੍ਰਹਮੰਡਸ
ਹੈਂ ॥ ਖਲਖੰਡਸ ਹੈਂ ॥ ਪਰ ਤੇ ਪਰ ਹੈਂ ॥ ਕਰੁਣਾਕਰੁ*
ਹੈਂ ॥ ੧੭੬ ॥ ਅਜਪਾ ਜਪ ਹੈਂ ॥ ਅਥਪਾ ਥਪ ਹੈਂ ॥
ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥੧੭੭ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਮ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥ ਕਰੁਣਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥ ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤਿ
ਹੈਂ ॥ ਧਰਣੀ ਧ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥੧੭੮ ॥ ਅਮਿਤੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥
ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥ ਅਕ੍ਰਿਤਾਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤਾਮ੍ਰਿਤ
ਹੈਂ ॥੧੭੯ ॥ ਅਜਬਾ ਕ੍ਰਿਤਿ ਹੈਂ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤਾਮ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ:- ਮਾਨਿਅ, ਜਾਨਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਕਰੁ-ਣਾਕਰੁ ਪੜ੍ਹੋ

ਨਰ ਨਾਇਕ ਹੈਂ ॥ ਖਲ ਘਾਇਕ ਹੈਂ ॥੧੯੦ ॥ ਬਿਸ੍ੰਭਰ ਹੈਂ ॥ ਕਰੁਣਾਲਯ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਪਨਾਇਕ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬਪਾਇਕ ਹੈਂ ॥ ੧੯੧ ॥ ਭਵ ਭੰਜਨ ਹੈਂ ॥ ਅਰਿ ਗੰਜਨ ਹੈਂ ॥ ਰਿਪੁ ਤਾਪਨਿ ਹੈਂ ॥ ਜਪੁ ਜਾਪਨਿ ਹੈਂ ॥੧੯੨ ॥ ਅਕਲੰ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ॥ ਕਰਤਾ ਕਰ ਹੈਂ ॥ ਹਰਤਾ ਹਰ ਹੈਂ ॥੧੯੩ ॥ ਪਰਮਾਤਮ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬਾਤਮ ਹੈਂ ॥ ਆਤਮ ਬਸਿ ਹੈਂ ॥ ਜਸ ਕੇ ਜਸ ਹੈਂ ॥੧੯੪ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਨਮੋ ਸੂਰਜ ਸੂਰਜੇ ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ਨਮੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਅੰਧਕਾਰੇ ਨਮੋ ਤੇਜ ਤੇਜੇ ॥ ਨਮੋ ਬ੍ਰਿੰਦ ਬ੍ਰਿੰਦੇ ਨਮੋ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ॥੧੯੫ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜਸੰ ਤਾਮਸੰ ਸਾਂਤ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਤੱਤੰ ਅਤੱਤੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇ ਨਮੋ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨੇ ॥ ਨਮੋ ਮੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰੇ ਨਮੋ ਧ੍ਯਾਨ ਧ੍ਯਾਨੇ ॥ ੧੯੬ ॥ ਨਮੋ ਜੁੱਧ ਜੁੱਧੇ ਨਮੋ ਗ੍ਯਾਨ ਗ੍ਯਾਨੇ ॥ ਨਮੋ

ਭੋਜ ਭੋਜੇ ਨਮੋ ਪਾਨ ਪਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਕਲਹ ਕਰਤਾ ਨਮੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਨਾਦੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੮੭ ॥ ਕਲੰਕਾਰ ਰੂਪੇ ਅਲੰਕਾਰ ਅਲੰਕੇ ॥ ਨਮੋ ਆਸ ਆਸੇ ਨਮੋ ਬਾਂਕ ਬੰਕੇ ॥ ਅਭੰਗੀ ਸਰੂਪੇ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੇ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਤ੍ਰਿਕਾਲੇ ਅਨੰਗੀ ਅਕਾਮੇ ॥ ੧੮੮ ॥

ਏਕ ਅੱਛਰੀ ਛੰਦ ॥

ਅਜੈ* ॥ ਅਲੈ ॥ ਅਭੈ ॥ ਅਬੈ ॥੧੮੯ ॥ ਅਭੂ ॥ ਅਜੂ ॥ ਅਨਾਸ ॥ ਅਕਾਸ ॥ ੧੯੦ ॥ ਅਗੰਜ ॥ ਅਭੰਜ ॥ ਅਲੱਖ ॥ ਅਭੱਖ ॥ ੧੯੧ ॥ ਅਕਾਲ ॥ ਦਿਆਲ ॥ ਅਲੇਖ ॥ ਅਭੇਖ ॥੧੯੨ ॥ ਅਨਾਮ ॥ ਅਕਾਮ ॥ ਅਗਾਹ ॥ ਅਢਾਹ ॥੧੯੩ ॥ ਅਨਾਥੇ ॥ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਅਜੋਨੀ ॥ ਅਮੋਨੀ ॥ ੧੯੪ ॥ ਨ ਰਾਗੇ ॥ ਨ ਰੰਗੇ ॥ ਨ ਰੂਪੇ ॥ ਨ ਰੇਖੇ ॥ ੧੯੫ ॥ ਅਕਰਮੰ ॥ ਅਭਰਮੰ ॥ ਅਗੰਜੇ ॥ ਅਲੇਖੇ ॥੧੯੬ ॥

---

* ਅਜੈ ਅਲੈ ਆਦਿਕ ਸਾਰੇ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ।

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਨਮਸਤੁਲ ਪ੍ਰਣਾਮੇ ਸਮਸਤੁਲ ਪ੍ਰਣਾਸੇ ॥ ਅਗੰਜੁਲ ਅਨਾਮੇ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੇ ॥ ਨ੍ਰਿਕਾਮੰ ਬਿਭੂਤੇ ਸਮਸਤੁਲ ਸਰੂਪੇ ॥ ਕੁਕਰਮੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਸੁਧਰਮੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੯੭ ॥ ਸਦਾ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ਸੱਤ੍ਰੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕੁਨਿੰਦਾ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ਅਜਾਇਬ ਬਿਭੂਤੇ ਗਜਾਇਬ ਗਨੀਮੇ ॥ ਹਰੀਅੰ ਕਰੀਅੰ ਕਰੀਮੁਲ ਰਹੀਮੇ ॥੧੯੮ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭੁਗਤੇ ॥ ਸੁਯੰਭਵ* ਸੁਭੰ ਸਰਬਦਾ ਸਰਬ ਜੁਗਤੇ ॥ ਦੁਕਾਲੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਦਇਆਲੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੇ ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥੧੯੯ ॥੧ ॥

(ਦਸਮ ੧-੧੦)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਸੁਇਅੰ-ਭਵ ਬੋਲੋ ।

ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸ੍ਵੈਯੇ

(ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸ੍ਵੈਯੇ* ॥

ਸ੍ਰਾਵਗ ਸੁੱਧ ਸਮੂਹ ਸਿਧਾਨ* ਕੇ ਦੇਖਿ ਫਿਰਿਓ ਘਰਿ ਜੋਗਿ ਜਤੀ ਕੇ ॥ ਸੂਰ ਸੁਰਾਰਦਨ ਸੁੱਧ ਸੁਧਾਦਿਕ ਸੰਤ ਸਮੂਹ ਅਨੇਕ ਮਤੀ ਕੇ ॥ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਸ ਕੋ ਦੇਖਿ ਰਹਿਓ ਮਤ* ਕੋਊ ਨ ਦੇਖੀਅਤਿ ਪ੍ਰਾਨਪਤੀ ਕੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂੰ ਤੇ ਏਕ ਰਤੀ ਬਿਨੁ ਏਕ ਰਤੀ* ਕੇ ॥੧ ॥੨੧ ॥

ਮਾਤੇ ਮਤੰਗ ਜਰੇ ਜਰ ਸੰਗਿ ਅਨੂਪ ਉਤੰਗ ਸੁਰੰਗ ਸਵਾਰੇ ॥ ਕੋਟਿ ਤੁਰੰਗ ਕੁਰੰਗ ਸੇ ਕੂਦਤਿ ਪਉਨ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਸਵੱਈਏ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾਨ, ਮੱਤ, ਰੱਤੀ ਬੋਲੋ।

ਕੇ ਗਉਨ ਕਉ ਜਾਤ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਭਾਰੀ ਭੁਜਾਨ ਕੇ ਭੂਪ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਨਿਆਵਤਿ ਸੀਸ ਨ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਏਤੇ ਭਏ ਤੋ ਕਹਾ ਭਏ ਭੂਪਤਿ ਅੰਤ ਕੌ ਨਾਂਗੇ ਹੀ ਪਾਂਇ ਪਧਾਰੇ ॥੨ ॥੨੨ ॥

ਜੀਤ ਫਿਰੈ ਸਭ ਦੇਸ ਦਿਸਾਨ ਕੋ ਬਾਜਤਿ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਨਗਾਰੇ ॥ ਗੁੰਜਤਿ ਗੂੜ੍ਹ ਗਜਾਨ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਹਿੰਸਤ ਹੀ ਹਯਰਾਜ* ਹਜਾਰੇ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਕੇ ਭੂਪਤਿ ਕਉਨੁ ਗਨੈ ਨਹੀ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਭਜੇ ਬਿਨੁ ਅੰਤ ਕਉ ਅੰਤਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਰੇ ॥੩ ॥੨੩ ॥

ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਨ ਦਇਆ ਦਮ ਦਾਨ ਸੁ ਸੰਜਮ ਨੇਮ ਅਨੇਕ ਬਿਸੇਖੈ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ ਜਿਮੀਨ ਜਮਾਨ ਸਬਾਨ ਕੇ ਪੇਖੈ ॥ ਪਉਨ ਅਹਾਰ ਜਤੀ ਜਤ

* ਹੈਰਾਜ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਹਇਰਾਜ ਵਾਂਗ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਧਾਰਿ ਸਭੈ ਸੁ ਬਿਚਾਰ ਹਜਾਰਕ ਦੇਖੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਭਜੇ ਬਿਨੁ ਭੂਪਤਿ ਏਕ ਰਤੀ ਬਿਨੁ ਏਕ ਨ ਲੇਖੈ ॥ ੪ ॥੨੪ ॥

ਸੁੱਧ ਸਿਪਾਹ ਦੁਰੰਤ ਦੁਬਾਹ ਸੁ ਸਾਜਿ ਸਨਾਹ ਦੁਰਜਾਨ ਦਲੈਂਗੇ* ॥ ਭਾਰੀ ਗੁਮਾਨ ਭਰੇ ਮਨ ਮੈ ਕਰਿ ਪਰਬਤ ਪੰਖ ਹਲੇ ਨ ਹਲੈਂਗੇ ॥ ਤੋਰਿ ਅਰੀਨ ਮਰੋਰਿ ਮਵਾਸਨਿ ਮਾਤੇ ਮਤੰਗਨਿ ਮਾਨੁ ਮਲੈਂਗੇ ॥ ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨੁ ਤਿਆਗਿ ਜਹਾਨੁ ਨਿਦਾਨ ਚਲੈਂਗੇ ॥੫ ॥੨੫ ॥

ਬੀਰ ਅਪਾਰ ਬਡੇ ਬਰਿਆਰ ਅਬਿਚਾਰਹਿ ਸਾਰ ਕੀ ਧਾਰ ਭਛੱਯਾ* ॥ ਤੋਰਤ ਦੇਸ ਮਲਿੰਦ ਮਵਾਸਨਿ ਮਾਤੇ ਗਜਾਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮਲੱਯਾ ॥ ਗਾੜ੍ਹੇ ਗੜ੍ਹਾਨ ਕੇ ਤੋੜਨਹਾਰ ਸੁ ਬਾਤਨ ਹੀ ਚਕ ਚਾਰ ਲਵੱਯਾ ॥ ਸਾਹਿਬੁ

---

* ਬਿੰਦੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ 'ਚ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਭਛੱਈਆ ਮਲੱਈਆ ਬੋਲੋ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਭ ਕੋ ਸਿਰਨਾਇਕ ਜਾਚਿਕ ਅਨੇਕ ਸੁ ਏਕ ਦਿਵੱਯਾ ॥੬ ॥੨੬ ॥

ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਫਨਿੰਦ ਨਿਸਾਚਰ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਜਪੈਂਗੇ ॥ ਜੀਵ ਜਿਤੇ ਜਲ ਮੈ ਥਲ ਮੈ ਪਲ ਹੀ ਪਲ ਮੈ ਸਭ ਥਾਪ ਥਪੈਂਗੇ ॥ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਤਾਪਨ ਬਾਢਿ ਜੈਤ ਧੁਨਿ ਪਾਪਨ ਕੇ ਬਹੁ ਪੁੰਜ ਖਪੈਂਗੇ ॥ ਸਾਧ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਸੰਨਿ ਫਿਰੈਂ ਜਗਿ ਸੱਤ੍ਰ ਸਭੈ ਅਵਲੋਕ ਚਪੈਂਗੇ ॥੭ ॥ ੨੭ ॥

ਮਾਨਵ ਇੰਦ੍ਰ ਗਜਿੰਦ੍ਰ ਨਰਾਧਪ ਜੌਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਕੋ ਰਾਜੁ ਕਰੈਂਗੇ ॥ ਕੋਟਿ ਇਸਨਾਨ ਗਜਾਦਿਕ ਦਾਨ ਅਨੇਕ ਸੁਅੰਬਰ ਸਾਜ ਬਰੈਂਗੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸੁਰ ਬਿਸਨੁ ਸਚੀਪਤਿ* ਅੰਤਿ ਫਸੇ ਜਮ ਫਾਸਿ ਪਰੈਂਗੇ ॥ ਜੇ ਨਰ ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿ ਹੈ ਪਗ ਤੇ ਨਰ ਫੇਰਿ ਨ ਦੇਹਿ ਧਰੈਂਗੇ ॥੮ ॥੨੮ ॥

ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਦੋਊ ਲੋਚਨ ਮੂੰਦਿ ਕੈ ਬੈਠਿ ਰਹਿਓ

---

* ਸਚੀ-ਪਤਿ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ।

ਬਕ* ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਓ ॥ ਨ੍ਹਾਤ ਫਿਰਿਓ ਲੀਏ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰਨ ਲੋਕੁ ਗਇਓ ਪਰਲੋਕ ਗਵਾਇਓ ॥ ਬਾਸੁ ਕੀਓ ਬਿਖਿਆਨ ਸੋ ਬੈਠਿ ਕੈ ਐਸੇ ਹੀ ਐਸੇ ਸੁ ਬੈਸਿ ਬਿਤਾਇਓ ॥ ਸਾਚੁ ਕਹੌਂ ਸੁਨਿ ਲੇਹੁ ਸਭੈ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕੀਓ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਓ ॥੯ ॥੨੯ ॥

ਕਾਹੂ ਲੈ ਪਾਹਨਿ ਪੂਜ ਧਰਿਓ ਸਿਰਿ ਕਾਹੂ ਲੈ ਲਿੰਗੁ ਗਰੇ ਲਟਕਾਇਓ ॥ ਕਾਹੂ ਲਖਿਓ ਹਰਿ ਅਵਾਚੀ ਦਿਸਾ ਮਹਿ ਕਾਹੂ ਪਛਾਹ* ਕੋ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਇਓ ॥ ਕੋਊ ਬੁਤਾਨ* ਕੌ ਪੂਜਤਿ ਹੈ ਪਸੁ ਕੋਊ ਮ੍ਰਿਤਾਨ ਕੌ ਪੂਜਨ ਧਾਇਓ ॥ ਕੂਰ ਕ੍ਰਿਆ ਉਰਝਿਓ ਸਭ ਹੀ ਜਗੁ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਓ ॥੧੦ ॥੩੦ ॥

(ਦਸਮ ੧੩-੧੫)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਬਕ ਪੋਲਾ ਅਤੇ ਪੱਛਾਹ, ਬੁੱਤਾਨ ਅਧਿਕ ਸਹਿਤ ਬੋਲੋ।

ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਸਾਹਿਬ

(ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਕਬਯੋਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥ ਚੌਪਈ ॥

ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥੁ ਦੈ ਰੱਛਾ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਚਿੱਤੁ ਕੀ ਇੱਛਾ ॥ ਤਵ ਚਰਨਨਿ ਮਨੁ ਰਹੈ ਹਮਾਰਾ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨਿ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥੧ ॥੩੭੭ ॥

ਹਮਰੇ ਦੁਸਟ ਸਭੈ ਤੁਮ ਘਾਵਹੁ ॥ ਆਪਿ ਹਾਥੁ ਦੈ ਮੋਹਿ ਬਚਾਵਹੁ ॥ ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮੋਰੋ ਪਰਿਵਾਰਾ ॥ ਸੇਵਕਿ ਸਿੱਖ੍ਯ* ਸਭੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥੨ ॥੩੭੮ ॥

ਮੋ ਰੱਛਾ ਨਿਜੁ ਕਰ ਦੈ ਕਰਿਯੈ ॥ ਸਭ ਬੈਰਿਨ ਕੌ ਆਜੁ ਸੰਘਰਿਯੈ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ॥ ਤੋਰਿ ਭਜਨ ਕੀ ਰਹੈ ਪਯਾਸਾ ॥੩ ॥੩੭੯ ॥

---

* ਸਿੱਖਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ।

ਤੁਮਹਿ ਛਾਡਿ ਕੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਧਯਾਊਂ ॥ ਜੋ ਬਰੁ ਚਾਹੌਂ ਸੁ ਤੁਮ ਤੇ ਪਾਊਂ ॥ ਸੇਵਕ ਸਿੱਖਯ ਹਮਾਰੇ ਤਾਰਿਯਹਿ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਸਤ੍ਰੁ ਹਮਾਰੇ ਮਾਰਿਯਹਿ ॥੪ ॥੩੯੦ ॥

ਆਪਿ ਹਾਥੁ ਦੈ ਮੁਝੈ ਉਬਰਿਯੈ* ॥ ਮਰਨ ਕਾਲ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸੁ ਨਿਵਰਿਯੈ* ॥ ਹੂਜੋ ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਪੱਛਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੂ ਕਰਿਯਹੁ* ਰੱਛਾ ॥੫ ॥੩੯੧ ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੁਹਿ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥ ਦੀਨਬੰਧੁ ਦੁਸਟਨ ਕੇ ਹੰਤਾ ॥ ਤੁਮਹੋ ਪੁਰੀ ਚਤੁਰਦਸ ਕੰਤਾ ॥੬ ॥੩੯੨ ॥

ਕਾਲਿ ਪਾਇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਕਾਲਿ ਪਾਇ ਸਿਵਜੂ ਅਵਤਰਾ ॥ ਕਾਲਿ ਪਾਇ ਕਰਿ ਬਿਸਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਸਕਲ ਕਾਲ ਕਾ ਕਿਯਾ* ਤਮਾਸਾ ॥੭ ॥ ੩੯੩ ॥

---

* ਉਬਰੀਐ, ਨਿਵਰੀਐ, ਕਰੀਅਹੁ ਕੀਆ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ।

ਜਵਨ ਕਾਲ ਜੋਗੀ ਸਿਵ ਕੀਓ ॥ ਬੇਦਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਥੀਓ ॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਲੋਕ ਸਵਾਰਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰਿ ਹੈ ਤਾਹਿ ਹਮਾਰਾ ॥੮ ॥੩੮੪ ॥

ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਜਗਤ ਬਨਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਦੈਤ ਜੱਛਨ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਏਕੈ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਮਝਿਯਹੁ* ਹਮਾਰਾ ॥੯ ॥੩੮੫ ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਤਿਸਹੀ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸਿਵਕਨ ਕੋ ਸਵਗੁਨ ਸੁਖ ਦੀਓ ॥ ਸੱਤ੍ਰੁਨ ਕੋ ਪਲ ਮੋ ਬਧ ਕੀਓ ॥੧੦ ॥੩੮੬ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਜਾਨਤਿ ॥ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨਤਿ ॥ ਚੀਟੀ ਤੇ ਕੁੰਚਰੁ ਅਸਥੂਲਾ ॥ ਸਭਿ ਪਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਫੂਲਾ ॥੧੧ ॥੩੮੭ ॥

ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਦੁਖੀ ॥ ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧੁਨ ਕੇ ਸੁਖੀ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨੈ ॥ ਘਟਿ

---

* ਸਮਝੀਅਹੁ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ, ਖਾਸ ਵਿਚਾਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਉਚਾਰਣ ਬੋਧ ਭਾਗ ੧ 'ਚੋਂ ਪੜ੍ਹੋ।

ਘਟਿ ਕੇ ਪਟਿ ਪਟਿ ਕੀ ਜਾਨੈ ॥੧੨ ॥੩੮੮ ॥

ਜਬ ਉਦਕਰਖ ਕਰਾ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਧਰਤ ਤਬ ਦੇਹ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਬ ਆਕਰਖ ਕਰਤ ਹੋ ਕਬਹੂੰ ॥ ਤੁਮ ਮੈ ਮਿਲਤਿ ਦੇਹਧਰਿ ਸਭਹੂੰ ॥੧੩ ॥੩੮੯ ॥

ਜੇਤੇ ਬਦਨ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭਿ ਧਾਰੈ ॥ ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੂਝਿ ਉਚਾਰੈ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਹੀ ਤੇ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮ ॥ ਜਾਨਤਿ ਬੇਦ ਭੇਦ ਅਰੁ ਆਲਮ ॥੧੪ ॥੩੯੦ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ੍ਰਿਬਿਕਾਰ ਨ੍ਰਿਲੰਭ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਦਿ ਅਸੰਭ ॥ ਤਾ ਕਾ ਮੂੜ੍ਹ ਉਚਾਰਤਿ ਭੇਦਾ ॥ ਜਾ ਕੋ ਭੇਵ ਨ ਪਾਵਤਿ ਬੇਦਾ ॥੧੫ ॥੩੯੧ ॥

ਤਾ ਕੌ ਕਰਿ ਪਾਹਨ ਅਨੁਮਾਨਤਿ ॥ ਮਹਾਮੂੜ੍ਹ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤਿ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੌ ਕਹਤਿ ਸਦਾ ਸਿਵ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਚੀਨਤਿ ਨਹਿ ਭਿਵ ॥੧੬ ॥ ੩੯੨ ॥

ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਜੇਤੀ ॥ ਬਰਣਤਿ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਹਿ ਤੇਤੀ ॥ ਤੁਮਰਾ ਲਖਾ ਨ ਜਾਇ ਪਸਾਰਾ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਸਜਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਾਰਾ ॥੧੭ ॥੩੯੩ ॥

ਏਕੈ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥ ਰੰਕ ਭਯੋ ਰਾਵ ਕਹੀਂ ਭੂਪਾ ॥ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਕੀਨੀ ॥ ਉਤਭੁਜ ਖਾਨਿ ਬਹੁਰਿ ਰਚਿ ਦੀਨੀ ॥੧੮ ॥੩੯੪ ॥

ਕਹੂੰ ਫੂਲਿ ਰਾਜਾ ਹ੍ਵੈ ਬੈਠਾ ॥ ਕਹੂੰ ਸਿਮਟਿ ਭਯੋ ਸੰਕਰ ਇਕੈਠਾ ॥ ਸਿਗਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਇ ਅਚੰਭਵ ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਰੂਪ ਸੁਯੰਭਵ ॥੧੯ ॥੩੯੫ ॥

ਅਬ ਰੱਛਾ ਮੇਰੀ ਤੁਮ ਕਰੋ ॥ ਸਿੱਖ੍ਯ ਉਬਾਰਿ ਅਸਿੱਖ੍ਯ ਸੰਘਰੋ* ॥ ਦੁਸਟ ਜਿਤੇ ਉਠਵਤਿ ਉਤਪਾਤਾ ॥ ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਕਰੋ ਰਣਿ ਘਾਤਾ ॥੨੦ ॥ ੩੯੬ ॥

ਜੇ ਅਸਿਧੁਜ ਤਵ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਸਟ

---

* ਸੰ-ਘਰੋ ਬੋਲੋ ।

ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਮਰੇ ॥ ਪੁਰਖ ਜਵਨ ਪਗੁ ਪਰੇ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਮ ਸੰਕਟਿ ਸਭ ਟਾਰੇ ॥੨੧ ॥੩੯੭ ॥

ਜੋ ਕਲਿ ਕੌ ਇਕ ਬਾਰਿ ਧਿਐਹੈ ॥ ਤਾ ਕੇ ਕਾਲ ਨਿਕਟਿ ਨਹਿ ਐਹੈ ॥ ਰੱਛਾ ਹੋਇ ਤਾਹਿ ਸਭ ਕਾਲਾ ॥ ਦੁਸਟਿ ਅਰਿਸਟਿ ਟਰੇ ਤਤਕਾਲਾ ॥੨੨ ॥੩੯੮ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਨ ਜਾਹਿ ਨਿਹਰਿਹੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਤਾਪ ਤਨਿਕ ਮਹਿ ਹਰਿਹੋ ॥ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਘਰ ਮੋਂ ਸਭ ਹੋਈ ॥ ਦੁਸਟਿ ਛਾਹ ਛ੍ਵੈ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ੨੩ ॥ ੩੯੯ ॥

ਏਕ ਬਾਰਿ ਜਿਨ ਤੁਮੈ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਤੇ ਤਾਹਿ ਉਬਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਨਰ ਨਾਮੁ ਤਿਹਾਰੋ ਕਹਾ ॥ ਦਾਰਿਦ ਦੁਸਟਿ ਦੋਖ ਤੇ ਰਹਾ ॥੨੪ ॥੪੦੦ ॥

ਖੜਗਕੇਤੁ ਮੈਂ ਸਰਣਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਆਪਿ ਹਾਥੁ ਦੈ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ਸਰਬ ਠੌਰ ਮੋ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥

ਦੁਸਟ ਦੋਖ ਤੇ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥੨੫ ॥੪੦੧ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹਮ ਪਰਿ ਜਗਮਾਤਾ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਕਰਾ ਪੂਰਨ ਸੁਭ ਰਾਤਾ ॥ ਕਿਲਬਿਖ ਸਕਲ ਦੇਹ ਕੋ ਹਰਤਾ ॥ ਦੁਸਟ ਦੋਖਿਯਨ* ਕੌ ਛੈ ਕਰਤਾ ॥੨੬ ॥ ੪੦੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜਬ ਭਏ ਦਿਆਲਾ ॥ ਪੂਰਨ ਕਰਾ ਗ੍ਰੰਥ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥ ਦੂਖ ਨ ਤਿਸੈ ਬਿਆਪਤ ਕੋਈ ॥੨੭ ॥੪੦੩ ॥

ਅੜਿੱਲ ॥

ਸੁਨੈ ਗੁੰਗ ਜੋ ਯਾਹਿ ਸੁ ਰਸਨਾ ਪਾਵਈ ॥ ਸੁਨੈ ਮੂੜ੍ਹ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਚਤੁਰਤਾ ਆਵਈ ॥ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭੌ ਨਿਕਟਿ ਨ ਤਿਨ ਨਰ ਕੇ ਰਹੈ ॥ ਹੋ ਜੋ ਯਾਕੀ ਏਕ ਬਾਰਿ ਚੌਪਈ ਕੋ ਕਹੈ ॥੨੮ ॥੪੦੪ ॥

---

* ਦੋਖੀਅਨ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ।

ਚੌਪਈ ॥

ਸੰਬਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਭਣਿੱਜੈ ॥ ਅਰਧ ਸਹਸ ਫੁਨਿ ਤੀਨਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਭਾਦ੍ਰਵ ਸੁਦੀ ਅਸਟਮੀ ਰਵਿਵਾਰਾ ॥ ਤੀਰ ਸਤੱਦ੍ਰਵ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥੨੯ ॥੧ ॥ ੪੦੫ ॥

(ਦਸਮ ੧੩੮੬-੮੮)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਊ ਆਂਖ ਤਰੇ ਨਹੀ ਆਨਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੈਂ ਮਤਿ* ਏਕ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਭੈ ਬਹੁ ਭੇਦ ਕਹੈਂ ਹਮ ਏਕ ਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਪਾਨਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਕਰਿ ਮੈ ਨ ਕਹਯੋ ਸਭ ਤੋਹਿ ਬਖਾਨਯੋ ॥੫ ॥੮੬੩ ॥

---

* ਮੱਤਿ ਬੋਲੋ ।

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਗਲ ਦੁਆਰ ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੈ ਗਹ੍ਯੋ ਤੁਹਾਰੋ ਦੁਆਰ ॥ ਬਾਂਹਿ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਅਸ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਤੁਹਾਰ ॥੬ ॥੮੬੪ ॥

(ਦਸਮ ੨੫੪)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਅਨੰਦੁ ਸਾਹਿਬ

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਨੰਦੁ
ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤ ਪਾਇਆ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਵਜੀਆ ਵਾਧਾਈਆ ॥ ਰਾਗ ਰਤਨ ਪਰਵਾਰ ਪਰੀਆ ਸਬਦ ਗਾਵਣ ਆਈਆ ॥ ਸਬਦੋ ਤ ਗਾਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇਰਾ ਮਨਿ ਜਿਨੀ ਵਸਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਰਹੁ ਤੂ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਦੂਖ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰਣਾ ॥ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਓਹੁ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਣਾ ॥

ਸਭਨਾ ਗਲਾ* ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥੨॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥ ਘਰਿ ਤ ਤੇਰੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਵਏ ॥ ਸਦਾ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇਰੀ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਵਏ* ॥ ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਾਜੇ ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥੩॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਨਿ ਭੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥ ਕਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮਨਿ ਆਇ ਵਸਿਆ ਜਿਨਿ ਇਛਾ ਸਭਿ ਪੁਜਾਈਆ* ॥ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ ਵਿਟਹੁ ਜਿਸ ਦੀਆ ਏਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸਬਦਿ ਧਰਹੁ ਪਿਆਰੋ ॥ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥੪॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਵਸਾ-ਵਏ ਪੜ੍ਹੋ ਤੇ ਪੁੱਜਾਈਆ ਬੋਲੋ।

ਵਾਜੇ ਪੰਚ ਸਬਦ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ॥ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ਸਬਦ ਵਾਜੇ ਕਲਾ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਧਾਰੀਆ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੁਧੁ ਵਸਿ ਕੀਤੇ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿਆ ॥ ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਤੁਧੁ ਜਿਨ ਕਉ ਸਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਕੈ ਲਾਗੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤਹ ਸੁਖੁ ਹੋਆ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥੫ ॥

ਸਾਚੀ ਲਿਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ॥ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਲਿਵੈ ਬਾਝਹੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥ ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਸਮਰਥ ਕੋਇ ਨਾਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥ ਏਸ ਨਉ ਹੋਰੁ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਸਬਦਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਿਵੈ ਬਾਝਹੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥੬ ॥

ਆਨੰਦੁ ਆਨੰਦੁ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਆਨੰਦੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥ ਜਾਣਿਆ ਆਨੰਦੁ ਸਦਾ ਗੁਰ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ

ਕਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟੇ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਾਰਿਆ ॥ ਅੰਦਰਹੁ ਜਿਨ ਕਾ ਮੋਹੁ ਤੁਟਾ ਤਿਨ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਚੈ ਸਵਾਰਿਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਆਨੰਦੁ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥੭ ॥

ਬਾਬਾ ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥ ਪਾਵੈ ਤ ਸੋ ਜਨੁ ਦੇਹਿ ਜਿਸਨੋ ਹੋਰਿ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਵੇਚਾਰਿਆ ॥ ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਦਹਦਿਸਿ ਇਕਿ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਮਨੁ ਭਇਆ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਨਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਏ* ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵਏ* ॥੮ ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਹੋ ਅਕਥ ਕੀ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀ ॥ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਕੇਰੀ ਕਿਤੁ ਦੁਆਰੈ ਪਾਈਐ ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਭਾ-ਵਏ, ਪਾ-ਵਏ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ ॥ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਕਥਿਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੯ ॥

ਏ ਮਨ ਚੰਚਲਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਨੈ ਤੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨ ਮੇਰਿਆ ॥ ਏਹ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਏਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥ ਮਾਇਆ ਤ ਮੋਹਣੀ ਤਿਨੈ ਕੀਤੀ ਜਿਨਿ ਠਗਉਲੀ ਪਾਈਆ ॥ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ ਮੋਹੁ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਚੰਚਲ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੦ ॥

ਏ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥ ਏਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਤੂ ਜਿ ਦੇਖਦਾ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥ ਸਾਥਿ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥ ਐਸਾ ਕੰਮੁ ਮੂਲੇ ਨ ਕੀਚੈ ਜਿਤੁ ਅੰਤਿ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿ ਤੂ ਹੋਵੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥ ੧੧ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਅੰਤੋ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਨੈ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਤੂ ਜਾਣਹੇ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਸਭਿ ਖੇਲੁ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣਏ ॥ ਆਖਹਿ ਤ ਵੇਖਹਿ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤੂ ਸਦਾ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੨ ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖੋਜਦੇ ਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥ ਪਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਸਚਾ ਮਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ਇਕਿ ਵੇਖਿ ਪਰਸਣਿ ਆਇਆ ॥ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਚੂਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਤੁਠਾ ਤਿਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥੧੩ ॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ॥ ਚਾਲਾ ਨਿਰਾਲੀ ਭਗਤਾਹ ਕੇਰੀ ਬਿਖਮ ਮਾਰਗਿ ਚਲਣਾ ॥ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਤਜਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਨਾਹੀ ਬੋਲਣਾ ॥ ਖੰਨਿਅਹੁ ਤਿਖੀ ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਏਤੁ ਮਾਰਗਿ ਜਾਣਾ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨ੍ਹੀ ਆਪੁ ਤਜਿਆ ਹਰਿ ਵਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਚਾਲ ਭਗਤਾ ਜੁਗਹੁ ਜੁਗੁ* ਨਿਰਾਲੀ ॥੧੪ ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵ ਚਲਹ ਸੁਆਮੀ ਹੋਰੁ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥ ਜਿਵ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵੈ ਚਲਹ ਜਿਨਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹੇ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਨ ਨਾਮਿ ਲਾਇਹਿ ਸਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੇ ॥ ਜਿਸਨੋ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇਹਿ ਆਪਣੀ ਸਿ ਗੁਰਦੁਆਰੈ

---

* ਜੁੱਗਹੁ ਜੁੱਗੁ ਬੋਲੋ।

ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹੇ ॥੧੫॥

ਏਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਬਦੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਸਬਦੋ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ॥ ਏਹੁ ਤਿਨ ਕੈ ਮੰਨਿ ਵਸਿਆ ਜਿਨ ਧੁਰਹੁ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ॥ ਇਕਿ ਫਿਰਹਿ ਘਨੇਰੇ ਕਰਹਿ ਗਲਾ ਗਲੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧੬॥

ਪਵਿਤੁ ਹੋਏ ਸੇ ਜਨਾ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਪਵਿਤੁ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨ੍ੀ ਧਿਆਇਆ ॥ ਪਵਿਤੁ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਸਿਉ ਪਵਿਤੁ ਸੰਗਤਿ ਸਬਾਈਆ ॥ ਕਹਦੇ ਪਵਿਤੁ ਸੁਣਦੇ ਪਵਿਤੁ ਸੇ ਪਵਿਤੁ ਜਿਨੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੇ ਪਵਿਤੁ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ

ਧਿਆਇਆ ॥੧੭ ॥

ਕਰਮੀ ਸਹਜੁ ਨ ਊਪਜੈ ਵਿਣੁ ਸਹਜੈ ਸਹਸਾ ਨ ਜਾਇ ॥ ਨਹ ਜਾਇ ਸਹਸਾ ਕਿਤੈ ਸੰਜਮਿ ਰਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥ ਸਹਸੈ ਜੀਉ ਮਲੀਣੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਧੋਤਾ ਜਾਏ ॥ ਮੰਨੁ ਧੋਵਹੁ ਸਬਦਿ ਲਾਗਹੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੁ ਉਪਜੈ ਇਹੁ ਸਹਸਾ ਇਵ ਜਾਇ ॥੧੮ ॥

ਜੀਅਹੁ ਮੈਲੇ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਤ ਮੈਲੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਆ ॥ ਏਹ ਤਿਸਨਾ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਲਗਾ ਮਰਣੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥ ਵੇਦਾ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਸੋ ਸੁਣਹਿ ਨਾਹੀ ਫਿਰਹਿ ਜਿਉ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਸਚੁ ਤਜਿਆ ਕੂੜੇ ਲਾਗੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਆ ॥੧੯ ॥

ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥ ਬਾਹਰਹੁ ਤ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਕਰਣੀ ਕਮਾਣੀ ॥ ਕੂੜ ਕੀ ਸੋਇ ਪਹੁਚੈ ਨਾਹੀ ਮਨਸਾ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥ ਜਨਮੁ ਰਤਨੁ ਜਿਨੀ ਖਟਿਆ ਭਲੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਮੰਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਰਹਹਿ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥੨੦ ॥

ਜੇ ਕੋ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਸੇਤੀ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ॥ ਹੋਵੈ ਤ ਸਨਮੁਖੁ ਸਿਖੁ ਕੋਈ ਜੀਅਹੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਏ ਅੰਤਰ ਆਤਮੈ ਸਮਾਲੇ ॥ ਆਪੁ ਛਡਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਪਰਣੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਏ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸੋ ਸਿਖੁ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਏ ॥੨੧ ॥

ਜੇ ਕੋ ਗੁਰ ਤੇ ਵੇਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਪਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਰ ਥੈ ਕੋਈ ਪੁਛਹੁ

ਬਿਬੇਕੀਆ ਜਾਏ ॥ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀ ਭਰਮਿ ਆਵੈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥ ਫਿਰਿ ਮੁਕਤਿ ਪਾਏ ਲਾਗਿ ਚਰਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਹੁ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥ ੨੨ ॥

ਆਵਹੁ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਹੋ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ਬਾਣੀ ਤ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰੀ ਬਾਣੀਆ ਸਿਰਿ ਬਾਣੀ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਹਿਰਦੈ ਤਿਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥ ਪੀਵਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਪਿਹੁ ਸਾਰਿਗਪਾਣੀ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਗਾਵਹੁ ਏਹ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥੨੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥ ਬਾਣੀ ਤ ਕਚੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ਕਹਦੇ ਕਚੇ ਸੁਣਦੇ ਕਚੇ ਕਚੀਂ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥ ਹਰਿ

ਹਰਿ ਨਿਤ ਕਰਹਿ ਰਸਨਾ ਕਹਿਆ ਕਛੂ ਨ ਜਾਣੀ ॥ ਚਿਤੁ ਜਿਨ ਕਾ ਹਿਰਿ ਲਇਆ ਮਾਇਆ ਬੋਲਨਿ ਪਏ ਰਵਾਣੀ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥੨੪ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਤੰਨੁ ਹੈ ਹੀਰੇ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਜਿਤੁ ਮੰਨੁ ਲਾਗਾ ਏਹੁ ਹੋਆ ਸਮਾਉ ॥ ਸਬਦ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਿਲਿਆ ਸਚੈ ਲਾਇਆ ਭਾਉ ॥ ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਰਤਨੁ ਆਪੇ ਜਿਸਨੋ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਹੀਰਾ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥੨੫ ॥

ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇਕੈ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ॥ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ਆਪਿ ਵੇਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ ॥ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤੁ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਵੈ

ਏਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਾਏ ॥੨੬ ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਬੀਚਾਰਦੇ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥ ਤਿਹੀ ਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰੁ ਭ੍ਰਮਿ ਸੁਤਾ ਸੁਤਿਆ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੇ ਜਨ ਜਾਗੇ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੋ ਤਤੁ ਪਾਏ ਜਿਸਨੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਜਾਗਤ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੨੭ ॥

ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੇ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥ ਮਨਹੁ ਕਿਉ ਵਿਸਾਰੀਐ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਜਿ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਆਹਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਏ ॥ ਓਸਨੋ ਕਿਹੁ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੀ ਜਿਸ ਨਉ ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਲਾਵਏ ॥ ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਆਪੇ ਲਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ

ਸਦਾ ਸਮਾਲੀਐ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥੨੮॥

ਜੈਸੀ ਅਗਨਿ ਉਦਰ ਮਹਿ ਤੈਸੀ ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ॥ ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਕਰਤੈ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥ ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਜੰਮਿਆ ਪਰਵਾਰਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥ ਲਿਵ ਛੁੜਕੀ ਲਗੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥ ਏਹ ਮਾਇਆ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਵਿਸਰੈ ਮੋਹੁ ਉਪਜੈ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਲਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨਾ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤਿਨੀ ਵਿਚੇ ਮਾਇਆ ਪਾਇਆ ॥੨੯॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਕਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਰਹੇ ਲੋਕ ਵਿਲਲਾਇ ॥ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਿਸ ਨੋ ਸਿਰੁ ਸਉਪੀਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਜਾਇ ॥ ਜਿਸਦਾ ਜੀਉ

ਤਿਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਕੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੩੦ ॥

ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਰਾਸਿ ਜਾਣੀ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਜਪਿਹੁ ਜੀਅਹੁ ਲਾਹਾ ਖਟਿਹੁ* ਦਿਹਾੜੀ ॥ ਏਹੁ ਧਨੁ ਤਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨ ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਾਣਾ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਹੋਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥੩੧ ॥

ਏ ਰਸਨਾ ਤੂ ਅਨਰਸਿ ਰਾਚਿ ਰਹੀ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ਹੋਰਤੁ ਕਿਤੈ ਜਿਚਰੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇ ਪਲੈ ਪੀਐ ਹਰਿ ਰਸੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥ ਏਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕਰਮੀ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ

* ਖੱਟਿਅਹੁ ਨਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਆਇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹੋਰਿ ਅਨਰਸ ਸਭਿ ਵੀਸਰੇ ਜਾ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩੨ ॥

ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥ ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਤਾ ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਉਪਾਇ ਜਗਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ* ਤਾ ਚਲਤੁ ਹੋਆ ਚਲਤੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਮੂਲੁ ਰਚਿਆ ਜੋਤਿ ਰਾਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥੩੩ ॥

ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭ ਆਗਮੁ ਸੁਣਿਆ ॥ ਹਰਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਉ ਸਖੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਮੰਦਰੁ ਬਣਿਆ ॥ ਹਰਿ ਗਾਉ ਮੰਗਲੁ ਨਿਤ ਸਖੀਏ ਸੋਗੁ ਦੂਖੁ ਨ ਵਿਆਪਏ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨ ਲਾਗੇ ਦਿਨ ਸਭਾਗੇ ਆਪਣਾ

---

* ਬੁੱਝਿਆ ਬੋਲੋ ।

ਪਿਰੁ ਜਾਪਏ ॥ ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਾਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗੋ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੋ ॥੩੪ ॥

ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਕੈ ਕਿਆ ਤੁਧੁ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥ ਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਤੁਧੁ ਸਰੀਰਾ ਜਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਰਚਨੁ ਰਚਿਆ ਸੋ ਹਰਿ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਇਆ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਿਆ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਆ ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੩੫ ॥

ਏ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ॥ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ਨਦਰੀ ਹਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥ ਏਹੁ ਵਿਸੁ

ਸੰਸਾਰੁ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ ਏਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਵੇਖਾ ਹਰਿ ਇਕੁ ਹੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹਿ ਨੇਤ੍ਰ ਅੰਧ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਦਿਬਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਈ ॥੩੬॥

ਏ ਸ੍ਰਵਣਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ਸਰੀਰਿ ਲਾਏ ਸੁਣਹੁ ਸਤਿ ਬਾਣੀ ॥ ਜਿਤੁ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਆ ਰਸਨਾ ਰਸਿ ਸਮਾਣੀ ॥ ਸਚੁ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਏ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਣਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵਹੁ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥੩੭॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥ ਵਜਾਇਆ ਵਾਜਾ ਪਉਣ ਨਉ ਦੁਆਰੇ ਪਰਗਟੁ ਕੀਏ ਦਸਵਾ ਗੁਪਤੁ ਰਖਾਇਆ ॥

ਗੁਰਦੁਆਰੈ ਲਾਇ ਭਾਵਨੀ ਇਕਨਾ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਤਹ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਨਾਉ ਨਵਨਿਧਿ ਤਿਸਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਪਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੈ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥੩੮ ॥

ਏਹੁ ਸਾਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ॥ ਗਾਵਹੁ ਤ ਸੋਹਿਲਾ ਘਰਿ ਸਾਚੈ ਜਿਥੈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਧਿਆਵਹੇ ॥ ਸਚੋ ਧਿਆਵਹਿ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਬੁਝਾਵਹੇ* ॥ ਇਹੁ ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਕਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਸੋ ਜਨੁ ਪਾਵਹੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੇ ॥੩੯ ॥

ਅਨਦੁ* ਸੁਣਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਬੁੱਝਾਵਹੇ ਅਤੇ ਅਨਦੁ ਪੋਲਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਪੂਰੇ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਉਤਰੇ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥ ਦੂਖ ਰੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰੇ ਸੁਣੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ਸੰਤ ਸਾਜਨ ਭਏ ਸਰਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥ ਸੁਣਤੇ ਪੁਨੀਤ ਕਹਤੇ ਪਵਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥ ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥੪੦ ॥੧ ॥

(ਅੰਗ ੯੧੭-੯੨੨)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ਉਸਤਤਿ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀਮਾਯਾ ਲਛਮੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਉਸਤਤਿ ਸ੍ਰੀਮਾਯਾ ਲਛਮੀ ਜੀ ਕੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕਯ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਛਾਯਾ ਰੂਪੀ ਹੋਇਕੈ ਬਿਚਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ॥
ਆਪਹਿ ਲਛਮੀ ਬਪੁ ਧਰੇ ਜੀਉ ਜੰਤੁ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਸ੍ਰੀਮਾਯਾ ਮੁਖਿ ਕਰੋ ਉਚਾਰਿ ॥ ਦਰਿਦ੍ਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਆਦਿ ਭਵਾਨੀ ਈਸੁਰੀ ਮਾਯਾ ਜਾ ਕੋ ਨਾਮ ॥
ਇਨ ਬਿਨੁ ਸਰੈ ਨ ਏਕ ਛਿਨੁ ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮ ॥
੨ ॥ ਸੁਖਦਾਇਕ ਮੰਗਲ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਬਹੁ
ਭਾਂਤਿ ॥ ਸੁਬੁਧਿ ਦੈਨ ਜੈ ਜੈ ਕਰਨਿ ਮਾਯਾ ਸ੍ਰੀ
ਜਗਮਾਤਿ ॥ ੩ ॥

ਬਿਸਨੁਪਦ ਸਾਰੰਗ ਛਪਯ ॥

ਜਗਬੰਦਨਿ ਜਗਨਾਥ ਜਗਤਪਾਲਕ ਹਰਿ
ਅੰਬੈ ॥ ਪ੍ਰਜਾਨਾਥ ਜਗਨਾਥ ਸੇਵਿ ਰੱਛਕ ਜਗਦੰਬੈ ॥
ਜਗਤਾਰਨਿ ਭਯਹਰਨਿ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ਆਦਿ ਭਵਾਨੀ ॥
ਮਾਯਾ ਕੋ ਬਪੁ ਧਾਰਿ ਜਗਤ ਮਹਿ ਅਲਖ ਲਖਾਨੀ
ਅਪਦ ਬਿਨਾਸਨਿ ਸੁਖ ਕਰਨ ਦਾਸ ਰੱਛਕ ਹਰਿ
ਮਾਯਾ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਸਭਿ ਬਸਿ ਕਰਨਿ ਅਮਿਤਿ
ਗਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਭਾਯਾ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਤੁਮ ਬਿਨੁ ਸਰੇ ਨ ਏਕ ਛਿਨੁ ਕਾਰਜ ਹੋਤ ਨ ਸਿੱਧਿ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਨਵ ਨਿੱਧਿ ॥ ੫ ॥ ਅਘ ਹਾ ਦਰਿਦ੍ਰ ਨਿਵਾਰਨੀ ਭਵ ਹਾ ਜਾ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ਸਤ੍ਰੁ ਘਾਤਨੀ ਅਮਿਤਿ ਗਤਿ ਮਿਤ੍ਰ ਪਾਲ ਸੁਖਧਾਮ ॥ ੬ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਿਤ ਫਲ ਦੇਤਿ ਹਰਿ ਭਗਤ ਆਪੁਨੋ ਜਾਨੁ ॥ ਸੁਜਸਿ ਦੇਤਿ ਮੰਗਲਕਰਨ ਸਭ ਕੋ ਕਰੁ ਕਲਜਾਨ ॥ ੭ ॥ ਦੀਨਬੰਧੁ ਜਗਤਾਰਨੀ ਮਾਯਾ ਬਪੁ ਹਰਿਰਾਇ ॥ ਜ੍ਵਾਲ ਬਿਸਾਲ ਮੁਖ ਤੇ ਜ੍ਵਲਿਤ ਸੰਕਟ ਕਰੋ ਸਹਾਇ ॥ ੮ ॥ ਮਹਿਪਾਲਨਿ ਜਗਮੰਡਨੀ ਖਲਖੰਡਨਿ ਜਗਮਾਤ ॥ ਅਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਨੂਪ ਗਤਿ ਮਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਜਗਨਾਥ ॥ ੯ ॥ ਦਾਸ ਨਿਵਾਜਨ ਭਗਤ ਹਿਤੁ ਸਿਖਜਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥ ਮੁਕਤ ਦੈਨ ਰੱਛਜਾ ਕਰਨ ਮਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ॥ ੧੦ ॥ ਦਾਨ

ਦੇਨਿ ਬਹੁ ਜਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ॥
ਕਾਲਰੱਛ ਜਗਪਾਲਨੀ ਬਿਧਨਾ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਥ ॥
੧੧ ॥ ਦਯਾ ਕਰਨ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰਨ ਮਾਯਾ
ਅਛਲ ਸਰੂਪ ॥ ਬ੍ਯਾਧਿ ਹਰਨ ਸੰਕਟ ਦਰਨ
ਖਲਖੰਡਨ ਜਗਭੂਪ ॥ ੧੨ ॥ ਭਗਤ ਦਾਯਨੀ
ਦਾਸ ਹਿਤੁ ਰੱਛ ਕਰਨ ਸਭ ਜਾਨ ॥ ਦੀਨ ਨਿਵਾਜਨ
ਭਯ ਹਰਨ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਭਗਵਾਨ ॥ ੧੩ ॥
ਸਿਧਿ ਕਰਨ ਮੰਗਲ ਸਭਨ ਬ੍ਯਾਪਕ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰ ॥
ਚੌਰਾਸੀ ਜੋਇਨ ਕਟਤਿ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥
੧੪ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥

ਧਨਦਾਯਕ ਦਿਬ੍ਯ ਦੇਨ ਪ੍ਰਜਾਪਾਲਨੀ
ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ॥ ਕੁਮਤਿ ਨਾਸ ਮਤਿ ਦੇਨ ਅਮਿਤ ਤੇਜ
ਅਮਿਤੋਜ ਗਤਿ ॥ ੧੫ ॥

ਬਿਸਨੁਪਦ ਸਾਰੰਗ ਛਪਯ ਛੰਦ ॥

ਨਵਲਨਾਥ ਨਿਰਬਾਨ ਸੁਬੁਧਿ ਦਾਇਕ ਮੰਗਲ ਕਰ ॥ ਕਾਲ ਬਿਨਾਸਨ ਰਹਿਤ ਕਾਲ ਸੁਤ ਦਾਇਕ ਨਰਹਰਿ ॥ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕਲਪਬ੍ਰਿਛ ਜਾ ਕੀ ਛਾਯਾ ॥ ਸੁ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਨਰਹਰੀ ਸਭ ਜਗਤ ਸਹਾਯਾ ॥ ਮਾਯਾ ਬਪੁ ਜਗ ਮਾਹਿ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ॥ ਜਿਸੁ ਸੁਨਿਯਤ ਦੁਖ ਜਾਂਹਿ ਜਸੁ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਲੱਛਮੀ ॥ ੧੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਨ ਜਗਤ ਗੁਰੁ ਮੋਹਨ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰ ॥ ਰਿਜਕ ਦੇਨਿ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਜਸ ਪੂਰਨ ਭੰਡਾਰ ॥ ੧੭ ॥

ਛਪਯ ਛੰਦ ॥

ਅਘਕੰਦਨ ਭਵਹਰਨ ਜੋਗਜ੍ਵਾਲਾ ਛਤ੍ਰੀਬ੍ਰਿਤ* ॥

* ਛੱਤ੍ਰੀਬ੍ਰਿਤ ਬੋਲੋ।

ਧਰਮਧੁਜਾ ਫਰਹਰਤ ਧਰਮਮੂਰਤਿ ਧਰਮਾਕ੍ਰਿਤਿ ॥ ਅਸੀਪਾਨਿ ਅਸਿਕੇਤੁ ਖੜਗਧੁਜ ਧਰਮ ਧਨੁਰਧਰ ॥ ਅਕਾਲਮੂਰਤਿ ਅਨੁਭਉਪ੍ਰਕਾਸ ਅਮਿਤੋਜ ਅਟਲ ਬਰ ॥ ਨਿਹਕਲੰਕ ਨਿਰਬਾਨ ਅਬਿਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਨੁਭਵ ਜੁਗਤ ॥ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਬ੍ਯਾਧਿ ਮਦਨ ਮੂਰਤਿ ਬਿਦ੍ਯਾ ਸੁਪਤਿ ॥ ੧੮ ॥

ਛਪਯ ਛੰਦ ॥

ਨਵਤਨ ਨਵਲ ਕਿਸੋਰ ਅਮਰਗਤਿ ਜਾ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰਿ ਛਬਿ ਧਰੇ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਰਾਨੀ ॥ ਧਰਮਸਿੰਧੁ ਕਲ੍ਯਾਨ ਸੁਧਾਗਤਿ ਮਾਯਾ ਕਰਨੀ ॥ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭਵਤਰਤਿ ਜਾਸੁ ਗਤਿ ਊਨਵ ਤਰਨੀ ॥ ਕਲਾਧਾਰਿ ਸਭ ਮਧ੍ਯ ਰਾਜਤਿ ਗਾਜਤਿ ਕੇਹਰਿ ਸਮ ॥ ਨੂਪਰ ਚਰਨ ਅਪਾਰ ਧੁਨਿ ਸੁਨਿਯਤ ਭਾਜੇ ਸੁ ਜਮ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਾ ਸੋਰਠਾ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੁਮਰੇ ਹਾਥ ਜਿਸ ਦੇਵੇ ਸੋ ਪਾਵਹੀ ॥
ਸ੍ਰੀ ਨਾਥਾਂ ਕੇ ਨਾਥ ਮਾਯਾ ਚਰਨ ਧਯਾਵਹੀ ॥ ੨੦ ॥
ਦਯਾ ਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ਦਰਿਦ੍ਰ ਨਿਵਾਰਨ ਸੁਖਕਰਨ ॥
ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਅਨੰਤ ਅਪਦ ਬਿਨਾਸਨ ਜੈ ਕਰਨ ॥
੨੧ ॥ ਲੋਕ ਚਤੁਰਦਸ ਨਾਥ ਰਮਾ ਰਾਵ ਸਭ ਜਗਤ
ਕੀ ॥ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਮਯਾ ਕਰੋ ਇਸ ਪਤਿਤ
ਕੀ ॥ ੨੨ ॥ ਮੈ ਧਰ ਓਟ ਨ ਅਉਰ ਪਏ ਦ੍ਵਾਰਿ
ਮਾਯਾ ਹਰੀ ॥ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਠਉਰ ਕਿਸ ਕੋ ਜਾਚੋ
ਨਰਹਰੀ ॥ ੨੩ ॥ ਹਰਹੁ ਦੀਨ ਅਪਦਾ ਹਰੀ ਮਿਹਰ
ਉਪਾਵਹੁ ਦੁਖ ਹਰੋ ॥ ਮਯਾ ਕਰੋ ਇਸ ਪਤਿਤ ਪਰ
ਮੰਗਲ ਕਰ ਅਪਦਾ ਹਰੋ ॥ ੨੪ ॥ ਦਰਿਦ੍ਰ ਸਾਗਰ ਮਹਿ
ਡੂਬਤੇ ਹੇ ਮਾਯਾ ਜਗਤਾਤ ॥ ਤੁੱਛ ਬਾਤ ਤੁਮ ਨਿਕਟਿ
ਹੈ ਗਹਿ ਭੁਜ ਲਿਹੁ ਰਘੁਨਾਥ ॥ ੨੫ ॥ ਕਰਮਹੀਨ

ਮਤਿਹੀਨ ਹੌਂ ਅਲਪ ਬੁਧਿ ਮਤਿ ਥੋਰਿ ॥ ਮਹਾ ਪਤਿਤ ਦੁਖੀਆ ਅਧਿਕ ਚਿਤਵਉ ਅਪਨੀ ਓਰ ॥ ੨੬ ॥ ਮਿਹਰ ਨਜਰ ਕੀ ਫਜਲ ਸੇ ਚਿਤਵਹੁ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ॥ ਮੀਨ ਤਪਤ ਜਲ ਦੇਹੁ ਹਰਿ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਗੋਪਾਲ ॥ ੨੭ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਸੰਕਟਹਰਨ ਕਲਪਬ੍ਰਿਛ ਜਿਹ ਛਾਹ ॥ ਸਿਧਿ ਰੂਪ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਜਿਹ ਸਮ ਦੂਸਰ ਨਾਹ ॥ ੨੮ ॥

ਚਾਰਨੀ ਦੋਹਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮਾਯਾ ਜਗਮੋਹਨੀ ਨਿਹਕਲੰਕ ਜਿਹ ਰੂਪ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਬੰਦਤ ਚਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਅਨੂਪ ॥ ੨੯ ॥

ਬਿਸਨੁਪਦ ਸਾਰੰਗ ਛਪਯ

ਸੇਸ ਸਹਸ ਫਨਿ ਰਟਤਿ ਤਦਜਪਿ ਤੁਮ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਤ ॥ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਸਭ ਕਹਿਤ ਬੇਦ ਸੁਰ ਨਰ

ਮੁਨਿ ਧ੍ਯਾਵਤ ॥ ਚਿਤ ਚਿੰਤਾ ਨਰ ਹਰਤ ਮਾਯ ਇਛ੍ਯਾ ਪੂਰਨ ਜਗਿ ॥ ਕਲਿਮਲ ਅਘ ਸਭਿ ਹਰਤਿ ਮੁੱਖ ਮੰਡਲ ਨਵਤਨ ਛਬਿ ॥ ਕਵਲ ਨਯਨ ਸੁ ਨ੍ਰਿਪਣ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਟ ਕੇਹਰਿ ਮ੍ਰਿਗ ਲੋਚਨੀ ॥ ਕਦਲਿ ਸੁ ਜੰਘੁ ਆਜਾਨੁ ਬਾਹੁ ਪ੍ਰਜਾਪਾਲ ਦੁਖ ਮੋਚਨੀ ॥ ੩੦ ॥

ਬਡਾ ਦੋਹਰਾ ॥

ਹੈ ਚਤੁਰਬਾਹੁ ਅਸਟਾ ਕਰੀ ਨਾਰ ਸਿੰਘ ਜਹ ਕੇ ਭੇਸ ॥ ਪ੍ਰਿਹਿਲਾਦ ਉਬਾਰ੍ਯੋ ਦੁਖ ਹਰ੍ਯੋ ਹਰਨਾਖਸ ਹਰ੍ਯੋ ਨਰੇਸ ॥ ੩੧ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਦੋਹਰਾ ॥

ਮੁਕਤਿ ਦੇਨ ਮੰਗਲ ਕਰਨ ਛੇਮ ਕਰਨ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥ ਸ੍ਰੁਤਿ ਬਚਨੀ ਸ੍ਰੁਤਿ ਕਰਨ ਹਰਿ ਸਭ ਕੋ ਕਰੋ ਸਹਾਇ ॥ ੩੨ ॥

ਬਿਸਨੁਪਦ ਗਉੜੀ ॥

ਛੇਮਕਰਨ ਇਛ ਪੁਜਨ* ਅਮਰ ਧਨ ਬ੍ਰਿਤ ਮਹੀਧਰ ॥ ਰੱਛ ਕਰਨ ਭਯਹਰਨ ਸਦਾ ਜੈ ਧਰਮ ਧਨੁਰਧਰ ॥ ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਅਪਾਰ ਜਗਤ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਭਵਾਨੀ ॥ ਸੰਕਟ ਦਰਿਦ੍ਰ ਅਪਦਾਹਰਨ ਪੀਰ ਤ੍ਰੈਲੋਕ ਪਛਾਨੀ ॥ ੩੩ ॥ ਦੀਨਾਨਾਥ ਸਨਾਥ ਸਭਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੱਯਾ* ॥ ਜਗਬੰਦਨ ਭਯਹਰਨ ਮਾਯ ਦੂਧ ਪੂਤ ਦਿਵੱਯਾ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤਿ ਫਲ ਦੇਤ ਬਿਰਦ ਕੀ ਲਾਜ ਰਖੱਯਾ ॥ ਦੀਨਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਧਰਮ ਬ੍ਰਿਤ ਅਪਦ ਮਿਟੱਯਾ ॥ ੩੪ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਸੋਰਠਾ ॥

ਮਾਯਾ ਅਛਲ ਅਪਾਰ ਮੋਛ ਕਰਨ ਸੰਕਟ ਹਰਨ ॥ ਬਿਧਨਾ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰ ਰਿਜਕ ਦੇਨ ਇਛਜਾ ਪੁਜਨ* ॥੩੫ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਪੁੱਜਨ ਅਤੇ ਕਰੱਈਆ ਬੋਲੋ ।

ਰਸਾਲ ਦੋਹਰਾ ॥

ਸੁਖਦਦੇਨ ਅਨਹਦ ਕਰਨ ਜੈ ਜੈ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ॥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਚਲ ਸਦਾ ਬਿਧਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ॥ ੩੬ ॥ ਦ੍ਰਬਜ ਉਪਾਵਨ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਸਿਮਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜਗਮਾਇ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਰਛ੍ਯਾਕਰਨ ਸਭ ਕੋ ਕਰੋ ਸਹਾਇ ॥ ੩੭ ॥ ਅਗਮ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਹਰੀ ਪਰਮਸਿਧਿ ਕੀ ਖਾਨਿ ॥ ਕੁਮਤਿ ਬਿਨਾਸਨਿ ਜੈ ਕਰਨ ਦਾਤਾ ਸਗਲ ਜਹਾਨਿ ॥ ੩੮ ॥ ਦੂਖਨਿਵਾਰਨਿ ਅਘਹਰਨਿ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਤੀ ਦਾਤਾ ਸਗਲ ਗੁਪਾਲ ॥ ੩੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜਗਤ ਪਿਤ ਭਵਖੰਡਨਿ ਜਗਮਾਤਿ ॥ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਉਪਾਵਨ ਜਗਕਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥ ੪੦ ॥ ਕਿਰਤਾਰਥ ਮੰਗਲਕਰਨ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਕਰਤਾਰ ॥ ਕਾਲ ਰੱਛ ਤਾਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਯਾ ਰੂਪ

ਮੁਰਾਰਿ ॥ ੪੧ ॥

ਮਧੁਰਧੁਨਿ ਛੰਦ ਦੋਹਰਾ ॥

ਬਿਧਨਾ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਸਿਰਜਾ ਧਰਨਿ ਅਕਾਸ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੁਇ ਦੀਵੜੈ ਕੀਨੇ ਬਿਬਿਧਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੪੨ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਉਪਾਇਕੈ ਕੀਨੀ ਸਕਤਿ ਪਸਾਰ ॥ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸਾ ਸੁਰ ਭਏ ਨਾਲੇ ਇੰਦ੍ਰ ਭੂਆਰ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਗੰਧ੍ਰਬ ਰਚੇ ਜਖ ਕਿੰਨਰ ਗਨ ਪ੍ਰੇਤ ॥ ਅਸੁਰ ਪ੍ਰਬਲ ਦਾਨੋ ਬਿਕਟ ਰਾਹੁ ਨਿਛਤ੍ਰ ਗ੍ਰਿਹੇਤ ॥ ੪੪ ॥

ਛਪਯ ਛੰਦ ॥

ਸਪਤ ਸਿੰਧੁ ਸਤ ਦੀਪ ਖੰਡ ਨਵਖੰਡ ਬਨਾਯੋ ॥
ਜਲ ਥਲ ਪਰਬਤ ਕਨਕ ਮੇਰੁ ਹਿਮ ਭੂਮਿ ਰਚਾਯੋ ॥
ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਜਲ ਜੀਵ ਅਨਲ ਗਗਨੰਤਰਿ ਕੀਨਾ ॥
ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁ ਕੀਨਾ ॥

ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਚਹੁੰ ਜੁਗ ਬਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨਸੁ ਪਲ ਮਾਸ ॥ ਪਵਨ ਪਾਨੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਠਾਕੁਰ ਚੇਰੋ ਦਾਸ ॥ ੪੫ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੁਇ ਕਪਰੇ ਬਨੇ ਮਾਨੁਖ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ਧਰਮ ਪਾਪ ਸਾਖੀ ਦੋਊ ਬਿਧਨਾ ਠਟਯੋ ਅਪਾਰ ॥ ੪੬ ॥

ਕਨਕ ਦੋਹਰਾ ॥

ਜਾਤ ਜਾਤ ਰਚਨਾ ਭਈ ਸਭ ਮਹਿ ਆਪ ਖਿਲੰਤ ॥ ਨੀਚ ਊਚ ਮਹਿ ਆਪ ਹਰਿ ਬਿਰਲਾ ਕੋਇ ਬੁਝੰਤ ॥ ੪੭ ॥ ਰਾਵ ਰੰਕ ਪ੍ਰਜਾ ਭਈ ਗ੍ਰਾਮ ਨਗਰ ਸਭ ਦੇਸ ॥ ਭੂਪ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਤੇਜਬਰ ਸੂਰੇ ਜੋਧ ਨਰੇਸ ॥ ੪੮ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਨ ਸੂਦ ਵੈਸ ਚਾਰ ਵਰਨ ਕੀ ਖਾਨ ॥ ਮਾਯਾ ਸੁਪਨ ਸੁਖੋਪਤੀ ਪੁਨਯ ਦਾਨ

ਇਸਨਾਨ ॥ ੪੯ ॥ ਬਲੀ ਤਪੀ ਜੋਗੀ ਕਿਯੇ ਜਟਾਜੂਟ ਨਖਧਾਰ ॥ ਗ੍ਰਿਹੀ ਜਤੀ ਜਾਪੀ ਹੁਏ ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਬੈਪਾਰ ॥ ੫੦ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਦੇਵੀ ਬਨੇ ਆਪ ਬਨੇ ਅਵਤਾਰ ॥ ਰਤਨ ਲਾਲ ਹੀਰਾ ਮੁਕਤ ਕੰਚਨ ਰੂਪ ਸੁਧਾਰ ॥ ੫੧ ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਤੁਹੀਂ ਨਿਰੰਜਨਾ ਊਨੀ ਠਉਰ ਨ ਕੋਇ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਹਿ ਬਿਚਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਕੋਇ ਹੁਆ ਨ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਚਾਰ ਬੇਦ ਖਟ ਅਸਟਦਸ ਬਿਧਨਾ ਰਚਿ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਰਚਨਾ ਭਈ ਕਰਤਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ॥ ੫੨ ॥ ਤੁਮ ਬਿਨੁ ਸਰੇ ਨ ਏਕ ਛਿਨੁ ਤੁਮ ਸਭ ਜੀਅਨ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਤੁਮ ਕਰਤਾ ਸਭਿ ਜਗਤ ਕੀ ਤੁਮ ਹੀ ਤੇ ਸਭਿ ਮਾਨ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੁਚਿ ਨੇਮ ਜਪ ਖਟ ਕਰਮਨ ਕੀ ਰੀਤਿ ॥ ਸੰਨਿਆਸੀ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੁਤਿ ਧੁਨਿ ਨਟ ਨਾਟਕ ਸੰਗੀਤ ॥ ੫੩ ॥ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰਨ ਭਈ

ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਰੁਤਿ ਮਾਸ ॥ ਰਸ ਕਸ ਭੋਜਨ ਬਿੰਜਨਾ
ਦੁਗਧ ਖੀਰ ਜਗਰਾਸ ॥ ੫੪ ॥ ਨੇਕੀ ਬਦੀ ਖੁਸੀਆ
ਘਨੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਕੀ ਖਾਨ ॥ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਚਿੰਤਾ
ਸਕਲ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ੫੫ ॥ ਬਿਪਤਿ ਸਪਤਿ
ਅਪਦਾ ਰਚੀ ਰਚਨਾ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ
ਪਰਬਤ ਭੂਮਿਧਰ ਉਡਗ ਨਛਤ੍ਰ ਗਨਾਰ ॥ ੫੬ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣਾ ਮਾਯਾ ਕੋ ਬਪੁ ਧਾਰ ॥
ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਬਹੁ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਸਭ ਕੋ ਦੇਤ ਅਹਾਰ ॥
੫੭ ॥

ਮਾਧੋ ਦੋਹਰਾ ॥

ਫੂਲ ਫਲ ਬਿਰਖਾ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਸਭਨ ਕੀ ਸਾਰ ॥
ਤੁਮ ਸਭ ਕੋ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਤੁਮ ਹੀ ਕਰਹੁ ਸੰਘਾਰ ॥
੫੮ ॥

ਪੰਚਾਲ ਦੋਹਰਾ ॥

ਜਬਿ ਮਾਇਆ ਹਰਿ ਬਪੁ ਧਰਯੋ ਤਬਿ ਸਭ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ਗੁਪਤਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਸਭ ਘਟਿ ਬਿਖੈ ਵਰਤੇ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ॥ ੫੯ ॥ ਜੁਗਿ ਜੁਗਾਂਤਿ ਸੁੰਨ ਧੁੰਧ ਤੇ ਏਕ ਅਲਖ ਕਰਤਾਰ ॥ ਗੁਪਤਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਸਭ ਘਟਿ ਬਿਖੈ ਵਰਤੈ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ॥ ੬੦ ॥

ਅਨੰਦ ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਰਬਲੋਹ ਰਛਯਾ ਕਰਨ ਸੰਤਨ ਕੇ ਸੁਖ ਧਾਮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਾਯਾ ਜਗਬੰਦਨੀ ਲਛਮੀ ਜਾ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ੬੧ ॥

ਮੰਗਲ ਦੋਹਰਾ ॥

ਕਰੁਨਾਕਰ ਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਹੌਂ ਮਤਿਮੰਦ ਅਭਾਗ ॥ ਦੁ ਕਰ ਜੋਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤਿ ਰੱਤੀ* ਭਾਗ ਮੋਹਿ ਜਾਗ ॥ ੬੨ ॥ ਕਰਮ ਰੇਖ ਮਾਯਾ ਤੁਹੀਂ

---

* ਰੱਤੀ ਬੋਲੋ ।

ਤੁਹੀਂ ਸਭਨ ਕੀ ਸਾਰ ॥ ਜਬਿ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਜਾਗਤਿ ਭਾਗ ਲਿਲਾਰ ॥ ੬੩ ॥

ਅਨੰਦ ਦੋਹਰਾ ॥

ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅਨਹਦ ਸਦਾ ਅਨੁਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਅਨੰਦ ॥ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਅਨੰਤ ਹਰਿ ਅਨਹਦ ਅਨਦ ਗੋੁਬਿੰਦ ॥ ੬੪ ॥

ਜਯ ਦੋਹਰਾ ॥

ਜਯਸ* ਜਯਤੁ* ਜਯਕਰ* ਜਯੀ* ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਜਗਦੀਸ ॥ ਜਵਤ ਜਮੁਨ ਜਤ ਬ੍ਰਤ ਜਗਤਿ ਜਗਮਗ ਜਗ ਜਹਿ ਈਸ ॥ ੬੫ ॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਦੋਹਰਾ ॥

ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤਿ ਪਤਿ ਪੀਤੰਬਰ ਪ੍ਰਤਿ ਨਾਮ ॥ ਪਾਪ ਪਰਨ ਪੂਰਨ ਪਿਤ੍ਰ ਪੀਰ ਪਰਾ ਪਰਧਾਮ ॥ ੬੬ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਜੈਸ, ਜੈਤੁ, ਜੈਕਰ, ਜਈ ਬੋਲੋ ।

ਧਰਮ ਸੋਰਠਾ ॥

ਧਰਮਧਾਰ ਧਨ ਧਾਨਯ ਧਨਯ ਧਨਯ ਧਰਨੀਧਰਾ ॥ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸੁ ਧਯਾਨ ਧੁੰਧ ਧੂਰਿ ਧੀਰਕ ਧਰਾ ॥ ੬੭ ॥

ਮੋਹਨ ਸੋਰਠਾ ॥

ਮਨਮੋਹਨ ਮਿਹਰਵਾਨ ਮੰਗਲ ਮਗਨ ਮਹਾਨ ਮਤਿ ॥ ਮਾਧੋ ਮਦਨ ਮੁਰਾਰਿ ਮਧੁਸੂਦਨ ਮੋਹਕ ਮਹਤਿ* ॥ ੬੮ ॥

ਚਿਤਾਨੰਦ ਸੋਰਠਾ ॥

ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਚਿਰਕਾਲ ਚਿੱਤ ਚੀਰ ਚੈਤੰਨ ਚਿਤ ॥ ਚੰਚਲ ਚਪਲ ਅਚਾਲ ਦ੍ਰਿਗ ਚਕੋਰ ਪੰਕਜ ਅਚੁਤ ॥ ੬੯ ॥

ਛਤ੍ਰੀ ਸੋਰਠਾ ॥

ਛਤ੍ਰੀ ਛਿੱਤਿ ਛਿਤਾਰਿ ਛੀਰ ਛਿਮੋਹ ਛੇਤ੍ਰ

---

* ਮਹੱਤਿ ਬੋਲੋ।

ਛਕਤਿ ॥ ਛਿਪ੍ਰ ਛੇਮ ਛੈ ਛਾਰਿ ਛਾਰ ਕਰਨ ਛੁਦ੍ਰਨ ਬਿਪਤਿ ॥ ੭੦ ॥

ਭਾਵੀ ਉਦੋਤ ਸੋਰਠਾ ॥

ਭਾਵੀ ਭੁਗਤ ਭੰਡਾਰ ਭੀਰ ਭੀਮ ਭੈਰਵ ਹਰਨ ॥
ਭਵ ਹਾ ਭੂਤ ਭਵਾਨ ਭਗਤਿ ਭਾਵ ਭਵਜਲ ਤਰਨ ॥ ੭੧ ॥

ਪਾਰਸ ਸੋਰਠਾ ॥

ਪਾਰਸਿ ਪਿਤਾ ਪੁਰਾਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ॥
ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਾਨ ਪਾਪ ਪੁੰਜ ਗਾਰਤ ਸਭੂ ॥ ੭੨ ॥

ਨਾਰਾਇਨ ਸੋਰਠਾ ॥

ਨਾਰਾਇਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਰਸਿੰਘ ਨਰਹਰਿ ਨਵਲ ॥ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਨਿਰਹਾਰ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਨੇਤ੍ਰ ਕਵਲ ॥ ੭੩ ॥

ਗਿਰਧਾਰ ਦੋਹਰਾ ॥

ਗਿਰਧਾਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਗੋਵਰਧਨ ਗੋਪਾਲ ॥
ਗੋਸਾਈਂ ਗੋਪੀ ਬਲਭ ਗੋਪਨਾਥ ਗੋਆਲ ॥ ੭੪ ॥

ਕਵਲ ਸੋਰਠਾ ॥

ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਕਰੀਮ ਕੇਸਵ ਕਿਰਤਾਰਥਿ ਕਰਨ ॥ ਕੋਮਲ ਕਮਲ ਨਵੀਨ ਕੋਟ ਲੰਛ ਕੰਟਕ ਹਰਨ ॥ ੭੫ ॥

ਖ਼ਾਲਿਕ ਸੋਰਠਾ ॥

ਖ਼ਾਲਿਕ ਖ਼ਲਕ ਖ਼ੁਦਾਇ ਖ਼ੈਰ ਖ਼ੂਬ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਖ਼ੁਸ਼ ॥ ਖ਼ਾਲਿਸ ਖ਼ਸਮ ਅੜ੍ਹਾਇ ਖ਼ਾਮੇਖ਼ੂਨ ਖ਼ਤਾ ਬਖ਼ਸ਼ ॥ ੭੬ ॥

ਘਨਿਸਯਾਮ ਦੋਹਰਾ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈ ਘਨਿਸਯਾਮ ਜੂ ਘਹਰਤ ਘਨ ਘਨਘੋਰ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮਯੂਰ ਚਿਤਵਤ

ਕੋਕਿਲ ਮੋਰ ॥ ੭੭ ॥

ਦਯਾ ਦੋਹਰਾ ॥

ਦੀਨ ਦਯਾਲੁ ਦਾਤਾ ਦਯਾ ਦੁਖ ਦਲਿਦ੍ਰ ਦਲ ਦੁੰਦ ॥ ਦ੍ਰਿਗ ਬਿਸਾਲ ਦੁਤਿ ਅਦ੍ਵਯੰ* ਦਿਨਕਰ ਸਮਰ ਮੁਕੰਦ ॥ ੭੮ ॥

ਓਅੰ ਦੋਹਰਾ ॥

ਓਅੰ ਵਾਸਦੇਵ ਵੇਦਨ ਵਿਦਤ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲੱਖ ਵਾਰ ॥ ਓਰ ਨਿਬਾਹ ਵੈਰੀ ਨਹੀਂ ਵੈਰ ਹਰਨ ਕਰਤਾਰ ॥ ੭੯ ॥

ਸਹੰਸਮੁਖੀ ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਹਨਸਾਹ ਸਹਪਤਿ ਸਗਲ ਸੰਸਯ ਸਿਹਰ ਸਿਰਾਇ ॥ ਸਜਨ ਸਾਧੁ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀਤਲ ਸਤ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੮੦ ॥

---

* ਅੱਦੁਇਅੰ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ।

ਇੰਦ੍ਰਗ ਦੋਹਰਾ ॥

ਈਸਰ ਈਸ ਇਮਾਨ ਇਕ ਇਮਨਾਇਕ ਇਮਨਾਇ ॥ ਇਕ ਇਕ ਈਕਾਨ ਇਸ ਇੰਦ੍ਰ ਲਾਇੰਤਹਾਇ ॥ ੯੧ ॥

ਝੁਰਨ ਦੋਹਰਾ ॥

ਝੁਰਨ ਝੋਰ ਝੰਕਤ ਝਪਟ ਝਿਮਝਿਮ ਝਿਮ ਝੁਨਕਾਰ ॥ ਝੀਨ ਸਬਦ ਝਾਂਜਨ ਝਰਨ ਝਗਰਾ ਝੂਠ ਝਿੰਕਾਰ ॥ ੯੨ ॥

ਟੋਟਕ ਦੋਹਰਾ ॥

ਟੋਟ ਟੂਟ ਟੰਟਾ ਟਰਨ ਟੀਕਾ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰ ॥ ਟਕਟਕ ਟਕ ਨਿਰਖੌਂ ਤੁਮਹਿ ਏਕ ਟਿਕਨ ਕਰਤਾਰ ॥ ੯੩ ॥ ਠੌਰਿ ਠੌਰਿ ਠਾਕੁਰ ਠਟਯੋ ਬਿਨੁ ਠਾਕੁਰ ਨਹਿ ਠਾਟ ॥ ਠਾਕ ਠੇਕ ਸੌਂ ਦੂਰ ਯਹ ਨਹਿ ਬਾਗਾ ਨਹਿ ਠਾਟ ॥ ੯੪ ॥

ਨਿਡਰ ਦੋਹਰਾ ॥

ਡਾਂਗਰ ਡੀਂਗਰ ਹੌਂ ਅਧਿਕ ਤੁਮ ਨਿਡਰ ਡਰ ਡਾਰ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਡੰਡਉਤ ਤੁਮ ਤੁਹ ਜਸ ਡੰਕ ਅਪਾਰ ॥ ੮੫ ॥

ਢੀਠ ਦੋਹਰਾ ॥

ਢੋਰ ਢੀਮ ਢਾਢੀ ਢਿਮਕ ਹੌਂ ਤਰੁ ਢਾਕ ਪਲਾਸ ॥ ਢੇਰ ਢੀਠ ਢੁਲਕਤ ਫਿਰਤ ਢਹਿ ਢਹਿ ਪਰਨ ਉਦਾਸ ॥ ੮੬ ॥

ਛਪਯ ॥

ਤਰੁਨ ਤਾਪ ਤਮ ਹਰਨ ਤਾਤ ਤਯਾਗੀ ਤੀਰਥਿ ਤਤਿ ॥ ਤਿਮਰ ਤਪਤ ਤਿਖਟਰਨ ਤੋਖ ਤਪੀਅਨ ਅੰਤਰਗਤਿ ॥ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮਹਿ ਆਪ ਆਪ ਤੋਸਾ ਤਕਿਯਾ ਛਿਤਿ ॥ ਤਟ ਤੀਰਥਿ ਤਿਟਕਾਟ ਆਪ ਆਪੇ ਤਪਸੀ ਬ੍ਰਿਤਿ ॥ ਤਾਪ ਨਿਵਾਰਨ ਤਮ ਹਰਨ

ਅਘ ਨਾਸਨ ਅਮਿਤੋਜ ਗਤਿ ॥ ਤਕੀਆ ਤਾਨ ਨਿਤਾਨ ਮਾਨ ਦਾਇਕ ਛਤ੍ਰੀਨ ਪਤਿ ॥ ੮੭ ॥

ਥੀਰਕਤ ਦੋਹਰਾ ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਮਿ ਰਹੇ ਅਸ ਥਿਰ ਥੀਰ ਦਯਾਲ ॥ ਥਕਤ ਥਕਤ ਆਏ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਿ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਗੁਪਾਲ ॥ ੮੮ ॥

ਮੰਗਲ ਦੋਹਰਾ ॥

ਮੰਗਲ ਨਿਤ ਮੰਗਲ ਸਦਾ ਮੰਗਲ ਮੰਗਲ ਭੂਪ ॥ ਜੈ ਮੰਗਲ ਜੈ ਮੰਗਲਾ ਸੁਭ ਮੰਗਲ ਆਨੂਪ ॥ ੮੯ ॥ ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਫਿਰੇ ਫੇਰੀ ਚੁਕੀ* ਨ ਫੇਰ ॥ ਫਾਹ ਫਾਸ ਫਾਸੀ ਕਟਕ ਜਿਨਹਿ ਕਹਯੋ ਇਕ ਬੇਰ ॥ ੯੦ ॥

ਬਿਸਨੁ ਦੋਹਰਾ ॥

ਬਿਸਨੁ ਸੁ ਬਯਾਪਕ ਸਰਬਮੈ* ਬਯਾਧਿ ਹਰਨ ਬਿਖ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਚੁੱਕੀ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਸਰਬਮੈਂ ਨਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਜਾਲ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬੰਦਤ ਚਰਨ ਬਿਪਤਿ ਬਿਘਨ ਰਛਪਾਲ ॥ ੯੧ ॥

ਰਾਮ ਦੋਹਰਾ ॥

ਰਾਮ ਰਮਤ ਸਭ ਘਟ ਬਿਖੈ ਸਭ ਮਹਿ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ॥ ਰਾਵ ਰੰਕ ਰੱਯਤ* ਤੁਹੀਂ ਰਾਵਤ ਰਾਜ ਕਰੀਮ ॥ ੯੨ ॥

ਲਲਿਤ ਦੋਹਰਾ ॥

ਲਾਲ ਗੁਪਾਲ ਦਯਾਲ ਲਾਲਿ ਲਲਿਤ ਬਚਨ ਲਖ ਰੂਪ ॥ ਲਲਿਤ ਰੰਗ ਲਲਿਤਾ ਲਲਾ ਲਾਲ ਖਿਆਲ ਅਨੂਪ ॥ ੯੩ ॥

ਹਰਿਆਵਲ ਦੋਹਰਾ ॥

ਹਰਿ ਹੀਰਾ ਹਰਿਆਵਲਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਨੋ ਜੰਗ ॥ ਹਰਨ ਭਰਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੀ ਹੇਮੰਚਲ ਹਰਿ

---

* ਰਈਅਤ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ।

ਮੰਗ ॥ ੯੪ ॥ ਗ੍ਯਾਨੀ ਵਤਨ ਬਿਹੀਨ ਗ੍ਯਾਤ ਰੂਪ ਅਨੁਭਉ ਸਦਾ ॥ ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਪ੍ਰਬੀਨ ਅਚਲ ਅਥਾਹ ਸਦ ਸਰਬਦਾ ॥ ੯੫ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤੁ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਟਲ ਸਰਬ ਸੁ ਬਯਾਪੀ ਦੇਵ ॥ ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਯ ਕਰਨਹਾਰ ਮਾਯਾ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥ ੯੬ ॥ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਨਭ ਮੰਡਲ ਪਾਤਾਲ ॥ ਸ੍ਵਰਗ ਮ੍ਰਿਤੁ ਚਉਦਹ ਭਵਨ ਬਿਧਨਾ ਸ੍ਵਾਮਿ ਗੁਪਾਲ ॥ ੯੭ ॥ ਨਾਮ ਠਾਮ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਖੈ ਸਭ ਮਹਿ ਰਮਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਅੱਖਰ ਬਾਨੀ ਸਭ ਤੁਹੀਂ ਸਭ ਮੁਖਿ ਦੇਤਿ ਗਿਰਾਸ ॥ ੯੮ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਲਛਮੀ ਕੋ ਬਪੁ ਧਾਰ ਹਰਿ ਮਾਯਾ ਕਰਿ ਪ੍ਰਕਾਸਿ ॥ ਹਰਨ ਭਰਨ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੁਖਰਾਸਿ ॥ ੯੯ ॥

ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥

ਅਚੱਲ ਥਾਹ ਗਮਯ ਕਾ ਬਿਅੰਤ ਧਯਾਨ ਧਾਰਿਯੈ ॥ ਜਗਤਮਾਤ* ਅੰਬਿਕਾ ਸੁ ਨਿਤਯਨੇਮੁ ਚਾਰਿਯੈ ॥ ਅਖੰਡ ਖਯਾਲ ਖੰਡਕਾ ਪ੍ਰਚੰਡ ਜਾਪ ਜਾਪਿਯੈ ॥ ਅਕਾਲ ਕਾਲ ਕਾਲ ਕਾ ਬਿਅੰਤ ਥਾਪਿ ਥਾਪਿਯੈ ॥ ੧੦੦ ॥ ਜਗਤ੍ਰਮਾਤ ਜਾਲਪਾ ਸੁ ਨਿਤਯਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਯੈ ॥ ਅਖੰਡ ਚੰਡ ਚੰਡਿਕਾ ਪ੍ਰਭਾਤਿ ਉਠ ਧਯਾਇਯੈ ॥ ਸੁ ਅਸ੍ਰਬਾਹੁ ਈਸੁਰੀ ਕਲਯਾਨ ਰੂਪ ਪੇਖਿਯੈ ॥ ਚਤੁਰਭੁਜਾ ਸਿੰਘਾਸਨੀ ਅਨੰਤ ਕੈ ਬਿਸੇਖਿਯੈ ॥ ੧੦੧ ॥ ਜਗੱਤਮਾਤ ਲੱਛਮੀ ਚਰੰਨ ਚਿੱਤ ਲਾਇਯੈ ॥ ਅਨੰਤੁ ਰੂਪ ਮੰਗਲਾ ਬਿਸੇਖ ਕੈ ਮਨਾਇਯੈ ॥ ਜਯੰਤ ਜੈਤੁ ਜੈਕਰੀ ਸੁਧਾਗਤੀ ਬਖਾਨਿਯੈ ॥ ਕਵੱਲ ਨੈਨਿ ਕੇਸਰੀ ਸੁ ਜਾਪ ਮੰਤ੍ਰ

---

* ਨਰਾਜ ਦੀ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜਗੱਤਮਾਤ ਪੜ੍ਹੋ।

ਠਾਨਿਯੈ ॥ ੧੦੨ ॥ ਅਮਰ ਅਟਲ ਅਗਾਧਬੋਧ
ਦਯਾਲ ਲਾਲ ਜਾਪਿਯੈ ॥ ਸੁਸੀਲ ਸਤ੍ਯਧਰਮਬ੍ਰਿਤ
ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਧ੍ਯਾਪਿਯੈ ॥ ਅਨਾਸਕਾਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ
ਨਮਸਕਾਰ ਨਿੱਤਿਯੰ ॥ ਅਦਾਗ ਅਦ੍ਵਯਾਤਮਾ*
ਸਦੀਵ ਸਤ੍ਯ* ਚਿੱਤਿਯੰ ॥ ੧੦੩ ॥ ਮੁਰਾਰਿ ਮੰਗਲਾ
ਹਰੀ ਬਕੱਤ੍ਰ ਤੇ ਉਚਾਰਿਯੈ ॥ ਸੁਬਾਸੁਰੀ ਬਿੰਦੇਸ੍ਵਰੀ
ਸੁ ਧ੍ਯਾਇ ਪਾਪ ਟਾਰਿਯੈ ॥ ਜਯੰਤਿ ਜ੍ਵਾਲ ਜਾਲਪਾ
ਰਿਦੈ ਮਝਾਰ ਧਾਰਿਯੈ ॥ ਬ ਪੁੰਜ ਪਾਪ ਕੋਟ ਕੋਟ ਧ੍ਯਾਇ
ਗਾਇ ਜਾਰਿਯੈ ॥ ੧੦੪ ॥ ਮੱਛ ਕੱਛ ਨਾਰਸਿੰਘ ਬ੍ਰਾਹ
ਰੂਪ ਗਾਇਯੈ ॥ ਪਰੱਸੁਰਾਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਬਾਵਨਾ
ਧ੍ਯਾਇਯੈ ॥ ਜਗੱਨਨਾਥ ਨਿਹਕਲੰਕ ਦੈਵ ਸੰਤ
ਨਾਇਯੈ ॥ ਅਕਾਲਮੂਰਤਿ ਸਤਿਨਾਮੁ ਨਾਮਿ ਕੋ
ਰਿਝਾਇਯੈ ॥ ੧੦੫ ॥ ਜਲੰ ਥਲੰ ਗਿਰੰ ਨਭੰ ਸਮਸਤ

---

* ਅੱਦੁਇਆਤਮਾ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਸੱਤਿਅ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਰੂਪ ਜਾਨਿਯੈ ॥ ਸੁ ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਤ੍ਰਿਨੰ ਮੇਰੁ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬਖਾਨਿਯੈ ॥ ਅਨੰਤ ਨਾਮ ਬਯੰਤ ਕੋ ਬੈਰਾਟ ਕੋ ਪਛਾਨਿਯੈ* ॥ ਜਯੰ ਸਦੈਵ ਕਾਲ ਕਾ ਸੁਮੰਤ੍ਰ ਜਾਪ ਠਾਨਿਯੈ* ॥ ੧੦੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਅਨੁਭਉ ਸਦਾ ਕਹਿ ਲਗ ਕਰੋਂ ਬਖਾਨ ॥ ਸ੍ਰੀਮਾਯਾ ਜਗਤਾਰਨੀ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜਿ ਨਿਦਾਨ ॥੧੦੭ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ ੧-੧੦)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਪਛਾਨੀਐ, ਠਾਨੀਐ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ।

ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ

(੧ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥)

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਾਈ ॥ ਬਿਲਪ ਕਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥੧ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਜੀਉ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥ ਚਿਰੁ ਹੋਆ ਦੇਖੇ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥ ਧੰਨੁ ਸੁ ਦੇਸੁ ਜਹਾ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਮੇਰੇ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥੨ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਹਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਕ ਘੜੀ ਨ ਮਿਲਤੇ ਤਾ ਕਲਿਜੁਗੁ ਹੋਤਾ ॥ ਹੁਣਿ ਕਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਧੁ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ਮੋਹਿ ਰੈਣਿ ਨ ਵਿਹਾਵੈ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥੩ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ* ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਤਿਸੁ ਸਚੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਾਗੁ ਹੋਆ ਗੁਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਰ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥ ਸੇਵ ਕਰੀ ਪਲੁ ਚਸਾ ਨ ਵਿਛੁੜਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥੪ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ੧ ॥੮ ॥ (ਅੰਗ ੯੬)

---

* ਜੀਓ ਨ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ
ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੀਉ ਡਰਤੁ ਹੈ ਆਪਣਾ ਕੈ ਸਿਉ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥
ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣੁ ਸੇਵਿਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥੧ ॥
ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਨੀਤ ਨਵਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥੧ ॥
ਰਹਾਉ ॥ ਅਨਦਿਨੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਅੰਤਿ ਛਡਾਏ
ਸੋਇ ॥ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮੇਰੀ ਕਾਮਣੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ
ਹੋਇ ॥ ੨ ॥ ਦਇਆਲ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਤਰਾ ॥
ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਜਾਉ ॥੧ ॥ਰਹਾਉ ॥ ਸਰਬੰ ਸਾਚਾ ਏਕੁ ਹੈ
ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ਤਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਾ ਕਉ
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੩ ॥ ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਪਿਆਰੇ ਕੇਵ ਰਹਾ ॥

ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ਜਿਸੁ ਆਗੈ ਪਿਆਰੇ ਜਾਇ ਕਹਾ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸੇਵੀ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਚੰਉ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਬਿੰਦ ਬਿੰਦ ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ॥੪ ॥ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਬਿੰਦ ਬਿੰਦ ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥੪ ॥੧ ॥

(ਅੰਗ ੬੬੦)

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਾਇਆ ਪਾਹਿਆ ਪਿਆਰੇ ਲੀਤੜਾ ਲਬਿ ਰੰਗਾਏ ॥ ਮੇਰੈ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ ਚੋਲੜਾ ਪਿਆਰੇ ਕਿਉ ਧਨ* ਸੇਜੈ ਜਾਏ ॥੧ ॥ ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ॥ ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ

---

* ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ।

ਲੈਨ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥ ਲੈਨਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ ਹੰਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਾਇਆ ਰੰਙਣਿ ਜੇ ਥੀਐ ਪਿਆਰੇ ਪਾਈਐ ਨਾਉ ਮਜੀਠ ॥ ਰੰਙਣ* ਵਾਲਾ ਜੇ ਰੰਙੈ ਸਾਹਿਬੁ ਐਸਾ ਰੰਗੁ ਨ ਡੀਠ ॥੨ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਚੋਲੇ ਰਤੜੇ* ਪਿਆਰੇ ਕੰਤੁ ਤਿਨਾ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥ ਧੂੜਿ ਤਿਨਾ ਕੀ ਜੇ ਮਿਲੈ ਜੀ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੩ ॥ ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥ ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੈ ਭਾਵੈ ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਵੇਇ ॥੪ ॥੧ ॥੩ ॥

ਤਿਲੰਗ ਮ: ੧ ॥

ਇਆਨੜੀਏ ਮਾਨੜਾ ਕਾਇ ਕਰੇਹਿ ॥ ਆਪਨੜੈ ਘਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਕੀ ਨ ਮਾਣੇਹਿ ॥ ਸਹੁ ਨੇੜੈ ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ॥ ਭੈ ਕੀਆ ਦੇਹਿ

* ਰੰਗਣ ਨ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਰੱਤੜੇ ਬੋਲੋ।

ਸਲਾਈਆ ਨੈਣੀ ਭਾਵ ਕਾ ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੋ ॥ ਤਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਾਣੀਐ ਲਾਗੀ ਜਾ ਸਹੁ ਧਰੇ ਪਿਆਰੋ ॥੧ ॥ ਇਆਣੀ ਬਾਲੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜਾ ਧਨ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ ॥ ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸਾ ਧਨ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਧਾਵੈ ॥ ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਤੀ* ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥ ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਭਈ ਕਾਮਣਿ ਇਆਣੀ ॥੨ ॥ ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਵਾਹੈ* ਕਿਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਚੁਕਾਈਐ ॥ ਜਾ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਤਉ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥ ਸਹੁ ਕਹੈ ਸੋ ਕੀਜੈ ਤਨੁ ਮਨੋ ਦੀਜੈ ਐਸਾ ਪਰਮਲੁ ਲਾਈਐ ॥ ਏਵ ਕਹਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭੈਣੇ ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ॥੩ ॥

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਮਾੱਤੀ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਵਾਹੈ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਹੈ।

ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਤਾ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਸਹੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸੋ ਦਿਨੁ ਲੇਖੈ ਕਾਮਣਿ ਨਉਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥ ਆਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਨਕ ਸਾ ਸਭਰਾਈ* ॥ ਐਸੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜ ਕੀ ਮਾਤੀ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਾਇ ਸਮਾਣੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਸਾਇ ਸਰੂਪ ਬਿਚਖਣਿ* ਕਹੀਐ ਸਾ ਸਿਆਣੀ ॥੪॥੨॥੪॥

(ਅੰਗ ੭੨੧-੭੨੨)

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਉਣ ਤਰਾਜੀ ਕਵਣੁ ਤੁਲਾ ਤੇਰਾ ਕਵਣੁ ਸਰਾਫੁ ਬੁਲਾਵਾ ॥ ਕਉਣੁ ਗੁਰੂ ਕੈ ਪਹਿ ਦੀਖਿਆ ਲੇਵਾ ਕੈ ਪਹਿ ਮੁਲੁ ਕਰਾਵਾ ॥੧॥ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥ ਤੂੰ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਰਬ ਸਮਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਮਨੁ ਤਾਰਾਜੀ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਸਭਰਾਈ ਮੁਖ ਪਾਠ ਹੈ ਦੂਜਾ ਪਾਠ ਸ-ਭਰਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਚੱਖਣਿ ਪੜ੍ਹੋ।

ਚਿਤੁ ਤੁਲਾ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਸਰਾਫੁ ਕਮਾਵਾ ॥ ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਸੋ ਸਹੁ ਤੋਲੀ ਇਨ੍ ਬਿਧਿ ਚਿਤੁ ਰਹਾਵਾ ॥੨ ॥ ਆਪੇ ਕੰਡਾ ਤੋਲੁ ਤਰਾਜੀ ਆਪੇ ਤੋਲਣਹਾਰਾ ॥ ਆਪੇ ਦੇਖੈ ਆਪੇ ਬੂਝੈ ਆਪੇ ਹੈ ਵਣਜਾਰਾ ॥੩ ॥ ਅੰਧੁਲਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਪਰਦੇਸੀ ਖਿਨੁ ਆਵੈ ਤਿਲੁ ਜਾਵੈ ॥ ਤਾ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕੁ ਰਹਦਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮੂੜਾ ਪਾਵੈ ॥੪ ॥੨ ॥੯ ॥

(ਅੰਗ ੭੩੦-੩੧)

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ
ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਤੂ ਸੁਲਤਾਨੁ ਕਹਾ ਹਉ ਮੀਆ ਤੇਰੀ ਕਵਨ ਵਡਾਈ ॥ ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੁ ਕਹਾ ਸੁਆਮੀ ਮੈ ਮੂਰਖ

ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ* ॥ ਜੈਸੇ ਸਚ ਮਹਿ ਰਹਉ ਰਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਝ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਭ ਅਸਨਾਈ ॥ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥੨॥ ਕਿਆ ਹਉ ਕਥੀ ਕਥੇ ਕਥਿ ਦੇਖਾ ਮੈ ਅਕਥੁ ਨ ਕਥਨਾ ਜਾਈ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਆਖਾ ਤਿਲੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੩॥ ਏਤੇ ਕੂਕਰ ਹਉ ਬੇਗਾਨਾ ਭਉਕਾ ਇਸੁ ਤਨ ਤਾਈ ॥ ਭਗਤਿ ਹੀਣੁ ਨਾਨਕੁ ਜੇ ਹੋਇਗਾ ਤਾ ਖਸਮੈ ਨਾਉ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ ਤਨੁ ਵੇਸ ਕਲੰਦਰੁ ਘਟ ਹੀ ਤੀਰਥਿ

---

* ਬੁੱਝਾਈ ਬੋਲੋ।

ਨਾਵਾ* ॥ ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਾਨਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਾ ॥੧ ॥ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਦਇਆਲ ਸੇਤੀ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ ॥ ਹਮ ਨਾਹੀ ਚਿੰਤ ਪਰਾਈ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ॥ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨ ॥ ਸਿਖ ਮਤਿ ਸਭ ਬੁਧਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਮੰਦਿਰ ਛਾਵਾ ਤੇਰੇ ॥ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਤੇਰੇ ॥੩ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਸਰਬ ਚਿੰਤ ਤੁਧੁ ਪਾਸੇ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਚੰਗਾ ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸੇ ॥੪ ॥੨ ॥

(ਅੰਗ ੭੯੫)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਨਾਵਾ ਭਾਰਾ ਬੋਲੋ।

ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ (ਪਾ. ੧੦)

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੋ ਕਰਿ ਸੰਨਿਆਸਾ ॥ ਬਨ ਸੇ ਸਦਨ ਸਭੈ ਕਰਿ ਸਮਝਹੁ ਮਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਤ ਕੀ ਜਟਾ ਜੋਗ ਕੋ ਮੱਜਨੁ ਨੇਮ ਕੇ ਨਖੁਨ ਬਢਾਓ ॥ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰੂ ਆਤਮ ਉਪਦੇਸਹੁ ਨਾਮ ਬਿਭੂਤਿ ਲਗਾਓ ॥੧ ॥ ਅਲਪ ਅਹਾਰੁ ਸੁਲਪ ਸੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਦਯਾ ਛਿਮਾ ਤਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਹਿਬੋ ਹ੍ਵੈਬੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤਿ ॥੨ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਲੋਭ ਹਠ ਮੋਹ ਨ ਮਨ ਸਿਉ ਲਯਾਵੈ ॥ ਤਬ ਹੀ ਆਤਮਤਤ* ਕੋ ਦਰਸੈ ਪਰਮ ਪੁਰਖੁ ਕਹ ਪਾਵੈ ॥੩ ॥੧ ॥

---

* ਆਤਮਤੱਤ ਬੋਲੋ ।

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਰੇ ਮਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜੋਗੁ ਕਮਾਓ ॥ ਸਿੰਙੀ ਸਾਚੁ ਅਕਪਟ ਕੰਠੁਲਾ ਧਿਆਨੁ ਬਿਭੂਤਿ ਚੜ੍ਹਾਓ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਤਾਂਤੀ ਗਹੁ ਆਤਮ ਬਸਿ ਕਰਿ ਕੀ ਭਿੱਛਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੰ ॥ ਬਾਜੇ ਪਰਮ ਤਾਰ ਤਤੁ ਹਰਿ ਕੋ ਉਪਜੈ ਰਾਗੁ ਰਸਾਰੰ ॥੧ ॥ ਉਘਟੈ ਤਾਨ ਤਰੰਗ ਰੰਗਿ ਅਤਿ ਗਿਆਨਿ ਗੀਤਿ ਬੰਧਾਨੰ ॥ ਚਕਿ ਚਕਿ ਰਹੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਛਕਿ ਛਕਿ* ਬਯੋਮ ਬਿਵਾਨੰ ॥੨ ॥ ਆਤਮ ਉਪਦੇਸੁ ਭੇਸੁ ਸੰਜਮ ਕੋ ਜਾਪੁ ਸੁ ਅਜਪਾ ਜਾਪੈ ॥ ਸਦਾ ਰਹੈ ਕੰਚਨ ਸੀ ਕਾਯਾ ਕਾਲੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਬਯਾਪੈ ॥੩ ॥੨ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਪਰਮ ਪੁਰਖੁ ਪਗਿ ਲਾਗੋ ॥ ਸੋਵਤਿ ਕਹਾਂ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਕਬਹੂੰ ਸੁਚਿਤ ਹ੍ਵੈ ਜਾਗੋ ॥੧ ॥

---

* ਛੱਕਿ ਛੱਕਿ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਰਹਾਉ ॥ ਔਰਨ ਕਹਾਂ ਉਪਦੇਸਤ ਹੈ ਪਸੁ ਤੋਹਿ ਪ੍ਰਬੋਧੁ ਨ ਲਾਗੋ ॥ ਸਿੰਚਿਤ ਕਹਾਂ ਪਰੇ ਬਿਖਯਨਿ ਕਹ ਕਬਹੁ ਬਿਖੈ ਰਸ ਤਯਾਗੋ ॥੧ ॥ ਕੇਵਲ ਕਰਮ ਭਰਮ ਸੇ ਚੀਨਹੁ ਧਰਮ ਕਰਮ ਅਨੁਰਾਗੋ ॥ ਸੰਗ੍ਰਹੁ ਕਰੋ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਪਰਮ ਪਾਪ ਤਜਿ ਭਾਗੋ ॥੨ ॥ ਜਾ ਤੇ ਦੂਖ ਪਾਪ ਨਹਿ ਭੇਟੈ ਕਾਲ ਜਾਲ ਤੇ ਤਾਗੋ ॥ ਜੌ ਸੁਖ ਚਾਹੋ ਸਦਾ ਸਭਨ ਕੌ ਤੌ ਹਰਿ ਕੇ ਰਸਿ ਪਾਗੋ ॥੩ ॥੩ ॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਜੂ ਤੋ ਕਹ ਲਾਜ ਹਮਾਰੀ ॥ ਨੀਲਕੰਠ ਨਰਹਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਨੀਲ ਬਸਨਿ ਬਨਵਾਰੀ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪਰਮ ਪੁਰਖੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੁਆਮੀ ਪਾਵਨ ਪਉਨ ਅਹਾਰੀ ॥ ਮਾਧਵ ਮਹਾ ਜੋਤਿ ਮਧੁ ਮਰਦਨ ਮਾਨਿ ਮੁਕੰਦ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧ ॥ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਨਿਰਜੁਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾਬਿਨੁ ਨਿਰਬਿਖ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਕਾਲ ਤ੍ਰੈ ਦਰਸੀ ਕੁਕ੍ਰਿਤਿ ਪ੍ਰਨਾਸਨਕਾਰੀ ॥੨ ॥ ਧਨੁਰਪਾਨਿ

ਧ੍ਰਿਤਮਾਨ ਧਰਾਧਰ ਅਨਿਬਿਕਾਰ ਅਸਿਧਾਰੀ ॥ ਹੌਂ ਮਤਿਮੰਦ ਚਰਨ ਸਰਨਾਗਤਿ ਕਰ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥੩ ॥ ੧ ॥ ੪ ॥

ਰਾਗੁ ਕਲਿਆਨ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਬਿਨੁ ਕਰਤਾਰਿ ਨ ਕਿਰਤਮ ਮਾਨੋ ॥ ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਅਜੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਿਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜਾਨੋ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਆਨਿ ਜਗਤ ਮੈ ਦਸਕੁ* ਅਸੁਰ ਹਰਿ ਘਾਏ ॥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦਿਖਾਇ ਸਭਨ ਕਹੱ ਆਪਹਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਹਾਏ ॥੧ ॥ ਭੰਜਨ ਗੜ੍ਹਨ* ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਕਿਮਿ ਜਾਤਿ ਗਿਨਾਯੋ ॥ ਤਾ ਤੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਕੇ ਅਸਿ ਕੋ ਘਾਇ ਬਚਾਇ ਨ ਆਯੋ ॥੨ ॥ ਕੈਸੇ ਤੋਹਿ ਤਾਰਿ ਹੈ ਸੁਨਿ ਜੜ੍ਹ ਆਪਿ ਡੁਬਯੋ ਭਵ ਸਾਗਰਿ ॥ ਛੁਟਿਹੋ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਗਹੋ ਸਰਨਿ ਜਗਤਾਗਰ ॥੩ ॥੧ ॥੫ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਦਸ-ਕੁ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਗ+ਘ ਮੇਲ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਖਿਆਲ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਮਿੱਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਹਾਲੁ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ॥ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਰੋਗੁ ਰਜਾਈਆਂ ਦਾ ਓਢਣੁ ਨਾਗ ਨਿਵਾਸਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣਾ ॥ ਸੂਲ ਸੁਰਾਹੀ ਖੰਜਰੁ ਪਿਆਲਾ ਬਿੰਗੁ ਕਸਾਈਆਂ ਦਾ ਸਹਿਣਾ ॥ ਯਾਰੜੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸੱਥਰੁ ਚੰਗਾ ਭੱਠਿ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ॥੧ ॥੧ ॥੬ ॥

ਤਿਲੰਗ ਕਾਫੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਕੇਵਲ ਕਾਲਈ ਕਰਤਾਰ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਅਨੰਤਿ ਮੂਰਤਿ ਗੜ੍ਹਨਿ ਭੰਜਨਹਾਰੁ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਿੰਦ ਉਸਤਤਿ ਜਉਨ ਕੇ ਸਮ ਸਤ੍ਰੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਕਉਨ ਬਾਟ ਪਰੀ ਤਿਸੈ ਪਥ ਸਾਰਥੀ ਰਥ ਹੋਇ ॥੧ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਨ ਜਾਤ ਜਾਕਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੌਤ੍ਰ ਮੁਕੰਦ ॥ ਕਉਨ ਕਾਜਿ ਕਹਾਹਿੰਗੇ ਤੇ ਆਨਿ ਦੇਵਕਿ ਨੰਦ ॥੨ ॥ ਦੇਵ ਦੈਤ ਦਿਸਾ ਵਿਸਾ ਜਿਹ ਕੀਨ ਸਰਬ ਪਸਾਰ ॥

ਕਉਨ ਉਪਮਾ ਤੌਨ ਕੋ ਮੁਖਿ ਲੇਤ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੩ ॥ ੧ ॥੭ ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਸੋ ਕਿਮਿ ਮਾਨਸ ਰੂਪ ਕਹਾਏ ॥ ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧਿ ਕਰਿ ਹਾਰੇ ਕਯੋ ਹੂੰ ਨ ਦੇਖਨ ਪਾਏ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਾਰਦ ਬਿਆਸ ਪਰਾਸਰ ਧ੍ਰੂਅ ਸੇ ਧਿਆਵਤਿ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨਿ ਹਾਰਿ ਹਠਿ ਛਾਡਿਓ ਤਦਪਿ ਧਿਆਨ ਨ ਆਏ ॥੧ ॥ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਪਿਸਾਚ ਪ੍ਰੇਤ ਤੇ ਨੇਤਹਿ ਨੇਤ ਕਹਾਏ ॥ ਸੂਛਮ ਤੇ ਸੂਛਮ ਕਰਿ ਚੀਨੇ ਬ੍ਰਿਧਨ ਬ੍ਰਿਧ ਬਤਾਏ ॥ ੨ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਸਭੈ ਸਜਿ ਏਕ ਅਨੇਕ ਸਦਾਏ ॥ ਸੋ ਨਰ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਤੇ ਬਾਚੇ ਜੋ ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਸਿਧਾਏ ॥੩ ॥੧ ॥੮ ॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਇਕੁ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰ ਸੋ ਨ ਚਿਨਾਰ ॥ ਭੰਜਨ

ਗਾੜ੍ਹਨ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਤ ਹੈ ਕਰਤਾਰ ॥
ਰਹਾਉ ॥ ਕਹਾ ਭਇਓ ਜੋ ਅਤਿ ਹਿਤਿ ਚਿਤੁ ਕਰਿ
ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸਿਲਾ ਪੁਜਾਈ* ॥ ਪਾਨ ਥਕਿਓ ਪਾਹਨਿ
ਕਹੱ ਪਰਸਤ ਕਛੁ ਕਰਿ ਸਿੱਧਿ ਨ ਆਈ ॥੧ ॥
ਅੱਛਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਅਰਪਤ ਹੈ ਪਾਹਨ ਕਛੂ ਨ ਖੈਹੈ ॥
ਤਾ ਮੈ ਕਹਾਂ ਸਿੱਧਿ ਹੈ ਰੇ ਜੜ੍ਹ ਤੋਹਿ ਕਛੂ ਬਰੁ ਦੈਹੈ ॥੨ ॥
ਜੌ ਜਿਯ ਹੋਤ ਤੌ ਦੇਤ ਕਛੂ ਤੁਹਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ
ਬਿਚਾਰੁ ॥ ਕੇਵਲੁ ਏਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਬਿਨੁ ਯੌ
ਨਹਿ ਕਤਹਿ ਉਧਾਰੁ ॥੩ ॥੧ ॥੯ ॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਬਾਚਨ ਪੈਹੈ ॥ ਚੌਦਹ ਲੋਕ
ਜਾਹਿ ਬਸਿ ਕੀਨੇ ਤਾ ਤੇ ਕਹਾਂ ਪਲੈ ਹੈ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਉਬਾਰਿ ਨ ਸਕਿ ਹੈ ਜਾਕਰ ਨਾਮੁ
ਰਟੈ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਰੁਦ੍ਰ ਸੂਰਜ ਸਸਿ ਤੇ ਬਸਿ

---

* ਪੁਜਾਈ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ।

ਕਾਲ ਸਬੈਹੈ ॥੧ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਸਬੈ ਮਤਿ ਜਾਕਹ ਨੇਤਿ ਕਹੈਹੈ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਫਨਿੰਦ੍ਰ ਮੁਨਿੰਦ੍ਰ ਕਲਪ ਬਹੁ ਧਿਆਵਤਿ ਧਿਆਨ ਨ ਐਹੈ ॥੨ ॥ ਜਾਕਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨਹਿ ਜਨਿਯਤਿ ਸੋ ਕਿਮ ਸ੍ਯਾਮ ਕਹੈਹੈ ॥ ਛੁਟਿਹੋ ਕਾਲਜਾਲ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਤਾਹਿ ਚਰਨ ਲਪਟੈਹੈ ॥੩ ॥੨ ॥੧੦ ॥

(ਦਸਮ ੭੦੯-੭੧੨)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਸ੍ਵੈਯੇ (ਦੀਨਨ ਕੀ)

(ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸ੍ਵੈਯੇ ॥

ਦੀਨਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੈ ਨਿਤ ਸੰਤ ਉਬਾਰਿ ਗਨੀਮਨ* ਗਾਰੈ ॥ ਪੱਛ ਪਸੂ ਨਗ ਨਾਗ ਨਰਾਧਿਪ ਸਰਬ ਸਮੈ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ॥ ਪੋਖਤਿ ਹੈ ਜਲ ਮੈ ਥਲ ਮੈ ਪਲ ਮੈ ਕਲਿ ਕੇ ਨਹੀ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦਇਆਨਿਧਿ ਦੋਖਨਿ* ਦੇਖਤਿ ਹੈ ਪਰੁ ਦੇਤ ਨ ਹਾਰੈ ॥੧ ॥੨੪੩ ॥

ਦਾਹਤ ਹੈ ਦੁਖ ਦੋਖਨ ਕੌ ਦਲ ਦੁੱਜਨ ਕੇ ਪਲਿ ਮੈ ਦਲਿ ਡਾਰੈ ॥ ਖੰਡ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਪ੍ਰਹਾਰਨ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਗਨੀਮਨ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਦੋਖਨਿ ਤੇ ਵਿਸਰਾਮ ਚਾਲ ਨਾਲ ਹੈ ।

ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੰਭਾਰੈ ॥ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇ ਸਕੈ ਪਦਮਾਪਤਿ
ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਅਭੇਦ ਉਚਾਰੈ ॥ ਰੋਜ ਹੀ* ਰਾਜਿ ਬਿਲੋਕਤਿ
ਰਾਜਕ ਰੋਖਿ ਰੂਹਾਨ ਕੀ ਰੋਜੀ ਨ ਟਾਰੈ ॥੨ ॥੨੪੪ ॥

ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਕੁਰੰਗ ਭੁਜੰਗਮ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ
ਬਨਾਏ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਖਪੇ ਅਹੰਮੇਵ ਨ ਭੇਵ ਲਖਿਓ*
ਭ੍ਰਮਿ ਸਿਓ ਭਰਮਾਏ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ
ਹਿਸੇਬ ਥਕੇ ਕਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਏ ॥ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਭਾਉ
ਬਿਨਾ ਪਤਿ ਸਿਉ ਕਿਨ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮਾਪਤਿ ਪਾਏ ॥੩ ॥
੨੪੫ ॥

ਆਦਿ ਅਨੰਤਿ ਅਗਾਧਿ ਅਦ੍ਵੈਖ ਸੁ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ
ਭਵਾਨ ਅਭੈ* ਹੈ ॥ ਅੰਤਿ ਬਿਹੀਨ ਅਨਾਤਮ ਆਪੁ
ਅਦਾਗ ਅਦੋਖ ਅਛਿਦ੍ਰ ਅਛੈ* ਹੈ ॥ ਲੋਗਨ ਕੇ ਕਰਤਾ
ਹਰਤਾ ਜਲ ਮੈ ਥਲ ਮੈ ਭਰਤਾ ਪ੍ਰਭ ਵੈ ਹੈ ॥

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਲਖਿਓ ਪੋਲਾ ਅਤੇ ਅ-ਭੈ, ਅ-ਛੈ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ।
ਰੋਜ ਹੀ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਵੀਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਦਰਪਣ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦਇਆਕਰ ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮਾਪਤਿ ਏ ਹੈ ॥੪॥੨੪੬॥

ਕਾਮ ਨ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਲੋਭ ਨ ਮੋਹ ਨ ਰੋਗ ਨ ਸੋਗ ਨ ਭੋਗ ਨ ਭੈ ਹੈ ॥ ਦੇਹ ਬਿਹੀਨ ਸਨੇਹ ਸਭੋ ਤਨ ਨੇਹ ਬਿਰਕਤਿ* ਅਗੇਹ ਅਛੈ ਹੈ ॥ ਜਾਨ ਕੋ ਦੇਤ ਅਜਾਨ ਕੋ ਦੇਤ ਜਮੀਨ ਕੋ ਦੇਤ ਜਮਾਨ ਕੋ ਦੈ ਹੈ ॥ ਕਾਹੇ ਕੋ ਡੋਲਤਿ ਹੈ ਤੁਮਰੀ ਸੁਧਿ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮਾਪਤਿ ਲੈ ਹੈ ॥੫॥੨੪੭॥

ਰੋਗਨ ਤੇ ਅਰੁ ਸੋਗਨ ਤੇ ਜਲ ਜੋਗਨ ਤੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਬਚਾਵੈ ॥ ਸਤ੍ਰੁ ਅਨੇਕ ਚਲਾਵਤਿ ਘਾਵ ਤਊ ਤਨਿ ਏਕੁ ਨ ਲਾਗਨ ਪਾਵੈ ॥ ਰਾਖਤ ਹੈ ਅਪਨੋ ਕਰੁ ਦੈ ਕਰਿ ਪਾਪ ਸਬੂਹ ਨ ਭੇਟਨ ਪਾਵੈ ॥ ਔਰ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਾ ਕਹੌਂ* ਤੋ ਸੌ ਸੁ ਪੇਟ ਹੀ ਕੇ ਪਟ ਬੀਚ ਬਚਾਵੈ ॥੬॥੨੪੮॥

---

* ਬਿ-ਰਕਤਿ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਕਹੌਂ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਸੁ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਅਭੇਵ ਤੁਮੈ ਸਭ ਹੀ ਕਰਿ ਧਿਆਵੈ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਰਸਾਤਲ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਸਭੈ ਸਿਰ ਨਿਆਵੈ ॥ ਪਾਇ ਸਕੈ ਨਹੀ ਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾ ਹੂ ਕੋ ਨੇਤਿ ਹੀ ਨੇਤਹ ਭੇਦ ਬਤਾਵੈ ॥ ਖੋਜਿ ਥਕੇ ਸਭ ਹੀ ਖੁਜੀਆ ਸੁਰਿ ਹਾਰਿ ਪਰੇ ਹਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ॥੭ ॥੨੪੯ ॥

ਨਾਰਦ ਸੇ ਚਤੁਰਾਨਨ ਸੇ ਰੁਮਨਾ ਰਿਖਿ ਸੇ ਸਭਹੂੰ ਮਿਲਿ ਗਾਇਓ ॥ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਲਖਿਓ ਸਭ ਹਾਰਿ ਪਰੇ ਹਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਇਓ ॥ ਪਾਇ ਸਕੈ ਨਹੀ ਪਾਰ ਉਮਾਪਤਿ ਸਿੱਧ ਸਨਾਥ ਸਨੰਤਨ ਧਿਆਇਓ ॥ ਧਿਆਨ ਧਰੋ ਤਿਹ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਜਿਹ ਕੋ ਅਮਿਤੋਜੁ ਸਭੈ ਜਗਿ ਛਾਇਓ ॥੮ ॥੨੫੦ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ ਅਭੇਦ ਨ੍ਰਿਪਾਨ ਸਭੈ ਪਚਿ* ਹਾਰੇ ॥ ਭੇਦ ਨ ਪਾਇ ਸਕਿਓ ਅਨਭੇਦ ਕੋ

* ਪਚਿ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ।

ਖੇਦਤਿ ਹੈ ਅਨਛੇਦ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਰਾਗ ਨ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਰੰਗ ਨ ਸਾਕ ਨ ਸੋਗ ਨ ਸੰਗਿ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਅਭੇਖ ਅਦ੍ਵੈਖ ਜਪਿਓ ਤਿਨ ਹੀ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ॥੯ ॥੨੫੧ ॥

ਤੀਰਥ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਇਸਨਾਨ ਦੀਏ ਬਹੁ ਦਾਨ ਮਹਾ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰੇ ॥ ਦੇਸ ਫਿਰਿਓ ਕਰਿ ਭੇਸ ਤਪੋ ਧਨ ਕੇ ਸਧਰੇ ਨ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥ ਆਸਨ ਕੋਟਿ ਕਰੇ ਅਸਟਾਂਗ ਧਰੇ ਬਹੁ ਨ੍ਯਾਸ ਕਰੇ ਮੁਖ ਕਾਰੇ ॥ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਅਕਾਲ ਭਜੇ ਬਿਨੁ ਅੰਤ ਕੋ ਅੰਤਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਰੇ ॥੧੦ ॥੨੫੨ ॥

(ਦਸਮ ੩੪-੩੫)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਚਉਪਈ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਉਤਾਰ ਖਾਸੇ ਦਸ੍ਤਖਤ ਕਾ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕੀ ਰਛਾ ਹਮਨੈ ॥
ਸਰਬਲੋਹ ਦੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥
ਸਰਬਕਾਲ ਜੀ ਦੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥
ਸਰਬਲੋਹ ਜੀ ਦੀ ਸਦਾ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥
ਆਗੈ ਲਿਖਾਰੀ ਕੇ ਦਸ੍ਤਖਤ ॥
ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਚਉਪਈ ॥

ਪ੍ਰਣਵੋਂ ਆਦਿ ਏਕੰਕਾਰਾ ॥ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲਿ ਕੀਓ ਪਸਾਰਾ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਬਿਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਲੋਕ ਚੱਤ੍ਰੁਦਸਿ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥੧ ॥

ਹਸਤਿ ਕੀਟ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਨਾ ॥ ਰਾਵ ਰੰਕ ਜਿਹ

ਇਕਸਰ ਜਾਨਾ ॥ ਅਦ੍ਵੈ ਅਲਖ ਪੁਰਖੁ ਅਬਿਗਾਮੀ ॥
ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੨ ॥

ਅਲਖ ਰੂਪ ਅੱਛੈ ਅਨਭੇਖਾ ॥ ਰਾਗ ਰੰਗ ਜਿਹ
ਰੂਪ ਨ ਰੇਖਾ ॥ ਬਰਨ ਚਿਹਨ ਸਭਹੂੰ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਦ੍ਵੈ ਅਬਿਕਾਰਾ ॥੩ ॥

ਬਰਨ ਚਿਹਨ ਜਿਹ ਜਾਤਿ ਨ ਪਾਤਾ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਮਿੱਤ੍ਰ
ਜਿਹ ਤਾਤ ਨ ਮਾਤਾ ॥ ਸਭ ਤੇ ਦੂਰਿ ਸਭਨ ਤੇ ਨੇਰਾ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਜਾਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥੪ ॥

ਅਨਹਦ ਰੂਪੁ ਅਨਾਹਦ ਬਾਨੀ ॥ ਚਰਨ ਸਰਨਿ
ਜਿਹ ਬਸਤ ਭਵਾਨੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਅੰਤੁ ਨਹੀ
ਪਾਇਓ ॥ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਮੁਖਚਾਰ ਬਤਾਇਓ ॥੫ ॥

ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਉਪਇੰਦ੍ਰ ਬਨਾਏ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ
ਉਪਾਇ ਖਪਾਏ ॥ ਲੋਕ ਚੱਤ੍ਰਦਸ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਓ ॥
ਬਹੁਰਿ ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਮਿਲਾਇਓ ॥੬ ॥

ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਫਨਿੰਦ ਅਪਾਰਾ ॥ ਗੰਧ੍ਰਬ ਜੱਛ ਰਚੈ

ਸੁਭ ਚਾਰਾ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਕਹਾਨੀ ॥ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਪਟ ਪਟ ਕੀ ਜਾਨੀ ॥੭ ॥

ਤਾਤ ਮਾਤ ਜਿਹ ਜਾਤਿ ਨ ਪਾਤਾ ॥ ਏਕ ਰੰਗ ਕਾਹੂ ਨਹੀ ਰਾਤਾ ॥ ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਨਾ ॥ ਸਭਹੂੰ ਸਰਬ ਠੌਰ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥੮ ॥

ਕਾਲ ਰਹਤ ਅਨਕਾਲ ਸਰੂਪਾ ॥ ਅਲਖ ਪੁਰਖੁ ਅਵਿਗਤਿ ਅਵਧੂਤਾ ॥ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਜਿਹ ਚਿਹਨ ਨ ਬਰਨਾ ॥ ਅਬਿਗਤਿ ਦੇਵ ਅਛੈ ਅਨਭਰਮਾ ॥੯ ॥

ਸਭ ਕੋ ਕਾਲ ਸਭਨ ਕੋ ਕਰਤਾ ॥ ਰੋਗ ਸੋਗ ਦੋਖਨ ਕੋ ਹਰਤਾ ॥ ਏਕ ਚਿੱਤ ਜਿਹ ਇਕ ਛਿਨ ਧਿਆਇਓ ॥ ਕਾਲ ਫਾਂਸਿ ਕੇ ਬੀਚ ਨ ਆਇਓ ॥੧੦ ॥

(ਦਸਮ ੧੧)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਕਬਜ਼ੋਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥ (ਸਰਬਲੋਹ)

(ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਬਿਸਨੁਪਦ ਪੁਨਯਾਕੀ ਤਰਹ ਦੂਜੀ ॥

ਛੰਦ ਬਹਰ ਤਵੀਲ ॥ ਕਬਜ਼ੋਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥

ਪ੍ਰਨਮਊ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਪਰਧਾਮਾ ॥ ਅਜ ਅਨੀਹ ਅਨੰਤ ਅਕਾਮਾ ॥ ਪੁਰਸੋਤਮ ਪਊਰਾਤਨਿ ਪੂਰਾ ॥ ਸੱਤਯ ਸਨਾਤਨਿ ਸਾਚਉ ਸੂਰਾ ॥ ਬੰਦਹ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸਾ ॥ ਬੰਦਹ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਸੁਰੇਸਾ ॥ ਬੰਦਹ ਪਵਨ ਪਾਨੀ ਆਕਾਸਾ ॥ ਬੰਦਹ ਧਰਤਿ ਪਯਾਲ ਰੁਤਿ ਮਾਸਾ ॥੧ ॥

ਬੰਦਹ ਬਸੁਧਾ ਸਾਗਰ ਖੰਡਾ ॥ ਬੰਦਹ ਦੀਪ ਉਪਦੀਪ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ॥ ਬੰਦਹ ਪਾਵਕ ਰਵਿ ਸਸਿ

ਤਾਰਾ ॥ ਬੰਦਹ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਮਨਿਅਵਤਾਰਾ ॥
ਬੰਦਹ ਸੇਸ ਸਾਰਦਾ ਨਾਰਦ ॥ ਬੰਦਹ ਸਿਧਿ ਸਮਾਧਿ
ਬਿਸਾਰਦ ॥ ਬੰਦਹ ਕਾਲ ਕਰਾਲ ਮ੍ਰਿਤੁ ਜਮਗਨ ॥
ਬੰਦਹ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਬਾਰਿਧਿ ਘਨ ॥੨ ॥

ਬੰਦਹ ਜਛ ਕਿੰਨਰ ਬਾਰੰਗਨ ॥ ਬੰਦਹ ਭੈਰਵ
ਜਖ ਰੁਦ੍ਰਗਨ ॥ ਬੰਦਹ ਗਉਰੀ ਕਮਲਾ ਮਾਯਾ ॥
ਬੰਦਹ ਚਉਸਠ ਜੋਗਨਿ ਛਾਯਾ ॥ ਬੰਦਤ ਬਨ
ਉਪਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੇਰਾ ॥ ਬੰਦਤ ਬਰਨ ਬਾਸੁਕੀ
ਕੁਬੇਰਾ ॥ ਬੰਦਹ ਖਗ ਮ੍ਰਿਗ ਚਾਰਹੁ ਖਾਨੀ ॥ ਬੰਦਹ
ਮਨ ਮਨਸਾ ਬੁਧਿ ਬਾਨੀ ॥੩ ॥

ਬੰਦਤ ਅਸੁਰ ਚਰਾਚਰ ਜੰਤੰ ॥ ਬੰਦਤ ਕੀਟ
ਪਤੰਗ ਅਨੰਤੰ ॥ ਬੰਦਤ ਬ੍ਰਹਮਾਨੀ ਰੁਦ੍ਰਾਨੀ ॥ ਬੰਦਤ
ਭੂਤਾਨੀ ਇੰਦ੍ਰਾਨੀ ॥ ਬੰਦਤ ਤਟ ਤੀਰਥਿ
ਖਟਦਰਸਨ ॥ ਬੰਦਤ ਦੇਵ ਦਿਲਾਵਯ ਹਰਸਨ ॥
ਬੰਦਹ ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ॥ ਬੰਦਤ ਸਾਗਰ

ਤਪੈ ਭਗੀਰਥਿ ॥ ੪ ॥

ਬੰਦਹ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਨਾਥਾ ॥ ਬੰਦਤ ਸ੍ਰੁਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਖਟ ਗਾਥਾ ॥ ਬੰਦਹ ਜਲ ਜੀਵੰ ਨਭਚਾਰੀ ॥ ਬੰਦਤ ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਤ੍ਰਿਨਹਾਰੀ ॥ ਬੰਦਹ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸਨਯਾਸੀ ॥ ਬੰਦਹ ਤਪੀ ਤਪੇ ਜਗਯਾਸੀ ॥ ਬੰਦਹ ਬਯਾਸ ਪਰਾਸਰ ਜੈਮੁਨਿ ॥ ਬੰਦਹ ਗੋਤਮ ਬਸਿਸ੍ਰ ਅੰਗਰਾ ਸਨਿ ॥੫ ॥

ਬੰਦਹ ਧ੍ਰੂਅ ਸਨਕਾਦਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦਾ ॥ ਬੰਦਤ ਸੁਕ ਅੰਬਰੀਕ ਅਹਿਲਾਦਾ ॥ ਬੰਦਤ ਚਕ੍ਰਵੈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਛਿਤੀਸਾ ॥ ਬੰਦਹ ਸੰਭੂ ਮੁਨਿ ਗਿਰ ਈਸਾ ॥ ਬੰਦਤ ਕਿੰਨਰ ਜਛ ਭੁਜੰਗਾ ॥ ਬੰਦਹ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਬਿਹੰਗਾ ॥ ਬੰਦਤ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲਿ ਤੁਧਨੋ ॥ ਬੰਦਹ ਸੂਰਬੀਰ ਜਗ ਤੁਧਨੋ ॥੬ ॥

ਅਸੰਖ ਤਪੀਸੁਰ ਸਾਧਤਿ ਤੁਧਨੋ ॥ ਅਸੰਖ ਭਗਤਿ ਆਰਾਧਤਿ ਤੁਧਨੋ ॥ ਅਸੰਖ ਜੋਗੀਸੂਰ

ਧਜਾਵਤਿ ਤੁਧਨੋ ॥ ਅਸੰਖ ਮੁਨੀਸੂਰ ਗਾਵਤ ਤੁਧਨੋ ॥ ਅਸੰਖ ਸੇਖ ਨਾਰਦ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ॥ ਅਸੰਖ ਬੇਦ ਪਊਰਾਣ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ॥ ਗਾਵਤਿ ਧਜਾਵਤਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਤੁ ॥ ਹਾਰ ਪਰੇ ਸਭਿ ਨੇਤਿ ਬਤਾਵਤੁ ॥੭ ॥

ਅਤਿ ਅਗਾਹ ਬੇਅੰਤ ਨਮਾਮੰ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨਿ ਕਰੁ ਹੋਹੁ ਸਹਾਮੰ ॥ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਨਹੁੰ ਲਖ* ਵਾਰੀ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ਹਉ ਮਤਿਮੰਦ ਅਲਪਮਤਿ ਹਉਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਮਰਥਿ ਸਭਨਿ ਸਿਰਮਉਰਾ ॥ ਸਕਲ ਦੁਆਰਿ ਤਜਿ ਪਰਿ ਸਰਨਾਈ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥੮ ॥੨ ॥੨੯ ॥ ੫੬੧ ॥੨੮੮੮ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਲੱਖ ਬੋਲੋ

ਚੰਡੀ ਅਸਤੋਤ੍ਰ

(ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਅਥ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਸਤਤਿ ਬਰਨਨੰ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਭਰੇ ਜੋਗਣੀ ਪਤ੍ਰ ਚਉਸਠ ਚਾਰੰ ॥ ਚਲੀ ਠਾਮ ਠਾਮੰ ਡਕਾਰੰ ਡਕਾਰੰ ॥ ਭਰੇ ਨੇਹ ਗੇਹੰ ਗਏ ਕੰਕ ਬੰਕੰ ॥ ਰੁਲੇ ਸੂਰਬੀਰੰ ਅਹਾੜੰ ਨ੍ਰਿਸੰਕੰ ॥੧ ॥੨੫੭ ॥

ਚਲੇ ਨਾਰਦਊ ਹਾਥਿ ਬੀਨਾ ਸੁਹਾਏ ॥ ਬਨੇ ਬਾਰਦੀ ਡੰਕ ਡਉਰੂ ਬਜਾਏ ॥ ਗਿਰੇ ਬਾਜਿ ਗਾਜੀ ਗਜੀ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛੰ ਨਚੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੰ ॥੨ ॥੨੫੮ ॥

ਨਚੇ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਅੱਧੰ ਕਮੱਧੰ ॥ ਬਧੇ ਬੱਧ ਗੋਪਾ ਗੁਲਿੱਤ੍ਰਾਣ ਬੱਧੰ ॥ ਭਏ ਸਾਧੁ ਸੰਬੂਹ ਭੀਤੰ ਅਭੀਤੇ ॥

ਨਮੋ ਲੋਕਮਾਤਾ* ਭਲੇ ਸਤ੍ਰੁ ਜੀਤੇ ॥੩ ॥੨੫੯ ॥

ਪੜ੍ਹੈ ਮੂੜ੍ਹ ਯਾ ਕੋ ਧਨੰ ਧਾਮ ਬਾਢੇ ॥ ਸੁਨੈ ਸੂਮ ਸੋਫੀ ਲਰੈ ਜੁੱਧ ਗਾਢੇ ॥ ਜਗੈ ਰੈਣਿ ਜੋਗੀ ਜਪੈ ਜਾਪ ਯਾ ਕੋ ॥ ਧਰੈ ਪਰਮ ਜੋਗੰ ਲਹੈ ਸਿੱਧਤਾ ਕੋ ॥੪ ॥੨੬੦ ॥

ਪੜ੍ਹੈ ਯਾਹਿ ਬਿੱਦਯਾਰਥੀ ਬਿਦਯ* ਹੇਤੰ ॥ ਲਹੈ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰਾਨ ਕੋ ਮੱਦ ਚੇਤੰ ॥ ਜਪੈ ਜੋਗਿ ਸੰਨਯਾਸਿ ਬੈਰਾਗਿ ਕੋਈ ॥ ਤਿਸੈ ਸਰਬ ਪੁੰਨਯਾਨ ਕੋ ਪੁੰਨਿ ਹੋਈ ॥੫ ॥੨੬੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਜੇ ਜੇ ਤੁਮਰੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਨਿਤ ਉਠਿ ਧਿਐਂਹੈਂ ਸੰਤ ॥ ਅੰਤ ਲਹੈਂਗੇ ਮੁਕਤਿ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿਗੇ ਭਗਵੰਤ ॥੬ ॥੨੬੨ ॥

---

* ਲੋਕਮਾਤਾ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਬਿੱਦਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ
ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਸਤਤਿ ਬਰਨਨੰ
*ਨਾਮ ਅਸਟਮੋ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣਮਸਤੁ
ਸੁਭਮਸਤੁ ॥੮॥ ਅਫਜੂ ॥

(ਦਸਮ ੧੧੮-੧੧੯)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

* ਨਾਮ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਹੈ।

ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥
ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੌਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ ॥ ਫਿਰਿ ਅੰਗਦੁ ਗੁਰੁ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ ॥ ਅਰਜੁਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੋ ਸਿਮਰੌਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸੁ ਡਿਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥ ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਸਿਮਰੀਐ ਘਰਿ ਨਉਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥ ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇੰ ਸਹਾਇ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖੰਡਾ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਸਾਜਿ ਕੈ ਜਿਨਿ ਸਭ ਸੈਸਾਰੁ ਉਪਾਇਆ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਸਾਜਿ ਕੁਦਰਤੀ ਦਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇ ਬਣਾਇਆ ॥ ਸਿੰਧੁ ਪਰਬਤ ਮੇਦਨੀ ਬਿਨੁ ਥੰਮ੍ਾ ਗਗਨਿ ਰਹਾਇਆ ॥ ਸਿਰਜੇ ਦਾਨੋ ਦੇਵਤੇ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਬਾਦੁ ਰਚਾਇਆ ॥ ਤੈਂ ਹੀ ਦੁਰਗਾ ਸਾਜਿ ਕੈ ਦੈਤਾ ਦਾ ਨਾਸੁ ਕਰਾਇਆ ॥ ਤੈਥੋਂ ਹੀ ਬਲੁ ਰਾਮ ਲੈ ਨਾਲਿ ਬਾਣਾ ਦਹਸਿਰੁ ਘਾਇਆ ॥ ਤੈਥੋਂ ਹੀ ਬਲੁ ਕ੍ਰਿਸਨ ਲੈ ਕੰਸੁ ਕੇਸੀ ਪਕੜਿ ਗਿਰਾਇਆ ॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਮੁਨਿ ਦੇਵਤੇ ਕਈ ਜੁਗ* ਤਿਨੀ ਤਨੁ ਤਾਇਆ ॥ ਕਿਨੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧੂ ਸਤਿਜੁਗੁ ਬੀਤਿਆ ਅਧ ਸੀਲੀ ਤ੍ਰੇਤਾ ਆਇਆ ॥ ਨੱਚੀ ਕਲਿ ਸਰੋਸਰੀ ਕਲਿ ਨਾਰਦ ਡਉਰੂ ਵਾਇਆ ॥ ਅਭਿਮਾਨੁ ਉਤਾਰਨ ਦੇਵਤਿਆ

* ਜੁੱਗ ਬੋਲੋ ।

ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਸੁੰਭ ਉਪਾਇਆ ॥ ਜੀਤਿ ਲਏ ਤਿਨਿ ਦੇਵਤੇ ਤਿਹੁ ਲੋਕੀ ਰਾਜੁ ਕਮਾਇਆ ॥ ਵੱਡਾ ਬੀਰੁ ਅਖਾਇ ਕੈ ਸਿਰਿ ਉੱਪਰਿ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ॥ ਦਿੱਤਾ ਇੰਦ੍ਰ ਨਿਕਾਲਿ ਕੈ ਤਿਨਿ ਗਿਰਿ ਕੈਲਾਸੁ ਤਕਾਇਆ ॥ ਡਰਿ ਕੈ ਹੱਥੋ ਦਾਨਵੀ ਦਿਲ ਅੰਦਰਿ ਤ੍ਰਾਸੁ ਵਧਾਇਆ ॥ ਪਾਸਿ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਇੰਦ੍ਰ ਆਇਆ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕ ਦਿਹਾੜੇ ਨ੍ਹਾਵਣ ਆਈ ਦੁਰਗਸਾਹ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਬਿਰਥਾ ਸੁਣਾਈ ਅਪਣੇ ਹਾਲ ਦੀ ॥ ਛੀਨਿ ਲਈ ਠਕੁਰਾਈ ਸਾਤੇ ਦਾਨਵੀ ॥ ਲੋਕੀ ਤਿਹੀ ਫਿਰਾਈ ਦੋਹੀ ਆਪਣੀ ॥ ਬੈਠੇ ਵਾਇ ਵਧਾਈ ਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ॥ ਦਿੱਤੇ ਦੇਵ ਭਜਾਈ ਸਭਨਾ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਕਿਨੈ ਨ ਜਿੱਤਾ ਜਾਈ ਮਹਿਖੇ ਦੈਤ ਨੂ ॥ ਤੇਰੀ ਸਾਮ ਤਕਾਈ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਰਗਾ ਬੈਣ ਸੁਣੰਦੀ ਹੱਸੀ ਹੜ ਹੜਾਇ ॥ ਓਹੀ ਸੀਂਹੁ ਮੰਗਾਇਆ ਰਾਕਸ ਭੱਖਣਾ ॥ ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕਾਈ ਦੇਵਾ ਨੂ ਆਖਿਆ ॥ ਰੋਹ ਹੋਈ ਮਹਾਮਾਈ ਰਾਕਸਿ ਮਾਰਣੇ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਰਾਕਸ ਆਏ ਰੋਹਲੇ ਖੇਤਿ ਭਿੜਨ ਕੇ ਚਾਇ ॥ ਲਸਕਨਿ ਤੇਗਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਸੂਰਜੁ ਨਦਰਿ ਨ ਪਾਇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਢੋਲ ਸੰਖ ਨਗਾਰੇ ਬੱਜੇ ॥ ਰਾਕਸ ਆਏ ਰੋਹਲੇ ਤਰਵਾਰੀ ਬਖਤਰ ਸੱਜੇ ॥ ਜੁੱਟੇ ਸਉਹੇ ਜੁੱਧ ਨੂ ਇਕ ਜਾਤ ਨ ਜਾਣਨਿ ਭੱਜੇ ॥ ਖੇਤ ਅੰਦਰਿ ਜੋਧੇ ਗੱਜੇ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੰਗ ਮੁਸਾਫਾ ਬੱਜਿਆ ਰਣ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਚਾਵਲੇ ॥ ਝੂਲਨਿ ਨੇਜੇ ਬੈਰਕਾਂ ਨੀਸਾਣ ਲਸਨਿ ਲਸਾਵਲੇ ॥ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਪਉਣ ਦੇ ਊਂਘਨਿ ਜਾਣ ਜਟਾਵਲੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨੋ ਡਹੇ ਰਣਿ ਨਾਦ ਵੱਜਨਿ ਖੇਤ ਭੀਹਾਵਲੇ ॥ ਬੀਰ ਪਰੋਤੇ ਬਰਛੀਏ ਜਣੁ ਡਾਲਿ ਚਮੁੱਟੇ ਆਵਲੇ ॥ ਇਕਿ ਵੱਢੇ ਤੇਗੀ ਤੜਫੀਅਨਿ ਮਦ* ਪੀਤੇ ਲੋਟਨਿ ਬਾਵਲੇ ॥ ਇਕਿ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਝਾੜਉ ਕਢੀਅਨਿ ਰੇਤੁ ਵਿਚੋਂ ਸੁਇਨਾ ਡਾਵਲੇ ॥ ਗਦਾ ਤ੍ਰਿਸੂਲਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਤੀਰ ਵਗਨਿ* ਖਰੇ ਉਤਾਵਲੇ ॥ ਜਣੁ ਡਸੇ ਭੁਜੰਗਮ ਸਾਵਲੇ ॥ ਮਰਿ ਜਾਵਨਿ ਬੀਰ ਰੁਹਾਵਲੇ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੇਖਨਿ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੂ ਰਣਿ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਮਦ ਅਤੇ ਵਗਨਿ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ।

ਧਾਏ ਰਾਕਸ ਰੋਹਲੇ ਚਉਗਿਰਦੋਂ ਭਾਰੇ ॥ ਹੱਥੀ ਤੇਗਾਂ ਪਕੜਿ ਕੈ ਰਣਿ ਭਿੜੇ ਕਰਾਰੇ ॥ ਕਦੇ ਨ ਨੱਠੇ ਜੁੱਧ ਤੇ ਜੋਧੇ ਜੁਝਾਰੇ ॥ ਦਿਲ ਵਿਚਿ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ਮਾਰੁ ਮਾਰੁ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਮਾਰੇ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੈ ਬੀਰ ਖੇਤਿ ਉਤਾਰੇ ॥ ਮਾਰੇ ਜਾਪਨਿ ਬਿਜੁਲੀ ਸਿਰ ਭਾਰ ਮੁਨਾਰੇ ॥ ੯ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚੋਟ ਪਈ ਦਮਾਮੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਦੇਵੀ ਦਸਤਿ ਨਚਾਈ ਸੀਹਣਿ ਸਾਰ ਦੀ ॥ ਪੇਟਿ ਮਲੰਦੇ ਲਾਈ ਮਹਿਖੇ ਦੈਤ ਨੂ ॥ ਗੁਰਦੇ ਆਂਦਾਂ ਖਾਈ ਨਾਲੇ ਰੁੱਕੜੇ ॥ ਜੇਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚਿ ਆਈ ਕਹੀ ਸੁਣਾਇ ਕੈ ॥ ਚੋਟੀ ਜਾਣੁ ਦਿਖਾਈ ਤਾਰੇ ਧੂਮਕੇਤ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚੋਟਾਂ ਪਵਨ ਨਗਾਰੇ ਅਣੀਆਂ ਜੁੱਟੀਆਂ ॥ ਧੂਹ

ਲਈਆਂ ਤਰਵਾਰੀ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵੀਂ ॥ ਵਾਹਨਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਸੂਰੇ ਸੰਘਰੇ ॥ ਵਗੈ* ਰੱਤੁ ਝੁਲਾਰੀ ਜਿਉ ਗੇਰੂ ਬਾਬੁਤ੍ਰਾ ॥ ਦੇਖਨਿ ਬੈਠਿ ਅਟਾਰੀ ਨਾਰੀ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਪਾਈ ਧੂਮ ਸਵਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨਵੀਂ ॥ ੧੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲੱਖ ਨਗਾਰੇ ਵੱਜਨਿ ਆਮ੍ਹੋ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਰਾਕਸ ਰਣੋ ਨ ਭੱਜਨਿ ਰੋਹੇ ਰੋਹਲੇ ॥ ਸੀਹਾਂ ਵਾਂਗੂ ਗੱਜਨਿ ਸਭੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ਤਣਿ ਤਣਿ ਕੈਬਰਿ ਛੱਡਨਿ ਦੁਰਗਾ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ੧੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਦੋਹਰੇ ਰਣਿ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ॥ ਧੂੜਿ ਲਪੇਟੇ ਧੂਹਰੇ ਸਿਰਦਾਰ ਜਟਾਲੇ ॥ ਉੱਖਲੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹਿ ਜਾਪਨਿ ਆਲੇ ॥ ਧਾਏ ਦੇਵੀ ਸਾਮ੍ਹਣੇ

---

* ਵਗੈ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ।

ਬੀਰ ਮੁੱਛਲੀਆਲੇ ॥ ਸੁਰਪਤਿ ਜੇਹੇ ਲੜਿ ਹਟੇ ਬੀਰ ਟਲੇ ਨ ਟਾਲੇ ॥ ਗੱਜੇ ਦੁਰਗਾ ਘੇਰਿ ਕੈ ਜਣੁ ਘਣੀਅਰ ਕਾਲੇ ॥ ੧੩ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚੋਟ ਪਈ ਖਰਚਾਮੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਘੇਰਿ ਲਈ ਵਰਿਆਮੀ ਦੁਰਗਾ ਆਇ ਕੈ ॥ ਰਾਕਸ ਵਡੇ ਅਲਾਮੀ ਭੱਜਿ ਨ ਜਾਣਦੇ ॥ ਅੰਤ ਹੋਏ ਸੁਰਗਾਮੀ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਗਣਤਿ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਭਿੜੰਦਿਆਂ ॥ ਪਾਏ ਮਹਿਖਲ ਭਾਰੇ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵਾਂ ॥ ਵਾਹਨਿ ਫੱਟ ਕਰਾਰੇ ਰਾਕਸ ਰੋਹਲੇ ॥ ਜਾਪਨਿ ਤੇਗੀ ਆਰੇ ਮਿਆਨੋ ਧੂਹੀਆ ॥ ਜੋਧੇ ਵਡੇ ਮੁਨਾਰੇ ਜਾਪਨਿ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥ ਦੇਵੀ ਆਪ ਸਵਾਰੇ ਪੱਬਾਂ ਜਵੇਹਣੇ ॥ ਕਦੇ

ਨ ਆਖਨਿ ਹਾਰੇ ਧਾਵਨਿ ਸਾਮ੍ਣੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ ਰਾਕਸਿ ਖੜਗ ਲੈ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਉੱਮਲ ਲਥੇ ਜੋਧੇ ਮਾਰੂ ਬੱਜਿਆ ॥ ਬੱਦਲ ਜਿਉ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਰਣਿ ਵਿਚਿ ਗੱਜਿਆ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਜੇਹਾ ਜੋਧਾ ਮੈਥਉ ਭੱਜਿਆ ॥ ਕਉਣੁ ਵਿਚਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਜਿਨਿ ਰਣੁ ਸੱਜਿਆ ॥ ੧੬ ॥

ਵੱਜੇ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਤੀਰ ਫਿਰੈਂ ਰੈਬਾਰੇ ਆਮ੍ਹੋ ਸਾਮ੍ਣੇ ॥ ਅਗਣਤ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰੇ ਲਗਦੀ ਕੈਬਰੀ ॥ ਡਿੱਗੇ ਜਾਣੁ ਮੁਨਾਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿੱਜੁ ਦੇ ॥ ਖੁੱਲੀਂ ਵਾਲੀਂ ਦੈਤ ਅਹਾੜੇ ਸਭੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ਸੁੱਤੇ ਜਾਣੁ ਜਟਾਲੇ ਭੰਗਾਂ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੧੭ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਨਾਲਿ ਧਉਸਾ ਭਾਰੀ ॥ ਕੜਕਿ ਉਠਿਆ ਫਉਜ ਤੇ ਵਡਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ ਲੈ

ਕੈ ਚਲਿਆ ਸੂਰਮੇ ਨਾਲਿ ਵਡੇ ਹਜਾਰੀ ॥ ਮਿਆਨੋ ਖੰਡਾ ਧੂਹਿਆ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਭਾਰੀ ॥ ਉੱਮਲ ਲੱਥੇ ਸੂਰਮੇ ਮਾਰ ਮਚੀ ਕਰਾਰੀ ॥ ਜਾਪੇ ਚੱਲੇ ਰੱਤੁ ਦੇ ਸਲਲੇ ਜਟਧਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਧੂਹਿ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ਦੁਰਗਾ ਮਿਆਨ ਤੇ ॥ ਚੰਡੀ ਰਾਕਸਿ ਖਾਣੀ ਵਾਹੀ ਦੈਤ ਨੂ ॥ ਕੋਪਰ ਚੂਰਿ ਚਵਾਣੀ ਲੱਥੀ ਕਰਗ ਲੈ ॥ ਪਾਖਰ ਤੁਰਾ ਪਲਾਣੀ ਰੜਕੀ ਧਰਤਿ ਜਾਇ ॥ ਲੈਦੀਂ ਅਘਾਂ* ਸਿਧਾਣੀ ਸਿੰਗਾਂ ਧਉਲ ਦਿਆਂ ॥ ਕੂਰਮ ਸਿਰਿ ਲਹਿਲਾਣੀ ਦੁਸਮਨ ਮਾਰਿ ਕੈ ॥ ਵੱਢੇ ਗਨ ਤਿਖਾਣੀ ਮੂਏ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥ ਰਣ ਵਿਚਿ ਘੱਤੀ ਘਾਣੀ ਲੋਹੂ ਮਿਜ* ਦੀ ॥ ਚਾਰੇ ਜੁਗ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਅ-ਘਾਂ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਮਿੱਜ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕਹਾਣੀ ਚੱਲਗਿ ਤੇਗ ਦੀ ॥ ਬਿਧਣ* ਖੇਤਿ ਵਿਹਾਣੀ ਮਹਿਖੇ ਦੈਤ ਨੂ ॥ ੧੯ ॥

ਇਤੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਦੈਤ ਮਾਰੇ ਦੁਰਗਾ ਆਇਆ ॥ ਚਉਦਹ ਲੋਕਾ ਰਾਣੀ ਸਿੰਘੁ ਨਚਾਇਆ ॥ ਮਾਰੇ ਵੀਰ ਜਟਾਣੀ ਦਲ ਵਿਚਿ ਅਗਲੇ ॥ ਮੰਗਨ ਨਾਹੀ ਪਾਣੀ ਦਲੀਂ ਹੰਕਾਰ ਕੈ ॥ ਜਣੁ ਕਰੀ ਸਮਾਇ ਪਠਾਣੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਰਾਗ ਨੂ ॥ ਰੱਤੂ ਦੇ ਹੜਵਾਣੀ ਚਲੇ ਬੀਰ ਖੇਤ ॥ ਪੀਤਾ ਫੁੱਲੁ ਇਆਣੀ ਘੂਮਨਿ ਸੂਰਮੇ ॥ ੨੦ ॥

ਹੋਈ ਅਲੋਪੁ ਭਵਾਨੀ ਦੇਵਾ ਨੂ ਰਾਜੁ ਦੇ ॥ ਈਸਰ ਦੀ ਬਰਦਾਨੀ ਹੋਈ ਜਿਤੁ ਦਿਨ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਗੁਮਾਨੀ ਜਨਮੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਰਜਧਾਨੀ ਤੱਕੀ ਜਿੱਤਣੀ ॥ ੨੧ ॥

ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀ ਤੇ ਧਾਵਣਾ ਵਡ ਜੋਧੀ ਮਤਾ

---

* ਬਿੱਧਣ ਬੋਲੋ ।

ਪਕਾਇਆ ॥ ਸੰਜ ਪਟੇਲਾ ਪਾਖਰਾ ਭੇੜ ਸੰਦਾ ਸਾਜੁ ਬਣਾਇਆ ॥ ਜੁੰਮੇ ਕਟਕ ਅਛੂਹਣੀ ਅਸਮਾਨੁ ਗਰਦੀ ਛਾਇਆ ॥ ਰੋਹ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸਿਧਾਇਆ ॥ ੨੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਅਲਾਇਆ ਵਡ ਜੋਧੀ ਸੰਘਰ ਵਾਏ ॥ ਰੋਹ ਦਿਖਾਲੀ ਦਿੱਤੀਆ ਵਰਿਆਮੀ ਤੁਰੇ ਨਚਾਏ ॥ ਘੁਰੇ ਦਮਾਮੇ ਦੋਹਰੇ ਜਮ ਬਾਹਣਿ ਜਿਉ ਅਰੜਾਏ ॥ ਦੇਉ ਦਾਨੋ ਲੁੱਝਣਿ ਆਏ ॥ ੨੩ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦਾਨੋ ਦੇਉ ਅਨਾਗੀ ਸੰਘਰੁ ਰੱਚਿਆ ॥ ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਜਣੁ ਬਾਗੀਂ ਬਾਣੇ ਜੋਧਿਆ ॥ ਭੂਤਾਂ ਇੱਲਾਂ ਕਾਗੀ ਗੋਸਤੁ ਭੱਖਿਆ ॥ ਹੁੱਮੜ ਧੁੱਮੜ ਜਾਗੀ ਘੱਤੀ ਸੂਰਿਆ ॥ ੨੪ ॥

ਸੱਟ ਪਈ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਦਿੱਤੇ ਦੇਉ ਭਜਾਈ ਮਿਲਿ ਕੈ ਰਾਕਸੀ ॥ ਲੋਕੀ ਤਿਹੀ ਫਿਰਾਈ ਦੋਹੀ ਆਪਣੀ ॥ ਦੁਰਗਾ ਦੀ ਸਾਮ ਤਕਾਈ ਦੇਵਾਂ ਡਰਦਿਆਂ ॥ ਆਂਦੀ ਚੰਡਿ ਚੜ੍ਹਾਈ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ੨੫ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਈ ਫੇਰਿ ਭਵਾਨੀ ਖਬਰੀ ਪਾਈਆਂ ॥ ਦੈਤ ਵਡੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਏ ਏਕਠੇ* ॥ ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਗੁਮਾਨੀ ਰਾਇ ਬੁਲਾਇਆ ॥ ਜਗ ਵਿਚਿ ਵੱਡਾ ਦਾਨੋ ਆਪ ਕਹਾਇਆ ॥ ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਚਾਮੀ ਦੁਰਗਾ ਲਿਆਵਣੀ ॥ ੨੬ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੜਕਿ ਉਠੀ ਰਣਿ ਚੰਡੀ ਫਉਜਾਂ ਦੇਖਿ ਕੈ ॥ ਧੂਹਿ ਮਿਆਨੋ ਖੰਡਾ ਹੋਈ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਸੱਭੇ ਬੀਰ

---

* ਚਾਲ ਨਾਲ ਏਕ-ਠੇ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਸੰਘਾਰੇ ਧੂਮਰਨੈਣ ਦੇ ॥ ਜਣੁ ਲੈ ਕੱਟੇ ਆਰੇ ਦਰਖਤ* ਬਾਢੀਆਂ ॥ ੨੭ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚੋਬੀ ਧਉਸ ਬਜਾਈ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਰੋਹ ਭਵਾਨੀ ਆਈ ਉਤੈ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਖੱਬੈ ਦਸਤ ਨਚਾਈ ਸੀਹਣ ਸਾਰ ਦੀ ॥ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਤਨ ਲਾਈ ਕੀਤੀ ਰੰਗੁਲੀ ॥ ਭਾਈਆਂ ਮਾਰਨਿ ਭਾਈ ਦੂਰਗਾ ਜਾਣਿ ਕੈ ॥ ਰੋਹ ਹੋਇ ਚਲਾਈ ਰਾਕਸ ਰਾਇ ਨੂ ॥ ਜਮਪੁਰਿ ਦੀਆ ਪਠਾਈ ਲੋਚਨਧੂਮ ਨੂ ॥ ਜਾਪੇ ਦਿੱਤੀ ਸਾਈ ਮਾਰਨ ਸੁੰਭ ਦੀ ॥ ੨੮ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭੰਨੇ ਦੈਤ ਪੁਕਾਰੇ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਥੈ ॥ ਲੋਚਨਧੂਮ ਸੰਘਾਰੇ ਸਣੈ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ॥ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਜੋਧੇ ਮਾਰੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੈ ॥ ਜਾਪਨਿ ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ ਡਿੱਗਨਿ

---

* ਚਾਲ ਨਾਲ ਦਰੱਖਤ ਨੂੰ ਦਰਖਤ ਪੋਲਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਸੂਰਮੇ ॥ ਗਿਰੇ ਪਰੱਬਤ* ਭਾਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿੱਜੁ ਦੇ ॥ ਦੈਤਾਂ ਦੇ ਦਲ ਹਾਰੇ ਦਹਸਤ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ਬਚੇ ਸੁ ਮਾਰੇ ਮਾਰੇ ਰਹਦੇ ਰਾਇ ਸੈ ॥ ੨੯ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰੋਹ ਹੋਇ ਬੁਲਾਏ ਰਾਕਸਿ ਰਾਇ ਨੇ ॥ ਬੈਠੇ ਮਤਾ ਪਕਾਈ ਦੁਰਗਾ ਲਿਆਵਣੀ ॥ ਚੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਪਠਾਏ ਬਹੁਤਾ ਕਟਕੁ ਦੈ ॥ ਜਾਪੇ ਛੱਪਰ ਛਾਏ ਬਣੀਆ ਕੇਜਮਾਂ ॥ ਜੇਤੇ ਰਾਇ ਬੁਲਾਏ ਚੱਲੇ ਜੁੱਧ ਨੋ ॥ ਜਣੁ ਜਮਪੁਰ ਪਕੜਿ ਚਲਾਏ ਸਭੇ ਮਾਰਨੇ ॥ ੩੦ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਵਾਏ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਰੋਹ ਰੁਹੇਲੇ ਆਏ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਸਭਨੀ ਤੁਰੇ ਨਚਾਏ ਬਰਛੇ ਪਕੜਿ ਕੈ ॥ ਬਹੁਤੇ ਮਾਰਿ ਗਿਰਾਏ ਅੰਦਰ ਖੇਤ ਦੈ ॥ ਤੀਰੀ ਛਹਬਰਿ ਲਾਈ ਬੁਠੀ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੧ ॥

* ਚਾਲ ਨਾਲ ਪਰੱਬਤ ਹੀ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭੇਰੀ ਸੰਖ ਵਜਾਏ ਸੰਘਰਿ ਰਚਿਆ ॥ ਤਣਿ ਤਣਿ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਦੁਰਗਾ ਧਨੁਖ ਲੈ ॥ ਜਿਨ੍ਹੀ ਦਸਤ ਉਠਾਏ ਰਹੇ ਨ ਜੀਵਦੇ ॥ ਚੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਖਪਾਏ ਦੋਨੋ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੨ ॥

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਰਿਸਾਏ ਮਾਰੇ ਦੈਤ ਸੁਣਿ ॥ ਜੋਧੇ ਸਭ ਬੁਲਾਏ ਅਪਣੇ ਮਜਲਸੀ ॥ ਜਿਨ੍ਹੀ ਦੇਉ ਭਜਾਏ ਇੰਦ੍ਰ ਜੇਹਵੇ ॥ ਤੇਈ ਮਾਰਿ ਗਿਰਾਏ ਪਲ ਵਿਚਿ ਦੇਵਤਾ ॥ ਓਨੀ ਦਸਤੀ ਦਸਤਿ ਵਜਾਏ ਤਿਨਾਂ ਚਿਤ ਕਰਿ ॥ ਫਿਰਿ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ* ਚਲਾਏ ਬੀੜੇ ਰਾਇ ਦੇ ॥ ਸੰਜ ਪਟੇਲਾ ਪਾਏ ਚਿਲਕਤ ਟੋਪੀਆਂ ॥ ਲੁੱਝਣ ਨੋ ਅਰੜਾਏ ਰਾਕਸ ਰੋਹਲੇ ॥ ਕਦੇ ਨ ਕਿਨੈ ਹਟਾਏ ਜੁੱਧ ਮਚਾਇ ਕੈ ॥ ਮਿਲਿ ਤੇਈ ਦਾਨੋ ਆਏ ਹੁਣ ਸੰਘਰਿ ਦੇਖਣਾ ॥ ੩੩ ॥

---

* ਖਾਸ ਵਿਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਣ 'ਚੋਂ ਦੇਖੋ।

ਪਉੜੀ ॥

ਦੈਤੀ ਡੰਡਿ ਉਭਾਰੀ ਨੇੜੈ ਆਇ ਕੈ ॥ ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਅਸਵਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਸੋਰ ਸੁਣਿ ॥ ਖੱਬੈ ਦਸਤਿ ਉਭਾਰੀ ਗਦਾ ਫਿਰਾਇ ਕੈ ॥ ਸੈਨਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੀ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਦੀ ॥ ਜਣੁ ਮਦ ਖਾਇ ਮਦਾਰੀ ਘੂਮਨਿ ਸੂਰਮੇ ॥ ਅਗਣਤਿ ਪਾਉ ਪਸਾਰੀ ਰੁਲੇ ਅਹਾੜ ਵਿਚਿ ॥ ਜਾਪੈ ਖੇਡਿ ਖਿਡਾਰੀ ਸੁੱਤੇ ਫਾਗ ਨੂ ॥ ੩੪ ॥

ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਹਕਾਰੇ ਰਹਦੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ਜੋਧੇ ਜੇਡੁ ਮੁਨਾਰੇ ਦਿੱਸਣ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥ ਸਭਨੀ ਦਸਤ ਉਭਾਰੇ ਤੇਗਾਂ ਧੂਹਿ ਕੈ ॥ ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰੇ ਆਏ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਸੰਜਾਂ ਤੇ ਠਣਕਾਰੇ ਤੇਗੀ ਉਭਰੇ ॥ ਘਾਟ ਘੜਨਿ ਠਠਿਆਰੇ ਜਾਣੁ ਬਣਾਇ ਕੈ ॥ ੩੫ ॥ ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਘੂਮਰ ਬਰਗਸ ਤਾਣੀ

ਦਲ ਵਿਚਿ ਘੱਤੀਓ ॥ ਸਣੇ ਤੁਰਾ ਪਲਾਣੀ ਡਿੱਗਨ ਸੂਰਮੇ ॥ ਉਠਿ ਉਠਿ ਮੰਗਨਿ ਪਾਣੀ ਘਾਇਲ ਘੂਮਦੇ ॥ ਏਵਡੁ ਮਾਰਿ ਵਿਹਾਣੀ ਉੱਪਰ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਬਿੱਜੁਲਿ ਜਿਉ ਝਰਲਾਣੀ ਉੱਠੀ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੬ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚੋਬੀ ਧਉਸ ਉਭਾਰੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਸਭੋ ਸੈਨਾ ਮਾਰੀ ਪਲ ਵਿਚਿ ਦਾਨਵੀ ॥ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨੋ ਮਾਰੇ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥ ਸਿਰਿ ਵਿਚਿ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਦੇ ॥ ੩੭ ॥

ਅਗਣਤ ਦਾਨੋ ਭਾਰੇ ਹੋਏ ਲੋਹੂਆ ॥ ਜੋਧੇ ਜੇਡੁ ਮੁਨਾਰੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੈ ॥ ਦੁਰਗਾ ਨੋ ਲਲਕਾਰੇ ਆਵਨ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ ਰਾਕਸ ਆਂਵਦੇ ॥ ਰਤੂ ਦੇ ਪਰਨਾਲੇ ਤਿਨ ਤੇ ਭੁਇੰ ਪਏ ॥ ਉਠੇ ਕਾਰਣਿਆਰੇ ਰਾਕਸ ਹੜ ਹੜਾਇ ॥ ੩੮ ॥

ਧੱਗਾ ਸੰਗਲੀਆਲੀ ਸੰਘਰ ਵਾਇਆ ॥ ਬਰਛੀ ਬੰਬਲੀਆਲੀ ਸੂਰੇ ਸੰਘਰੇ ॥ ਭੇੜ ਮਚਿਆ ਬੀਰਾਲੀ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨਵੀਂ ॥ ਮਾਰ ਮਚੀ* ਮੁਹਰਾਲੀ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤਿ ਦੈ ॥ ਜਣੁ ਨਟ ਲੱਥੇ ਛਾਲੀ* ਢੋਲਿ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥ ਰੋਹੂ ਫਾਥੀ ਜਾਲੀ ਲੋਥੀ ਜਮਧੜੀ ॥ ਘਣਿ ਵਿਚਿ ਜਿਉ ਛੰਛਾਲੀ ਤੇਗਾਂ ਹਸੀਆਂ ॥ ਘੁੱਮਰਿਆਰਿ ਸਿਆਲੀ ਬਣੀਆਂ ਕੇਜਮਾਂ ॥ ੩੯ ॥

ਧੱਗਾ ਸੂਲਿ ਬਜਾਈਆਂ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਧੂਹਿ ਮਿਆਨੋ ਲਈਆਂ ਜੁਆਨੀ ਸੂਰਮੀ ॥ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਬਧਾਈਆਂ ਅਗਣਤਿ ਸੂਰਤਾਂ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਉਹੇ ਆਈਆਂ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥ ਸਭਨੀ ਆਣ ਵਗਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਧੂਹਿ ਕੈ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਬਚਾਈਆਂ ਢਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕੈ ॥ ਦੇਵੀ ਆਪਿ ਚਲਾਈਆਂ ਤਕਿ ਤਕਿ ਦਾਨਵੀ ॥ ਲੋਹੂ ਨਾਲਿ

---

* ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ :- ਮਚੀ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਛਾਲ਼ੀਂ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਡੁਬਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ॥ ਸਾਰਸੁਤੀ* ਜਣੁ ਨ੍ਹਾਈਆਂ ਮਿਲ ਕੈ ਦੇਵੀਆਂ ॥ ਸਭੇ ਮਾਰਿ ਗਿਰਾਈਆਂ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤਿ ਦੈ ॥ ਤਿਦੂੰ ਫੇਰਿ ਸਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆ ਸੂਰਤਾ ॥ ੪੦ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੂਰੀਂ ਸੰਘਰਿ ਰਚਿਆ ਢੋਲੁ ਸੰਖ ਨਗਾਰੇ ਵਾਇ ਕੈ ॥ ਚੰਡਿ ਚਿਤਾਰੀ ਕਾਲਿਕਾ ਮਨਿ ਬਹਲਾ* ਰੋਸੁ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥ ਨਿਕਲੀ ਮਥਾ ਫੋੜਿ ਕੈ ਜਣੁ ਫਤੇ ਨੀਸਾਣੁ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥ ਜਾਗਿ ਸੁ ਜੰਮੀ ਜੁੱਧ ਨੂ ਜਰਵਾਣਾ ਜਣੁ ਮਰੜਾਇ ਕੈ ॥ ਦਲ ਵਿਚਿ ਘੇਰਾ ਘੱਤਿਆ ਜਣੁ ਸੀਂਹ ਤੁਰਿਆ ਗਣਿਣਾਇ ਕੈ ॥ ਆਪ ਵਿਸੂਲਾ ਹੋਇਆ ਤਿਹੁ ਲੋਕਾ ਤੇ ਖੁਨਸਾਇ ਕੈ ॥ ਰੋਹ ਸਿਧਾਈਆਂ ਚਕ੍ਰਪਾਨਿ ਕਰਿ ਨੰਦਾ ਖੜਗੁ ਉਠਾਇ ਕੈ ॥ ਅਗੈ ਰਾਕਸ ਬੈਠੇ ਰੋਹਲੇ ਤੀਰੀ ਤੇਗੀਂ ਛਹਬਰਿ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਸਾਰੱਸੁਤੀ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਬਹਿਲਾ ਨ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਲਾਇ ਕੈ ॥ ਪਕੜ ਪਛਾੜੇ ਰਾਕਸਾਂ ਦਲ ਦੈਤਾ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਕੈ ॥ ਬਹੁ ਕੇਸੀ ਪਕੜਿ ਪਛਾੜਿਅਨਿ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਧੂਮ ਰਚਾਇ ਕੈ ॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਚੁਣਿ ਸੂਰਮੇ ਗਹਿ ਕੋਟੀ ਦਏ ਚਲਾਇ ਕੈ ॥ ਰਣਿ ਕਾਲੀ ਗੁੱਸਾ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੪੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਅਣੀਆਰਾ ਚੋਈਆਂ ॥
ਧੂਹਿ ਕਿਰਪਾਣਾ ਤਿੱਖੀਆਂ ਨਾਲਿ ਲੋਹੂ ਧੋਈਆਂ ॥
ਹੂਰਾਂ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਨੂ ਘਤਿ ਘੇਰਿ ਖਲੋਈਆਂ ॥
ਲਾੜਾ ਦੇਖਨ ਲਾੜੀਆਂ ਚਉਗਿਰਦੈ ਹੋਈਆਂ ॥
੪੨ ॥

ਚੋਬੀ ਧਉਸਾ ਪਾਈਆਂ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਦਸਤੀ ਧੂਹਿ ਨਚਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ॥ ਸੂਰਿਆਂ ਦੇ ਤਨ ਲਾਈਆਂ ਗੋਸਤਿ ਗਿੱਧੀਆਂ ॥ ਬਿੱਧਣਿ ਰਾਤੀ

ਆਈਆਂ ਮਰਦਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ॥ ਜੋਗਣੀਆਂ ਮਿਲਿ ਧਾਈਆਂ ਲੋਹੂ ਭੱਖਣਾ ॥ ਫਉਜਾਂ ਮਾਰਿ ਹਟਾਈਆਂ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵਾਂ ॥ ਭਜਦੀ* ਕਥਾ ਸੁਣਾਈਆਂ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਥੈ ॥ ਭੁਈਂ ਨ ਪਉਣੈ ਪਾਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਰਕਤ ਦੀਆਂ ॥ ਕਾਲੀ ਖੇਤ ਖਪਾਈਆਂ ਸੱਭੇ ਸੂਰਤਾਂ ॥ ਬਹੁਤੀ ਸਿਰੀ ਬਿਹਾਈਆਂ ਘੜੀਆਂ ਕਾਲ ਕੀਆਂ ॥ ਜਾਣੁ ਨ ਜਾਏ ਮਾਈਆਂ ਜੂਝੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ੪੩ ॥

ਸੁੰਭ ਸੁਣੀ ਕਰਹਾਲੀ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਦੀ ॥ ਰਣਿ ਵਿਚਿ ਕਿਨੈ ਨ ਝਾਲੀ ਦੁਰਗਾ ਆਂਵਦੀ ॥ ਬਹੁਤੇ ਬੀਰ ਜਟਾਲੀ ਉਠੇ ਆਖਿ ਕੈ ॥ ਚੋਟਾਂ ਪਾਨ ਤਬਾਲੀ ਜਾਸਨ ਜੁੱਧ ਨੂ ॥ ਥਰਿ ਥਰਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਚਾਲੀ ਦਲਾਂ ਚੜ੍ਹੰਦਿਆਂ ॥ ਨਾਉ ਜਿਵੇਹੈ ਹਾਲੀ ਸਹਿ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ॥ ਧੂੜਿ ਉਤਾਹਾਂ ਘਾਲੀ ਛੜੀ ਤੁਰੰਗਮਾਂ ॥ ਜਾਣੁ ਪੁਕਾਰੂ ਚਾਲੀ ਧਰਤੀ ਇੰਦ੍ਰ ਥੈ ॥ ੪੪ ॥

---

* ਭੱਜਦੀ ਬੋਲੋ।

ਪਉੜੀ ॥

ਆਹਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਹਰੀਆਂ ਸੈਣ ਸੂਰਿਆਂ ਸਾਜੀ ॥ ਚੱਲੇ ਸਉਹੇ ਦੂਰਗਸਾਹ ਜਣੁ ਕਾਬੈ ਹਾਜੀ ॥ ਤੀਰੀ ਤੇਗੀ ਜਮਧੜੀ* ਰਣਿ ਵੰਡੀ ਭਾਜੀ ॥ ਇਕ ਘਾਇਲ ਘੂਮਨਿ ਸੂਰਮੇ ਜਣੁ ਮਕਤਬਿ ਕਾਜੀ ॥ ਇਕ ਬੀਰ ਪਰੋਤੇ ਬਰਛੀਏ ਜਿਉ ਝੁਕ ਪਉਨ ਨਿਵਾਜੀ ॥ ਇਕ ਦੂਰਗਾ ਸਉਹੇ ਖੁਨਸਿ ਕੈ ਖੁਨਸਾਇਨ ਤਾਜੀ ॥ ਇਕ ਧਾਵਨਿ ਦੂਰਗਾ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਜਿਉ ਭੁਖਿਆਏ ਪਾਜੀ ॥ ਕਦੇ ਨ ਰੱਜੇ ਜੁੱਧ ਤੇ ਰਜਿ ਹੋਏ ਰਾਜੀ ॥ ੪੫ ॥

ਬੱਜੇ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ਸੰਘਰ ਡੋਹਰੇ ॥ ਡਹੇ ਜੁ ਖੇਤ ਜਟਾਲੇ ਹਾਠਾਂ ਜੋੜਿ ਕੈ ॥ ਨੇਜੇ ਬੰਬਲੀਆਲੇ ਦਿੱਸਨਿ ਓਰੜੇ ॥ ਚੱਲੇ ਜਾਣੁ ਜਟਾਲੇ ਨ੍ਹਾਵਣਿ ਗੰਗ ਨੂ ॥ ੪੬ ॥

---

* ਜਮਧੜੀ ਬੋਲਣ ਵੇਲੇ ਦੱਦੇ ਅਤੇ ਧੱਧੇ ਦੀ ਧੁਨੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਰਗਾ ਅਤੈ ਦਾਨਵੀ ਸੂਲ ਹੋਈਆਂ ਕੰਗਾਂ ॥ ਵਾਛੜਿ ਘੱਤੀ ਸੂਰਿਆਂ ਵਿਚਿ ਖੇਤਿ ਖਤੰਗਾਂ ॥ ਧੂਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਣਾ ਤਿੱਖੀਆਂ ਬਢਿ ਲਾਹਨਿ ਅੰਗਾਂ ॥ ਪਹਿਲਾ ਦਲਾਂ ਮਿਲੰਦਿਆਂ ਭੇੜੁ ਪਇਆ ਨਿਹੰਗਾਂ ॥ ੪੭ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਓਰੜਿ ਫਉਜਾਂ ਆਈਆਂ ਬੀਰ ਚੜੇ ਕੰਧਾਰੀ ॥ ਸੜਕਿ ਮਿਆਨੋ ਕਢੀਆਂ ਤਿਖੀਆਂ ਤਰਵਾਰੀ ॥ ਕੜਕਿ ਉਠੇ ਰਣੁ ਮੱਚਿਆ ਵੱਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ॥ ਸਿਰ ਧੜਿ ਬਾਹਾਂ ਗਨਲੇ ਫੁਲ ਜੇਹੈ ਬਾੜੀ ॥ ਜਾਪੇ ਕਟੇ ਬਾਢੀਆਂ ਰੁੱਖ ਚੰਦਨਿ ਆਰੀ ॥ ੪੮ ॥

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਜਾ ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਵਾਰ ਕੱਉ* ॥ ਤਣਿ ਤਣਿ ਕੈਬਰਿ ਦੂਰਗਸਾਹ ਤਕਿ ਮਾਰੇ ਭਲੇ ਜੁਝਾਰ ਕੱਉ ॥ ਪੈਦਲਿ ਮਾਰੇ ਹਾਥੀਆਂ ਸੰਗ ਰਥ

---

* ਕਂਉ ਜਾਂ ਕੰਉ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ, ਖਾਸ ਵਿਚਾਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਉਚਾਰਣ ਬੋਧ ਭਾਗ-੧ 'ਚ ਦੇਖੋ।

ਗਿਰੇ ਅਸਵਾਰ ਕੱਉ ॥ ਸੋਹਨਿ ਸੰਜਾ ਬਾਗੜਾ ਜਣੁ ਲਗੇ ਫੁੱਲ ਅਨਾਰ ਕੱਉ ॥ ਗੁਸੇ ਆਈ ਕਾਲਕਾ ਹਥਿ ਸੱਜੇ ਲੈ ਤਰਵਾਰ ਕੱਉ ॥ ਏਦੂੰ ਪਾਰਉ ਓਤ ਪਾਰਿ ਹਨਿ ਰਾਕਸਿ ਕਈ ਹਜਾਰ ਕੱਉ ॥ ਜਿਨਿ ਇੱਕਾ ਰਹੀ ਕੰਧਾਰਿ ਕੱਉ ॥ ਸਦ ਰਹਮਤ ਤੇਰੇ ਵਾਰ ਕੱਉ ॥ ੪੯ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣ ਕੱਉ ॥ ਤਦਿ ਖਿੰਗ ਨਿਸੁੰਭਿ ਨਚਾਇਆ ਡਾਲਿ ਉਪਰਿ ਬਰਗਸਤਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ਫੜੀ ਬਿਲੰਦ ਮਗਾਇਉਸ ਫੁਰਮਾਇਸ ਕਰਿ ਮੁਲਤਾਨ ਕੱਉ ॥ ਗੁੱਸੇ ਆਈ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਰਣਿ ਅੰਦਰਿ ਘੱਤਣਿ ਘਾਣ ਕੱਉ ॥ ਅਗੈ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਦੁਰਗਸਾਹ ਬਢਿ ਨਿਸੁੰਭ* ਬਹੀ ਪਲਾਣ ਕੱਉ ॥ ਰੜਕੀ ਜਾਇ ਕੈ ਧਰਤਿ ਕੱਉ ਬਢ ਪਾਖਰਿ

* ਖਾਸ ਵਿਚਾਰ ਪਿੱਛੇ ਖਾਸ ਦਰਪਣ 'ਚੋਂ ਦੇਖੋ।

ਬਢਿ ਕਿਕਾਣ ਕੱਉ ॥ ਬੀਰ ਪਲਾਣੋ ਡਿੱਗਿਆ ਕਰਿ ਸਿਜਦਾ ਸੁੰਭ ਸੁਜਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ਸਾਬਾਸ ਸਲੋਣੇ ਖਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ਸਦਾ ਸਾਬਾਸ ਤੇਰੇ ਤਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ਤਾਰੀਫਾਂ ਪਾਨ ਚਬਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ਸਦ ਰਹਮਤ ਕੈਫਾਂ ਖਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ਸਦ ਰਹਮਤ ਤੁਰੇ ਨਚਾਨਿ ਕੱਉ ॥ ੫੦ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਰਗਾ ਅਤੈ ਦਾਨਵੀ ਗਹ ਸੰਘਰਿ ਕੱਥੇ ॥ ਓਰੜਿ ਉੱਠੇ ਸੂਰਮੇ ਆ ਡਾਹੇ ਮੱਥੇ ॥ ਕੱਟਿ ਤੁਫੰਗੀ ਕੈਬਰੀ ਦਲ ਗਾਹਿ ਨਿਕੱਥੇ ॥ ਦੇਖਨਿ ਜੰਗ ਫਰੇਸਤੇ ਅਸਮਾਨੋ ਲੱਥੇ ॥ ੫੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾ ਮੁਹ ਜੁੜੇ ਦਲ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਓਰੜਿ ਆਏ ਸੂਰਮੇ ਸਿਰਦਾਰ ਰਣਿਆਰੇ ॥ ਲੈ ਕੈ ਤੇਗਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਹਥਿਆਰ ਉਭਾਰੇ ॥ ਟੋਪ ਪਟੇਲਾ

ਪਾਖਰਾਂ ਗਲਿ ਸੰਜ ਸਵਾਰੇ ॥ ਲੈ ਕੇ ਬਰਛੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਮਾਰੇ ॥ ਚੜੇ ਰਥੀ ਗਜ ਘੋੜਿਈਂ ਮਾਰਿ ਭੁਇੰ ਤੇ ਡਾਰੇ ॥ ਜਾਣੁ ਹਲਵਾਈ ਸੀਖ ਨਾਲਿ ਵਿੰਨ੍ਹਿ ਵੜੇ ਉਤਾਰੇ ॥ ੫੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੂਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਨਾਲ ਧਉਸਾ ਭਾਰੀ ॥ ਲਈ ਭਗਉਤੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ਵਰ ਜਾਗਨਿ ਭਾਰੀ ॥ ਲਾਈ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਨੋ ਰਤੁ ਪੀਐ ਪਿਆਰੀ ॥ ਸੁੰਭ ਪਲਾਣੋ ਡਿਗਿਆ ਉਪਮਾ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਡੁਬਿ ਰਤੂ ਨਾਲਹੁ ਨਿਕਲੀ ਬਰਛੀ ਦੁਧਾਰੀ ॥ ਜਾਣੁ ਰਜਾਦੀ ਉਤਰੀ ਪੈਨ੍ਹ ਸੂਹੀ ਸਾਰੀ ॥ ੫੩ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਰਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਭੇੜ ਪਇਆ ਸਬਾਹੀ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਪਜੂਤੇ ਦੁਰਗਸਾਹ ਗਹਿ ਸਭਨੀ ਬਾਹੀਂ ॥

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸੰਘਾਰਿਆ ਵਥ ਜੇਹੇ ਸਾਹੀ ॥ ਫਉਜਾ ਰਾਕਸਿਆਰੀਆਂ ਦੇਖਿ ਰੋਵਨਿ ਧਾਹੀ ॥ ਮੋਹਿ ਕੁੜੂਚੇ ਘਾਹ ਦੇ ਛਡਿ ਘੋੜੇ ਰਾਹੀ ॥ ਭਜਦੇ* ਹੋਏ ਮਾਰੀਅਨਿ ਮੁੜਿ ਝਾਕਨਿ ਨਾਹੀ ॥ ੫੪ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੋ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੱਦਿ ਬੁਲਾਇਆ ਰਾਜ ਅਭਿਖੇਖ ਨੋ ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੈ ॥ ਚਉਦਹ ਲੋਕਾ ਛਾਇਆ ਜਸੁ ਜਗਮਾਤ ਦਾ ॥ ਦੁਰਗਾ ਪਾਠੁ ਬਣਾਇਆ ਸਭੇ ਪਉੜੀਆ ॥ ਫੇਰਿ ਨ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਇਹ ਗਾਇਆ ॥ ੫੫ ॥ ੧ ॥

(ਦਸਮ ੧੧੯-੨੭)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਭੱਜਦੇ ਬੋਲੋ ।

ਭਗਾਵਤੀ ਅਸਤੋਤ੍ਰ

ਅਥ ਬ੍ਰਿਹ ਨਾਟਕ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥
ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥
ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਮੋ ਕਾਲਿਕਾ ਕਾਲਰੂਪੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਸੁੰਭ ਬਿਧੁੰਸ ਨੀਸੁੰਭ ਮਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਚੰਡ ਅਉ ਮੁੰਡ ਸੰਘਾਰਕਾਰੀ ॥ ਨਮੋ ਰਕਤਬੀਜਾਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨਹਾਰੀ ॥੧ ॥

ਭੁਜੰਗ ॥

ਨਮੋ ਬੇਦ ਬਿਦ੍ਯਾ ਮਹਾ ਜਗ੍ਯ* ਜੂਪਾ ॥ ਨਮੋ

* ਜੱਗਿਅ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਅੰਜਨੀ ਪੂਰਨੰ ਚੰਡਿ ਰੂਪਾ ॥ ਨਮੋ ਸੀਤਲਾ ਤੋਤਲਾ ਬਾਕਬਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਚੰਡਿਕਾ ਮੰਗਲਾ ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ॥੨ ॥

ਭੁਜੰਗ ॥

ਨਮੋ ਉਗ੍ਰਦੰਤੀ* ਅਨੰਤੀ ਸਿਵਾਯਾ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇਸ੍ਵਰੀ ਜੋਗਮਾਯਾ ॥ ਨਮੋ ਭੂਚਰਾ ਖੇਚਰਾ ਦੇਵਬਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਅੰਬਿਕਾ ਜਾਲਪਾ ਜਗਯ੍ਯਰਾਨੀ* ॥੩ ॥

ਭੁਜੰਗ ॥

ਨਮੋ ਕੇਸਰੀ ਬਾਹਨੀ ਸੱਤ੍ਰੁਹੰਤੀ ॥ ਨਮੋ ਸਾਰਦਾ ਬ੍ਰਹਮਬੇਖਾ ਜਯੰਤੀ* ॥ ਨਮੋ ਬੁਧਿਦਾ ਸਿਧਿਦਾ ਰਿਧਿ ਦੈਨੀ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲਿਕੇ ਕਾਲਿ ਕੌ ਕਾਲ ਛੈਨੀ ॥੪ ॥

---

* ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ :- ਉੱਗ੍ਰਦੰਤੀ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਜੱਗਿਅ-ਰਾਨੀ, ਜਇਅੰਤੀ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭੁਜੰਗ ॥

ਨਮੋ ਕਾਲ ਆਕਾਲ ਹੈ ਜਾਲ ਤੇਰੋ ॥ ਨਮੋ ਤੀਨਹੂੰ ਲੋਕ ਕੀਨੌ ਅਹੇਰੋ ॥ ਨਮੋ ਜੋਤਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਤੁਮੈ ਬੇਦ ਗਾਵੈਂ ॥ ਉਮਾਧੋ ਰੁ ਮਾਧੋ ਨਹੀ ਭੇਦ ਪਾਵੈਂ ॥੫ ॥

ਭੁਜੰਗ ॥

ਤਿਹੂੰ ਕਾਲ ਕਰਵਾਲ ਕੀ ਜੋਤਿ ਰਾਜੈ ॥ ਸਦਾ ਜੈ ਸਦਾ ਜੈ ਸਦਾ ਜੈ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਇਹੈ ਦਾਸ ਮਾਂਗੈ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਕੀਜੈ ॥ ਸੁਯੰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰਬਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਭਗਤਿ ਦੀਜੈ ॥੬ ॥੧ ॥

(ਲਿਖਤੀ ਸਰੂਪ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਗ ੧੭੫
ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਗ ੪੧੨)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਉੱਗ੍ਰਦੰਤੀ (ਭਗਉਤੀ ਕੇ ਛੰਦ ਛਕੇ)

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥
ਛੰਦ ਛੱਕਾ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੂ ਕਾ ॥

ਭਗਾਵਤੀ ਛੰਦ ਪਹਿਲਾ ॥

ਨਮੋ ਉੱਗ੍ਰਦੰਤੀ ਅਨੰਤੀ ਸਵੈਯਾ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗਿ ਜੋਗੇਸ੍ਵਰੀ ਜੋਗਿ ਮੈਯਾ ॥੧ ॥ ਨਮੋ ਕੇਹਰੀਬਾਹਨੀ ਸੱਤ੍ਰੁਹੰਤੀ ॥ ਨਮੋ ਸਾਰਦਾ ਬ੍ਰਹਮਵਿਦਯਾ ਪੜ੍ਹੰਤੀ ॥੨ ॥ ਨਮੋ ਰਿੱਧਿਦਾ ਸਿੱਧਿਦਾ ਬੁੱਧਿਦੈਨੀ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲਿਕੇ ਕਾਲਿ ਕਉ ਕਾਲਿ ਛੈਨੀ ॥੩ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲਿ ਆਜਾਲਿ ਹੈ ਹੇਰਿ ਤੇਰੋ ॥

ਨਮੋ ਤੀਨ ਹੂੰ ਲੋਕਿ ਕੀਨੋ ਅਹੇਰੋ ॥੪ ॥ ਨਮੋ ਜੋਤਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਤੁਮੈ ਬੇਦ ਗਾਵੈ ॥ ਸੁਰਾਸੁਰ ਰਿਖੀਸ੍ਵਰ ਨਹੀ ਭੇਦ ਪਾਵੈ ॥੫ ॥ ਤੁਹੀ ਜੋਗਿ ਜੁਗਤਨਿ* ਤੁਹੀ ਖੜਗਧਾਰੇ ॥ ਤੁਹੀ ਜੈ ਕਰੰਤੀ ਅਸੁਰ ਗਹਿ ਪਛਾਰੇ ॥੬ ॥ ਤੁਹੀ ਜੋਗਣੀ ਖਪਰਭਰਣੀ ਅਦੋਖੰ ॥ ਰਕਤਬੀਜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਕਉ ਪਕੜਿ ਸੋਖੰ ॥੭ ॥ ਤੁਹੀ ਜਲ ਥਲੇ ਪਰਬਤੇ ਗਿਰਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ਤੁਹੀ ਸਭ ਘਟਿਨ ਮਹਿ ਨਿਰਾਲਮ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥੮ ॥ ਤੁੰਹੀ ਦੁਸਟਦਾਹਿਨਿ ਤੁਹੀ ਸਰਬਪਾਲੀ ॥ ਤੁਹੀ ਬ੍ਰਿਛ ਪੁਹਿਪਾ ਤੁੰਹੀ ਆਪਿ ਮਾਲੀ ॥੯ ॥ ਤੁੰਹੀ ਬਿਸ੍ਵਭਰਣੀ ਤੁੰਹੀ ਜਗਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅਲਖ ਬਰਣੀ ਤੁੰਹੀ ਭੂ ਅਕਾਸੀ ॥੧੦ ॥ ਨਮੋ ਜਾਲਿਪਾ ਦੇਵਿ ਦੁਰਗੇ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤਿਹੂੰ ਲੋਕਿ ਨਵਖੰਡ ਮੇ

* ਜੁਗੱਤਨਿ ਬੋਲੋ ।

ਤੁਮ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ॥੧੧॥ ਅਟਲ ਛੱਤ੍ਰ ਧਰਣੀ ਤੁੰਹੀ
ਆਦਿ ਦੇਵੰ ॥ ਸਕਲ ਮੁਨਿ ਜਨਾਂ ਤੋਹਿ ਨਿਸਿਦਿਨਿ
ਸਰੇਵੰ ॥੧੨॥ ਤੁੰਹੀ ਕਾਲਿ ਆਕਾਲਿ ਕੀ ਜੋਤਿ
ਛਾਜੈ ॥ ਸਦਾ ਜੈ ਸਦਾ ਜੈ ਸਦਾ ਜੈ ਬਿਰਾਜੈ ॥੧੩॥
ਯਹੀ ਦਾਸੁ ਮਾਂਗੈ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਕੀਜੈ ॥ ਸ੍ਵਯੰ ਬ੍ਰਹਮ
ਕੀ ਭਗਤਿ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਦੀਜੈ ॥੧੪॥ ਤੁੰਹੀ ਜਾਗਤੀ
ਜੋਤਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਸਰੂਪੰ ॥ ਤੁੰਹੀ ਜਗਿ ਸਕਲ ਮਹਿ
ਰਮੰਤੀ ਅਨੂਪੰ ॥੧੫॥ ਮਹਾਂ ਮੂੜਿ ਹਉ ਦਾਸ
ਦਾਸਨਿ ਤਿਹਾਰਾ ॥ ਪਕੜਿ ਬਾਂਹ ਭਉਜਲ ਕਰਹੁ
ਬੇਗਿ ਪਾਰਾ ॥੧੬॥ ਫਤਹਿ ਡੰਕਿ ਬਾਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਯੌਂ
ਕਰੀਜੈ ॥ ਯਹੀ ਬਾਰਿਤਾ ਦਾਸ ਕੀ ਨਿਤਿ
ਸੁਣੀਜੈ ॥੧੭॥ ਕਰਹੁ ਹੁਕਮੁ ਅਪਨਾ ਸਭੈ ਦੁਸਟ
ਘਾਊਂ ॥ ਤੁਰਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਸਕਲ ਝਗਰਾ
ਮਿਟਾਊਂ ॥੧੮॥ ਅਗਮ ਸੂਰਬੀਰੇ ਉਠੈਂ ਸਿੰਘ
ਜੋਧਾ ॥ ਪਕੜਿ ਤੁਰਕਗਨ ਕਉ ਕਰੈਂ ਵੈ

ਨਿਰੋਧਾ ॥੧੯॥ ਸਕਲ ਜਗਤ ਮੋ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਗਾਜੈ ॥ ਜਗੈ ਧਰਮ ਹਿੰਦੁ ਕਿ ਤੁਰਕ ਦੁੰਦ ਭਾਜੈ ॥੨੦॥ ਜਪਉਂ ਜਾਪਿ ਏਕੈ ਹਰੇ ਹਰਿ ਅਕਾਲੰ ॥ ਹੁਵੈ ਤਬ ਦੁਨੀ ਸਭ ਛਿਨਕਿ ਮੈਂ ਨਿਹਾਲੰ ॥੨੧॥ ਸੁਣਹੁ ਤੁਮ ਭਵਾਨੀ ਹਮਨ ਕੀ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਕਰਹੁ ਦਾਸ ਪਰਿ ਮਿਹਰਿ ਅਪਰੰ ਅਪਾਰੇ ॥ ੨੨ ॥੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਦ੍ਵਾਰਿ ਤੁਮਾਰੇ ਠਾਢ ਹਉ ਇਕ ਬਰੁ ਦੀਜੈ ਮੋਹਿ ॥ ਪੰਥ ਚਲੈ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈ ਦੁਸਟਿ ਖਪਾਵਹੁ ਤੋਹਿ ॥੧ ॥

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ਦੂਸਰਾ ॥

ਨਮੋ ਕਾਲਿਕਾ ਕਾਲਿ ਰੂਪੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਨਾਸਨਿ ਭਵਾਨੀ ॥੧ ॥੨੩ ॥ ਨਮੋ ਚੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਸੰਘਾਰ ਕਾਰੀ ॥ ਨਮੋ ਰਕਤਬੀਜਾਨਿ ਕੇ

ਪ੍ਰਾਣਹਾਰੀ ॥੨॥੨੪॥ ਨਮੋ ਵੇਦਿ ਵਿੱਦਯਾ ਨਮੋ ਜਗਿ* ਰੂਪਾ ॥ ਨਮੋ ਅੰਜਨੀ ਪੂਰਨੀ ਭੂਪ ਭੂਪਾ ॥੩॥੨੫॥ ਨਮੋ ਜੈ ਅਨੰਤੀ ਭਦ੍ਰਕਾਲੀ* ਅਬਾਹੰ ॥ ਨਮੋ ਭਗਵਤੀ ਤੇਜਵੰਤੀ ਅਢਾਹੰ ॥੪॥੨੬॥ ਨਮੋ ਸਕਤਿ ਰੂਪੀ ਅਗੰਮਣਿ ਅਡੋਲਾ ॥ ਨਮੋ ਖੜਗਧਾਰਣਿ ਅਛੇਦਣਿ ਅਤੋਲਾ ॥੫॥੨੭॥ ਨਮੋ ਗਰਬਗੰਜਨਿ ਸਿਰੀ ਜੋਗਮਾਯਾ ॥ ਸਭੈ ਥਕਿ* ਰਹੇ ਮਰਮ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਪਾਯਾ ॥੬॥੨੮॥ ਤੁਂਹੀ ਜਲ ਅਗਨਿ ਪਵਨਿ ਤੂੰ ਹੂਰਿ ਨੂਰਾ ॥ ਤੁਂਹੀ ਜੋਤਿ ਉਡਗਨਿ ਤੁਂਹੀ ਚੰਦ ਸੂਰਾ ॥੭॥੨੯॥ ਤੁਂਹੀ ਖੇਚਰਾ ਭੂਚਰਾ ਜੋਧ ਬੀਰੇ ॥ ਤੁਂਹੀ ਰੱਛਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਰੂਪਨਿ ਗਹੀਰੇ ॥੮॥੩੦॥ ਤੁਂਹੀ ਜਗਤਿ ਜਨਨੀ ਅਨੰਤੀ ਅਕਾਲੰ ॥ ਤੁਂਹੀ ਅੰਨਦੈਨੀ

---

* ਜੱਗਿ, ਭੱਦ੍ਰਕਾਲੀ ਅਤੇ ਥੱਕਿ ਪੜ੍ਹੋ।

ਸਭਨ ਕੋ ਸਮਾਲੰ ॥੯॥੩੧॥ ਤੁੰਹੀ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ
ਭੂਮੰ ਸਰੂਪੀ॥ ਤੁਹੀ ਬਿਸਨੁ ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮ ਇੰਦ੍ਰਾ
ਅਨੂਪੀ॥ ੧੦ ॥ ੩੨॥ ਤੁੰਹੀ ਸੀਤਲਾ ਤੋਤਲਾ
ਬਾਕਿ ਬਾਨੀ॥ ਨਮੋ ਚੰਡਿਕਾ ਮੰਗਲਾ ਸ੍ਰੀ
ਭਵਾਨੀ॥੧੧॥੩੩॥ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਬਿਨਾ ਕੋਇ
ਰੱਛਕਿ ਹਮਾਰਾ॥ ਤੁੰਹੀ ਆਦਿ ਕੁਆਰਿ ਦੇਵੀ
ਅਪਾਰਾ॥੧੨॥੩੪॥ ਤੁੰਹੀ ਦੇਵਕੀ ਕ੍ਰਿਸਨ
ਮਾਤਾ ਕਹਾਯੰ॥ ਤੁੰਹੀ ਨੈਨਿ ਦੇਵੀ ਅਲਖੁ
ਜਗਸਹਾਯੰ॥੧੩॥੩੫॥ ਤੁੰਹੀ ਥੰਭ ਸਿਉਂ ਨਿਕਸਿ
ਨਰਸਿੰਘ ਹੋਈ॥ ਉਦਰ ਹਿਰਨਖਸ ਕਾ ਨਖੋਂ
ਕਰਿ ਪਰੋਈ॥੧੪॥੩੬॥ ਤੁੰਹੀ ਕੱਛ ਹੁਇ ਦੈਂਤ
ਮਧੁਕੀਟ ਜਾਰੇ॥ ਤੁਹੀ ਹੋਇ ਬਾਰਾਹਿ ਹਿਰਨਾਛਿ
ਮਾਰੇ॥੧੫॥੩੭॥ ਤੁੰਹੀ ਹੋਇ ਬਾਵਨ ਮਹਾਂਛਲਿ
ਦਿਖਾਯੋ॥ ਪਕ ੜਿ ਰਾਜਿ ਬਲਿ ਕੋ ਪਤਾਲੈ

ਪਠਾਯੋ ॥੧੬ ॥੩੮ ॥ ਤੁਹੀ ਹੁਇ ਪਰਸਰਾਮ* ਜਗ ਮਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਸਕਲ ਛੱਤ੍ਰਿਯਨ ਕਉ ਕਰੈ ਛੈ ਬਿਨਾਸੀ ॥੧੭ ॥੩੯ ॥ ਤੁੰਹੀ ਫਿਰਿ ਭਈ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰੂੰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਪਕੜਿ ਲੰਕਿ ਸਉਂ ਦੈਤ ਰਾਵਨ ਪਛਾਰਾ ॥੧੮ ॥੪੦ ॥ ਤੁਹੀ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਨਿ ਸਦਾ ਸੁਭ ਕਰੰਤੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸੂਰ ਬਲਬੀਰ ਦੁਸਟਨਿ ਦਹੰਤੀ ॥੧੯ ॥੪੧ ॥ ਤੁੰਹੀ ਰਾਧਿਕਾ ਰੁਕਮਣੀ ਤੂ ਕੁਸੱਲਯਾ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅੰਜਨੀ ਰੇਨਿਕਾ ਤੂ ਅਹੱਲਯਾ ॥ ੨੦ ॥੪੨ ॥ ਤੁਹੀ ਭਰਣਿ ਪੋਖਣਿ ਸਭਨ ਪਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੀ ॥ ਕਰਹੁ ਮੋਹਿ ਮੁਕਤਾ ਕਟਹੁ ਭਰਮ ਜਾਲੀ ॥੨੧ ॥੪੩ ॥ ਨਮੋ ਦੁਖਹਰੰਤੀ ਅਨੰਦਤਿ ਸਰੂਪਾ ॥ ਅਪੁਨ ਦਾਸ ਪਰਿ ਮਿਹਰਿ ਕੀਜੈ ਅਨੂਪਾ ॥ ੨੨ ॥੨ ॥ ੪੪ ॥

---

* ਪਰੱਸਰਾਮ ਗਣ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੋ

ਦੋਹਰਾ ॥

ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰਿ ਆਪੁਨਾ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਮੋਹਿ ॥ ਇਹੈ ਬੇਨਤੀ ਦਾਸ ਕੀ ਸੁਣਹੁ ਭਵਾਨੀ ਤੋਹਿ ॥੧ ॥

ਭਗਾਵਤੀ ਛੰਦ ਤੀਸਰਾ ॥

ਤੁੰਹੀ ਕਲਪਬ੍ਰਿੱਛਨਿ ਤੁੰਹੀ ਕਾਮਧੈਨਾ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅਸਟਸਿੱਧਨਿ ਤੁੰਹੀ ਨੂਰਨੈਨਾ ॥੧ ॥੪੫ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸੁਰਗ ਪਾਤਾਲ ਬੈਕੁੰਠ ਧਰਣੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਪਾਪਖੰਡਨਿ ਉਦਰਿ ਜਗਤਿ ਭਰਣੀ ॥੨ ॥੪੬ ॥ ਤੁੰਹੀ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਬੇਦਪਾਠਨਿ ਸਵਿੱਤ੍ਰੀ ॥ ਤੁਹੀ ਧਰਮਣੀ ਕਰਣਕਾਰਨਿ ਪਵਿੱਤ੍ਰੀ ॥੩ ॥੪੭ ॥ ਤੁੰਹੀ ਗੌਰਜਾ ਪਾਰਬਤੀ ਜੋਗਧਰਣੰ ॥ ਤੁੰਹੀ ਲੱਛਮੀ ਅਲਖ ਰੂਪੀ ਅਵਰਣੰ ॥੪ ॥੪੮ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਭ ਜਗਤਿ ਕਉ ਉਪਾਵੈ ਛਕਾਵੈ ॥ ਤੁੰਹੀ ਬਹੁੜਿ ਆਪੇ ਛਿਨਿਕ

ਮਉ ਖਪਾਵੈ ॥੫ ॥੪੯ ॥ ਤੁਹੀ ਭਗਤਿ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਸਕਤਿ ਰਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਰਿ ਭਈ ਜੋਗਧਯਾਨੀ ॥੬ ॥੫੦ ॥ ਅਗਮ ਖੇਲ ਤੁਮਰਾ ਕਹਾਂ ਕੋ ਬਖਾਨੈ ॥ ਤੁੰਹੀ ਭੇਦ ਅਪੁਨਾ ਅਪੁਨ ਆਪਿ ਜਾਨੈ ॥੭ ॥੫੧ ॥ ਸਗਲ ਢੂੰਢਿ ਥਾਕੇ ਲਖਯੋ ਕਛੁ ਨ ਭੇਦਾ ॥ ਤੁੰਹੀ ਈਸੂਰੀ ਦੁਖਬਿਨਾਸਨਿ ਅਛੇਦਾ ॥ ੮ ॥੫੨ ॥ ਕਰਹੁ ਮਿਹਰਿ ਅਪੁਨੀ ਚਰਨਧੂਰਿ ਪਾਵਉਂ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਦੁਆਰਿ ਪਰਿ ਸੀਸੁ ਅਪਨਾ ਘਸਾਵਉਂ ॥੯ ॥੫੩ ॥ ਯਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਉ ਕਰਹੁ ਜੈ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸਭੈ ਦੁਸਟ ਦੈਂਤਾ ਖਪੈ ਛਿਨੁ ਮਝਾਰੀ ॥੧੦ ॥੫੪ ॥ ਤੁੰਹੀ ਡਾਕਿਣੀ ਸਾਕਿਣੀ ਸੂਰਬੀਰੇ ॥ ਤੁੰਹੀ ਰੂਪ ਨਾਰਾਇਣੀ ਹਰਿ ਸਰੀਰੇ ॥੧੧ ॥੫੫ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅਲਖ ਦੁਰਗਾ ਜਗਤਿ ਕਰਣਹਾਰੀ ॥ ਸਕਲ ਛੋਡਿ ਕਰਿ ਓਟ ਪਕੜੀ ਤਿਹਾਰੀ ॥

੧੨ ॥੫੬ ॥ ਤੁੰਹੀ ਮੱਛ ਹੁਇ ਸਿੰਧੁ ਭੀਤਰਿ
ਖਿਲੰਤੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਦੈਤ ਸੰਖਾਸੁਰੈ ਕਉ ਦਲੰਤੀ ॥
੧੩ ॥੫੭ ॥ ਤੁੰਹੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੁਇ ਕੰਸ ਕੇਸੀ
ਖਪਾਯੋ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਮੱਲਿ ਚੰਡੂਰ ਗਹਿ ਕਰਿ ਉਡਾਯੋ ॥
੧੪ ॥੫੮ ॥ ਜਗੰਨਾਥ ਹੁਇ ਦੈਤ ਗਜਾਸੁਰ
ਬਿਡਾਰੇ ॥ ਤੁੰਹੀ ਨਿਹਕਲੰਕੀ ਭਈ ਖੜਗਧਾਰੇ ॥
੧੫ ॥ ੫੯ ॥ ਤੁੰਹੀ ਦੈਤ ਕਿਲਕਾਸੁਰੇ ਕਉ
ਸੰਘਰਣੀ* ॥ ਤੁਹੀ ਸਭ ਜੁਗਨ* ਬੀਚਿ ਅਵਤਾਰ
ਧਰਣੀ ॥੧੬ ॥ ੬੦ ॥ ਜੁਗੋ ਜੁਗਿ ਸਕਲ ਖੇਲ
ਤੁਮਹੀਂ ਰਚਾਯੋ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਖੇਲ ਕਾ ਭੇਦ ਕਿਨਹੂੰ ਨ
ਪਾਯੋ ॥੧੭ ॥੬੧ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅਸਟ ਦੂਰਗੇ ਭਵਾਨੀ
ਅਕਾਲੰ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਕਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਊਪਰਿ
ਦਯਾਲੰ ॥੧੮ ॥੬੨ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਲ
ਕੀਨੋ ਅਪਾਰਾ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਤੇਜ ਸੋਂ ਕੋਟਿ ਰਵਿ ਸਸਿ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਸੰ-ਘਰਣੀ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਜੁੱਗਨ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਉਜਾਰਾ ॥੧੯ ॥੬੩ ॥ ਤੁੰਹੀ ਨਿਜਿ ਵਜੀਰਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਰਿ ਸੁਹੰਤੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਨਿਸਦਿਨਾ ਜਾਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੰਤੀ ॥੨੦ ॥੬੪ ॥ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਸਾਹੁ ਸਾਹਨਿ ਅਪਾਰੇ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਕਤਿ ਹੈ ਨਿਕਟਿਵਰਤੀ ਮੁਰਾਰੇ ॥੨੧ ॥੬੫ ॥ ਸੁਣਹੁ ਦਾਸ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਭਵਾਨੀ ॥ ਦਯਾ ਧਾਰਿ ਮੁਹਿ ਲਾਜਿ ਰਾਖਹੁ ਨਿਦਾਨੀ ॥੨੨ ॥੩ ॥੬੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਦਾਨੋ ਮਾਰੇ ਰੋਹਲੇ ਦੇਵ ਬਚਾਏ ਤੋਹਿ ॥ ਸਿੰਘੁ ਤੁਮਾਰੋ ਰਣਿ ਗਜੇ ਹਾਕ ਨ ਝਾਲਸ ਕੋਇ ॥੧ ॥

ਭਗਾਵਤੀ ਛੰਦ ਚਉਥਾ ॥

ਤੁੰਹੀ ਜੋਤਿ ਜ੍ਵਾਲਾਮੁਖੀ ਹੁਇ ਦਿਖਾਨੀ ॥ ਪਰਬਤਿ ਫੋੜਿ ਲਾਟਾਂ ਅਗਨਿ ਜਗਮਗਾਨੀ ॥੧ ॥੬੭ ॥ ਤੁੰਹੀ ਹਰਣਭਰਣੀ ਤੁੰਹੀ ਜਗਤਿ

ਮਾਏ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਰਬ ਠੌਰਨ ਰਹੀ ਆਪਿ ਛਾਏ ॥
੨ ॥੬੮ ॥ ਤੁੰਹੀ ਉਤਭੁਜਾ ਸੇਤਜਾ ਸੁਖਿ ਨਿਧਾਨੀ ॥
ਤੁੰਹੀ ਅੰਡਜਾ ਜੇਰਜਾ ਚਤੁਰਬਾਨੀ ॥੩ ॥੬੯ ॥
ਤੁੰਹੀ ਤੀਰ ਤਰਵਾਰਿ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥ ਤੁੰਹੀ
ਸੰਖ ਪਦਮਨਿ ਗਦਾ ਚੱਕ੍ਰਧਾਰੀ ॥੪ ॥੭੦ ॥ ਤੁੰਹੀ
ਤੋਪ ਬੰਦੂਕ ਗੋਲਾ ਚਲੰਤੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਕੋਟ ਗੜ੍ਹ
ਕਉ ਧਮਕਿ ਸਿ ਉਡੰਤੀ ॥੫ ॥੭੧ ॥ ਤੁੰਹੀ ਬਡ
ਅਜੀਤਨਿ ਸਕਲ ਦੋਖਿ ਹਰਣੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਹਰਿ
ਅਡੋਲਨਿ ਅਗਮ ਖੇਲ ਕਰਣੀ ॥੬ ॥੭੨ ॥ ਤੁੰਹੀ
ਅਤਿ ਬਿਲਿਸਟਨਿ ਚਤੁਰਭੁਜ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਮ੍ਨ
ਸਰਬ ਦੁਸਟਾ ਕਿਯੇ ਮਾਰਿ ਫਾਨੀ ॥੭ ॥੭੩ ॥
ਤੁੰਹੀ ਗੁਪਤਿ ਪਰਗਟ ਸਭਨ ਮੋ ਖਿਲੰਤੀ ॥ ਤੁੰਹੀ
ਸੁੰਭ ਮਹਿਖਾਸੁਰਹਿ ਕੋ ਦਲੰਤੀ ॥੮ ॥੭੪ ॥ ਤੁੰਹੀ
ਜਗਤਮੰਡਨਿ ਦਯਾਵੰਤਿ ਭਾਰੀ ॥ ਸਕਲ ਸਿੱਧ

ਮੁਨਿਜਨ ਲਏ ਤੈ ਉਬਾਰੀ ॥੯॥੭੫॥ ਲਖੈ
ਨਾਹਿ ਕੋਊ ਅਜਬ ਖੇਲ ਤੇਰਾ ॥ ਤੂੰਹੀ ਧਰਣਿ
ਧਰਿਕੈ ਕਰੇ ਫਿਰਿ ਨਿਬੇਰਾ ॥੧੦॥੭੬॥ ਤੂੰਹੀ
ਬਿਜੁਲਿ ਹੁਇ ਗਗਨਿ ਚੜਿ ਝਿਲਮਲਾਨੀ ॥
ਤੁਮ੍ਨ ਚਰਨ ਪਰਿ ਸੁਰਤਿ ਹਮਰੀ ਲਗਾਨੀ ॥
੧੧॥੭੭॥ ਤੂੰਹੀ ਅਲਖ ਕਰਤਾਰਣੀ ਸਿਵਸਰੂਪਾ
॥ ਤੂੰਹੀ ਘਟਿ ਘਟੇ ਦੇਵਿ ਦੁਰਗੇ ਅਨੂਪਾ ॥੧੨॥
੭੮॥ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਸਭਨ ਬੀਚ ਸਭ ਸੋਂ ਨਿਰਾਲੀ ॥
ਤੂੰਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿਪਾਲੀ ॥
੧੩॥੭੯॥ ਤੂੰਹੀ ਖਾਸਿ ਭਗਤਨਿ ਹਰੇ ਹਰਿ
ਜਪੰਤੀ ॥ ਤੂੰਹੀ ਹਰਿ ਚਰਨ ਪਰਿ ਅਪੁਨ ਸਿਰਿ
ਧਰੰਤੀ ॥੧੪॥ ੮੦॥ ਤੂੰਹੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿਉਂ
ਅਗਮ ਰੂਪ ਹੋਈ ॥ ਸਭੈ ਪਚਿ ਮੁਏ ਪਾਰਿ ਪਾਵਤਿ
ਨ ਕੋਈ ॥੧੫॥ ੮੧॥ ਤੂੰਹੀ ਸੂਰਿ ਬਲਵੰਤਣੀ

ਗੁਣਿ ਗਹੀਰੇ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਦ੍ਵਾਰਿ ਘੁਰਿਹੈਂ ਅਨਾਹਦ ਨਫੀਰੇ ॥੧੬ ॥੯੨ ॥ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸਰੂਪਾ ਤੁੰਹੀ ਆਦਿਰਾਣੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਜੋਗਬਿੱਦਯਾ ਤੁੰਹੀ ਬ੍ਹਮਬਾਣੀ ॥੧੭ ॥੯੩ ॥ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪ੍ਭੂ ਨਾਥ ਕਾਦਿਰ ਮੁਰਾਰੇ ॥ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਖੜੀ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਧਾਰੇ ॥ ੧੮ ॥੯੪ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅੰਬਿਕੇ ਸਕਤਿ ਦੁਰਗੇ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਕੁਦਰਤੀ ਜੋਤਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਮਾਨੀ ॥ ੧੯ ॥ ੯੫ ॥ ਧਰਨਿ ਪਵਨ ਆਕਾਸ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰੂਪੰ ॥ ਤੁਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਅਲਖ ਦੇਵੀ ਅਨੂਪੰ ॥੨੦ ॥੯੬ ॥ ਨਹੀ ਭਾਖ ਸਾਕਉਂ ਮਹਾ ਮਤਿ ਤੁਹਾਰੀ ॥ ਲਖਯੋ ਨਾਹਿ ਕਿਨਹੂੰ ਤੁਮ੍ਨ ਅੰਤ ਪਾਰੀ ॥ ੨੧ ॥ ੯੭ ॥ ਯਹੀ ਦਾਸ ਤੁਮਰਾ ਚਰਨਧੂਰਿ ਪਾਵੈ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਦ੍ਵਾਰਿ ਠਾਢਾ ਸਦਾ ਧੁਨਿ ਲਗਾਵੈ ॥੨੨ ॥ ੪ ॥੯੮ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਮੁਖਿ ਪਸਾਰੈ ਕਾਲਿਕਾ ਦੈਤ ਚਬਾਵੈ ਦਾਂਤ ॥
ਪੰਥ ਚਲਾਵੈ ਜਗਤ ਮੈ ਜੁੱਧ ਕਰਹਿ ਤਬ ਸਾਂਤਿ ॥੧ ॥

ਭਗਾਵਤੀ ਛੰਦ ਪੰਜਵਾਂ ॥

ਨਮੋ ਦੇਵਿ ਸਾਕੁੰਭਰੀ* ਹਿੰਗੁਲਾਜਾ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਭ ਜਗਤਿ ਕੇ ਕਰਹਿ ਸਿਧਿ ਕਾਜਾ ॥੧ ॥੮੯ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅਲਖ ਜ੍ਵਾਲਾ ਕਮੱਖਯਾ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਜਸਿ ਸਕਲ ਜਗਤਿ ਕਰਿ ਹੈ ਬਖਾਨੀ ॥੨ ॥੯੦ ॥ ਤੁਹੀ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਠਾਕੁਰਿ ਜਪੰਤੀ ॥ ਤੁਹੀ ਰਾਛਸਨ ਕਉ ਪਕੜਿ ਕਰਿ ਦਹੰਤੀ ॥੩ ॥੯੧ ॥ ਹਮਨ ਬੈਰਿਯਨ ਕਉ ਪਕੜਿ ਘਾਤਿ ਕੀਜੈ ॥ ਤਬੈ ਦਾਸੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਮਨੁ ਪਤੀਜੈ ॥੪ ॥੯੨ ॥ ਤੁੰਹੀ

---

* ਪਿੱਛੇ ਖਾਸ ਦਰਪਣ 'ਚ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਆਸਪੂਰਣਿ ਜਗਤਿ ਗੁਰਭਵਾਨੀ ॥ ਛਤਰ*
ਛੀਨਿ ਮੁਗਲਨਿ ਕਰਹੁ ਬੇਗਿ ਫਾਨੀ ॥੫ ॥੯੩ ॥
ਸਕਲ ਹਿੰਦੂ ਸਿਉ ਤੁਰਕਿ ਦੁਸਟਾ ਬਿਦਾਰਹੁ ॥
ਧਰਮ ਕੀ ਧੁਜਾ ਕਉ ਜਗਤਿ ਮਹਿ
ਝੁਲਾਰਹੁ ॥੬ ॥੯੪ ॥ ਦੂਹੂੰ ਪੰਥਿ ਮਹਿ ਕਪਟਿ
ਵਿੱਦਯਾ ਚਲਾਨੀ ॥ ਬਹੁੜਿ ਤੀਸਰਾ ਪੰਥ ਕੀਜੈ
ਪ੍ਰਧਾਨੀ ॥੭ ॥੯੫ ॥ ਜੁ ਉਪਜੈ ਮਰੈ ਤਾਹਿ ਸਿਮਰਨੁ
ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਅਟਲੁ ਪੁਰਖੁ ਆਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ
ਲੀਜੈ ॥੮ ॥੯੬ ॥ ਮੜੀ ਗੋਰਿ ਦੇਵਲਿ ਮਸੀਤਾਂ
ਗਿਰਾਯੰ ॥ ਤੁਹੀ ਏਕਿ ਆਕਾਲ ਹਰਿ ਹਰਿ
ਜਪਾਯੰ ॥੯ ॥੯੭ ॥ ਮਿਟੇ ਬੇਦਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਠਾਰਹਿ
ਪੁਰਾਨਾ ॥ ਮਿਟੇ ਬਾਂਗਿ ਸਲਵਾਤਿ ਸੁੰਨਤਿ
ਕੁਰਾਨਾ ॥੧੦ ॥੯੮ ॥ ਸਕਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਇਕੁ ਬਰਨ

---

* ਛੱਤਰ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਹੁਇ ਕਰਿ ਭੁਲਾਨੀ॥ ਧਰਮ ਨੇਮ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਜਾਨੀ ॥੧੧ ॥੯੯ ॥ ਕਠਿਨ ਦੂੰਦ ਵਰਤੈ ਜਗਤੁ ਮਹਿ ਗੁਬਾਰਾ॥ ਦਯਾ ਧਾਰਿ ਕਰਿ ਮੋਹਿ ਲੀਜੈ ਉਬਾਰਾ॥ ੧੨ ॥ ੧੦੦॥ ਤੁੰਹੀ ਕੁਦਰਤੇ ਸਕਤਿ ਦੁਰਗੇ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀ ਜਗਤਮਾਤਾ ਸਕਲ ਬਿਧਿ ਨਿਧਾਨੀ ॥੧੩ ॥ ੧੦੧ ॥ ਤੁੰਹੀ ਬਯਾਸ ਗੋਰਖ ਅਗਸਤੰ ਕਬੀਰੇ॥ ਤੁਹੀ ਰਿਖਿ ਮੁਨੀਸੁਰ ਤੁੰਹੀ ਗੌਂਸ ਪੀਰੇ ॥੧੪ ॥ ੧੦੨ ॥ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਸਦਾ ਤੂ ਧਿਆਵੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦ੍ਵਾਰਿ ਠਾਢੀ ਵਜੀਰਨਿ ਕਹਾਵੈ ॥੧੫ ॥ ੧੦੩ ॥ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਬਿਨਾ ਕੋਇ ਦੂਸਰ ਹਜੂਰੇ॥ ਤੁੰਹੀ ਅਲਖਣੀ* ਹੁਇ ਰਹੀ ਜਗਤਿ ਪੂਰੇ ॥੧੬ ॥ ੧੦੪ ॥ ਅਪੁਨ ਜਾਨ ਕਰਿ ਮੋਹਿ ਲੀਜੈ ਬਚਾਈ॥ ਅਸੁਰ ਪਾਪੀਅਨ ਮਾਰਿ

---

* ਅ-ਲਖਣੀ ਪੜ੍ਹੋ।

ਦੇਵਹੁ ਉਡਾਈ ॥੧੭ ॥ ੧੦੫ ॥ ਸਕਲ ਜਗਤਿ ਕਉ ਸੁਖਿ ਬਸਾਵਹੁ ਅਨੰਦਾ ॥ ਤੁਹੀ ਦਰਦਿ ਮੇਟਨਿ ਸਿਰੀ ਹਰਿ ਮੁਕੰਦਾ ॥੧੮ ॥੧੦੬ ॥ ਯਹੀ ਦੇਹੁ ਆਗਯਾ ਤੁਰਕਨ ਗਹਿ ਖਪਾਊਂ ॥ ਗਊਘਾਤਿ ਕਾ ਦੋਖ ਜਗਿ ਸਿਉ ਮਿਟਾਊਂ ॥੧੯ ॥੧੦੭ ॥ ਛਤ੍ਰ ਤਖਤਿ ਮੁਗਲਨ ਕਰਹੁੰ ਮਾਰਿ ਦੂਰੇ ॥ ਘੁਰਹਿ ਤਬ ਜਗਤੁ ਮਹਿ ਫਤਹਿ ਧਰਮ ਤੂਰੇ ॥੨੦ ॥੧੦੮ ॥ ਤੁਮ੍ਹ ਦਰਿ ਖੜਾ ਦਾਸਿ ਕਰਿਹੈ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਤੁਰਕਨ ਮੇਟਿ ਕੀਜੈ ਜਗਤਿ ਮਹਿ ਉਜਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥੧੦੯ ॥ ਤਬਹਿ ਗੀਤ ਮੰਗਲ ਫਤਹਿ ਕੇ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਤੁਮ੍ਹ ਕਉ ਸਿਮਰਿ ਦੂਖਿ ਸਗਲੇ ਮਿਟਾਊਂ ॥੨੨ ॥ ੫ ॥ ੧੧੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਦਾਸ ਪਰਿ ਕੂੰਟ ਨਿਵਾਊਂ

ਚਾਰ ॥ ਨਾਮੁ ਤਿਹਾਰੋ ਜੋ ਜਪੈ ਭਏ ਸਿੰਧੁ ਭਵ ਪਾਰ ॥੧ ॥

ਭਗਾਵਤੀ ਛੰਦ ਛੇਵਾਂ ॥

ਨਮੋ ਕਸਟਹਰਣੀ ਦੂਰਗਾ ਸਕਤਿ ਮਾਏ ॥ ਸਭੇ ਦੁਸਟਿ ਦਾਨੋ ਪਕੜਿ ਤੈ ਖਪਾਏ ॥੧ ॥੧੧੧ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਭਵਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕਪੁਰਿ ਮਹਿ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਤਹਾਂ ਨੂਰਿ ਤੁਮਰਾ ਅਗਮ ਰੂਪਿ ਛਾਜੈ ॥੨ ॥੧੧੨ ॥ ਤੁੰਹੀ ਧਉਲਗਿਰਿ ਕੋਟਿ ਕਾਂਗੜ ਬਸੰਤੀ ॥ ਤੁਹੀ ਅਛਲ ਆਨਾਥ ਦੇਵਨ ਅਨੰਤੀ ॥੩ ॥੧੧੩ ॥ ਰਟਉਂ ਨਿਸਦਿਨਾ ਜਾਪੁ ਤੁਮਰਾ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਚਰਨ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮਰੀ ਲਗਾਨੀ ॥੪ ॥੧੧੪ ॥ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਭਵਾਨੀ ਜਗਤੁ ਕੀ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਹਮਨ ਦੁਸਟ ਦੋਖੀ ਸਭਨ ਹੋਇ ਛਾਰੇ ॥੫ ॥੧੧੫ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ਚਰਣ ਤੁਮਰੇ ਧਿਆਊਂ ॥ ਤੁਮ੍ਨ ਮਿਹਰ ਸਿਉਂ ਦੁਸਟ ਸਗਲੇ ਖਪਾਊਂ ॥੬ ॥੧੧੬ ॥

ਯਹੀ ਆਸ ਪੂਰਨ ਕਰਹੁ ਤੁਮ ਹਮਾਰੀ ॥ ਮਿਟੈ
ਕਸਟ ਗਊਅਨ ਛੁਟੈ ਦੋਖ ਭਾਰੀ ॥੭ ॥੧੧੭ ॥
ਫਤਹਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜਗਤਿ ਸਿਉਂ ਬੁਲਾਊਂ ॥
ਸਭਨ ਕਉ ਸਬਦ ਵਾਹਿ ਵਾਹੇ ਦ੍ਰਿੜਾਊਂ ॥੮ ॥
੧੧੮ ॥ ਕਰਹੁ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੀਸੁਰ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥
ਜਗਹਿ ਸਿੰਘ ਜੋਧੇ ਧਰਹਿ ਨੀਲ ਭੇਸਾ ॥੯ ॥
੧੧੯ ॥ ਸਕਲ ਰਾਛਸਨ ਕਉ ਪਕੜਿ ਵਹਿ
ਖਪਾਵੈ ॥ ਸਭੈ ਜਗਤ ਸਿਉ ਧੁਨਿ ਫਤਹਿ ਕੀ
ਬੁਲਾਵੈ ॥੧੦ ॥੧੨੦ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਾਰਦਾ ਬੇਦ
ਗਾਯਨਿ ਸੁਰਸਤੀ* ॥ ਤੁਹੀ ਦੇਵਿ ਦੁਰਗੇ ਨਿਰੰਜਨੁ
ਪਰਸਤੀ ॥੧੧ ॥੧੨੧ ॥ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਖਾਸ
ਹਮਰੀ ਸੁਣੀਜੈ ॥ ਅਸੁਰ ਮਾਰਿ ਕਰਿ ਰਛਿ ਗਊਅਨ
ਕਰੀਜੈ ॥੧੨ ॥੧੨੨ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸਿੱਧਿ ਨਵਨਿੱਧਿ ਕਉ
ਭਰਣਹਾਰੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਅੰਨਦਾਯਨਿ* ਸਕਲ ਜਗੁ

---

* ਗਾਇਨਿ ਸੁਰੱਸਤੀ, ਅੰਨ-ਦਾਇਨਿ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭਿਖਾਰੀ ॥੧੩ ॥੧੨੩ ॥ ਤੂੰਹੀ ਰਿਖਿ ਬਸਿਸਟੇ ਤੁੰਹੀ ਹੈ ਦ੍ਰੁਬਾਸਾ ॥ ਤੁੰਹੀ ਜਮਦਗਨਿ ਸੰਤ ਗੋਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥੧੪ ॥੧੨੪ ॥ ਤੁੰਹੀ ਕਾਲਿਕੇ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰਣੀ ॥ ਤੁੰਹੀ ਸੇਵਕਨ ਪਰਿ ਸਦਾ ਮਿਹਰ ਧਰਣੀ ॥੧੫ ॥੧੨੫ ॥ ਕਹਾਂ ਲੌ ਬਖਾਨੌ ਤੁਮ੍ਨ ਗਤਿ ਅਪਾਰੇ ॥ ਤੁਹੀ ਜਾਲਪਾ ਅਲਖ ਰੂਪਨਿ ਮੁਰਾਰੇ ॥੧੬ ॥੧੨੬ ॥ ਤੁੰਹੀ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਭਵਾਨੀ ॥ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਪਰ ਭਈ ਤੂੰ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੧੭ ॥੧੨੭ ॥ ਯਹੀ ਦੇਹਿ ਬਰੁ ਮੋਹਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਧਜਾਊਂ ॥ ਅਸੁਰ ਜੀਤਿ ਕਰਿ ਧਰਮ ਨਉਬਤਿ ਬਜਾਊਂ ॥੧੮ ॥੧੨੮ ॥ ਮਿਟਹਿ ਸਭ ਜਗਤਿ ਸਿਉਂ ਤੁਰਕਨ ਦੂੰਦ ਸੋਰਾ ॥ ਬਚਹਿ ਸੰਤ ਸੇਵਕ ਖਪਹਿ ਦੁਸਟ ਚੋਰਾ ॥੧੯ ॥੧੨੯ ॥ ਸਭੈ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਪਰਜਾ ਸੁਖੀ ਹੁਇ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਮਿਟਹਿ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪ ਆਨੰਦ ਗਾਜੈ ॥੨੦ ॥੧੩੦ ॥ ਨ ਛਾਡਉਂ

ਕਹੂੰ ਦੁਸਟ ਅਸੁਰਨ ਨਿਸਾਨੀ ॥ ਚਲੈ ਸਭ ਜਗਤ ਮਹਿ ਧਰਮ ਕੀ ਕਹਾਨੀ ॥੨੧ ॥੧੩੧ ॥
ਛਤ੍ਰਧਾਰਿਯਨ ਕਉ ਕਰਹੁ ਬੇਗਿ ਨਾਸਾ ॥ ਅਪੁਨ ਦਾਸ ਕਾ ਦੇਖਿਓ ਤਬ ਤਮਾਸਾ ॥ ੨੨ ॥੬ ॥੧੩੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਤਬ ਖੜਗ ਤਮਾਸਾ ਦੇਖਿਯੈ ਹਰਿ ਦੁਰਗੇ ਅਬਿਨਾਸ ॥ ਪਕੜਿ ਤੇਗ ਦੁਸਟਨ ਹਤੂੰ ਕਰਹੁ ਧਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੧ ॥੧੩੩ ॥
ਹਰਿ ਭਗਤ ਭਗਉਤੀ ਤਿਸੈ ਕੀ ਜੋ ਰਣਿ ਧੀਰ ਧਰੇ ॥ ਤਿਹਿ ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਤੁਮ ਲਾਗ ਰਹੋ ਜੋ ਪੀਛੈ ਪਗ ਨ ਧਰੇ ॥ ੨ ॥ ੧੩੪ ॥

ਚਉਪਈ ॥

ਖਟ ਛੰਦ ਭਗਵਤੀ ਮਹਾਂ ਪੁਨੀਤੇ ॥ ਤਿਸੁ ਪਠਵਤਿ ਉਪਜਤਿ ਪਰਤੀਤੇ ॥ ਇਉਂ ਨਿਸਵਾਸੁਰਿ ਦੁਰਗੇ ਗੁਨ ਗਾਯੰ ॥ ਤਹਿ ਸਹਿਜੇ ਅਟਲ

ਅਮਰਪਦੁ ਪਾਯੰ ॥੧ ॥੧੩੫ ॥ ਯਹਿ ਖਸਟਕਿ ਛੰਦ ਸੰਪੂਰਨ ਭਯੋ ॥ ਤਿਸੁ ਉਚਰਤਿ ਸਗਲਾ ਭ੍ਰਮ ਗਯੋ ॥ ਹਰਿ ਅਲਖੁ ਈਸੁਰੀ ਭਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ॥ ਤਿਨਿ ਦਾਸ ਆਪਨਾ ਕਿਯੋ ਨਿਹਾਲੰ ॥੨ ॥੧੩੬ ॥ ਦੁਖ ਰੋਗ ਸੋਗ ਭੈ ਮਿਟੇ ਕਲੇਸਾ ॥ ਬਹੁ ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਅਨਦੁ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਇਸ ਬਿਧਿ ਦੁਰਗੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ॥ ਤਿਹਿ ਅਪਨ ਦਾਸ ਕਉ ਲਿਯੋ ਉਬਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ੧੩੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਿਰਚਿਤੰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ਖਸਟਕੰ ਸਮਾਪਤੰ ਸੁਭੰ ॥੧ ॥ ਅਫਜੂੰ ॥

(ਲਿਖਤੀ ਪੋਥੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਮ ਸਰੂਪ

ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ੩੨੦-੨੩)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਸਸਤ੍ਰ ਨਾਮਮਾਲਾ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥
ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਸਸਤ੍ਰ ਨਾਮਮਾਲਾ ਪੁਰਾਣ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਾਂਗ ਸਰੋਹੀ ਸੈਫ ਅਸਿ ਤੀਰ ਤੁਪਕ ਤਰਵਾਰਿ ॥
ਸੱਤ੍ਰਾਂਤਕਿ* ਕਵਚਾਂਤਿ ਕਰਿ ਕਰੀਐ ਰੱਛ ਹਮਾਰਿ ॥ ੧ ॥੧੩੮ ॥

ਅਸਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਾਰਾਧਰੀ ਸੈਫ ਸੂਲ ਜਮਦਾਢ ॥
ਕਵਚਾਂਤਕਿ* ਸੱਤ੍ਰਾਂਤਿ* ਕਰਿ ਤੇਗ ਤੀਰ ਧਰਬਾਢ ॥ ੨ ॥੧੩੯ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਸੱਤ-ਰਾਂਤਕਿ, ਕਵ-ਚਾਂਤਕਿ, ਸੱਤ-ਰਾਂਤਿ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਅਸਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੋ ਖੜਗ ਤੁਪਕ ਤਬਰ ਅਰੁ ਤੀਰ ॥ ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸੈਹਥੀ ਯਹੈ ਹਮਾਰੈ ਪੀਰ ॥ ੩ ॥੧੪੦ ॥

ਤੀਰ ਤੁਹੀ ਸੈਥੀ ਤੁਹੀ ਤੁਹੀ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰ ॥ ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੋ ਜੋ ਜਪੈ ਭਏ ਸਿੰਧੁ ਭਵ ਪਾਰ ॥ ੪ ॥੧੪੧ ॥

ਕਾਲ ਤੁਹੀ ਕਾਲੀ ਤੁਹੀ ਤੁਹੀ ਤੇਗ ਅਰੁ ਤੀਰ ॥ ਤੁਹੀਂ ਨਿਸਾਨੀ ਜੀਤ ਕੀ ਆਜੁ ਤੁਹੀ ਜਗਬੀਰ ॥ ੫ ॥੧੪੨ ॥

ਤੁਹੀ ਸੂਲ ਸੈਥੀ ਤਬਰ ਤੂੰ ਨਿਖੰਗ ਅਰੁ ਬਾਨ ॥ ਤੁਹੀ ਕਟਾਰੀ ਸੇਲ ਸਭ ਤੁਮਹੀ ਕਰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ੬ ॥੧੪੩ ॥

ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਤੁਮਹੀ ਸਿਪਰ ਤੁਮਹੀ ਕਵਚ ਨਿਖੰਗ ॥ ਕਵਚਾਂਤਕਿ ਤੁਮਹੀ ਬਨੈ ਤੁਮ ਬ੍ਯਾਪਕ ਸਰਬੰਗ ॥੭ ॥੧੪੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾਰਨ ਤੁਹੀ ਤੂੰ ਬਿੱਦਯਾ ਕੋ ਸਾਰ ॥
ਤੁਮ ਸਭ ਕੋ ਉਪਰਾਜਹੀ ਤੁਮ ਹੀ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਿ ॥
੮ ॥੧੪੫ ॥

ਤੁਮਹੀ ਦਿਨ ਰਜਨੀ ਤੁਹੀ ਤੁਮਹੀ ਜੀਅਨ
ਉਪਾਇ ॥ ਕਉਤਕ ਹੇਰਨ ਕੇ ਨਮਿਤ ਤਿਨ ਮੌਂ
ਬਾਦਿ ਬਢਾਇ ॥੯ ॥੧੪੬ ॥

ਅਸਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੋ ਖੜਗ ਸੈਫ ਤੇਗ ਤਰਵਾਰਿ ॥
ਰੱਛ ਕਰੋ ਹਮਰੀ ਸਦਾ ਕਵਚਾਂਤਕਿ ਕਰਵਾਰਿ ॥
੧੦ ॥੧੪੭ ॥

ਤੁਹੀਂ ਕਟਾਰੀ ਦਾੜ੍ਹ ਜਮ ਤੂੰ ਬਿਛੂਓ ਅਰੁ ਬਾਨ ॥
ਤੋ ਪਤਿ ਪਦ ਜੇ ਲੀਜੀਐ ਰੱਛ ਦਾਸ ਮੁਹਿ ਜਾਨਿ ॥
੧੧ ॥੧੪੮ ॥

ਬਾਂਕ ਬੱਜ੍ਰ ਬਿਛੂਓ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰਿ ॥
ਤੁਹੀਂ ਕਟਾਰੀ ਸੈਹਥੀ ਕਰੀਐ ਰੱਛ ਹਮਾਰਿ ॥
੧੨ ॥੧੪੯ ॥

ਤੁਮ੍ਹੀ ਗੁਰਜ ਤੁਮਹੀ ਗਦਾ ਤੁਮਹੀਂ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨਿ ਮੋਰੀ ਸਦਾ ਰੱਛ ਕਰੋ ਸਰਬੰਗ ॥ ੧੩ ॥੧੫੦ ॥

ਛੁਰੀ ਕਲਮ ਰਿਪੁ ਕਰਦ ਭਨਿ ਖੰਜਰ ਬੁਗਦਾ ਨਾਇ ॥ ਅਰਧ ਰਿਜਕ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਮੁਹਿ ਤੁਮ ਲੇਹੁ ਬਚਾਇ ॥੧੪ ॥੧੫੧ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਉਪਾਵਹੁ ਜਗਤ ਤੁਮ ਤੁਮਹੀਂ ਪੰਥ ਬਨਾਇ ॥ ਆਪੁ ਤੁਹੀ ਝਗਰਾ ਕਰੋ ਤੁਮਹੀ ਕਰੋ ਸਹਾਇ ॥੧੫ ॥੧੫੨ ॥

ਮੱਛ ਕੱਛ ਬਾਰਾਹ ਤੁਮ ਤੁਮ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰ ॥ ਨਾਰਸਿੰਘ ਬਊਧਾ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਜਗਤ ਕੋ ਸਾਰ ॥ ੧੬ ॥੧੫੩ ॥

ਤੁਹੀਂ ਰਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਤੁਮ ਤੁਹੀਂ ਬਿਸਨੁ ਕੋ ਰੂਪ ॥ ਤੁਹੀਂ ਪ੍ਰਜਾ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਤੁਹੀ ਆਪ ਹੀ ਭੂਪ ॥੧੭ ॥੧੫੪ ॥

ਤੁਹੀਂ ਬਿਪ੍ਰ ਛੱਤ੍ਰੀ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਰੰਕ ਅਰੁ ਰਾਉ ॥
ਸਾਮ ਦਾਮ ਅਰੁ ਡੰਡ ਤੂੰ   ਤੁਮਹੀ ਭੇਦ ਉਪਾਉ ॥
੧੮ ॥੧੫੫ ॥

ਸੀਸ ਤੁਹੀਂ ਕਾਯਾ* ਤੁਹੀਂ   ਤੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥
ਤੈਂ ਬਿਦ੍ਯਾ ਜਗ ਬਕੱਤ੍ਰ ਹੁਇ   ਕਰੇ ਬੇਦ ਬਖ੍ਯਾਨ ॥
੧੯ ॥੧੫੬ ॥

ਬਿਸਿਖ ਬਾਨ ਧਨੁਖਾਗ੍ਰ ਭਨਿ   ਸਰ ਕੈਬਰ ਜਿਹ
ਨਾਮ ॥ ਤੀਰ ਖਤੰਗ ਤਤਾਰਚੋ*   ਸਦਾ ਕਰੋ ਮਮ
ਕਾਮ ॥ ੨੦ ॥੧੫੭ ॥

ਤੈਣੀਰਾਲੈ ਸਤ੍ਰੁਅਰਿ   ਮ੍ਰਿਗਅੰਤਕ ਸਸਿਬਾਨ ॥
ਤੁਮ ਬੈਰਨਿ ਪ੍ਰਥਮੈ ਹਨੋ   ਬਹੁਰੋ ਬਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥
੨੧ ॥੧੫੮ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਕਾਇਆ, ਤਤਾਰ-ਚੋ ਇਕੱਠਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਤੁਮ ਪਾਟਸ ਪਾਸੀ ਪਰਸ ਪਰਮ ਸਿੱਧਿ ਕੀ ਖਾਨ ॥ ਤੇ ਜਗ ਕੇ ਰਾਜਾ ਭਏ ਦੀਅ ਤਵ ਜਿਹੱ ਬਰਦਾਨ ॥੨੨ ॥੧੫੯ ॥

ਸੀਸਸਤ੍ਰ ਅਰਿਆਰ ਅਸਿ ਖੰਡੋ ਖੜਗ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ਸੱਕ੍ਰ ਸੁਰੇਸਰ ਤੁਮ ਕੀਓ ਭਗਤ ਆਪੁਨੋ ਜਾਨਿ ॥੨੩ ॥੧੬੦ ॥

ਜਮਧਰ ਜਮਦਾੜ੍ਹਾ ਜਬਰ ਜੋਧਾਂਤਕ ਜਿਹੱ ਨਾਇ ॥ ਲੂਟਿ ਕੂਟਿ ਲੀਜਤ ਤਿਨੈ ਜੇ ਬਿਨੁ ਬਾਂਧੇ ਜਾਇ ॥੨੪ ॥੧੬੧ ॥

ਬਾਂਕ ਬੱਜ੍ਰ ਬਿਛੂਓ ਬਿਸਿਖਿ ਬਿਰਹ ਬਾਨ ਸਭ ਰੂਪ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਭਏ ਜਗਤ ਕੇ ਭੂਪ ॥੨੫ ॥੧੬੨ ॥

ਸਸਤ੍ਰ ਸੇਰ ਸਮਰਾਂਤ ਕਰਿ ਸਿੱਪਰਾਰਿ ਸਮਸੇਰ ॥

ਮੁਕਤਿ ਜਾਲ ਜਮ ਕੇ ਭਏ ਜਿਨੈ ਕਹਯੋ ਇਕ ਬੇਰ ॥੨੬ ॥੧੬੩ ॥

ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸੱਤ੍ਰੁਅਰਿ ਸਾਰੰਗਾਰਿ ਜਿਹ ਨਾਮ ॥
ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਬਸੋ ਸਦਾ ਕਰੋ ਮਮ ਕਾਮ ॥ ੨੭ ॥੧੬੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਮਾਲਾ ਪੁਰਾਣੇ
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਉਸਤਤਿ
ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੧ ॥

(ਦਸਮ ੭੧੭-੭੧੮)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਭਗਉਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਵਚ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਹੈ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥
ਅਥ ਭਗਉਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਵਚ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਖੜਗ ਖੰਡਾ ਅਸੀ ਅਰਿਗਰਿ ਧਰਮ ਰੱਛਿ ਤੱਗ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਬਿਸ੍ਵਪਾਲਿ ਭੂਪਾਲ ਪੱਛ ਪਲ ਭੱਛ ਰਣਕੱਛ ਅੱਤ੍ਰੀ ॥੧ ॥ ਰਾਜਮੰਡਾ ਅਤਿਪ੍ਰਚੰਡਾ ਈਸ੍ਵਰੀ ਕਰਵਾਰਿ ਹੈਂ ॥ ਸਕਤਿ ਬ੍ਰਹਮਨੀ ਬਿਸਨਵੀ ਭਵਾਨੀ ਤੂੰ ਤਰਵਾਰਿ ਹੈਂ ॥੨ ॥ ਨਿਤ ਜਿਯੋਤੀ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਕ ਧਾਰਾਧਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਹੈਂ ॥ ਚੰਡਿਕਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਜਗਤ ਜਨਨੀ ਕਾਲਿਕਾ ਗੁਨ ਖਾਨਿ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਅਕਾਲ ਜਿਯੋਤੀ ਨਿਹਕਲੰਕਾ ਮਹਾਬਲੀ ਧ੍ਰਿਤਮਾਨਿ ਹੈਂ ॥ ਭਵਮਾਨਕਾ ਖਲ ਹਾਨਕਾ ਰੱਤ ਪਾਨਕਾ ਜਗਮਾਨਿ ਹੈਂ ॥੪ ॥

ਇਹ ਕਵਚ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਬਤੀਸਾ ਪਢੈ ਜੋ ਨਿਤ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਰਣਿ ਜੀਤ ਲਹੈ ਨ੍ਰਿਭੀਤ ਰਹਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਪਾਵੈ ਅੱਤ੍ਰੀ ॥੫ ॥ ਲਹਿ ਬੇਦ ਭੇਦ ਜੋ ਪਢੈ ਬਿਪ੍ਰ ਬੈਸਯ ਧਨ ਸੁਖ ਸੰਪਤਾ ॥ ਧਨ ਧਾਮ ਤਨ ਅਰੋਗ ਸੂਦਰ ਪਾਇ ਸੁਖ ਅਕੰਪਤਾ ॥੬ ॥੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬੋਲਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸੁਣੋ ਖਾਲਸਾ ਬੀਰ ॥ ਫਤਿਹ ਪਾਉ ਮੈਦਾਨ ਮੈ ਪਕੜ ਹਾਥਿ ਸਮਸੀਰ ॥੧ ॥

(ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤੀ ਗੁਟਕੇ ਸਾਹਿਬ)

ਭੂਤਾਂਤਕਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਾਵਤੀ ਭਵਹਾ ਨਾਮ ਬਖਾਨ ॥ ਸਿਰੀ ਭਵਾਨੀ ਭੈਹਰਣ ਸਭ ਕੋ ਕਰੋ ਕਲਯਾਨ ॥੩੬ ॥

(ਦਸਮ ੭੧੯)

ਸਲੋਕੁ ॥ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਮਿਟੇ ਗਵਨ ਫਤਿਹ ਭਈ ਮਨਿ ਜੀਤ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਥਿਤ ਪਾਈ ਫਿਰਨ ਮਿਟੇ ਨਿਤ ਨੀਤ ॥ ੧ ॥ (ਅੰਗ ੨੫੮)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਅਸਤੋਤ੍ਰ (ਉਸਤਤਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ)

ਅਥ ਜੁੱਧ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਨਮੋ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਬਢੈਲੀ ਸਰੋਹੀ ॥ ਕਰੈ ਏਕ ਤੇ ਦ੍ਵੈ ਸੁਭਟ ਹਾਥ ਸੋਹੀ ॥ ਮਹਾ ਲੋਹ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰਿਕਾ ਝਲਹਲੰਤੀ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜ੍ਵਾਲਾਮੁਖੀ ਜ੍ਯੋ ਬਲੰਤੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਹਾਪਾਨ ਕੀ ਭਾਨੁ ਗੰਗਾ ਤਰੰਗੀ ॥ ਭਿਰੈ ਸਾਮੁਹੇ

ਮੋਖਦਾਤੀ ਅਭੰਗੀ ॥ ਨਮੋ ਤੇਗ ਤਰਵਾਰਿ ਸ੍ਰੀ ਖਗ* ਖੰਡਾ ॥ ਮਹਾਰੁਦ੍ਰ ਰੂਪਾ ਬਿਰੂਪਾ ਪ੍ਰਚੰਡਾ ॥੨ ॥

ਮਹਾ ਤੇਜਧਾਰਾ ਦੁਖੰਡਾ ਦੁਧਾਰਾ ॥ ਮਹਾਸਤ੍ਰਬਨ ਕੋ ਮਹਾ ਭੀਮਆਰਾ ॥ ਮਹਾਕਾਲ ਕੀ ਕਾਲਿਕਾ ਕਾਲ ਕ੍ਰੁਧੰ ॥ ਮਹਾ ਬਿਗ੍ਰਹੀ ਬ੍ਰੁਧਿ ਕੀ ਸਿਧਿ ਉਰਧੰ ॥੩ ॥

ਮਹਾਪਾਤਿਨੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਲੈਕਾਲ ਕਰਤੀ ॥ ਮਹਾਅੱਤ੍ਰ ਤੂੰਹੀ ਮਹਾਸੱਤ੍ਰ ਹਰਤੀ ॥ ਮਹਾਕਾਟ ਕੀ ਲਾਟ ਬਿਕਰਾਲ ਭੀਮੰ ॥ ਬਹੀ ਤੱਛ ਮੁਛੰ* ਕਰੈ ਸੱਤ੍ਰ ਕੀਮੰ ॥ ੪ ॥

ਮਹਾਤੇਜ ਕੀ ਤੇਜਤਾ ਤੇਜਵੰਤੀ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਕੰਡਨੀ ਦੰਡਨੀ ਸੱਤ੍ਰ ਹੰਤੀ ॥ ਮਹਾ ਬੀਰਬਿਦਿਆ ਮਹਾ ਬੀਰਰੂਪੰ ॥ ਮਹਾਭੀਰ ਮੈ ਬੀਰਦਾਤੀ ਬਿਰੂਪੰ ॥੫ ॥

ਤੁੰਹੀ ਸੈਫ ਪੱਟਾ ਮਹਾਕਾਟ ਕਾਤੀ ॥ ਅਨੁਗ*

---

* ਖੱਗ, ਮੁੱਛੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਅਨੁੱਗ ਨ ਬੋਲੋ।

ਆਪਣੇ ਕੋ ਅਭੈਦਾਨ ਦਾਤੀ ॥ ਜੇਊ ਮਜਾਨ ਤੇ ਬੀਰ ਤੋ ਕੋ ਸੜੱਕੈ ॥ ਪ੍ਲੈਕਾਲ ਕੇ ਸੰਦ ਬੱਕੈ ਕੜੱਕੈ ॥੬ ॥

ਧਸੈ ਖੇਤ ਮੈਂ ਹਾਥ ਲੈ ਤੋਹਿ ਸੂਰੇ ॥ ਭਿਰੈਂ ਸਾਮੁਹੇ ਸਿੱਧਿ ਸਾਵੰਤ ਪੂਰੇ ॥ ਕਰੈ ਹਾਥ ਦ੍ਵੈ ਕਾਢਿ ਕੈ ਮਜਾਨ ਮੈ ਤੇ ॥ ਫਤੇ ਪਾਇ ਹੈ ਬੀਰ ਮੈਦਾਨ ਮੈ ਤੇ ॥੭ ॥

ਕਟਕ ਸੱਤ੍ਰ ਮੈਂ ਅੱਗ੍ਰ ਹ੍ਵੈ ਫਟ ਬਾਹੈ ॥ ਬਰੈ ਦੇਵ ਕੰਨਯਾ ਤੇਊ ਕੰਤ ਚਾਹੈ ॥ ਮਹਾਖੇਤ ਮੈ ਜੋ ਕਰੈ ਹਾਥ ਜੇਤੇ ॥ ਸ੍ਵਰਗਬਾਸ ਮੈ ਭੋਗਵੈ ਬਰਖ ਤੇਤੇ ॥੮ ॥

ਸਮਰ ਸਾਮੁਹੇ ਸੀਸ ਤੋ ਪੈਂ ਚੜ੍ਹਾਵੈ ॥ ਮਹਾਭੂਪ ਹ੍ਵੈ ਔਤਰੈ ਰਾਜ ਪਾਵੈ ॥ ਮਹਾਭਾਵ ਸੋਂ ਜੋ ਕਰੈ ਤੋਰ ਪੂਜੰ ॥ ਸਮਰਜੈਤ ਕੋ ਬੀਰ ਹ੍ਵੈਹੈ ਅਦੂਜੰ ॥੯ ॥

ਤੁਯੰ ਪੂਜਿ ਹੈ ਬੀਰ ਬਾਨੈਤ ਛਤ੍ਰੀ ॥ ਮਹਾ

ਖੜਗਧਾਰੀ ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਅਤ੍ਰੀ ॥ ਪੜ੍ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੋਂ ਪ੍ਰਾਤ ਉਸਤੋਤ੍ਰ ਯਾ ਕੌਂ ॥ ਕਰੈ ਰੁਦ੍ਰ ਕਾਲੀ ਨਮਸਕਾਰ ਤਾ ਕੌਂ ॥੧੦ ॥

ਰੁਧਿਰ ਮੰਜਨੀ ਬਿੰਜਨੀ ਹੈ ਅਗੌਂਤੀ ॥ ਸਦਾ ਜੈ ਸਦਾ ਜੈ ਸਦਾ ਜੈ ਭਗੌਂਤੀ ॥ ਸਦਾ ਦਾਹਿਨੀ ਦਾਸ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਜੈ ॥ ਗੁਰੂ ਸਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਰੱਛ ਲੀਜੈ ॥੧੧ ॥

ਉਸਤਤਿ ਸੰਪੂਰਨ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੧ ॥ਅਫਜੂ ॥

(ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਲੀ ਦਸਮ ਬੀੜ

ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ੧੯੪)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਸਰਬਲੋਹ ਕਵਚ

(੧ਓ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)
ਅਥ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪੰਚ ਸਲੋਕੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਕਵਚੰ ॥

ਸਕਲਾਨਿ ਭੂਧਰਾਨਿ ਭਵੰਤਿ ਕੱਜਲ ਪਾਤ੍ਰੰ ਭਵੰਤਿ ਸਾਗਰਾ ॥ ਬ੍ਰਿਖਛਾਨਿ ਸਕਲਾਨਿ ਲੇਖਨਾ ਉਰਬੀਯੰ* ਭਵੰਤਿ ਕਾਗਰਾ ॥੧ ॥੨੦੮ ॥ ਸਾਰਸ੍ਵਤੀ* ਆਦਿ ਭਵੰਤਿ ਬਕਤਾ ਲੇਖਕੰ ਭਵੰਤਿ ਗਜਾਨਨਹ ॥ ਤਦਯਪਿ ਮਹਾਤਮ ਨ ਜਾਨੰਤਿ ਰੋਮੰ ਤ੍ਵ ਮਹਿਮਾ ਬਿਅੰਤ ਨਾਥੰ ॥੨ ॥੨੦੯ ॥ ਬਿਧਿ ਭਵ ਸੇਸ ਨਾਰਦਾਦਿ ਸਾਰਦ ਕਥੰਤਿ ਮਹਿਮਾ ਨ ਪਾਵੰਤਿ ਪਾਰੰ ॥ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਬਦੰਤਿ ਨਿਤਯੰ ਨ ਲਹੰਤਿ ਅੰਤਿ ਅਨੰਤਿ

---

*ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :– ਉਰਬੀਅੰ, ਸਾਰੱਸਵਤੀ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ।

ਸਾਰੰ ॥੩ ॥੨੧੦ ॥ ਰਿਸਿਗਨਾ ਮੁਨਿਵਰਾਦਿ ਪੁੰਗਵ ਸ੍ਰੁਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰਾਦਿ ਨਿਗਮੰ ਪੁਰਾਨੰ ॥ ਸੂਛੰਦ ਛੰਦ ਗਾਥਾ ਕਬਿਜਨਾਨਿ ਕੋਵਿਦ ਗਾਯੰਤਿ* ਨਿਤ੍ਯਪ੍ਰਤਿ ਨ ਲਭੰਤਿ ਮਰਮੰ ॥੪ ॥੨੧੧ ॥ ਏਕ ਜੀਹ ਤ੍ਵ ਦਾਸ ਨਾਥੰ ਕਿਮ੍ ਪਾਰੰਤੀ ਕਥੰਤਿ ਨਾਮੰ ॥ ਪਾਹ ਪਾਹ ਛਮੋ ਪਰਾਧੰ ਸਰਨ੍ਯ* ਸਰਨ੍ਯ ਸਰਨ੍ਯ ਨਮਾਮੀਸੰ ॥੫ ॥

੨੧੨ ॥੨੬ ॥੫੫੮ ॥੨੮੭੭ ॥

(ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕੀ ਰਛਾ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬਲੋਹ ਦੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬਕਾਲ ਜੀ ਦੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬਲੋਹ ਜੀ ਦੀ ਸਦਾ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥

(ਦਸਮ - ੧੧)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਗਾਇਅੰਤਿ ਅਤੇ ਸਰੱਨਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ।

ਸਰਬਲੋਹ ਕਵਚ ਅਸਤੋਤ੍ਰ

(ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਸਲੋਕ ॥

ਤੁਮ ਮਮ ਰੱਛਕ ਤੁਮ ਮਮ ਨਾਥੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਸਦ ਹੀ ਬਸਤੋ ਸਾਥੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਉਂ ਤੁਅ ਦਾਸੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਜੀਵਨ ਤੁਮ ਮਮ ਆਸੰ ॥੧ ॥

ਤੁਮ ਮਮ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਉਂ ਤਉ ਸਿੱਖਾ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਦਾਤਾ ਹਉਂ ਤੁਅ ਭਿੱਖਾ ॥ ਤੁਮਚੇ* ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮਚੇ ਊਚਾ ॥ ਮਾਚੇ* ਪਾਤਕਿ ਅਧਮੰ ਨੀਚਾ ॥੨ ॥

ਤੁਮ ਮਮ ਮਾਨ ਮਹਤ* ਮਮ ਤ੍ਰਾਨੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਮੋਖੂ ਕਰਿ ਪੁਤ੍ਰਾਨੰ* ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਇਸਟੰ ਤੁਮ ਮਮ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਤੁਮ-ਚੇ, ਮਾ-ਚੇ ਮਟਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਮਹੱਤ ਪੁੱਤ੍ਰਾਨ ਪੜ੍ਹੋ।

ਮਿਤ੍ਰੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਜਨਨੀ ਤੁਮ ਮਮ ਪਿਤ੍ਰੰ ॥੩॥

ਤੁਮ ਮਮ ਕਰਤਾ ਤੁਮ ਮਮ ਭਰਤਾ ॥ ਤੁਮ ਚਿਰਜੀਵੀ ਅਖਛਯ* ਅਮ੍ਰਿਤਾ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਦ ਬਸਤਾ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਰੋਮ ਰੋਮ ਪ੍ਰਿਤਿਪਲਤਾ ॥੪॥

ਤੁਮ ਮਮ ਜੀਵਨ ਤੁਮ ਮਮ ਪ੍ਰਾਨੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਓਟੰ ਹਉਂ ਤੁਮਰੋ ਤ੍ਰਾਨੰ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਤੀਰਥਿ ਹਉਂ ਤ੍ਵ ਤਾਪਸਿ ॥ ਤੁਮ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਉਂ ਤੁਅ ਜਾਪਸਿ ॥੫॥

ਤੁਮ ਮਮ ਗਿਰਵਰ ਹਉਂ ਤੁਧੁ ਮੋਰਾ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਚੰਦ ਹਉਂ ਤੁਮੇ ਚਕੋਰਾ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਅੰਭੁ ਹਉਂ ਮੀਨ ਤੁਹਾਰੋ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਪੁਸਪੰ ਹਉਂ ਭ੍ਰਮਰ ਗੁੰਜਾਰੋ ॥੬॥

ਤੁਮ ਮਮ ਸ੍ਰੀਖੰਡ ਹਉਂ ਨੀਮ ਅਤਿ ਨਾਨਾ ॥ ਤੁਮਚੇ ਪਾਰਸ ਹਮ ਲੋਸ੍ਰ ਨਿਦਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਆਕਾਸ

---

* ਅਖਛੈ ਬੋਲੋ।

ਬਿਆਪਕ ਮਮ ਅੰਤਰਿ॥ ਰੋਮ ਰੋਮ ਰਮ ਰਹੇ ਨਿਰੰਤਰਿ॥੭॥

ਤੁਮ ਮਮ ਮਤਿ ਗਤਿ ਤੁਮ ਪਤਿ ਸੋਭਾ॥ ਤੁਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹੁ ਸੁਤਵਤ ਧਰਿ ਲੋਭਾ॥ ਤੁਮਚੇ ਦਯਾਲ ਦੀਨ ਹਿਤਕਾਰੀ॥ ਮਾਚੇ ਮਹਾਦੀਨ ਭੇਖਾਰੀ॥੮॥

ਤੁਮਚੇ ਦੀਨਬੰਧੁ ਕਰੁਨਾਲਯ*॥ ਮਾਚੇ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਸੰਭਾਲਯ* ॥ ਤੁਮਚੇ ਧਨੀ ਧਨਾਢਿ ਲਖਮੀਬਰ॥ ਮਾਚੇ ਚੇਰੋ ਅਨੁਚਰ ਕਿੰਕਰ॥੯॥

ਤੁਮਚੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਠਾਕੁਰਿ ਗਉਰੋ॥ ਮਾਚੇ ਤੁਛ ਅਲਿਪ ਮਤਿ ਹਉਰੋ॥ ਤੁਮਚੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਤਿ ਗੂੜੋ॥ ਮਾਚੇ ਅਧਮ ਨੀਚ ਲਘੁ ਮੂੜੋ॥੧੦॥

ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮਮ ਪਰਾਨ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਾਨ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਦਯਾਲ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ॥੧੧॥

* ਕਰੁਨਾਲੈ, ਸੰਭਾਲੈ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਕਰੁਨਾਲਇ, ਸੰਭਾਲਇ ਵਾਂਗ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਮ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਤੂੰ ਮਮ ਸਾਮ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਰੱਛਪਾਲ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਤੂੰ ਅਨਕਾਲ ॥੧੨॥

ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਸਭਿ ਤੁਹੀਂ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਬਿਆਪਕ ਸਬ ਤੁਹੀਂ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਹੇ ॥ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਤੁਹੀਂ ਹੇ ॥੧੩॥

ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ॥ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ॥ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਮਮ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਨਰਾਨ ॥੧੪॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਕਵਚ ਸੰਪੂਰਨੰ ਸੁਭੰ ॥੧॥
੨੭ ॥੫੫੯॥੨੮੭੮॥
(ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਪ੍ਰਕਾਸ)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਬਾਰਹਮਾਹਾ ਮਾਂਝ

ਬਾਰਹਮਾਹਾ ਮਾਂਝ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਰਤਿ ਕਰਮ ਕੇ ਵੀਛੁੜੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਰਾਮ ॥ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹਦਿਸ ਭ੍ਰਮੇ ਥਕਿ* ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਾਮ ॥ ਧੇਨੁ ਦੁਧੈ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਿਤੈ ਨ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥ ਜਲ ਬਿਨੁ ਸਾਖ ਕੁਮਲਾਵਤੀ ਉਪਜਹਿ ਨਾਹੀ ਦਾਮ ॥ ਹਰਿ ਨਾਹ ਨ ਮਿਲੀਐ ਸਾਜਨੈ ਕਤ ਪਾਈਐ ਬਿਸਰਾਮ ॥ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਹਰਿ ਕੰਤੁ ਨ ਪ੍ਰਗਟਈ ਭਠਿ ਨਗਰ ਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ॥ ਸ੍ਰਬ ਸੀਗਾਰ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਸਣੁ ਦੇਹੀ ਸਭ ਖਾਮ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਵਿਹੂਣੀਆ ਮੀਤ

---

* ਥੱਕਿ ਬੋਲੋ।

ਸਜਣ ਸਭਿ ਜਾਮ ॥ ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ॥ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਜਿਸ ਕਾ ਨਿਹਚਲ ਧਾਮ ॥੧ ॥

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਰਵਿਆ ਵਿਚਿ ਵਣਾ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਕਿਤੜਾ ਦੁਖੁ ਗਣਾ ॥ ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿੰਨਾ ਭਾਗੁ ਮਣਾ ॥ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੰਉ ਮਨੁ ਲੋਚਦਾ ਨਾਨਕ ਪਿਆਸ ਮਨਾ ॥ ਚੇਤਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸ ਕੈ ਪਾਇ ਲਗਾ ॥੨ ॥

ਵੈਸਾਖਿ ਧੀਰਨਿ ਕਿਉ ਵਾਢੀਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹੁ ॥ ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ

ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਨ ਸੰਗਿ ਧਨਾ ਹਰਿ ਅਵਿਨਾਸੀ ਓਹੁ ॥ ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਸਗਲੀ ਮੁਈ ਝੂਠੈ ਧੰਧੈ ਮੋਹੁ ॥ ਇਕਸੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਅਗੈ ਲਈਅਹਿ ਖੋਹਿ ॥ ਦਯੁ* ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਚਰਣੀ ਜੋ ਲਗੇ ਤਿਨ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਹੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ਵੈਸਾਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਤਾਂ ਲਗੈ ਜਾ ਸੰਤੁ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥੩ ॥

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ ਜਿਸੁ ਅਗੈ ਸਭਿ ਨਿਵੰਨਿ ॥ ਹਰਿ ਸਜਣ ਦਾਵਣਿ ਲਗਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਈ ਬੰਨਿ ॥ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਉਨ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਸੰਨ੍ਹਿ ॥ ਰੰਗ ਸਭੇ ਨਾਰਾਇਣੈ ਜੇਤੇ ਮਨਿ ਭਾਵੰਨਿ ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਲੋੜੇ ਸੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੀਅ ਕਰੰਨਿ ॥

---

* ਦੱਈਓ ਬੋਲੋ।

ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਈ ਕਹੀਅਹਿ ਧੰਨਿ ॥ ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਿਉ ਰੋਵੰਨਿ ॥ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤੇ ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਮਾਣੰਨਿ ॥ ਹਰਿ ਜੇਠੁ ਰੰਗੀਲਾ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ਜਿਸ ਕੈ ਭਾਗੁ ਮਥੰਨਿ ॥੪ ॥

ਆਸਾੜੁ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨ ਜਿੰਨ੍ਾ ਪਾਸਿ ॥ ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਾਣਸ ਸੰਦੀ ਆਸ ॥ ਦੁਯੈ* ਭਾਇ ਵਿਗੁਚੀਐ ਗਲਿ ਪਈ ਸੁ* ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ॥ ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਮਥੈ ਜੋ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਪਛੁਤਾਣੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਗਈ ਨਿਰਾਸ ॥ ਜਿਨ ਕੌ ਸਾਧੂ ਭੇਟੀਐ ਸੋ ਦਰਗਹ ਹੋਇ ਖਲਾਸੁ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਹੋਇ ਪਿਆਸ ॥ ਪ੍ਰਭ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ਆਸਾੜੁ ਸੁਹੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸ ॥੫ ॥

---

* ਦੁਇਐ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਾਠ ਪਈਸੁ ਵੀ ਹੈ।

ਸਾਵਣਿ ਸਰਸੀ ਕਾਮਣੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਪਿਆਰੁ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ* ਸਚ ਰੰਗਿ ਇਕੋ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥ ਬਿਖਿਆ ਰੰਗ ਕੂੜਾਵਿਆ ਦਿਸਨਿ* ਸਭੇ ਛਾਰੁ ॥ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਪੀਵਣਹਾਰੁ ॥ ਵਣੁ ਤਿਣੁ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਮਉਲਿਆ ਸੰਮ੍ਰਥ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰੁ ॥ ਹਰਿ ਮਿਲਣੈ ਨੋ ਮਨੁ ਲੋਚਦਾ ਕਰਮਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੁ ॥ ਜਿਨੀ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਹੰਉ ਤਿਨਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜੀ ਮਇਆ ਕਰਿ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥ ਸਾਵਣੁ ਤਿਨਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਹਾਰੁ ॥੬॥

ਭਾਦੁਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ ਦੂਜੈ ਲਗਾ ਹੇਤੁ ॥ ਲਖ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਕਾਰਜਿ ਨਾਹੀ ਕੇਤੁ ॥ ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਦੇਹ ਬਿਨਸਸੀ ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਕਹਸਨਿ

---

* ਰੱਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਸਨਿ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਪ੍ਰੇਤੁ ॥ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਨਿ ਦੂਤ ਜਮ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਨੀ ਭੇਤੁ ॥ ਛਡਿ ਖੜੋਤੇ ਖਿਨੈ ਮਾਹਿ ਜਿਨ ਸਿਉ ਲਗਾ ਹੇਤੁ ॥ ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਤਨੁ ਕਪੇ ਸਿਆਹਹੁ* ਹੋਆ ਸੇਤੁ ॥ ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮਾ ਸੰਦੜਾ ਖੇਤੁ ॥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਚਰਣ ਬੋਹਿਥ ਪ੍ਰਭ ਦੇਤੁ ॥ ਸੇ ਭਾਦੁਇ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈਅਹਿ ਗੁਰੁ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੇਤੁ ॥੭ ॥

ਅਸੁਨਿ* ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਜਾਇ ॥ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪਿਆਸ ਦਰਸਨ ਘਣੀ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥ ਵਿਣੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥ ਜਿੰਨ੍ਹੀ ਚਾਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ॥ ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰਹਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਕੰਤਿ

---

* ਸਿਆਹ-ਹੁ ਅਤੇ ਅੱਸੁਨਿ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਮਿਲਾਈਆ ਸਿ ਵਿਛੁੜਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ਪ੍ਰਭ ਵਿਣੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇ ॥ ਅਸੂ ਸੁਖੀ ਵਸੰਦੀਆ ਜਿਨਾ ਮਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੮॥

ਕਤਿਕਿ* ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਜੋਗੁ ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਭੁਲਿਆਂ ਵਿਆਪਨਿ੍ ਸਭੇ ਰੋਗ ॥ ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਤੇ ਲਗਨਿ ਜਨਮ ਵਿਜੋਗ ॥ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਉੜੇ ਹੋਇ ਗਏ ਜਿਤੜੇ* ਮਾਇਆ ਭੋਗ ॥ ਵਿਚੁ ਨ ਕੋਈ ਕਰਿ ਸਕੈ ਕਿਸ ਥੈ ਰੋਵਹਿ ਰੋਜ ॥ ਕੀਤਾ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗ ॥ ਵਡਭਾਗੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਉਤਰਹਿ ਸਭਿ ਬਿਓਗ ॥ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਬੰਦੀ ਮੋਚ ॥ ਕਤਿਕ ਹੋਵੈ ਸਾਧਸੰਗੁ ਬਿਨਸਹਿ ਸਭੇ ਸੋਚ ॥੯॥

ਮੰਘਿਰਿ ਮਾਹਿ ਸੁਹੰਦੀਆ ਹਰਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਬੈਠੜੀਆਹ ॥ ਤਿਨ੍ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਕੱਤਿਕਿ ਅਤੇ ਜਿੱਤੜੇ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਸਾਹਿਬਿ ਮੇਲੜੀਆਹ ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਰਾਮ ਸਿਉ ਸੰਗਿ ਸਾਧ ਸਹੇਲੜੀਆਹ ॥ ਸਾਧ ਜਨਾ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸੇ ਰਹਨਿ ਇਕੇਲੜੀਆਹ ॥ ਤਿਨ੍ ਦੁਖੁ ਨ ਕਬਹੂ ਉਤਰੈ ਸੇ ਜਮ ਕੈ ਵਸਿ ਪੜੀਆਹ ॥ ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਸੇ ਦਿਸਨਿ ਨਿਤ ਖੜੀਆਹ ॥ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ਹਰਿ ਕੰਠਿ ਤਿਨਾ ਜੜੀਆਹ ॥ ਨਾਨਕ ਬਾਂਛੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ੍ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣੀ ਦਰਿ ਪੜੀਆਹ ॥ ਮੰਘਿਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧਣਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮੜੀਆਹ ॥੧੦ ॥

ਪੋਖਿ ਤੁਖਾਰੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਕੰਠਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ॥ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਦਰਸਨਿ ਲਗੜਾ ਸਾਹੁ ॥ ਓਟ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਸੇਵਾ ਸੁਆਮੀ ਲਾਹੁ ॥ ਬਿਖਿਆ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੁਣ ਗਾਹੁ ॥ ਜਹ ਤੇ ਉਪਜੀ ਤਹ ਮਿਲੀ ਸਚੀ

ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮਾਹੁ ॥ ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਵਿਛੁੜੀਆਹੁ ॥ ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਲਖ ਬੇਰੀਆ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਅਗਮ ਅਗਾਹੁ ॥ ਸਰਮ ਪਈ ਨਾਰਾਇਣੈ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਪਈਆਹੁ ॥ ਪੋਖੁ ਸੋੁਹੰਦਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੧੧ ॥

ਮਾਘਿ ਮਜਨੁ* ਸੰਗਿ ਸਾਧੂਆ ਧੂੜੀ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸੁਣਿ ਸਭਨਾ ਨੋ ਕਰਿ ਦਾਨੁ ॥ ਜਨਮ ਕਰਮ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਮਨ ਤੇ ਜਾਇ ਗੁਮਾਨੁ ॥ ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨ ਮੋਹੀਐ ਬਿਨਸੈ ਲੋਭੁ ਸੁਆਨੁ ॥ ਸਚੈ ਮਾਰਗਿ ਚਲਦਿਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੁ ॥ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਗਲ ਪੁੰਨ ਜੀਅ ਦਇਆ ਪਰਵਾਨੁ ॥ ਜਿਸਨੋ ਦੇਵੈ ਦਇਆ ਕਰਿ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ॥ ਜਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਨਾਨਕ

---

* ਮੱਜਨੁ ਬੋਲੋ ।

ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥ ਮਾਘਿ ਸੁਚੇ ਸੇ ਕਾਂਢੀਅਹਿ ਜਿਨ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥੧੨॥

ਫਲਗੁਣਿ ਅਨੰਦ ਉਪਾਰਜਨਾ ਹਰਿ ਸਜਣ ਪ੍ਰਗਟੇ ਆਇ ॥ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਰਾਮ ਕੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਆ ਮਿਲਾਇ ॥ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੁਣਿ ਦੁਖਾ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥ ਇਛ ਪੁਨੀ ਵਡਭਾਗਣੀ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥ ਮਿਲਿ ਸਹੀਆ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹੀ ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦ ਅਲਾਇ ॥ ਹਰਿ ਜੇਹਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦਿਸਈ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਲਵੈ ਨ ਲਾਇ ॥ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰਿਓਨੁ ਨਿਹਚਲ ਦਿਤੀਅਨੁ ਜਾਇ ॥ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਰਖਿਅਨੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮੈ ਧਾਇ ॥ ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਤਰੇ ਨਾਨਕ ਚਰਣੀ ਪਾਇ ॥ ਫਲਗੁਣਿ ਨਿਤ ਸਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਨੋ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੧੩॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ

ਸਰੇ ॥ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿਆ ਦਰਗਹ ਸਚਿ ਖਰੇ ॥ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਨਿਧਿ ਚਰਣ ਹਰਿ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਤਰੇ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਤਿਨ ਪਾਈਆ ਬਿਖਿਆ ਨਾਹਿ ਜਰੇ ॥ ਕੂੜ ਗਏ ਦੁਬਿਧਾ ਨਸੀ ਪੂਰਨ ਸਚਿ ਭਰੇ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਏਕੁ ਧਰੇ ॥ ਮਾਹ ਦਿਵਸ ਮੂਰਤ* ਭਲੇ ਜਿਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਰਸ ਦਾਨੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਹਰੇ ॥੧੪॥੧॥

(ਅੰਗ ੧੩੩-੧੩੬)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਮੂਰਤ ਭਾਰਾ ਬੋਲੋ ।

ਦਿਨਰੈਣਿ

ਮਾਝ ਮਹਲਾ* ੫ ਦਿਨਰੈਣਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਵੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਣਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀ ਦਿਨ ਸਭਿ ਰੈਣ ॥ ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਸਰਣੀ ਪਵਾਂ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਮਿਠੜੇ ਵੈਣ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਜਣੁ ਸੈਣ ॥ ਜੋ ਜੀਅ ਹਰਿ ਤੇ ਵਿਛੁੜੇ ਸੇ ਸੁਖਿ ਨ ਵਸਨਿ ਭੈਣ ॥ ਹਰਿ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਚੈਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ਖੋਜਿ ਡਿਠੇ ਸਭਿ ਗੈਣ ॥ ਆਪ ਕਮਾਣੈ ਵਿਛੁੜੀ ਦੇਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਦੇਣ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹੋਰੁ

---

* ਮਹੱਲਾ ਬੋਲੋ, ਮਹਿਲਾ ਉਚਾਰਣ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ, ਯੁਕਤੀ, ਵਿਆਕਰਣ ਤਿੰਨੋਂ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। ਸ-ਵਿਸਥਾਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਅਰਥ ਬੋਧ ਭਾਗ-੩ 'ਚ ਲਿਖਾਂਗੇ।

ਨਾਹੀ ਕਰਣ ਕਰੇਣ ॥ ਹਰਿ ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਖਾਕੂ ਰੂਲਣਾ
ਕਹੀਐ ਕਿਥੈ ਵੈਣ ॥ ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਹਰਿ
ਸੁਰਜਨੁ ਦੇਖਾ ਨੈਣ ॥੧॥ ਜੀਅ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਸੋ ਸੁਣੇ
ਹਰਿ ਸੰਮ੍ਰਿਥ* ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥ ਮਰਣਿ ਜੀਵਣਿ
ਆਰਾਧਣਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ਸਸੁਰੈ ਪੇਈਐ
ਤਿਸੁ ਕੰਤ ਕੀ ਵਡਾ ਜਿਸੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥ ਊਚਾ ਅਗਮ
ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਕਿਛੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ਸੇਵਾ ਸਾ
ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ ਸੰਤਾ ਕੀ ਹੋਇ ਛਾਰੁ ॥ ਦੀਨਾਨਾਥ
ਦੈਆਲ ਦੇਵ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਹਾਰੁ ॥ ਆਦਿ
ਜੁਗਾਦੀ* ਰਖਦਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥ ਕੀਮਤਿ
ਕੋਇ ਨ ਜਾਣਈ ਕੋ ਨਾਹੀ ਤੋਲਣਹਾਰੁ ॥ ਮਨ ਤਨ
ਅੰਤਰਿ ਵਸਿ ਰਹੇ ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥ ਦਿਨੁ

---

* ਸਮਰੱਥ ਨ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਜੁੱਗਾਦੀ ਬੋਲੋ।

ਰੈਣਿ ਜਿ ਪ੍ਰਭ ਕੰਉ ਸੇਵਦੇ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥੨॥ ਸੰਤ ਅਰਾਧਨਿ ਸਦ ਸਦਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦਿਤੀਅਨੁ ਜਿੰਦੁ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਆਰਾਧੀਐ ਜਪੀਐ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤੁ ॥ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਬੇਅੰਤੁ ॥ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਰਾਇਣੋ ਸੋ ਕਹੀਐ ਭਗਵੰਤੁ ॥ ਜੀਅ ਕੀ ਲੋਚਾ ਪੂਰੀਐ ਮਿਲੈ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤੁ ॥ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਜਪਿ ਹਰੀ ਦੋਖ ਸਭੇ ਹੀ ਹੰਤੁ ॥ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਜਿਸੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੋ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ ਜੰਤੁ ॥੩॥ ਸਰਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਣੋ ਮੰਞੁ ਨਿਮਾਣੀ ਥਾਉ ॥ ਹਰਿ ਓਟ ਗਹੀ ਮਨ ਅੰਦਰੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾਂ ਨਾਉ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਜਨ ਧੂੜੀ ਸੰਗਿ ਸਮਾਉ ॥ ਜਿਉ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ

ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਪੈਨਾ ਖਾਉ ॥ ਉਦਮੁ ਸੋਈ ਕਰਾਇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ਨ ਸੁਝਈ ਕਿਥੈ ਕੂਕਣ ਜਾਉ ॥ ਅਗਿਆਨ ਬਿਨਾਸਨ ਤਮ ਹਰਣ ਊਚੇ ਅਗਮ ਅਮਾਉ ॥ ਮਨੁ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲੀਐ ਨਾਨਕ ਏਹੁ ਸੁਆਉ ॥ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣਾ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਹਰਿ ਪਰਸੀ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਉ ॥੪ ॥੧ ॥

(ਅੰਗ-੧੩੬-੩੭)

ਬਾਰਹਮਾਹਾ ॥ (ਪਾ. ੧੦)

(ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਬਾਰਹਮਾਹਾ ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਫਾਗਨ ਮੈ ਸਖੀ ਡਾਰਿ ਗੁਲਾਲ ਸਭੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਨ ਬੀਚ ਰਮੈ ॥ ਪਿਚਕਾਰਨ ਲੈ ਕਰਿ ਗਾਵਤਿ ਗੀਤ ਸਭੈ ਮਿਲਿ ਗ੍ਵਾਰਨ ਤਉਨ ਸਮੈ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕੁੰਜਗਲੀਨ ਕੇ ਬੀਚ ਕਿਧੌਂ ਮਨ ਕੇ ਕਰਿ ਦੂਰ ਗਮੈ ॥ ਅਰੁ ਤ੍ਯਾਗਿ ਤਮੈ ਸਭ ਧਾਮਨ ਕੀ ਇਹ ਸੁੰਦਰਿ ਸ੍ਯਾਮ ਕੀ ਮਾਨਿ ਤਮੈ ॥੮੬੭ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਫੂਲ ਸੀ ਗ੍ਵਾਰਨ ਫੂਲ ਰਹੀ ਪਟਿ ਰੰਗਨ ਕੇ ਫੁਨਿ ਫੂਲ ਲੀਏ ॥ ਇਕ ਸ੍ਯਾਮ ਸੀਗਾਰ ਸੁ ਗਾਵਤ ਹੈਂ ਪੁਨਿ ਕੋਕਿਲਕਾ ਸਮ ਹੋਤ ਜੀਏ ॥ ਰਿਤੁ ਨਾਮਹਿ ਸ੍ਯਾਮ ਭਯੋ ਸਜਨੀ ਤਿਹ ਤੇ ਸਭ ਛਾਜ ਸੁ ਸਾਜ ਦੀਏ ॥ ਪਿਖਿ ਜਾ ਚਤੁਰਾਨਨ ਚਉਕਿ ਰਹੈ ਜਿਹ ਦੇਖਤ ਹੋਤ ਹੁਲਾਸ ਹੀਏ ॥੮੬੮ ॥

ਏਕ ਸਮੈ ਰਹੈ ਕਿੰਸੁਕ ਫੂਲਿ ਸਖੀ ਤਹ ਪਉਨ ਬਹੈ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਭਉਰ ਗੁੰਜਾਰਤ ਹੈਂ ਇਤ ਤੇ ਉਤ ਤੇ ਮੁਰਲੀ ਨੰਦ ਲਾਲ ਬਜਾਈ ॥ ਰੀਝਿ ਰਹ੍ਯੋ ਸੁਨਿਕੈ ਸੁਰਮੰਡਲ ਤਾ ਛਬਿ ਕੋ ਬਰਨ੍ਯੋ ਨਹੀ ਜਾਈ ॥ ਤਉਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ ਅਉਸਰ ਯਾਹਿ ਭਈ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੬੯ ॥

ਜੇਠ ਸਮੈ ਸਖੀ ਤੀਰ ਨਦੀ ਹਮ ਖੇਲਤ ਚਿਤਿ

ਹੁਲਾਸ ਬਢਾਈ ॥ ਚੰਦਨ ਸੋਂ ਤਨ ਲੀਪ ਸਭੈ ਸੁ ਗੁਲਾਬਹਿ ਸੋ ਧਰਨੀ ਛਿਰਕਾਈ ॥ ਲਾਇ ਸੁਗੰਧ ਭਲੀ ਕਪਰਜੋਂ ਪਰ ਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਬਰਨੀ ਨਹੀ ਜਾਈ ॥ ਤੌਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਇਹ ਅਉਸਰ ਸਯਾਮ ਬਿਨਾ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੦ ॥

ਪਉਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਚਲੈ ਜਿਹ ਅਉਸਰ ਅਉਰ ਬਘੂਲਨ ਧੂਰਿ ਉਡਾਈ ॥ ਧੂਪ ਲਗੈ ਜਿਹ ਮਾਸ ਬੁਰੀ ਸੁ ਲਗੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਸੀਤਲ ਜਾਂਈ ॥ ਸਯਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਸਭੈ ਹਮ ਖੇਲਤ ਸੀਤਲ ਪਾਟਿਕਕਾ ਬਿਛਟਾਈ ॥ ਤਉਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ ਅਉਸਰ ਯਾਹਿ ਭਈ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੧ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਜੋਰਿ ਘਟਾ ਘਨ ਆਏ ਜਹਾਂ ਸਖੀ ਬੂੰਦਨ ਮੇਘ ਭਲੀ ਛਬਿ ਪਾਈ ॥ ਬੋਲਤ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦਾਦਰ ਅਉ

ਘਨ ਮੋਰਨ ਪੈ ਘਨਘੋਰ ਲਗਾਈ ॥ ਤਾਹੀ ਸਮੈ ਹਮ ਕਾਨ੍ਹਰ ਕੇ ਸੰਗਿ ਖੇਲਤ ਥੀ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਈ ॥ ਤਉਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ ਅਉਸਰ ਯਾਹਿ ਭਈ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੨ ॥

ਮੇਘ ਪਰੈਂ ਕਬਹੂੰ ਉਘਰੈਂ ਸਖੀ ਛਾਇ ਲਗੈ ਦ੍ਰੁਮ ਕੀ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਸ੍ਯਾਮ ਕੇ ਸੰਗਿ ਫਿਰੈਂ ਸਜਨੀ ਰੰਗ ਫੂਲਨ ਕੇ ਹਮ ਬਸਤ੍ਰ ਬਨਾਈ ॥ ਖੇਲਤ ਕ੍ਰੀੜ ਕਰੈ ਰਸ ਕੀ ਇਹ ਅਉਸਰ ਕਉ ਬਰਨ੍ਯੋ ਨਹੀ ਜਾਈ ॥ ਸ੍ਯਾਮ ਸਨੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤ ਸ੍ਯਾਮ ਬਿਨਾ ਅਤਿ ਭੀ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੩ ॥

ਮਾਸ ਅਸੂ ਹਮ ਕਾਨ੍ਹਰ ਕੇ ਸੰਗਿ ਖੇਲਤ ਚਿੱਤਿ ਹੁਲਾਸ ਬਢਾਈ ॥ ਕਾਨ੍ਹ ਤਹਾਂ ਪੁਨਿ ਗਾਵਤ ਥੋ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਰਾਗਨ ਤਾਨ ਬਸਾਈ ॥ ਗਾਵਤ ਥੀ ਹਮਹੂੰ ਸੰਗ ਤਾਹੀ ਕੇ ਤਾ ਛਬਿ ਕੋ ਬਰਨ੍ਯੋ ਨਹੀ

ਜਾਈ ॥ ਤਾ ਸੰਗ ਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ ਸ੍ਯਾਮ ਬਿਨਾ ਅਬ ਭੀ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੪ ॥

ਕਾਤਿਕ ਕੀ ਸਖੀ ਰਾਸਿ ਬਿਖੈ ਰਤਿ ਖੇਲਤ ਥੀ ਹਰਿ ਸੋਂ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥ ਸੇਤਹੁ ਗ੍ਵਾਰਨ ਕੇ ਪਟ* ਛਾਜਤ ਸੇਤ ਨਦੀ ਤਹ ਧਾਰ ਬਹਾਈ ॥ ਭੂਖਨ ਸੇਤਹੁ ਗੋਪਨ ਕੇ ਅਰੁ ਮੋਤਿਨਹਾਰ ਭਲੀ ਛਬਿ ਪਾਈ ॥ ਤਉਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ ਅਉਸਰ ਯਾਹਿ ਭਈ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੫ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਮਘ੍ਰ ਸਮੈ* ਸਬ ਸ੍ਯਾਮ ਕੇ ਸੰਗਿ ਹੁਇ ਖੇਲਤ ਥੀ ਮਨ ਆਨੰਦ ਪਾਈ ॥ ਸੀਤ ਲਗੈ ਤਬ ਦੂਰ ਕਰੈ ਹਮ ਸ੍ਯਾਮ ਕੇ ਅੰਗ ਸੋਂ ਅੰਗ ਮਿਲਾਈ ॥ ਫੂਲ ਚੰਬੇਲੀ ਕੇ ਫੂਲਿ ਰਹੇ ਜਿਹ ਨੀਰ ਘਟ੍ਯੋ ਜਮੁਨਾ ਜੀਯ ਆਈ ॥ ਤਉਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ

---

* ਮਘ੍ਰਸ ਮੈ ਪਾਠ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਅਉਸਰ ਯਾਹਿ ਭਈ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੬ ॥

ਬੀਚ ਸਰਦ ਰੁਤ ਕੇ ਸਜਨੀ ਹਮ ਖੇਲਤ ਸ੍ਯਾਮ ਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ॥ ਆਨੰਦ ਕੈ ਅਤਿ ਹੀ ਮਨ ਮੈ ਤਜਿਕੈ ਸਭ ਹੀ ਜੀਯ* ਕੀ ਦੁਚਿਤਾਈ* ॥ ਨਾਰਿ ਸਭੈ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀਨ ਬਿਖੈ ਮਨ ਕੀ ਤਜਿਕੈ ਸਭ ਸੰਕ ਕਨ੍ਹਾਈ ॥ ਤਾ ਸੰਗ ਸੋ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤੁ ਸ੍ਯਾਮ ਬਿਨਾ ਅਬ ਭੀ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੭ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਮਾਘ ਬਿਖੈ ਮਿਲਿਕੈ ਹਰਿ ਸੋਂ ਹਮ ਸੋ ਰਸ ਰਾਸ ਕੀ ਖੇਲ ਮਚਾਈ ॥ ਕਾਨ੍ਹ ਬਜਾਵਤ ਥੋ ਮੁਰਲੀ ਤਿਹ ਅਉਸਰ ਕੋ ਬਰਨ੍ਯੋ ਨਹੀ ਜਾਈ ॥ ਫੂਲ ਰਹੇ ਤਿਹ ਫੂਲ ਭਲੇ ਪਿਖਿਯੇ* ਜਿਹ ਰੀਝ ਰਹੇ ਸੁਰਰਾਈ ॥ ਤਉਨ ਸਮੈ ਸੁਖਦਾਇਕ ਥੀ ਰਿਤ ਸ੍ਯਾਮ ਬਿਨਾ ਅਬ ਭੀ ਦੁਖਦਾਈ ॥੮੭੮ ॥

---

* ਜੀਅ, ਦੁੱਚਿਤਾਈ ਅਤੇ ਪਿਖੀਯੇ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਸ੍ਯਾਮ ਚਿਤਾਰਿ ਸਭੈ ਤਹ ਗ੍ਵਾਰਨਿ ਸ੍ਯਾਮ ਕਹੈ ਜੁ ਰੁਤੀ ਬਡਭਾਗੀ ॥ ਤ੍ਯਾਗ ਦਈ ਸੁਧਿ ਅਉਰ ਸਭੈ ਹਰਿ ਬਾਤਨ ਕੇ ਰਸ ਭੀਤਰ ਪਾਗੀ ॥ ਏਕ ਗਿਰੀ ਧਰ ਹ੍ਵੈ ਬਿਸੁਧੀ* ਇਕ ਪੈ ਕਰੁਨਾ ਹੀ ਬਿਖੈ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥ ਕੈ ਸੁਧਿ ਸ੍ਯਾਮ ਕੇ ਖੇਲਨ ਕੀ ਮਿਲਿ ਕੈ ਸਭ ਗ੍ਵਾਰਨ ਰੋਵਨ ਲਾਗੀ ॥੮੭੯ ॥

ਇਤਿ ਗੋਪੀਅਨ ਕੋ ਬਿਰਲਾਪ ਪੂਰਨੰ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਬਿਸੁੱਧੀ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਬਸੰਤ ਕੀ ਵਾਰ

ਬਸੰਤ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲੁ ੫
ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਕੈ ਹੋਹੁ ਹਰਿਆ ਭਾਈ ॥ ਕਰਮਿ ਲਿਖੰਤੈ ਪਾਈਐ ਇਹ ਰੁਤਿ ਸੁਹਾਈ ॥ ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਮਉਲਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਲਥੀ ਸਭ ਛਾਈ ॥ ਨਾਨਕੁ ਸਿਮਰੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਧਾਈ ॥ ੧ ॥

ਪੰਜੇ ਬਧੇ* ਮਹਾਬਲੀ ਕਰਿ ਸਚਾ ਢੋਆ ॥ ਆਪਣੇ ਚਰਣ ਜਪਾਇਅਨੁ ਵਿਚਿ ਦਯੁ* ਖੜੋਆ ॥ ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਮਿਟਿ ਗਏ ਨਿਤ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ॥ ਦਿਨੁ

---

* ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ :- ਬੱਧੇ ਅਤੇ ਦੱਈਉ ਬੋਲੋ।

ਰੈਣਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ਫਿਰਿ ਪਾਇ ਨ ਮੋਆ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਨਾਨਕਾ ਸੋਈ ਫਿਰਿ ਹੋਆ ॥
੨ ॥

ਕਿਥਹੁ* ਉਪਜੈ ਕਹ ਰਹੈ ਕਹ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਖਸਮ ਕੇ ਕਉਣੁ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥
ਕਹਨਿ ਧਿਆਇਨਿ ਸੁਣਨਿ ਨਿਤ ਸੇ ਭਗਤ ਸੁਹਾਵੈ ॥
ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਾਹਿਬੋ ਦੂਸਰੁ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵੈ ॥
ਸਚੁ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ੩ ॥
੧ ॥

(ਅੰਗ ੧੧੯੩)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

---

* ਕਿੱਥਹੁ ਬੋਲੋ ।

ਲਾਵਾਂ

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪਹਿਲੜੀ ਲਾਵ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦੁ ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਹੁ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਗਵਾਇਆ ॥ ਸਹਜ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਵਡਭਾਗੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥ ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਾਵ ਪਹਿਲੀ ਆਰੰਭੁ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ॥੧ ॥

ਹਰਿ ਦੂਜੜੀ ਲਾਵ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਨਿਰਭਉ ਭੈ ਮਨੁ ਹੋਇ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਨਿਰਮਲੁ ਭਉ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਰਾਮੁ ਹਦੂਰੇ ॥ ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਮਿਲਿ ਹਰਿਜਨ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦੂਜੀ ਲਾਵ ਚਲਾਈ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ॥੨ ॥

ਹਰਿ ਤੀਜੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਬੈਰਾਗੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਮੇਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕਥੀਐ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਜੀਉ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਤੀਜੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਜੀਉ ॥੩ ॥

ਹਰਿ ਚਉਥੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁਭਾਇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਠਾਕੁਰਿ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ਧਨ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮਿ ਵਿਗਾਸੀ ॥ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਚਉਥੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥੪ ॥੨ ॥

(ਅੰਗ ੭੭੩-੭੪)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਗੁਰਅਸਤੋਤ੍ਰ

(ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਤਿਨਿ ਬੇਦਿਯਨ ਕੇ ਕੁਲ ਬਿਖੈ ਪ੍ਰਗਟੈ ਨਾਨਕ ਰਾਇ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦਏ ਜਹੱ ਤਹੱ ਭਏ ਸਹਾਇ ॥੪ ॥੨੦੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਤਿਨਿ ਇਹੁ ਕਲ ਮੋ ਧਰਮੁ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਭ ਸਾਧਨ ਕੋ ਰਾਹੁ ਬਤਾਯੋ ॥ ਜੋ ਤਾ ਕੇ ਮਾਰਗੁ ਮਹਿ ਆਏ ॥ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀ ਪਾਪ ਸੰਤਾਏ ॥੫ ॥੨੦੪ ॥

ਜੇ ਜੇ ਪੰਥ ਤਵਨ ਕੇ ਪਰੇ ॥ ਪਾਪ ਤਾਪ ਤਿਨ

ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਹਰੇ ॥ ਦੂਖ ਭੂਖ ਕਬਹੂੰ ਨ ਸੰਤਾਏ ॥ ਕਾਲ ਜਾਲ ਕੇ ਬੀਚ ਨ ਆਏ ॥੬ ॥੨੦੫ ॥

ਨਾਨਕਿ ਅੰਗਦ ਕੋ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚੁਰਿ ਇਹ ਜਗ ਮੋ ਕਰਾ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਪੁਨਿ ਨਾਮੁ ਕਹਾਯੋ ॥ ਜਨੁ ਦੀਪਕ ਤੇ ਦੀਪ ਜਗਾਯੋ ॥੭ ॥੨੦੬ ॥

ਜਬ ਬਰਦਾਨਿ ਸਮੈ ਵਹੁ ਆਵਾ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਤਬ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵਾ ॥ ਤਿਹਿ ਬਰਦਾਨਿ ਪੁਰਾਤਨਿ ਦੀਆ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਸੁਰਪੁਰਿ ਮਗੁ ਲੀਆ ॥੮ ॥੨੦੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿ ਅੰਗਦ ਕਰਿ ਮਾਨਾ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਅੰਗਦਿ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ ਅਮਰਦਾਸਿ ਰਾਮਦਾਸ ਕਹਾਯੋ ॥ ਸਾਧੁਨ ਲਖਾ* ਮੂੜ੍ਹ ਨਹਿ ਪਾਯੋ ॥੯ ॥੨੦੮ ॥

ਭਿੰਨਿ ਭਿੰਨਿ ਸਭਹੂੰ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥ ਏਕ ਰੂਪਿ

---

* ਲਖਾ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ।

ਕਿਨਹੂੰ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ ਜਿਨਿ ਜਾਨਾ ਤਿਨਿ ਹੀ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥ ਬਿਨੁ ਸਮਝੇ ਸਿਧਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਈ ॥੧੦ ॥ ੨੦੯ ॥

ਰਾਮਦਾਸ ਹਰਿ ਸੌਂ ਮਿਲਿ ਗਏ ॥ ਗੁਰਤਾ ਦੇਤ ਅਰਜੁਨਹਿ ਭਏ ॥ ਜਬ ਅਰਜੁਨ ਪ੍ਰਭਲੋਕ ਸਿਧਾਏ ॥ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਤਿਹ ਠਾਂ ਠਹਰਾਏ ॥੧੧ ॥੨੧੦ ॥

ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭਲੋਕ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਹਰੀਰਾਇ ਤਿਹ ਠਾਂ ਬੈਠਾਰੇ ॥ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸਨ ਤਿਨਿ ਕੇ ਸੁਤ ਵਏ ॥ ਤਿਨਿ ਤੇ ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਭਏ ॥੧੨ ॥੨੧੧ ॥

ਤਿਲਕ ਜੰਞੂ ਰਾਖਾ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕਾ ॥ ਕੀਨੋ ਬਡੋ ਕਲੂ ਮਹਿ ਸਾਕਾ ॥ ਸਾਧਨ ਹੇਤੁ ਇਤੀ ਜਿਨਿ ਕਰੀ ॥ ਸੀਸੁ ਦੀਆ ਪਰੁ ਸੀ ਨ ਉਚਰੀ ॥੧੩ ॥ ੨੧੨ ॥

ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਸਾਕਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ॥ ਸੀਸੁ ਦੀਆ ਪਰੁ ਸਿਰਰੁ ਨ ਦੀਆ ॥ ਨਾਟਕ ਚੇਟਕ ਕੀਏ ਕੁਕਾਜਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਲੋਗਨ ਕਹ ਆਵਤ ਲਾਜਾ ॥੧੪ ॥ ੨੧੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਠੀਕਰਿ ਫੋਰਿ ਦਿਲੀਸਿ ਸਿਰਿ ਪ੍ਰਭਪੁਰਿ ਕਿਯਾ* ਪਯਾਨ ॥ ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਸੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੀ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਆਨਿ ॥੧੫ ॥੨੧੪ ॥

ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਕੇ ਚਲਤ ਭਯੋ ਜਗਤ ਕੋ ਸੋਕ ॥ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਸਭ ਜਗ ਭਯੋ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਸੁਰਲੋਕਿ ॥੧੬ ॥ ੨੧੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਮੋ ਧਿਆਉ ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥੫ ॥ ਅਫਜੂ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਅਬ ਮੈ ਅਪਨੀ ਕਥਾ ਬਖਾਨੋ ॥ ਤਪ ਸਾਧਤਿ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਮੁਹਿ ਆਨੋ ॥ ਹੇਮਕੁੰਟ ਪਰਬਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਸਪਤ ਸ੍ਰਿੰਗ ਸੋਭਿਤ ਹੈ ਤਹਾਂ ॥੧ ॥੨੧੬ ॥

---

* ਕੀਆ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਸਪਤਸ੍ਰਿੰਗ ਤਿਹ ਨਾਮੁ ਕਹਾਵਾ ॥ ਪੰਡੁਰਾਜ ਜਹ ਜੋਗੁ ਕਮਾਵਾ ॥ ਤਹ ਹਮ ਅਧਿਕ ਤਪੱਸਜਾ ਸਾਧੀ ॥ ਮਹਾਕਾਲ ਕਾਲ ਕਾ* ਅਰਾਧੀ ॥੨ ॥੨੧੭ ॥

ਇਹਿ ਬਿਧਿ ਕਰਤ ਤਪੱਸਜਾ ਭਯੋ ॥ ਦ੍ਵੈ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਮੁਰ ਅਲਖ ਅਰਾਧਾ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਸਾਧਾ ॥੩ ॥੨੧੮ ॥

ਤਿਨ ਜੋ ਕਰੀ ਅਲਖ* ਕੀ ਸੇਵਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨਿ ਗੁਰਦੇਵਾ ॥ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਬ ਆਇਸੁ ਮੁਹਿ ਦਿਯਾ* ॥ ਤਬ ਹਮ ਜਨਮ ਕਲੂ ਮਹਿ ਲਿਯਾ* ॥੪ ॥ ੨੧੯ ॥

ਚਿਤੁ ਨ ਭਯੋ ਹਮਰੋ ਆਵਨ ਕਹ ॥ ਚੁਭੀ ਰਹੀ ਸੁਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚਰਨਨ ਮਹਿ ॥ ਜਿਉ ਤਿਉ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਕੋ

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਅ-ਲਖ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦੀਆ, ਲੀਆ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ ।

*ਕੁਝ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਵਿਦ੍ਵਾਨ ਮਹਾਕਾਲ= ਬ੍ਰਹਮ ਅਤੇ ਕਾਲਕਾ=ਮਾਯਾ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਅਰਥ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਠ ਕਾਲਕਾ ਇਕੱਠਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ।

ਸਮਝਾਯੋ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਕੈ ਇਹ ਲੋਕਿ ਪਠਾਯੋ ॥੫ ॥
੨੨੦ ॥ (ਦਸਮ ੫੩-੫੪)

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਬਾਚ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਮੈ ਅਪਨਾ ਸੁਤ ਤੋਹਿ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਪੰਥੁ ਪ੍ਰਚੁਰ ਕਰਬੇ ਕਹੁ ਸਾਜਾ ॥ ਜਾਹਿ ਤਹਾਂ ਤੈਂ ਧਰਮੁ ਚਲਾਇ ॥ ਕੁਬੁਧਿ ਕਰਨ ਤੇ ਲੋਕ ਹਟਾਇ ॥੨੯ ॥੨੪੪ ॥

ਕਬਿ ਬਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਠਾਢ ਭਯੋ ਮੈ ਜੋਰਿ ਕਰ ਬਚਨ ਕਹਾ ਸਿਰ ਨਯਾਇ ॥ ਪੰਥ ਚਲੈ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈ ਜਬ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਸਹਾਇ ॥੩੦ ॥੨੪੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਇਹ ਕਾਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਮੋਹਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਤਬ ਮੈ ਜਗਤਿ ਜਨਮੁ ਧਰਿ ਆਯੋ ॥ ਜਿਮ ਤਿਨਿ ਕਹੀ ਇਨੈ ਤਿਮ ਕਹਿਹੌਂ ॥ ਅਉਰ ਕਿਸੂ ਤੇ ਬੈਰ ਨ ਗਹਿਹੌਂ ॥੩੧ ॥੨੪੬ ॥

ਜੇ ਹਮ ਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਚਰਿਹੈ ॥ ਤੇ ਸਭ ਨਰਕਿ ਕੁੰਡ ਮਹਿ ਪਰਿਹੈ ॥ ਮੋ ਕੋ ਦਾਸੁ ਤਵਨ ਕਾ ਜਾਨੋ ॥ ਯਾ ਮੈ ਭੇਦੁ ਨ ਰੰਚ ਪਛਾਨੋ ॥੩੨ ॥੨੪੭ ॥

ਮੈ ਹੋਂ ਪਰਮ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਦਾਸਾ ॥ ਦੇਖਨਿ ਆਯੋ ਜਗਤ ਤਮਾਸਾ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਗਤਿ ਕਹਾ ਸੋ ਕਹਿ ਹੌਂ ॥ ਮ੍ਰਿਤੁ ਲੋਗ ਤੇ ਮੋਨਿ ਨ ਰਹਿਹੌਂ ॥੩੩ ॥੨੪੮ ॥

(ਦਸਮ ੫੬)

ਅਥ ਕਬਿ ਜਨਮ ਕਥਨੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਮੁਰ ਪਿਤ ਪੂਰਬਿ ਕੀਯਸਿ ਪਯਾਨਾ* ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਤੀਰਥਿ ਨ੍ਹਾਨਾ ॥ ਜਬ ਹੀ ਜਾਤ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਭਏ ॥ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਦਿਨ ਕਰਤ ਬਿਤਏ ॥੧ ॥੨੮੦ ॥

ਤਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹਮਾਰਾ ਭਯੋ ॥ ਪਟਨਾ ਸਹਰ ਬਿਖੈ ਭਵ ਲਯੋ ॥ ਮੱਦ੍ਰ ਦੇਸ ਹਮ ਕੋ ਲੇ ਆਏ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਦਾਈਅਨ ਦੁਲਰਾਏ ॥੨ ॥੨੮੧ ॥

---

* ਕੀਅਸਿ ਪਿਆਨਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕੀਨੀ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਤਨਿ ਰੱਛਾ ॥ ਦੀਨੀ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਸਿੱਛਾ ॥ ਜਬ ਹਮ ਧਰਮ ਕਰਮ ਮੋ ਆਏ ॥ ਦੇਵਲੋਕਿ ਤਬ ਪਿਤਾ ਸਿਧਾਏ ॥੩ ॥੨੮੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਨਾਮ ਸਪਤਮੋ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥੭ ॥ ਅਫਜੂ ॥ ੨੮੨ ॥ (ਦਸਮ ੫੯)

ਅਥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਥਾਪਨ ਮਹਾਤਮ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਗ੍ਰਹ ਕਥਤੇ ॥ ਤ੍ਵ ਬਲਿ ॥

ਬਿਸਨੁਪਦ ਪੁੰਨਯਾਕੀ ॥

ਆਪਨਪੌ ਸ੍ਰੀ ਖਾਲਸਹਿ ਸੌਂਪਾ ਦੁਤਿਯਾ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਾ ॥ ਬੋਲਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਸੰਭਾਖਨ ਨਾਮ ਗੋੁਬਿੰਦ ਕੀਰਤਨਿ ਸੰਥਾ ॥ ਗੁਨਾਨੁਵਾਦ ਪੁਨਿ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਨਿ ਊਠਤ ਬੈਠਤਿ ਸੈਨ ਕਰੰਥਾ ॥ ਪਾਵਨ

ਪੰਥ ਖਾਲਸਹਿ ਪ੍ਰਗਟਯੋ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਸੁਭ ਪੰਥਾ॥ ੧॥ ਇਨ ਕੇ ਦਰਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਦਰਸਨ ਬੋਲਨੁ ਗੁਰੂ ਸਬਦੁ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥਾ॥ ਦ੍ਵਾਦਸਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੁ ਏ ਕਹਿਯਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿ ਭਾਨੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹਰਿ ਸੰਤਾ॥ ਪ੍ਰਤਯਖ ਕਲਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਧਣੀ ਛੈ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਥ ਖਾਲਸ ਵਰਤੰਤਾ॥ ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ* ਫਤਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਖਾਸ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੁ ਰੂਪ ਬਦੰਤਾ॥ ੨॥ ਦੁਪਦ੧॥
ਇਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਿਗ੍ਰਹ ਗ੍ਰੰਥ ਬਿਰਚਿਤੰ ਸੁਭੰ ॥੧॥
੩੧੫ ॥੪੪੭ ॥੩੧੬੬ ॥

(ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

---

*ਗੁ. ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਗ ਵਾਲੀ ਬੀੜ 'ਚ ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ

ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਭਾਂਡਾ ਧਨੁ ਮਸੁ ॥ ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਇਆ ਸਚੁ ॥੧ ॥

ਮ: ੧ ॥

ਆਪੇ ਪਟੀ ਕਲਮ ਆਪਿ ਉਪਰਿ ਲੇਖੁ ਭਿ ਤੂੰ ॥ ਏਕੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਕੂ ॥

(ਅੰਗ ੧੨੯੧)

ਹਰਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ* ਭਗਤ ਉਪਾਇਆ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥ ਹਰਣਾਖਸੁ ਦੁਸਟੁ ਹਰਿ ਮਾਰਿਆ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਤਰਾਇਆ ॥ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨਿੰਦਕਾ ਪਿਠਿ ਦੇਇ ਨਾਮਦੇਉ ਮੁਖਿ ਲਾਇਆ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ

* ਜੁੱਗੁ-ਜੁੱਗੁ ਠਰੰਮੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਅੰਤਿ ਲਏ ਛਡਾਇਆ ॥੪॥
੬॥੧੩॥੨੦॥

(ਅੰਗ ੪੫੧)

(ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥)

ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ ॥ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਜਾ ਹਉ ਕਰੀ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥ ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ ॥ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ* ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ ਅਕਲ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਫਤਿ ਸੁਆਲ੍ਹਿਉ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ॥੨॥

(ਅੰਗ ੪੬੯)

---

* ਲਖਿਆ ਪੋਲਾ ਬੋਲੋ ।

ਸੋਦਰੁ ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋ ਦਰੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥ ਵਾਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਪਵਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਨਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਈਸਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਸਾਧ ਬੀਚਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ

ਤੁਧਨੋ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸੁਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ* ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ* ਪਇਆਲੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਜੋਧ ਮਹਾ ਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥ ਸੇਈ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ* ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥ ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰੇ ॥ ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥ ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ

---

* ਜੁੱਗ ਜੁੱਗ ਅਤੇ ਮੱਛ, ਰੱਤੇ ਬੋਲੋ।

ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥ ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੧ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਵਡਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਡੀਠਾ ਹੋਇ ॥ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥ ਕਹਣੈ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੧ ॥ ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਕੇਤਾ ਕੇਵਡੁ ਚੀਰਾ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਭਿ ਸੁਰਤੀ ਮਿਲਿ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਈ ॥ ਸਭਿ ਕੀਮਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥ ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਗੁਰ ਗੁਰਹਾਈ ॥ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥ ਸਭਿ ਸਤ ਸਭਿ ਤਪ ਸਭਿ ਚੰਗਿਆਈਆ ॥ ਸਿਧਾ* ਪੁਰਖਾ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥ ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਸਿਧੀ* ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ॥ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ ॥

---

* ਸਿੱਧਾ, ਸਿੱਧੀ ਬੋਲੋ ।

ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ॥ ਸਿਫਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥ ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੪॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥ ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ ॥ ਉਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ ॥੧॥ ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥ ਆਖਿ ਥਕੇ* ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥ ਜੇ ਸਭਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਆਖਣ ਪਾਹਿ ॥ ਵਡਾ ਨ ਹੋਵੈ ਘਾਟਿ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥ ਦੇਦਾ ਰਹੈ ਨ ਚੂਕੈ ਭੋਗੁ ॥ ਗੁਣੁ ਏਹੋ ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ ਨਾ ਕੋ ਹੋਇ ॥੩॥ ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਤੇਵਡ

* ਥੱਕੇ ਬੋਲੋ ।

ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥ ਜਿਨਿ ਦਿਨੁ ਕਰਿ ਕੈ ਕੀਤੀ ਰਾਤਿ ॥ ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ ॥੪॥੩॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਪੁਰਖਾ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥ ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਕਰਿ ਦਇਆ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੧॥ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਗੁਰਦੇਵ ਮੋ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਮਰੀ ਰਹਰਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਹਰਿਜਨ ਕੇ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਹਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥ ੨ ॥ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਭਾਗਹੀਣ ਜਮ ਪਾਸਿ ॥ ਜੋ

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਸੰਗਤਿ ਨਹੀ ਆਏ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵੇ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸਿ ॥੩॥ ਜਿਨ ਹਰਿਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਤਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਾਸਿ ॥ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੪॥੪॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਮਨ ਚਿਤਵਹਿ ਉਦਮੁ ਜਾ ਆਹਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਰਿਆ ॥ ਸੈਲ ਪਥਰ* ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਤਾ ਕਾ ਰਿਜਕੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਧਰਿਆ ॥੧॥ ਮੇਰੇ ਮਾਧਉ ਜੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਸੁ ਤਰਿਆ ॥ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਨਨਿ ਪਿਤਾ ਲੋਕ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਕੀ ਧਰਿਆ ॥ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾਹੇ ਮਨ ਭਉ ਕਰਿਆ ॥੨॥ ਊਡੇ ਊਡਿ ਆਵੈ ਸੈ

* ਪੱਥਰ ਬੋਲੋ ।

ਕੋਸਾ ਤਿਸੁ ਪਾਛੈ ਬਚਰੇ ਛਰਿਆ ॥ ਤਿਨ ਕਵਣੁ ਖਲਾਵੈ ਕਵਣੁ ਚੁਗਾਵੈ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿਆ ॥੩॥ ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਦਸਅਸਟ ਸਿਧਾਨ* ਠਾਕੁਰ ਕਰ ਤਲ ਧਰਿਆ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਰਿਆ ॥੪॥੫॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਸੋ ਪੁਰਖੁ
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਅਗਮਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀ ਤੂੰ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਸਭਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰਾ ॥ ਹਰਿ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਜੀ ਕਿਆ

---

* ਸਿੱਧਾਨ ਬੋਲੋ।

ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥੧॥ ਤੂ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੀ ਹਰਿ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਣਾ ॥ ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਭੇਖਾਰੀ ਜੀ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥ ਤੂੰ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਜੀ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥ ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਅੰਤੁ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ॥ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨॥ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਸੇ ਜਨ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਤੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥ ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ ॥ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪਿ ਸਮਾਸੀ ॥ ਸੇ ਧੰਨੁ ਸੇ ਧੰਨੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਸੀ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਜੀ ਭਰੇ ਬਿਅੰਤ ਬੇਅੰਤਾ ॥ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸਲਾਹਨਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਅਨਿਕ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥ ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਪੂਜਾ ਜੀ ਤਪੁ ਤਾਪਹਿ ਜਪਹਿ ਬੇਅੰਤਾ ॥ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪੜਹਿ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆ ਖਟੁ ਕਰਮ ਕਰੰਤਾ ॥ ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਭਗਤ ਭਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜੋ ਭਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥੪ ॥ ਤੂੰ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਜੀ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਤੂੰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਏਕੋ ਜੀ ਤੂੰ ਨਿਹਚਲੁ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਵਰਤੈ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਉਪਾਈ ਜੀ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜਿ ਸਭ ਗੋਈ ॥ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਕਰਤੇ ਕੇ ਜੀ ਜੋ ਸਭਸੈ ਕਾ ਜਾਣੋਈ* ॥੫ ॥੧ ॥

---

* ਜਾ-ਣੋਈ ਬੋਲੋ।

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਸਚਿਆਰੁ ਮੈਡਾ ਸਾਂਈ ॥ ਜੋ ਤਉ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥੀਸੀ ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਹਉ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥ ਜਿਸਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਿਨਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ ਮਨਮੁਖਿ ਗਵਾਇਆ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਵਿਛੋੜਿਆ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥ ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਸਭ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ॥ ਵਿਜੋਗਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲੁ ॥੨॥ ਜਿਸਨੋ ਤੂ ਜਾਣਾਇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਜਾਣੈ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦ ਹੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥ ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਹੋਇ ॥ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ

ਕੋਇ ॥ ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੪ ॥੨ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤਿਤੁ ਸਰਵਰੜੈ* ਭਈਲੇ ਨਿਵਾਸਾ ਪਾਣੀ ਪਾਵਕੁ ਤਿਨਹਿ ਕੀਆ ॥ ਪੰਕ ਜੁ ਮੋਹ ਪਗੁ ਨਹੀ ਚਾਲੈ ਹਮ ਦੇਖਾ ਤਹ ਡੂਬੀਅਲੇ ॥੧ ॥ ਮਨ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਮੂੜ ਮਨਾ ॥ ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ* ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ॥ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਣਾ ਜਿਨ ਤੂੰ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ ॥੨ ॥੩ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ* ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ॥ ਅਵਰਿ ਕਾਜ

---

* ਸਰ-ਵਰੜੈ ਅਤੇ ਪੜਿਆ ਭਾਰਾ ਬੋਲੋ ਤੇ ਦੇਹੁ-ਰੀਆ ਇਕੱਠਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥ ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥੧ ॥ ਸਰੰਜਾਮਿ ਲਾਗੁ ਭਵਜਲ ਤਰਨ ਕੈ ॥ ਜਨਮੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤ ਰੰਗਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਧਰਮੁ ਨ ਕਮਾਇਆ ॥ ਸੇਵਾ ਸਾਧ ਨ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਨੀਚ ਕਰੰਮਾ ॥ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ ॥੨ ॥੪ ॥

(ਅੰਗ ੮-੧੨)

(੧ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੀ ਜੇ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਸੋ ਲਏ ਬਚਾਇ ॥
ਔਰ ਨ ਉਪਜਾ ਦੂਸ੍ਰ ਜਗ ਭੱਛਯੋ ਸਭੈ ਬਨਾਇ ॥ ੩੯੬ ॥ ਜੇ ਪੂਜਾ ਅਸਿਕੇਤੁ ਕੀ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਕਰੈਂ

ਬਨਾਇ ॥ ਤਿਨ ਪਰ ਅਪਨੋ ਹਾਥ ਦੈ ਅਸਿਧੁਜ ਲੇਤ ਬਚਾਇ ॥੩੯੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਦੁਸਟ ਦੈਂਤਿ ਕਛੁ ਬਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਮਹਾਕਾਲ ਤਨ ਪੁਨਿ ਰਿਸਿ ਠਾਨੀ ॥ ਬਲ ਅਪਬਲ ਅਪਨੋ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਗਰਬ ਠਾਨਿ ਜਿਯ* ਬਹੁਰਿ ਹੰਕਾਰਾ ॥੩੯੮ ॥

ਰੇ ਰੇ ਕਾਲ ਫੂਲਿ ਜਿਨਿ ਜਾਹੂ ॥ ਬਹੁਰਿ ਆਨਿ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮਚਾਹੂ ॥ ਏਕ ਨਿਦਾਨ ਕਰੌਂ ਰਨ ਮਾਂਹੀ ॥ ਕੈ ਅਸਿਧੁਜ ਕੈ ਦਾਨਵ ਨਾਹੀ ॥੩੯੯ ॥

ਏਕ ਪਾਵ ਤਜਿ ਜੁੱਧ ਨ ਭਾਜਾ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਦੈਤਨ ਕਾ ਰਾਜਾ ॥ ਆਂਤੌ ਗੀਧ ਗਗਨ ਲੈ ਗਏ ॥ ਬਾਹਤ ਬਿਸਿਖ* ਤਊ ਹਠਿ ਭਏ ॥੩੭੦ ॥

---

* ਜੀਅ ਵਾਂਗ ਅਤੇ ਬਿਸਿ-ਖ ਪੋਲਾ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਅਸੁਰ ਅਮਿਤ* ਰਨ ਬਾਨ ਚਲਾਏ ॥ ਨਿਰਖਿ ਖੜਗਧੁਜ ਕਾਟਿ ਗਿਰਾਏ ॥ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅਸੁਰ ਪਰ ਬਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਛਾਡੇ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥੩੭੧ ॥

ਮਹਾਂਕਾਲ ਪੁਨਿ ਜਿਯ ਮੈਂ ਕੋਪਾ ॥ ਧਨੁਖ ਟੰਕੋਰਿ ਬਹੁਰਿ ਰਨ ਰੋਪਾ ॥ ਏਕ ਬਾਨ ਤੇ ਧੁਜਹਿ ਗਿਰਾਯੋ ॥ ਦੁਤਿਯ* ਸੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸੀਸ ਉਡਾਯੋ ॥੩੭੨ ॥

ਦੁਹੂੰ ਬਿਸਿਖ ਕਰਿ ਦ੍ਵੈ ਰਥ ਚੱਕ੍ਰ ॥ ਕਾਟਿ ਦਏ ਛਿਨ ਇਕ ਮੈਂ ਬੱਕ੍ਰ ॥ ਚਾਰਹਿ ਬਾਨ ਚਾਰਿ ਹੂੰ ਬਾਜਾ ॥ ਮਾਰ ਦਏ ਸਭ ਜਗ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥੩੭੩ ॥

ਬਹੁਰਿ ਅਸੁਰ ਕਾ ਕਾਟਸਿ ਮਾਥਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਕੇਤੁ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥਾ ॥ ਦੁਤਿਯ ਬਾਨ ਸੌ ਦੋਊ ਅਰਿ ਕਰਿ ॥ ਕਾਟਿ ਦਯੋ ਅਸਿਧੁਜ ਨਰ ਨਾਹਰ ॥੩੭੪ ॥

ਪੁਨਿ ਰਾਛਸ ਕਾ ਕਾਟਾ ਸੀਸਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਕੇਤੁ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਾ ॥ ਪੁਹਪਨਿ ਬ੍ਰਿਸਟਿ ਗਗਨ ਤੇ

* ਅਮਿੱਤ ਅਤੇ ਦੁਤੀਅ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਭਈ ॥ ਸਭਹਿਨ ਆਨਿ ਬਧਾਈ ਦਈ ॥੩੭੫ ॥

ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਲੋਗਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥ ਦੁਸਟਨ ਦਾਹ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਅਖਲ ਭਵਨ ਕੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰੇ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨਿ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥੩੭੬ ॥

ਕਬਯੋਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥ ਚੌਪਈ ॥

ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥੁ ਦੈ ਰੱਛਾ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਚਿੱਤਿ ਕੀ ਇੱਛਾ ॥ ਤਵ ਚਰਨਨਿ ਮਨੁ ਰਹੈ ਹਮਾਰਾ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨਿ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥੧ ॥੩੭੭ ॥

ਹਮਰੇ ਦੁਸਟ ਸਭੈ ਤੁਮ ਘਾਵਹੁ ॥ ਆਪਿ ਹਾਥੁ ਦੈ ਮੋਹਿ ਬਚਾਵਹੁ ॥ ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮੋਰੋ ਪਰਿਵਾਰਾ ॥ ਸੇਵਕਿ ਸਿੱਖਯ ਸਭੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥੨ ॥੩੭੮ ॥

ਮੋ ਰੱਛਾ ਨਿਜੁ ਕਰ ਦੈ ਕਰਿਯੈ ॥ ਸਭ ਬੈਰਿਨ ਕੌ ਆਜੁ ਸੰਘਰਿਯੈ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ॥ ਤੋਰਿ ਭਜਨ ਕੀ ਰਹੈ ਪਯਾਸਾ ॥੩ ॥੩੭੯ ॥

ਤੁਮਹਿ ਛਾਡਿ ਕੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਧਯਾਊਂ ॥ ਜੋ ਬਰੁ ਚਾਹੌਂ ਸੁ ਤੁਮ ਤੇ ਪਾਊਂ ॥ ਸੇਵਕ ਸਿੱਖਯ ਹਮਾਰੇ ਤਾਰਿਯਹਿ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਸਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਮਾਰਿਯਹਿ ॥੪ ॥੩੯੦ ॥

ਆਪਿ ਹਾਥੁ ਦੈ ਮੁਝੈ ਉਬਰਿਯੈ ॥ ਮਰਨ ਕਾਲ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸੁ ਨਿਵਰਿਯੈ ॥ ਹੂਜੋ ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਪੱਛਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੂ ਕਰਿਯਹੁ ਰੱਛਾ ॥੫ ॥੩੯੧ ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੁਹਿ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥ ਦੀਨਬੰਧੁ ਦੁਸਟਨ ਕੇ ਹੰਤਾ ॥ ਤੁਮਹੋ ਪੁਰੀ ਚਤੁਰਦਸ ਕੰਤਾ ॥੬ ॥੩੯੨ ॥

ਕਾਲਿ ਪਾਇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਕਾਲਿ ਪਾਇ ਸਿਵਜੂ ਅਵਤਰਾ ॥ ਕਾਲਿ ਪਾਇ ਕਰਿ ਬਿਸਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਸਕਲ ਕਾਲ ਕਾ ਕਿਯਾ* ਤਮਾਸਾ ॥੭ ॥ ੩੯੩ ॥

---

* ਕੀਆ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਜਵਨ ਕਾਲ ਜੋਗੀ ਸਿਵ ਕੀਓ ॥ ਬੇਦ ਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਥੀਓ ॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਲੋਕ ਸਵਾਰਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰਿ ਹੈ ਤਾਹਿ ਹਮਾਰਾ ॥੮ ॥੩੮੪ ॥

ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਜਗਤ ਬਨਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਦੈਤ ਜੱਛਨ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਏਕੈ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਮਝਿਯਹੁ ਹਮਾਰਾ ॥੯ ॥੩੮੫ ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਤਿਸਹੀ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸਿਵਕਨ ਕੋ ਸਵਗੁਨ ਸੁਖ ਦੀਓ ॥ ਸੱਤ੍ਰੁਨ ਕੋ ਪਲ ਮੋ ਬਧ ਕੀਓ ॥੧੦ ॥੩੮੬ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਜਾਨਤਿ ॥ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨਤਿ ॥ ਚੀਟੀ ਤੇ ਕੁੰਚਰੁ ਅਸਥੂਲਾ ॥ ਸਭਿ ਪਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਫੂਲਾ ॥੧੧ ॥੩੮੭ ॥

ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਦੁਖੀ ॥ ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧੁਨ ਕੇ ਸੁਖੀ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨੈ ॥ ਘਟਿ

ਘਟਿ ਕੇ ਪਟਿ ਪਟਿ ਕੀ ਜਾਨੈ ॥੧੨ ॥੩੮੮ ॥

ਜਬ ਉਦਕਰਖ ਕਰਾ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਧਰਤ ਤਬ ਦੇਹ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਬ ਆਕਰਖ ਕਰਤ ਹੋ ਕਬਹੂੰ ॥ ਤੁਮ ਮੈ ਮਿਲਤਿ ਦੇਹਧਰਿ ਸਭਹੂੰ ॥੧੩ ॥੩੮੯ ॥

ਜੇਤੇ ਬਦਨ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭਿ ਧਾਰੈ ॥ ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੂਝਿ ਉਚਾਰੈ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਹੀ ਤੇ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮ ॥ ਜਾਨਤਿ ਬੇਦ ਭੇਦ ਅਰੁ ਆਲਮ ॥੧੪ ॥੩੯੦ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ੍ਰਿਬਿਕਾਰ ਨ੍ਰਿਲੰਭ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਦਿ ਅਸੰਭ ॥ ਤਾ ਕਾ ਮੂੜ੍ਹ ਉਚਾਰਤਿ ਭੇਦਾ ॥ ਜਾ ਕੋ ਭੇਵ ਨ ਪਾਵਤਿ ਬੇਦਾ ॥੧੫ ॥੩੯੧ ॥

ਤਾ ਕੌ ਕਰਿ ਪਾਹਨ ਅਨੁਮਾਨਤਿ ॥ ਮਹਾ ਮੂੜ੍ਹ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤਿ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੌ ਕਹਤਿ ਸਦਾ ਸਿਵ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਚੀਨਤਿ ਨਹਿ ਭਿਵ ॥੧੬ ॥ ੩੯੨ ॥

ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਜੇਤੀ ॥ ਬਰਣਤਿ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਹਿ ਤੇਤੀ ॥ ਤੁਮਰਾ ਲਖਾ ਨ ਜਾਇ ਪਸਾਰਾ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਸਜਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਾਰਾ ॥੧੭ ॥੩੯੩ ॥

ਏਕੈ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥ ਰੰਕ ਭਯੋ ਰਾਵ ਕਹੀਂ ਭੂਪਾ ॥ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਕੀਨੀ ॥ ਉਤਭੁਜ ਖਾਨਿ ਬਹੁਰਿ ਰਚਿ ਦੀਨੀ ॥੧੮ ॥੩੯੪ ॥

ਕਹੂੰ ਫੂਲਿ ਰਾਜਾ ਹ੍ਵੈ ਬੈਠਾ ॥ ਕਹੂੰ ਸਿਮਟਿ ਭਯੋ ਸੰਕਰ ਇਕੈਠਾ ॥ ਸਿਗਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਇ ਅਚੰਭਵ ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਰੂਪ ਸੁਯੰਭਵ* ॥੧੯ ॥੩੯੫ ॥

ਅਬ ਰੱਛਾ ਮੇਰੀ ਤੁਮ ਕਰੋ ॥ ਸਿੱਖਯ ਉਬਾਰਿ ਅਸਿੱਖਯ ਸੰਘਰੋ* ॥ ਦੁਸਟਿ ਜਿਤੇ ਉਠਵਤਿ ਉਤਪਾਤਾ ॥ ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਕਰੋ ਰਣਿ ਘਾਤਾ ॥੨੦ ॥ ੩੯੬ ॥

---

* ਸੁਇਅੰ-ਭਵ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਸੰ-ਘਰੋ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਜੇ ਅਸਿਧੁਜ ਤਵ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਸਟ ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਮਰੇ ॥ ਪੁਰਖ ਜਵਨ ਪਗੁ ਪਰੇ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਮ ਸੰਕਟਿ ਸਭ ਟਾਰੇ ॥੨੧ ॥੩੯੭ ॥

ਜੋ ਕਲਿ ਕੌ ਇਕ ਬਾਰਿ ਧਿਐਹੈ ॥ ਤਾ ਕੇ ਕਾਲ ਨਿਕਟਿ ਨਹਿ ਐਹੈ ॥ ਰੱਛਾ ਹੋਇ ਤਾਹਿ ਸਭ ਕਾਲਾ ॥ ਦੁਸਟਿ ਅਰਿਸਟਿ ਟਰੇ ਤਤਕਾਲਾ ॥੨੨ ॥੩੯੮ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਨ ਜਾਹਿ ਨਿਹਰਿਹੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਤਾਪ ਤਨਿਕ ਮਹਿ ਹਰਿਹੋ ॥ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਘਰ ਮੋਂ ਸਭ ਹੋਈ ॥ ਦੁਸਟਿ ਛਾਹ ਛ੍ਵੈ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ੨੩ ॥ ੩੯੯ ॥

ਏਕ ਬਾਰਿ ਜਿਨ ਤੁਮੈ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਤੇ ਤਾਹਿ ਉਬਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਨਰ ਨਾਮੁ ਤਿਹਾਰੋ ਕਹਾ ॥ ਦਾਰਿਦ ਦੁਸਟਿ ਦੋਖ ਤੇ ਰਹਾ ॥੨੪ ॥੪੦੦ ॥

ਖੜਗਕੇਤੁ ਮੈਂ ਸਰਣਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਆਪਿ ਹਾਥੁ

ਦੈ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ਸਰਬ ਠੌਰ ਮੋ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥ ਦੁਸਟ ਦੋਖ ਤੇ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥੨੫ ॥੪੦੧ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹਮ ਪਰਿ ਜਗਮਾਤਾ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਕਰਾ ਪੂਰਨ ਸੁਭ ਰਾਤਾ ॥ ਕਿਲਬਿਖ ਸਕਲ ਦੇਹ ਕੋ ਹਰਤਾ ॥ ਦੁਸਟ ਦੋਖਿਯਨ ਕੌ ਛੈ ਕਰਤਾ ॥੨੬ ॥ ੪੦੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜਬ ਭਏ ਦਿਆਲਾ ॥ ਪੂਰਨ ਕਰਾ ਗ੍ਰੰਥ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥ ਦੂਖ ਨ ਤਿਸੈ ਬਿਆਪਤ ਕੋਈ ॥੨੭ ॥੪੦੩ ॥

ਅੜਿੱਲ ॥

ਸੁਨੈ ਗੁੰਗ ਜੋ ਯਾਹਿ ਸੁ ਰਸਨਾ ਪਾਵਈ ॥ ਸੁਨੈ ਮੂੜ੍ਹ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਚਤੁਰਤਾ ਆਵਈ ॥ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭੌ ਨਿਕਟਿ ਨ ਤਿਨ ਨਰ ਕੇ ਰਹੈ ॥ ਹੋ ਜੋ ਯਾਕੀ ਏਕ ਬਾਰਿ ਚੌਪਈ ਕੋ ਕਹੈ ॥੨੮ ॥੪੦੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਸੰਬਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਭਣਿੱਜੈ ॥ ਅਰਧ ਸਹਸ ਫੁਨਿ ਤੀਨਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਭਾਦ੍ਰਵ ਸੁਦੀ ਅਸਟਮੀ ਰਵਿਵਾਰਾ ॥ ਤੀਰ ਸਤੱਦ੍ਰਵ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥੨੯ ॥੧ ॥ ੪੦੫ ॥ (ਦਸਮ ੧੩੮੬-੮੮)

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰੋ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ* ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰਿ ਸੌ ਪਾਂਚ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੫ ॥੭੫੫੫ ॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰਿ ਦਾਸ ਪਰਿ ਕੀਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਪਾਰ ॥ ਆਪਿ ਹਾਥੁ ਦੈ ਰਾਖੁ ਮੁਹਿ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚਨ ਬਿਚਾਰਿ ॥੧੩ ॥੪੩੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਮੈ ਨ ਗਨੇਸਹਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਨਾਊਂ ॥ ਕਿਸਨਿ ਬਿਸਨਿ

* ਤ੍ਰੀਆ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਕਬਹੂੰ ਨਹ ਧਿਆਊਂ ॥ ਕਾਨਿ ਸੁਨੇ ਪਹਿਚਾਨਿ ਨ ਤਿਨ ਸੋਂ ॥ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਮੋਰੀ ਪਗ ਇਨ ਸੋਂ ॥ ੧੪ ॥੪੩੪ ॥

ਮਹਾ ਕਾਲ ਰਖਵਾਰਿ ਹਮਾਰੋ ॥ ਮਹਾ ਲੋਹ ਮੈ ਕਿੰਕਰ ਥਾਰੋ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨਿ ਕਰੋ ਰਖਵਾਰ ॥ ਬਾਂਹ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਬਿਚਾਰ ॥੧੫ ॥੪੩੫ ॥

ਅਪਨਾ ਜਾਨਿ ਮੁਝੈ ਪ੍ਰਤਿਪਰੀਐ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਸਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਮਰੀਐ ॥ ਦੇਗ ਤੇਗ ਜਗ ਮੈ ਦੋਊ ਚਲੈ ॥ ਰਾਖੁ ਆਪਿ ਮੁਹਿ ਅਉਰ ਨ ਦਲੈ ॥ ੧੬ ॥੪੩੬ ॥

ਤੁਮ ਮਮ ਕਰਹੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਦਾਸ ਤਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾਨਿ ਆਪਨਾ ਮੁਝੈ ਨਿਵਾਜ ॥ ਆਪਿ ਕਰੋ ਹਮਰੇ ਸਭ ਕਾਜ ॥੧੭ ॥੪੩੭ ॥

ਤੁਮਹੋ ਸਭਿ ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥ ਆਪੇ ਆਪੁ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਮੁਹਿ ॥ ਹਾਰਿ ਪਰਾ ਮੈ ਆਨਿ ਦੁਆਰਿ ਤੁਹਿ ॥ ੧੮ ॥੪੩੮ ॥

ਅਪਨਾ ਜਾਨਿ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਕਿੰਕਰ ਥਾਰਾ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨਿ ਦੈ ਹਾਥ ਉਬਾਰੋ ॥ ਹਮਰੇ ਸਭ ਬੈਰੀਅਨਿ ਸੰਘਾਰੋ ॥੧੯ ॥੪੩੯ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਰੋਂ ਭਗਵਤਿ ਕੋ ਧ੍ਯਾਨਾ ॥ ਬਹੁਰਿ ਕਰੋਂ ਕਬਿਤਾ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜਥਾਮਤਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਚਾਰੋ ॥ ਚੂਕਿ ਹੋਇ ਕਬਿ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰੋ ॥੨੦ ॥੪੪੦ ॥

(ਦਸਮ ੩੧੦)

ਕਬਿ ਬਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਜੋ ਨਿਜ ਪ੍ਰਭੁ ਮੋ ਸੋਂ ਕਹਾ ਸੋ ਕਹਿਹੋਂ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥ ਜੋ ਤਿਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕੌ ਧਿਆਇ ਹੈ ਅੰਤ ਸੁਰਗ ਕੋ ਜਾਹਿ ॥੫੯ ॥੨੭੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿਜਨ ਦੁਈ ਏਕ ਹੈ ਬਿਬਿ ਬਿਚਾਰ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥ ਜਲ ਤੇ ਉਪਜਿ ਤਰੰਗ ਜਿਉ ਜਲ ਹੀ ਬਿਖੈ ਸਮਾਹਿ ॥੬੦ ॥੨੭੫ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਭੇਖ ਦਿਖਾਇ ਜਗਤ ਕੋ ਲੋਗਨ ਕੋ ਬਸਿ ਕੀਨ ॥ ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਕਾਤੀ ਕਟਯੋ ਬਾਸੁ ਨਰਕ ਮੋਂ ਲੀਨ ॥ ੫੬ ॥੨੭੧ ॥

(ਦਸਮ ੫੮)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਤਿਨਿ ਬੇਦਿਯਨ ਕੇ ਕੁਲ ਬਿਖੈ ਪ੍ਰਗਟੈ ਨਾਨਕ ਰਾਇ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦਏ ਜਹੱ ਤਹੱ ਭਏ ਸਹਾਇ ॥੪ ॥੨੦੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਤਿਨਿ ਇਹੁ ਕਲ ਮੋ ਧਰਮੁ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਭ ਸਾਧਨ ਕੋ ਰਾਹੁ ਬਤਾਯੋ ॥ ਜੋ ਤਾ ਕੇ ਮਾਰਗਿ ਮਹਿ ਆਏ ॥ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀ ਪਾਪ ਸੰਤਾਏ ॥੫ ॥੨੦੪ ॥

ਜੇ ਜੇ ਪੰਥ ਤਵਨ ਕੇ ਪਰੇ ॥ ਪਾਪ ਤਾਪ ਤਿਨ

ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਹਰੇ ॥ ਦੂਖ ਭੂਖ ਕਬਹੂੰ ਨ ਸੰਤਾਏ ॥ ਕਾਲ ਜਾਲ ਕੇ ਬੀਚ ਨ ਆਏ ॥੬ ॥੨੦੫ ॥

ਕਬਿ ਬਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਠਾਢ ਭਯੋ ਮੈ ਜੋਰਿ ਕਰ ਬਚਨ ਕਹਾ ਸਿਰ ਨਯਾਇ ॥ ਪੰਥ ਚਲੈ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈ ਜਬ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਸਹਾਇ ॥੩੦ ॥੨੪੫ ॥ (ਦਸਮ ੫੭)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸੁਨਿ ਭੂਪਤਿ ਯਾ ਜਗਤ ਮੈ ਦੁਖੀ ਰਹਤ ਹਰਿ ਸੰਤ ॥ ਅੰਤਿ ਲਹਤ ਹੈ ਮੁਕਤਿ ਫਲੁ ਪਾਵਤਿ ਹੈ ਭਗਵੰਤ ॥੮ ॥੨੪੫੫ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥

ਰੁਦ੍ਰ ਭਗਤ ਜਗ ਮਾਹਿ ਸੁਖ ਕੇ ਦਿਵਸ ਸਦਾ ਭਰੈ ॥ ਮਰੈਂ ਫਿਰਿ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਫਲੁ ਕਛੁ ਲਹੈ ਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ॥੯ ॥੨੪੫੬ ॥ (ਦਸਮ ੫੬੫)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਠੀਕਰਿ ਫੋਰਿ ਦਿਲੀਸਿ ਸਿਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਿ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨ ॥ ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਸੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੀ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਆਨਿ ॥੧੫ ॥੨੧੪ ॥

ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਕੇ ਚਲਤ ਭਯੋ ਜਗਤ ਕੋ ਸੋਕ ॥ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਸਭ ਜਗ ਭਯੋ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਸੁਰਲੋਕ ॥੧੬ ॥ ੨੧੫ ॥ (ਦਸਮ ੫੩-੫੪)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਜਬ ਆਇਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਭਯੋ ਜਨਮੁ ਧਰਾ ਜਗਿ ਆਇ ॥ ਅਬ ਮੈ ਕਥਾ ਸੰਛੇਪਤੇ ਸਭਹੂੰ ਕਹਤ ਸੁਨਾਇ ॥੬੪ ॥੨੭੯ ॥ (ਦਸਮ ੫੯)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਜੇ ਜੇ ਤੁਮਰੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਨਿਤ ਉਠਿ ਧਿਐਹੈਂ ਸੰਤ ॥ ਅੰਤ ਲਹੈਂਗੇ ਮੁਕਤਿ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿਗੇ ਭਗਵੰਤ ॥੬ ॥੨੬੨ ॥ (ਦਸਮ ੧੧੯)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਕਾਲਪੁਰਖੁ ਕੀ ਦੇਹਿ ਮੋ ਕੋਟਿਕ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ॥
ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਿਤੇ ਰਵਿ ਸਸਿ ਕ੍ਰੋਰਿ ਜਲੇਸ ॥੧ ॥੩੩੫ ॥ (ਦਸਮ ੧੯੨)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਛੱਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪੂਤ ਹੌਂ ਬਾਮਨ ਕੋ ਨਹਿ ਕੈ ਤਪੁ ਆਵਤਿ ਹੈ ਜੁ ਕਰੌਂ ॥ ਅਰੁ ਅਉਰ ਜੰਜਾਰ ਜਿਤੋ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਤੁਹਿ ਤਯਾਗਿ ਕਹਾਂ ਚਿਤ ਤਾ ਮੈ ਧਰੌਂ ॥ ਅਬ ਰੀਝਿ ਕੈ ਦੇਹੁ ਵਹੈ ਹਮ ਕਉ ਜੋਊ ਹਉ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਜੋਰਿ ਕਰੌਂ ॥ ਜਬ ਆਉ ਕੀ ਅਉਧਿ ਨਿਦਾਨ ਬਨੈ ਅਤਿ ਹੀ ਰਨ ਮੈ ਤਬ ਜੂਝਿ ਮਰੌਂ ॥੮ ॥੨੪੯੯ ॥

ਚਾਰਣੀ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਜਿਸਨੋ ਸਾਜਨ ਰਾਖਸੀ ਦੁਸਮਨ ਕਵਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ਛ੍ਵੈ ਨ ਸਕੈ ਤਿਹੱ ਛਾਹਿ ਕੌ ਨਿਹਫਲ ਜਾਇ ਗਵਾਰ ॥੨੪ ॥੪੫੯ ॥

ਜੇ ਸਾਧੂ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਵਣ ਬਿਚਾਰ ॥
ਦੰਤਿ ਜੀਭ ਜਿਮ ਰਾਖਿ ਹੈ ਦੁਸਟ ਅਰਿਸਟ ਸੰਘਾਰਿ ॥੨੫॥੪੬੦॥

(ਦਸਮ ੭੨)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸੱਤ੍ਰਹ ਸੈ ਪੈਤਾਲ ਮਹਿ ਸਾਵਨ ਸੁਦਿ ਥਿਤਿ ਦੀਪ ॥ ਨਗਰ ਪਾਵਟਾ ਸੁਭ ਕਰਨ ਜਮੁਨਾ ਬਹੈ ਸਮੀਪ ॥੯॥੨੪੯੦॥
ਦਸਮ ਕਥਾ ਭਗੌਤ ਕੀ ਭਾਖਾ ਕਰੀ ਬਨਾਇ ॥
ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥੧੦॥੨੪੯੧॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਧੰਨਿ ਜੀਓ ਤਿਹ ਕੋ ਜਗ ਮੈ ਮੁਖ ਤੇ ਹਰਿ ਚਿੱਤ ਮੈ ਜੁਧੁ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਦੇਹ ਅਨਿੱਤ ਨ ਨਿੱਤ ਰਹੈ ਜਸੁ

ਨਾਵ ਚੜੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਾਰੈ ॥ ਧੀਰਜ ਧਾਮ ਬਨਾਇ ਇਹੈ ਤਨ ਬੁਧਿ ਸੁ ਦੀਪਕ ਜਿਉ ਉਜੀਆਰੈ ॥ ਗਿਆਨਹਿ ਕੀ ਬਢਨੀ ਮਨਹੁ ਹਾਥ ਲੈ ਕਾਤੁਰਤਾ ਕੁਤਬਾਰ ਬੁਹਾਰੈ ॥੧੧ ॥੨੪੯੨ ॥

(ਦਸਮ ੫੭੦)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਰਾਮ ਕਥਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਟਲ ਸਭ ਕੋਈ ਭਾਖਤ ਨੇਤ ॥ ਸੁਰਗਿ ਬਾਸੁ ਰਘੁਬਰ ਕਰਾ ਸਗਰੀ ਪੁਰੀ ਸਮੇਤ ॥੮ ॥੮੫੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਜੋ ਇਹ ਕਥਾ ਸੁਨੈ ਅਰੁ ਗਾਵੈ ॥ ਦੂਖ ਪਾਪ ਤਿਹ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥ ਬਿਸਨੁ ਭਗਤਿ ਕੀ ਏ ਫਲ ਹੋਈ ॥ ਆਧਿ ਬ੍ਯਾਧਿ ਛ੍ਵੈ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥੧ ॥੮੫੯ ॥

ਸੰਮਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਪਚਾਵਨ ॥ ਹਾੜ ਵਦੀ ਪ੍ਰਿਥਮਿ ਸੁਖ ਦਾਵਨ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ਭੂਲ ਪਰੀ ਲਹੁ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ ॥੨ ॥੮੬੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਤੁੰਗ ਕੇ ਚਰਨ ਤਰ ਸਤੱਦ੍ਰਵ ਤੀਰ ਤਰੰਗ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਪੂਰਨ ਕੀਓ ਰਘੁਬਰ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥੩ ॥੮੬੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਾਨੋ ਨਹੀ ਬਾਦ ਸੁਬਾਦ ਬਿਬਾਦਿ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਕਲ ਪੂਰਣ ਕੀਓ ਭਗਵਤਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥੪ ॥੮੬੨ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਊ ਆਂਖਿ ਤਰੈ ਨਹੀ ਆਨਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ

ਅਨੇਕ ਕਹੈਂ ਮਤਿ ਏਕ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਭੈ ਬਹੁ ਭੇਦ ਕਹੈਂ ਹਮ ਏਕ ਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਪਾਨਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਕਰਿ ਮੈ ਨ ਕਹ੍ਯੋ ਸਭ ਤੋਹਿ ਬਖਾਨਯੋ ॥੫॥੮੬੩॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਗਲ ਦੁਆਰ ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੈ ਗਹ੍ਯੋ ਤੁਹਾਰੋ ਦੁਆਰ ॥ ਬਾਂਹਿ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਅਸ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਤੁਹਾਰ ॥੬॥੮੬੪॥ (ਦਸਮ ੨੫੪)

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਨੰਦੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤ ਪਾਇਆ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਵਜੀਆ ਵਾਧਾਈਆ ॥ ਰਾਗ ਰਤਨ ਪਰਵਾਰ ਪਰੀਆ ਸਬਦ ਗਾਵਣ ਆਈਆ ॥ ਸਬਦੋ ਤ ਗਾਵਹੁ ਹਰੀ

ਕੇਰਾ ਮਨਿ ਜਿਨੀ ਵਸਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੧ ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਰਹੁ ਤੂ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਦੂਖ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰਣਾ ॥ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਓਹੁ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਣਾ ॥ ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥੨ ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥ ਘਰਿ ਤ ਤੇਰੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਵਏ* ॥ ਸਦਾ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇਰੀ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਵਏ* ॥ ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਾਜੇ ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥੩ ॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ

---

* ਪਾ-ਵਏ ਅਤੇ ਵਸਾ-ਵਏ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਮੇਰਾ ਜਿਨਿ ਭੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥ ਕਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮਨਿ ਆਇ ਵਸਿਆ ਜਿਨਿ ਇਛਾ ਸਭਿ ਪੁਜਾਈਆ ॥* ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ ਵਿਟਹੁ ਜਿਸ ਦੀਆ ਏਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸਬਦਿ ਧਰਹੁ ਪਿਆਰੋ ॥ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥੪ ॥

ਵਾਜੇ ਪੰਚ ਸਬਦ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ॥ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ਸਬਦ ਵਾਜੇ ਕਲਾ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਧਾਰੀਆ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੁਧੁ ਵਸਿ ਕੀਤੇ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿਆ ॥ ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਤੁਧੁ ਜਿਨ ਕਉ ਸਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਕੈ ਲਾਗੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤਹ ਸੁਖੁ ਹੋਆ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥੫ ॥ (ਅੰਗ ੯੧੭)

ਅਨਦੁ ਸੁਣਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

---

* ਪੁੱਜਾਈਆ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਉਤਰੇ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥
ਦੂਖ ਰੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰੇ ਸੁਣੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ਸੰਤ
ਸਾਜਨ ਭਏ ਸਰਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥ ਸੁਣਤੇ
ਪੁਨੀਤ ਕਹਤੇ ਪਵਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ
ਤੂਰੇ ॥੪੦॥੧॥ (ਅੰਗ ੯੨੨)

ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਥਾਲ ਵਿਚਿ ਤਿੰਨਿ ਵਸਤੂ ਪਈਓ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ
ਵੀਚਾਰੋ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਪਇਓ ਜਿਸਕਾ
ਸਭਸੁ ਅਧਾਰੋ ॥ ਜੇ ਕੋ ਖਾਵੈ ਜੇ ਕੋ ਭੁੰਚੈ ਤਿਸਕਾ ਹੋਇ
ਉਧਾਰੋ ॥ ਏਹ ਵਸਤੁ ਤਜੀ ਨਹ ਜਾਈ ਨਿਤ ਨਿਤ
ਰਖੁ ਉਰਿ ਧਾਰੋ ॥ ਤਮ ਸੰਸਾਰੁ ਚਰਨ ਲਗਿ ਤਰੀਐ

ਸਭੁ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੋ ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਤੋ ਨਾਹੀ ਮੈਨੋ ਜੋਗੁ ਕੀਤੋਈ ॥ ਮੈ ਨਿਰਗੁਣਿਆਰੇ ਕੋ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਆਪੇ ਤਰਸੁ ਪਇਓਈ ॥ ਤਰਸੁ ਪਇਆ ਮਿਹਰਾਮਤਿ ਹੋਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਜਣੁ ਮਿਲਿਆ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਜੀਵਾਂ ਤਨੁ ਮਨੁ ਥੀਵੈ ਹਰਿਆ ॥੧॥

(ਅੰਗ ੧੪੨੯)

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਥੈ ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਜਿਥੈ ਕੋਇ ਨਾਹਿ ॥ ਓਥੈ ਤੇਰੀ ਰਖ ਅਗਨੀ ਉਦਰ ਮਾਹਿ ॥ ਸੁਣਿ ਕੈ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਛਡਿ ਜਾਹਿ ॥ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਅਸਗਾਹੁ ਗੁਰਸਬਦੀ ਪਾਰਿ ਪਾਹਿ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਲਗੀ ਪਿਆਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇਇ ਖਾਹਿ ॥ ਕਲਿ ਮਹਿ ਏਹੋ ਪੁੰਨੁ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਹਿ ॥ ਸਭਸੈ ਨੋ ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਮ੍ਾਲੇ ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ॥ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਇ ਜਿ ਆਵੈ ਤੁਧੁ ਆਹਿ ॥੯ ॥

(ਅੰਗ ੯੬੧)

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਤਰਿ ਗੁਰੁ ਆਰਾਧਣਾ ਜਿਹਵਾ ਜਪਿ ਗੁਰ ਨਾਉ ॥ ਨੇਤ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੇਖਣਾ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਨਣਾ ਗੁਰ ਨਾਉ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ* ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਠਾਉ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸਨੋ ਏਹ ਵਥੁ ਦੇਇ ॥ ਜਗ ਮਹਿ ਉਤਮ ਕਾਢੀਅਹਿ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਰਖੇ ਰਖਣਹਾਰਿ ਆਪਿ ਉਬਾਰਿਅਨੁ ॥ ਗੁਰ ਕੀ

* ਰੱਤਿਆ ਬੋਲੋ ।

ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਅਨੁ ॥ ਹੋਆ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਾਰਿਅਨੁ ॥ ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰਿਅਨੁ ॥ ਸਾਕਤ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਬਿਦਾਰਿਅਨੁ ॥ ਤਿਸੁ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਟੇਕ ਨਾਨਕ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ॥ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਜਾਹਿ ॥੨ ॥

(ਅੰਗ ੫੧੭)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਆਰਤੀ/ਆਰਤਾ

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਆਰਤੀ

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਗਨ ਮੈ* ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥ ਧੂਪੁ ਮਲਆਨ ਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ਭਵਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ ॥ ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ

---

* ਮੈਂ ਨ ਬੋਲੋ।

ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥੨ ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸਕੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩ ॥ ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਵਾਸਾ ॥ ੪ ॥੧ ॥੭ ॥੯ ॥

(ਅੰਗ ੬੬੩)

ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਆਰਤੀ ਮਜਨੁ* ਮੁਰਾਰੇ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਝੂਠੇ ਸਗਲ ਪਾਸਾਰੇ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਆਸਨੋ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਉਰਸਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਕੇਸਰੋ ਲੇ ਛਿਟਕਾਰੇ ॥ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਅੰਭੁਲਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਚੰਦਨੋ ਘਸਿ ਜਪੇ ਨਾਮੁ ਲੇ ਤੁਝਹਿ ਕਉ ਚਾਰੇ ॥੧ ॥

---

* ਮੱਜਨੁ ਬੋਲੋ।

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਦੀਵਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਬਾਤੀ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਤੇਲੁ ਲੇ ਮਾਹਿ ਪਸਾਰੇ ॥ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਜੋਤਿ ਲਗਾਈ ਭਇਓ ਉਜਿਆਰੋ ਭਵਨ ਸਗਲਾਰੇ ॥੨॥ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਤਾਗਾ ਨਾਮੁ ਫੂਲ ਮਾਲਾ ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਸਗਲ ਜੂਠਾਰੇ ॥ ਤੇਰੋ ਕੀਆ ਤੁਝਹਿ ਕਿਆ ਅਰਪਉ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਤੁਹੀ ਚਵਰ ਢੋਲਾਰੇ ॥੩॥ ਦਸਅਠਾ ਅਠਸਠੇ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਇਹੈ ਵਰਤਣਿ ਹੈ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੇ ॥ ਕਹੈ ਰਵਿਦਾਸੁ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਆਰਤੀ ਸਤਿਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭੋਗ ਤੁਹਾਰੇ ॥੪॥੩॥

(ਅੰਗ ੬੯੪)

ਸ੍ਰੀ ਸੈਣੁ ॥

ਧੂਪ ਦੀਪ ਘ੍ਰਿਤ ਸਾਜਿ ਆਰਤੀ ॥ ਵਾਰਨੇ ਜਾਉ ਕਮਲਾਪਤੀ ॥੧॥ ਮੰਗਲਾ ਹਰਿ ਮੰਗਲਾ ॥ ਨਿਤ ਮੰਗਲੁ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਊਤਮੁ

ਦੀਅਰਾ ਨਿਰਮਲ ਬਾਤੀ ॥ ਤੁਂਹੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਕਮਲਾਪਾਤੀ ॥੨॥ ਰਾਮਾ ਭਗਤਿ ਰਾਮਾਨੰਦੁ ਜਾਨੈ ॥ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਬਖਾਨੈ ॥੩॥ ਮਦਨ ਮੂਰਤਿ ਭੈ ਤਾਰਿ ਗੋਬਿੰਦੇ ॥ ਸੈਣੁ ਭਣੈ ਭਜੁ ਪਰਮਾਨੰਦੇ ॥੪॥੨॥

(ਅੰਗ ੬੯੫)

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਸੁੰਨ ਸੰਧਿਆ ਤੇਰੀ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਕਰ ਅਧਪਤਿ ਆਦਿ ਸਮਾਈ ॥ ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਲਾਗਿ ਰਹੇ ਸਰਨਾਈ ॥੧॥ ਲੇਹੁ ਆਰਤੀ ਹੋ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਜਹੁ ਭਾਈ ॥ ਠਾਢਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਿਗਮ ਬੀਚਾਰੈ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਤਤੁ ਤੇਲੁ ਨਾਮੁ ਕੀਆ ਬਾਤੀ ਦੀਪਕੁ ਦੇਹ ਉਜ੍ਹਾਰਾ ॥ ਜੋਤਿ ਲਾਇ ਜਗਦੀਸ ਜਗਾਇਆ ਬੂਝੈ ਬੂਝਨਹਾਰਾ ॥੨॥ ਪੰਚੇ ਸਬਦ ਅਨਾਹਦ ਬਾਜੇ ਸੰਗੇ

ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥ ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕੀਨੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥੩ ॥੫ ॥ (ਅੰਗ ੧੩੫੦)

ਧੰਨਾ ॥

ਗੋਪਾਲ ਤੇਰਾ ਆਰਤਾ ॥ ਜੋ ਜਨ ਤੁਮਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੰਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਤਾ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਦਾਲਿ ਸੀਧਾ ਮਾਗਉ ਘੀਉ ॥ ਹਮਰਾ ਖੁਸੀ ਕਰੈ ਨਿਤ ਜੀਉ ॥ ਪਨ੍ਹੀਆ ਛਾਦਨੁ ਨੀਕਾ ॥ ਅਨਾਜੁ ਮਗਉ ਸਤ ਸੀਕਾ ॥੧ ॥ ਗਊ ਭੈਸ ਮਗਉ ਲਾਵੇਰੀ ॥ ਇਕ ਤਾਜਨਿ ਤੁਰੀ ਚੰਗੇਰੀ ॥ ਘਰ ਕੀ ਗੀਹਨਿ ਚੰਗੀ ॥ ਜਨੁ ਧੰਨਾ ਲੇਵੈ ਮੰਗੀ ॥੨ ॥੪ ॥ (ਅੰਗ ੬੯੫)

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ॥

ਭੂਖੇ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਯਹ ਮਾਲਾ ਅਪਨੀ ਲੀਜੈ ॥ ਹਉ ਮਾਂਗਉ ਸੰਤਨ ਰੇਨਾ ॥ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕਿਸੀ

ਕਾ ਦੇਨਾ ॥੧ ॥ ਮਾਧੋ ਕੈਸੀ ਬਨੈ ਤੁਮ ਸੰਗੇ ॥ ਆਪਿ ਨ ਦੇਹੁ ਤ ਲੇਵਉ ਮੰਗੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਦੁਇ ਸੇਰ ਮਾਂਗਉ ਚੂਨਾ ॥ ਪਾਉ ਘੀਉ ਸੰਗਿ ਲੂਨਾ ॥ ਅਧ ਸੇਰੁ ਮਾਂਗਉ ਦਾਲੇ ॥ ਮੋ ਕਉ ਦੋਨਉ ਵਖਤ ਜਿਵਾਲੇ ॥ ੨ ॥ ਖਾਟ ਮਾਂਗਉ ਚਉਪਾਈ ॥ ਸਿਰਹਾਨਾ ਅਵਰ ਤੁਲਾਈ ॥ ਊਪਰ ਕਉ ਮਾਂਗਉ ਖੀਂਧਾ ॥ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੈ ਜਨੁ ਥੀਂਧਾ ॥ ੩ ॥ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੀਤਾ ਲਬੋ ॥ ਇਕੁ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਮੈ ਫਬੋ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਉ ਹਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

(ਅੰਗ ੬੫੬)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਲੋਪ ਚੰਡਿਕਾ ਹੋਇ ਗਈ ਸੁਰਪਤਿ ਕੌ ਦੇ ਰਾਜ ॥
ਦਾਨਵ ਮਾਰਿ ਅਭੇਖ ਕਰਿ ਕੀਨੇ ਸੰਤਨ ਕਾਜ ॥੫੩ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਯਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਿ ਭਏ ਹੈ ਮਹਾਂਮੁਨਿ ਦੇਵਨ ਕੇ ਤਪ ਮੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂ ॥ ਜੱਗਯ ਕਰੈਂ ਇਕ ਬੇਦ ਰਰੈਂ ਭਵ ਤਾਪ ਹਰੈਂ ਮਿਲਿ ਧਯਾਨਹਿ ਲਾਵੈਂ ॥ ਝਾਲਰਿ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਉਪੰਗ ਰਬਾਬ ਲੀਏ ਸੁਰ ਸਾਜ ਮਿਲਾਵੈਂ ॥ ਕਿੰਨਰ ਗੰਧ੍ਰਪ ਗਾਨ ਕਰੈਂ ਗਨਿ ਜੱਛ ਅਪੱਛਰ ਨ੍ਰਿੱਤ ਦਿਖਾਵੈਂ ॥ ੫੪ ॥

ਸੰਖਨ ਕੀ ਧੁਨਿ ਘੰਟਨ ਕੀ ਕਰਿ ਫੂਲਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਵੈਂ ॥ ਆਰਤੀ ਕੋਟਿ ਕਰੈਂ ਸੁਰ ਸੁੰਦਰਿ ਪੇਖਿ ਪੁਰੰਦਰ ਕੇ ਬਲਿ ਜਾਵੈਂ ॥ ਦਾਨਤ ਦੱਛਨ ਦੈ ਕੈ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਭਾਲ ਮੈ ਕੁੰਕਮ ਅੱਛਤ ਲਾਵੈਂ ॥ ਹੋਤ ਕੁਲਾਹਲ ਦੇਵਪੁਰੀ ਮਿਲਿ ਦੇਵਨ ਕੇ ਕੁਲਿ ਮੰਗਲਿ ਗਾਵੈਂ ॥ ੫੫ ॥

(ਦਸਮ ੭੯)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਐਸੇ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਦੇਵਨ ਬਢਿਓ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥
ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਜੈ ਜੈ ਕਰੈਂ ਰਰੈਂ ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਜਾਪ ॥੫੬ ॥

(ਦਸਮ ੭੯)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਹੇ ਰਵਿ ਹੇ ਸਸਿ ਹੇ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਮੇਰੀ ਅਬੈ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨਿ ਲੀਜੈ ॥ ਅਉਰ ਨ ਮਾਂਗਤ ਹਉ ਤੁਮ ਤੇ ਕਛੁ ਚਾਹਤਿ ਹਉਂ ਚਿਤ ਮੈ ਸੋਈ ਕੀਜੈ ॥ ਸਸਤ੍ਰਨ ਸਿਉਂ ਅਤਿ ਹੀ ਰਣ ਭੀਤਰਿ ਜੂਝਿ ਮਰੋਂ ਕਹਿ ਸਾਚ ਪਤੀਜੈ ॥ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਸਦਾ ਜਗਮਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਯਾਮ ਇਹੈ ਬਰੁ ਦੀਜੈ ॥ ੧੯੦੦ ॥

(ਦਸਮ ੪੯੫)

ਕਬਿਤੁ ॥

ਸੰਕਟਹਰਨ ਸਭ ਸਿੱਧਿ ਕੀ ਕਰਨ ਚੰਡਿ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸਰਨ ਲੋਚਨ ਬਿਸਾਲ ਹੈ ॥ ਆਦਿ ਜਾ ਕੈ ਆਹਮ

ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਸਰਨਿ ਉਬਾਰਨ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਹੈ ॥ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਨ ਅਨਿਕ ਦੂਖ ਜਾਰਨ ਸੋ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਛਡਾਏ ਜਮ ਜਾਲ ਹੈ ॥ ਦੇਵੀ ਬਰੁ ਲਾਇਕ ਸਬੁੱਧਿ ਹੂ ਕੀ ਦਾਇਕ ਸੁ ਦੇਹ ਬਰੁ ਪਾਇਕ ਬਨਾਵੈ ਗ੍ਰੰਥ ਹਾਲ ਹੈ ॥੭ ॥

(ਦਸਮ-੨੫੫)

ਕਬਿਤੁ ॥

ਮਿਲਿ ਕੈ ਸੁ ਦੇਵਨ ਬਡਾਈ ਕਰੀ ਕਾਲਿਕਾ ਕੀ ਏਹੋ ਜਗਮਾਤ ਤੈ ਤੋ ਕੱਟਿਓ ਬਡੋ ਪਾਪ ਹੈ ॥ ਦੈਤਨ ਕੋ ਮਾਰਿ ਰਾਜੁ ਦੀਨੋ ਤੈ ਸੁਰੇਸ ਹੂੰ ਕੋ ਬਡੋ ਜਸੁ ਲੀਨੋ ਜਗ ਤੇਰੋਈ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੈ ॥ ਦੇਤ ਹੈ ਅਸੀਸ ਦਿਜਰਾਜ ਰਿਖਿ ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਤਹਾ ਹੀ ਪੜਿਓ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਕਉਚ ਹੂੰ ਕੋ ਜਾਪਿ ਹੈ ॥ ਐਸੋ ਜਸੁ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਚੰਡਿਕਾ ਕੋ ਤੀਨਿਲੋਕਿ ਜੈਸੇ ਧਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੋ ਆਪੁ ਹੈ ॥੨੨੭ ॥ (ਦਸਮ-੯੮)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਤਾਰਨਿ ਲੋਕ ਉਧਾਰਨਿ ਭੂਮਹਿ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰਨਿ ਚੰਡਿ ਤੁੰਹੀ ਹੈ ॥ ਕਾਰਨਿ ਈਸ ਕਲਾ ਕਮਲਾ ਹਰਿ ਅੱਦ੍ਰਸੁਤਾ ਜਹੱ ਦੇਖੌਂ ਉਹੀਂ ਹੈ ॥ ਤਾਮਸਤਾ ਮਮਤਾ ਨਮਤਾ ਕਵਿਤਾ ਕਵਿ ਕੈ ਮਨ ਮੱਧਿ ਗੁਹੀ ਹੈ ॥ ਕੀਨੋ ਹੈ ਕੰਚਨ ਲੋਹ ਜਗਤ੍ਰ ਮੈ ਪਾਰਸ ਮੂਰਤਿ ਜਾਹਿ ਛੁਹੀ ਹੈ ॥੪ ॥

(ਦਸਮ-੭੪)

ਸਵੈਯਾ ॥

ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਭਗਵਾਨ ਸੁ ਜਾਗਤ ਯਾ ਜਗਿ ਜਾ ਕੀ ਕਲਾ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਜੁਗੀਆ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਸੁਰਾਸੁਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ*

---

* ਬਿ-ਦਿਸਾ ਬੋਲੋ ।

ਹੈ ॥ ਔਰ ਸਕਾਲ ਸਭੈ ਬਸਿ ਕਾਲ ਕੇ ਏਕ ਹੀ ਕਾਲ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਹੈ ॥੯੪ ॥ (ਦਸਮ-੪੪)

ਸਵੈਯਾ ॥

ਮੇਰੁ ਕਰੋ ਤ੍ਰਿਣ ਤੇ ਮੁਹਿ ਜਾਹਿ ਗਰੀਬਨਿਵਾਜ ਨ ਦੂਸਰ ਤੋ ਸੋ ॥ ਭੂਲ ਛਿਮੋ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਨ ਭੂਲਨਹਾਰ ਕਹੂੰ ਕੋਊ ਮੋ ਸੋ ॥ ਸੇਵ ਕਰੀ ਤੁਮਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਹੀ ਗ੍ਰਿਹ ਦੇਖੀਅਤ ਦ੍ਰਬ ਭਰੋ ਸੋ ॥ ਯਾ ਕਲ ਮੈ ਸਭ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੇ ਭਾਰੀ ਭੁਜਾਨ ਕੋ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸੋ ॥੯੨ ॥ (ਦਸਮ-੪੫)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਭਾਜਿ ਗਯੋ ਮਘਵਾ ਜਿਨ ਕੇ ਡਰ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਆਦਿ ਸਭੈ ਭੈ ਭੀਤੇ ॥ ਤੇਈ ਵੈ ਦੈਤ ਪਰਾਇ ਗਏ ਰਨਿ ਹਾਰਿ ਨਿਹਾਰਿ ਭਏ ਬਲੁ ਰੀਤੇ ॥ ਜੰਬੁਕ ਗ੍ਰਿਝ ਨਿਰਾਸ ਭਏ ਬਨਬਾਸ ਗਏ ਜੁਗ ਜਾਮ ਨ ਬੀਤੇ ॥ ਸੰਤ

ਸਹਾਇ ਸਦਾ ਜਗ ਮਾਇ ਸੁ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਬਡੇ ਅਰਿ ਜੀਤੇ ॥੧॥੨੨੫॥

ਦੇਵ ਸਭੈ ਮਿਲਿਕੈ ਇਕ ਠਉਰ ਸੁ ਅੱਛਤ ਕੁੰਕਮ ਚੰਦਨ ਲੀਨੋ ॥ ਤੱਛਨ ਲੱਛਨ ਦੈ ਕੈ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਟੀਕਾ ਸੁ ਚੰਡਿ ਕੇ ਭਾਲ ਮੈ ਦੀਨੋ ॥ ਤਾ ਛਬਿ ਕੋ ਉਪਜਯੋ ਤਹ ਭਾਵ ਇਹੈ ਕਵਿ ਨੈ ਮਨ ਮੈ ਲਖਿ ਲੀਨੋ ॥ ਮਾਨਹੁ ਚੰਦ ਕੇ ਮੰਡਲ ਮੈ ਸੁਭ ਮੰਗਲ ਆਨਿ ਪ੍ਰਵੇਸਹਿ ਕੀਨੋ ॥੨॥੨੨੬॥

(ਦਸਮ-੯੮)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਦੇਹਿ ਅਸੀਸ ਸਭੈ ਸੁਰ ਨਾਰਿ ਸੁਧਾਰਿ ਕੈ ਆਰਤੀ ਦੀਪ ਜਗਾਯੋ ॥ ਫੂਲ ਸੁਗੰਧ ਸੁ ਅੱਛਤ ਦੱਛਨ ਜੱਛਨ ਜੀਤ ਕੋ ਗੀਤ ਸੁ ਗਾਯੋ ॥ ਧੂਪ ਜਗਾਇ ਕੈ ਸੰਖ ਬਜਾਇ ਕੈ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਕੈ ਬੈਨ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਹੇ ਜਗਮਾਇ

ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਇ ਤੈ ਸੁੰਭ ਕੋ ਘਾਇ ਬਡੋ ਜਸੁ ਪਾਯੋ ॥੪॥੨੨੮॥

ਸਕ੍ਰਹਿ ਸਾਜਿ ਸਮਾਜ ਦੈ ਚੰਡਿ ਸੁ ਮੋਦ ਮਹਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ਰਈ ਹੈ ॥ ਸੂਰ ਸਸੀ ਨਭਿ ਥਾਪਿ ਕੈ ਤੇਜੁ ਦੈ ਆਪੁ ਤਹਾ ਤੇ ਸੁ ਲੋਪ ਭਈ ਹੈ ॥ ਬੀਚ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਬਢਯੋ ਤਹ ਕੀ ਉਪਮਾ ਮਨ ਤੇ ਨ ਗਈ ਹੈ ॥ ਧੂਰਿ ਕੈ ਪੂਰ ਮਲੀਨ ਹੁਤੋ ਰਵਿ ਮਾਨਹੁ ਚੰਡਿਕਾ ਓਪ ਦਈ ਹੈ ॥੫॥੨੨੯॥ (ਦਸਮ-੯੯)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਦੇਹ ਸਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੈ ਸੁਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨ ਟਰੋਂ ॥ ਨ ਡਰੋਂ ਅਰਿ ਸੋਂ ਜਬ ਜਾਇ ਲਰੋਂ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਆਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੋਂ ॥ ਅਰੁ ਸਿਖ ਹੌਂ ਆਪਨੇ ਹੀ ਮਨ ਕੌ ਇਹ ਲਾਲਚ ਹਉ ਗੁਨ ਤਉ ਉਚਰੋਂ ॥ ਜਬ ਆਵ ਕੀ ਅਉਧ ਨਿਦਾਨ ਬਨੈ ਅਤਿ ਹੀ ਰਨ ਮੈ ਤਬ ਜੂਝ ਮਰੋਂ ॥੭॥੨੩੧॥

ਚੰਡਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਵਿੱਤਨ ਮੈ ਬਰਨੵੋ ਸਭ ਹੀ ਰਸ ਰੁਦ੍ਰ ਮਈ ਹੈ ॥ ਏਕ ਤੇ ਏਕ ਰਸਾਲ ਭਯੋ ਨਖ ਤੇ ਸਿਖ ਲਉ ਉਪਮਾ ਸੁ ਨਈ ਹੈ ॥ ਕਉਤਕ ਹੇਤੁ ਕਰੀ ਕਵਿ ਨੈ ਸਤਿਸਯ* ਕੀ ਕਥਾ ਇਹ ਪੂਰੀ ਭਈ ਹੈ ॥ ਜਾਹਿ ਨਿਮਿੱਤ ਪੜੈ ਸੁਨਿ ਹੈ ਨਰ ਸੋ ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਤਾਹਿ ਦਈ ਹੈ ॥੮ ॥੨੩੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਗ੍ਰੰਥ ਸਤਿਸਇਆ ਕੋ ਕਰਿਓ ਜਾ ਸਮ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਜਿਹ ਨਿਮਿਤ ਕਵਿ ਨੈ ਕਹਿਓ ਸੁ ਦੇਹ ਚੰਡਿਕਾ ਸੋਇ ॥੯ ॥੨੩੩ ॥ (ਦਸਮ-੯੯)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਖੜਗ ਕੋ ਕਰੌਂ ਸੁ ਹਿਤੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥ ਪੂਰਨ ਕਰੌਂ ਗਿਰੰਥ ਇਹੁ ਤੁਮ ਮੁਹਿ ਕਰਹੁ ਸਹਾਇ ॥੧ ॥

---

* ਸਤਿਸੈ ਬੋਲੋ ।

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਾਲ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ॥

ਖਗ ਖੰਡ ਬਿਹੰਡੰ ਖਲ ਦਲ ਖੰਡੰ ਅਤਿ ਰਣ ਮੰਡੰ ਬਰਬੰਡੰ ॥ ਭੁਜਦੰਡ ਅਖੰਡੰ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡੰ ਜੋਤਿ ਅਮੰਡੰ ਭਾਨੁ ਪ੍ਰਭੰ ॥ ਸੁਖ ਸੰਤਾ ਕਰਣੰ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਣੰ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰਣੰ ਅਸਿ ਸਰਣੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਜਗ ਕਾਰਣ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਬਾਰਣਿ ਮਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਣ ਜੈ ਤੇਗੰ ॥੨ ॥ (ਦਸਮ-੩੯)

ਰੋਗਨ ਤੇ ਅਰ ਸੋਗਨ ਤੇ ਜਲਜੋਗਨ ਤੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਬਚਾਵੈ ॥ ਸਤ੍ਰੁ ਅਨੇਕ ਚਲਾਵਤ ਘਾਵ ਤਊ ਤਨ ਏਕੁ ਨ ਲਾਗਨ ਪਾਵੈ ॥ ਰਾਖਤ ਹੈ ਅਪਨੋ ਕਰੁ ਦੈ ਕਰਿ ਪਾਪ ਸਬੂਹ ਨ ਭੇਟਨ ਪਾਵੈ ॥ ਔਰ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਾ ਕਹੌਂ ਤੋ ਸੌ ਸੁ ਪੇਟ ਹੀ ਕੇ ਪਟ ਬੀਚ ਬਚਾਵੈ ॥ ੬ ॥੨੪੮ ॥ (ਦਸਮ-੩੫)

ਸ੍ਵੈਯਾ ॥

ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਊ ਆਂਖਿ ਤਰੇ ਨਹੀਂ ਆਨਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੈਂ ਮਤਿ ਏਕ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਭੈ ਬਹੁ ਭੇਦ ਕਹੈਂ ਹਮ ਏਕ ਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਪਾਨਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਕਰਿ ਮੈ ਨ ਕਹਯੋ ਸਭ ਤੋਹਿ ਬਖਾਨਯੋ ॥੫ ॥੮੬੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਗਲ ਦੁਆਰ ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੈ ਗਹਯੋ ਤੁਹਾਰੋ ਦੁਆਰ ॥ ਬਾਂਹਿ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਅਸ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਤੁਹਾਰ ॥੬ ॥੮੬੪ ॥

(ਦਸਮ-੨੫੪)

ਸਲੋਕੁ ਮ: ੧ ॥

ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਗੁਰ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਗੁਰੁ ਦੀਪਕੁ ਤਿਹ

ਲੋਇ ॥ ਅਮਰ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕਾ ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧ ॥ (ਅੰਗ ੧੩੭)

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰ ਸੂਰਮਾ ਗੁਰੁ ਸੀਤਲ ਨਿਰਦੋਖ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਤੇ ਪਾਈਐ ਸੀਲ ਪਰਮ ਸੰਤੋਖ ॥

(ਖਾਲਸਾ ਨਿਤਨੇਮ, ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

ਚਿੰਤਾ ਤਾ ਕੀ ਕੀਜੀਐ ਜੋ ਅਨਹੋਨੀ ਹੋਇ ॥
ਇਹੁ ਮਾਰਗੁ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥ ੫੧ ॥

ਜੋ ਉਪਜਿਓ ਸੋ ਬਿਨਸਿ ਹੈ ਪਰੋ ਆਜੁ ਕੇ ਕਾਲ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਲੇ ਛਾਡਿ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ ॥੫੨ ॥

ਨਾਮੁ ਰਹਿਓ ਸਾਧੂ ਰਹਿਓ ਰਹਿਓ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਜਗਤ ਮੈ ਕਿਨ ਜਪਿਓ ਗੁਰ ਮੰਤੁ ॥੫੬ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਮੈ ਗਹਿਓ ਜਾ ਕੈ ਸਮ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ॥ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਸੰਕਟ ਮਿਟੈ ਦਰਸੁ ਤੁਹਾਰੋ ਹੋਇ ॥੫੭॥੧॥ (੧੪੨੮-੨੯)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ ਕੀ ਤਬੀ ਚਲਾਇਓ ਪੰਥ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨੀਓ ਗ੍ਰੰਥ ॥੧॥ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨੀਐ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਮਿਲਬੋ ਚਹੈ ਖੋਜ ਸਬਦ ਮੈ ਲੇਹ ॥੨॥

(ਸ੍ਰੀ. ਗੁ. ਪੰ. ਪ੍ਰ., ਅਧਿ.੭੧)

ੴ ਹੁਕਮਸੱਤਿ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸਿੱਕਾ ਜ਼ਦ ਬਰ ਹਰ-ਦੋ-ਆਲਮ ਫਜ਼ਲਿ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਸਤ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ੁਦ ਸ਼ਾਹਨਿ ਸ਼ਾਹ ਤੇਗ਼ ਨਾਨਕ ਵਾਹਿਬਸਤ ॥ ਦੇਗ਼ੋ ਤੇਗ਼ ਫ਼ਤਹ ਨੁਸਰਤ

ਬੇਦਿਰੰਗ ਯਾਫ਼ਤਜ਼ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਜੀ ਦਰਬਾਰਨ ਮੈ ਤੇਰੋ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ਸਚਖੰਡ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ਲੱਛਮੀ ਖੜੀ ਤੁਮਰੇ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ਸਰਬ ਦੇਵਤੇ ਕਰੇ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥

(ਖਾਲਸਾ ਨਿਤਨੇਮ, ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਬਿਰਾਜ ਰਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਅਪਾਰ ॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁ. ਪੰ. ਪ੍ਰ., ਅਧਿ ੭੧)

ਦੋਹੀ ਫਿਰੈ ਅਕਾਲ ਕੀ ਨਿੰਦਕ ਟਿਕੇ ਨ ਕੋਇ ॥
ਬਨ ਪਰਬਤ ਸਭ ਭਜੇਗੇ ਤਰੇ ਜਗਤ ਮੈ ਸੋਇ ॥੩੨ ॥

(ਤਨਖਾਹਨਾਮਾ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ)

ਚੌਪਈ ॥

ਸੁਨਹੁ ਨੰਦ ਲਾਲ ਇਹ ਸਾਜ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੂੰਗਾ ਅਪੁਨਾ ਰਾਜ ॥ ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰਾਊਂ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਾਊਂ ॥੩੩ ॥

ਚੜੇ ਤੁਰੰਗ ਉਡਾਵੈ ਬਾਜ ॥ ਦੇਖ ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਤੁਰਕ ਜਾਣਗੇ ਭਾਜ ॥ ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਊਂ ॥ ਚੜੈ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਊਂ ॥੩੪ ॥

ਝੂਲਨ ਨੇਜੇ ਹਸਤੀ ਸਾਜੇ ॥ ਦੁਆਰ ਦੁਆਰ ਪਰ ਨੌਬਤ ਬਾਜੇ ॥ ਸਵਾ ਲਾਖ ਜਬ ਧੁਖੇ ਪਲੀਤਾ ॥ ਤਬੈ ਖਾਲਸਾ ਉਦੈ ਅਸਤ ਲੌ ਜੀਤਾ ॥੩੫ ॥

(ਤਨਖਾਹਨਾਮਾ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ)

ਬਿਜੈ ਛੰਦ ॥

ਲੰਕ ਲੂਟ ਲਿਆਊਂ ਪਲਿਕ ਪੇਸ਼ ਖਾਨਾ ਚਲਾਊਂ ਨਰਦ ਗਰਦ ਮੈਂ ਮਿਲਾਊਂ ਜੋ ਮਾਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੈ ॥

ਰੂਮ ਨੌਬਤ ਬਜਾਊਂ ਸਜਾਮ ਮੋਹਰਾਂ ਚਲਾਊਂ
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਲੈ ਕਰਾਊਂ ਤਖਤ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੇ ॥
ਨ ਆਪ ਲਡੂੰ ਨ ਫੌਜ ਲੜਾਊਂ ਭਟ ਬੀਰਨ ਸੇਤੀ
ਬਾਂਧ ਮੰਗਾਊਂ ॥ ਨਾ ਛਾਡੂੰ ਖਲਕ ਨਾ ਛਾਡੂੰ ਬਲਖ
ਪਰਬਤ ਕਾਟੂੰ ਇਰਾਨ ਖੁਰਾਸਾਨ ਕੇ ॥ ਮੇਰੋ ਤੋ ਨਾਉ
ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਰਾਇ ਅਸ ਖਲੌਨਾ ਸਭ ਖਲਕਤ
ਰਾਜ ਸਾਜ ਬਾਂਧ ਮੰਗਾਊਂ ਗੋਸ਼ੇ ਕਮਾਨ ਕੇ ॥

(ਖਾਲਸਾ ਨਿਤਨੇਮ, ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਅਸਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੋ ਖੜਗ ਤੁਪਕ ਤਬਰ ਅਰੁ
ਤੀਰ ॥ ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸੈਹਥੀ ਯਹੈ ਹਮਾਰੈ ਪੀਰ ॥੩ ॥
ਤੀਰ ਤੁਹੀ ਸੈਥੀ ਤੁਹੀ ਤੁਹੀ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰਿ ॥
ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੋ ਜੋ ਜਪੈ ਭਏ ਸਿੰਧੁ ਭਵ ਪਾਰ ॥੪ ॥

(ਦਸਮ-੭੧੭)

ਜਿਤੇ ਸਸਤ੍ਰ ਨਾਮੰ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਤਾਮੰ ॥ ਜਿਤੇ ਅਸਤ੍ਰ ਭੇਯੰ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਤੇਯੰ ॥੯੧ ॥

(ਦਸਮ-੪੫)

ਤੀਰੋ ਤੁਫ਼ੰਗੋ ਬਡੋ ਰਾਮਜੰਗੋ ॥ ਧਨੁਖ-ਧਾਰ-ਅਣੀਅਰ ਕਮੰਦ ਕੋਰੜਾ ਪੰਜ ਸ਼ਸਤਰ ਪਰਵਾਣ ॥

(ਖਾਲਸਾ ਨਿਤਨੇਮ, ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਆਕੀ ਰਹੇ ਨ ਕੋਇ ॥
ਖੁਆਰ ਹੋਇ ਸਭ ਮਿਲੈਂਗੇ ਬਚੇ ਸਰਨ ਜੋ ਹੋਇ ॥੩੬ ॥

(ਤਨਖਾਹਨਾਮਾ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ)

ਉਠ ਗਈ ਸਭਾ ਮਲੇਛ ਕੀ ਕਰ ਕੂੜਾ ਪਾਸਾਰ ॥
ਡੰਕਾ ਬਾਜੇ ਫਤਹਿ ਕਾ ਨਿਹਕਲੰਕ ਅਵਤਾਰ ॥

(ਖਾਲਸਾ ਨਿਤਨੇਮ, ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

ਸਰਨਿ ਨਾਥ ਤੋਰਿਯੰ ॥ ਉਬਾਰ ਲਾਜ ਮੋਰਿਯੰ ॥੪੮ ॥

ਜਿਤੇ ਸਰਨਿ ਜੈ ਹੈ ॥ ਤਿਤਯੋ ਰਾਖਿ ਲੈ ਹੈ ॥੭੫ ॥

(ਦਸਮ-੪੪)

ਬਿਨਾ ਸਰਨਿ ਤਾ ਕੀ ਨਹੀ ਔਰ ਓਟੰ ॥ ਲਿਖੰ ਜੰਤ੍ਰ ਕੇਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋਟੰ ॥੭੭ ॥

(ਦਸਮ-੪੪)

ਬਚੈਗੋ ਨ ਕਿਉ ਹੂੰ ਕਰੈ ਕਾਲ ਚੋਟੰ ॥੬੧ ॥

(ਦਸਮ-੪੩)

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਨਮਸਤੁਲ ਪ੍ਰਨਾਮੇ ਸਮਸਤੁਲ ਪ੍ਰਣਾਸੇ ॥ ਅਗੰਜੁਲ ਅਨਾਮੇ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੇ ॥ ਨ੍ਰਿਕਾਮੰ ਬਿਭੂਤੇ ਸਮਸਤੁਲ ਸਰੂਪੇ ॥ ਕੁਕਰਮੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਸੁਧਰਮੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥੧੯੭ ॥

ਸਦਾ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ਸੱਤ੍ਰੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕੁਨਿੰਦਾ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ਅਜਾਇਬ ਬਿਭੂਤੇ

ਗਜਾਇਬ ਗਨੀਮੇ ॥ ਹਰੀਅੰ ਕਰੀਅੰ ਕਰੀਮੁਲ ਰਹੀਮੇ ॥੧੯੮ ॥

ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭੁਗਤੇ ॥ ਸੁਯੰਭਵ ਸੁਭੰ ਸਰਬਦਾ ਸਰਬ ਜੁਗਤੇ ॥ ਦੁਕਾਲੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਦਇਆਲੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੇ ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥੧੯੯ ॥੧ ॥

(ਦਸਮ-੧੦)

ਡਿਠੇ ਸਭੇ ਥਾਵ ਨਹੀ ਤੁਧੁ ਜੇਹਿਆ ॥ ਬਧੋਹੁ* ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਤਾਂ ਤੂ ਸੋਹਿਆ ॥ ਵਸਦੀ ਸਘਨ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰ ॥ ਹਰਿਹਾਂ ਨਾਨਕ ਕਸਮਲ ਜਾਹਿ ਨਾਇਐ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ॥੧੦ ॥

(ਅੰਗ ੧੩੬੨)

ਪਉੜੀ ॥

ਕੀਤਾ ਲੋੜੀਐ ਕੰਮੁ ਸੁ ਹਰਿ ਪਹਿ ਆਖੀਐ ॥

---

* ਬੱਧੋਹੁ ਬੋਲੋ ।

ਕਾਰਜੁ ਦੇਇ ਸਵਾਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੁ ਸਾਖੀਐ ॥ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਧਾਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖੀਐ ॥ ਭੈ ਭੰਜਨ ਮਿਹਰਵਾਨ ਦਾਸ ਕੀ ਰਾਖੀਐ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਲਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਖੀਐ ॥੨੦ ॥

(੯੧)

ਸਲੋਕ ਮ : ੫ ॥

ਜਾਚਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰਿਆ ॥ ਦੇਵਣਹਾਰ ਦਾਤਾਰੁ ਮੈ ਨਿਤ ਚਿਤਾਰਿਆ ॥ ਨਿਖੁਟਿ ਨ ਜਾਈ ਮੂਲਿ ਅਤੁਲ ਭੰਡਾਰਿਆ ॥ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ ਤਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਰਿਆ ॥੧ ॥

(੩੨੦)

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੋ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੱਦਿ ਬੁਲਾਇਆ ਰਾਜ ਅਭਿਖੇਖ ਨੋ ॥ ਸਿਰ ਪਰ

ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੈ ॥ ਚਉਦਹ ਲੋਕਾ ਛਾਇਆ ਜਸੁ ਜਗਮਾਤ ਦਾ ॥ ਦੁਰਗਾ ਪਾਠੁ ਬਣਾਇਆ ਸਭੇ ਪਉੜੀਆਂ ॥ ਫੇਰਿ ਨ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਇਹ ਗਾਇਆ ॥੫੫ ॥

(ਦਸਮ-੧੨੭)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਸਰਬਲੋਹ ਆਰਤੀ

(੧ਓ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥)

ਅਥ ਆਰਤੀ ਕਥਨੰ ॥ ਬਿਸਨੁਪਦ ਮਲਾਰ ਅਸ੍ਰਿਪਦੀ ਚੌਤੁਕੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸ ਸਚੀਪਤਿ ਦੇਵਨ ਆਰਤੀ ਕਰਤ ਬਿਧਾਨਾ ॥ ਦਿਨੇਸ ਨਿਸੇਸ ਜਲੇਸ ਸਭੀ ਮਿਲਿ ਜੱਛ ਕੁਬੇਰ ਮਹਾਨਾ ॥ ਗਨੇਸ ਮੁਨੇਸ ਨਰੇਸ ਧਜਾਵਤ ਯਮ ਜੋਰੇ ਯੁਗ ਪਾਨਾ ॥ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਜਾਵਤ ਗੰਧ੍ਰਬ ਕੀਰਤਨਿ ਗਾਨਾ ॥੧ ॥

ਨ੍ਰਿਤਤਿ ਪਰੀ ਬਰੰਗ ਅਪਛਰ ਦੁੰਦਭਿ ਸੰਖ ਘਹਰਾਨਾ ॥ ਨਾਰਦ ਸ੍ਵਾਮਿਕਾਰਤਿਕਾਦਿਕ ਸਭਿ

ਆਰਤੀ ਕਰਤਿ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨੀ ਪਰਮਹੰਸ ਪ੍ਰਧਾਨਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜਿ ਮੁਨਿਵਰ ਖਟ ਦਰਸਨੁ ਮੰਗਲ ਹਰਖ ਨਿਧਾਨਾ ॥੨ ॥

ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਸੁਰ ਕਰਤ ਜੁਹਾਰੀ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥ ਹੋਤ ਕੁਲਾਹਲ ਮੰਗਲ ਉਤਸਵ ਕੀਰਤਿ ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨਾ ॥ ਓਅੰ ਸੋਹੰ* ਰਾਗ ਅਲਾਪਤ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਗੁਰੁ ਪ੍ਰਧਾਨਾ ॥ ਅਰਪਿਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਬੇਦਾ ਮੇਘਨ ਸੁਮਨ ਬ੍ਰਖਾਨਾ ॥੩ ॥

ਅੱਛਤ ਕੁੰਕਮ ਭਾਲ ਲਗਾਵਤ ਮੰਗਲ ਬਿਨਯ ਸਹਾਨਾ ॥ ਨਾਵਤ ਸੀਸ ਧਯਾਵਤ ਹਰਿ ਪਦ ਮਾਰੂ ਬਿਜਯ ਬਜਾਨਾ ॥ ਨ੍ਰਿਤਤਿ ਦੇਵ ਸੁਰੇਸ ਸਕਲ ਸੁਰ ਆਰਤੀ ਮੰਗਲ ਠਾਨਾ ॥ ਚਰਨ ਪਖਾਰ ਲੇਤ ਚਰਨੋਦਕ ਪਾਵਨ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨਾ ॥੪ ॥

ਦੇਖਿ ਦਰਸ ਸੁਰ ਨਰ ਬਲਿ ਜਾਵਤ ਆਨੰਦ

* ਸੋ ਹੰ ਬੋਲੋ ।

ਉਰ ਨ ਸਮਾਨਾ ॥ ਹਰਿ ਪਦ ਧਰਤ ਧਯਾਨ ਬਚ ਕਰਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸ ਲਪਟਾਨਾ ॥ ਮਗਨ ਭਏ ਸੁਧਿ ਸਭਿ ਬਿਸਰਾਨੀ ਮਨ ਤਨ ਚਰਨ ਖਟਾਨਾ ॥ ਆਪਾ ਆਪ ਬਿਸਰਗੋ ਸਭਿ ਹੀ ਮਨ ਕੋਰਾ ਰੰਗਾਨਾ ॥੫ ॥

ਲਾਲ ਭਏ ਹਰਿ ਪਦ ਕਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੰਗ ਚਲੂਲ ਚਢਾਨਾ ॥ ਮਨੁ ਮਧੁਕਰ ਹਰਿ ਪਦ ਕਮਲਨ ਪਰ ਉਨਮਦ ਰਸਿਕ ਲੁਭਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਖੁਮਾਰਿ ਭਏ ਮਤਵਾਰੇ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਸਭਿ ਬਿਸਰਾਨਾ ॥ ਤਦਾਕਾਰ ਤਦਮਯ ਯਕ ਚਿੱਤੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਰਲਾਨਾ ॥੬ ॥

ਸ੍ਵਯੰ ਜੋਤਿ ਜਗਿ ਜੀਵਨ ਸੋਭਾ ਸਰਬ ਭੂਤ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਦਰਸਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ਕਮਲਨਯਨ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥ ਹੋਤ ਕੁਲਾਹਲ ਮੰਗਲ ਰੁਨਝੁਨ ਸੰਖ ਸਬਦ ਘਹਰਾਨਾ ॥ ਤਾਲ ਪਖਾਵਜ ਘੰਟਾ ਬਾਜਤ ਬਾਜਤ ਕੋਟਿ ਨਿਸਾਨਾ ॥੭ ॥੧ ॥

੧੨੯ ॥੭੫੯ ॥੧੫੧੩ ॥

ਅਥ ਨਿਰਗੁਨ ਆਰਤੀ ॥ ਬਿਸਨੁਪਦ ਮਲਾਰ ॥

ਗਗਨ ਥਾਲ ਰਵਿ ਸਸਿ ਦ੍ਵੈ ਦੀਪਕ ਉਡਗਨ ਰਤਨ ਜੜਾਨਾ ॥ ਸਰਬ ਭੂਤ ਲੈ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈ ਆਰਤੀ ਮੰਗਲ ਠਾਨਾ ॥ ਬਾਵਨ ਧੂਪ ਜਗਤ ਸੰਪੁਟ ਨਭ ਮਾਰੁਤ ਚਵਰ ਝੁਲਾਨਾ ॥ ਨਾਮ ਸੁਧਾਰਸ ਕੀਰਤਨਿ ਗਾਵਤ ਧ੍ਯਾਵਤ ਸਾਰੰਗਪਾਨਾ ॥੧ ॥

ਸਗਲ ਬਨਸਪਤਿ ਫੂਲ ਚੜ੍ਹਾਵਤ ਬਿਸ੍ਵਰੂਪ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ਸਹੰਸਨੇਤ੍ਰ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਸਹਸਾ ਸਹੰਸ ਪਾਦ ਭੁਜ ਪਾਨਾ ॥ ਸਹੰਸ ਨਾਮ ਨੌਤਨ ਨਿਤ੍ਯ ਧ੍ਯਾਵਤ ਤਦ੍ਯਪਿ ਨ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨਾ ॥ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਸੁ ਨਿਗਮ ਪੁਕਾਰਤ ਬਿਅੰਤ ਅਨੰਤ ਬਖਾਨਾ ॥੨ ॥

ਸੋ ਪਦ ਕੰਜ ਪ੍ਰਗਟ ਜਗਬੰਦਨ ਸੁਰਪਤਿ ਭਾਗ ਬਡਾਨਾ ॥ ਚਰਨ ਸਰੋਜ ਨਿਰਖ ਬਲਿ ਜਾਵਤ ਕੋਟਿ

ਤੇਤੀਸ ਪ੍ਰਧਾਨਾ ॥ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਹਿਤੁ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਾਧਤਿ ਕਲਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ਪ੍ਰਮਾਨਾ ॥ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਪਚ ਹਾਰੇ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਬਿਬਿਧ ਸਜਾਨਾ ॥੩ ॥

ਸੋ ਪਦ ਕੰਜ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਿ ਦਰਸਨ ਮਨ ਮਧੁਕਰਹ ਲੁਭਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਮੁਹਿ ਪਾਵਨ ਕੀਨੋ ਕਸਮਲ ਸਗਲ ਬਿਲਾਨਾ ॥ ਦੇਤਿ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਸੁਰ ਮੁਨਿ ਸਭਿ ਹੀ ਨਾਵਤ ਸੀਸ ਚਰਾਨਾ ॥ ਤ੍ਰਾਹ ਤ੍ਰਾਹ ਰੱਛਕ ਸੁਰ ਸੰਤਨ ਸਰਨ ਸੂਰ ਭਗਵਾਨਾ ॥੪ ॥

ਬਿਧਿ ਪੂਰਬ ਸੁਰ ਆਰਤਿ ਕੀਨਾ ਪਾਦ ਅਰਘ ਜਲ ਪਾਨਾ ॥ ਚਰਨ ਰੇਨੁ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਲਾਵਤਿ ਬੰਦਨ ਅਨਿਕ ਨਮਾਮਾ ॥ ਆਰਤੀ ਮੰਗਲ ਬਿਜਯ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੀ ਦੇਵੇਸੁਰ ਗਾਨਾ ॥ ਜੋ ਯਹਿ ਪੜੈ ਸੁਨੈ ਚਿੱਤ ਲਾਵੈ ਪਾਵੈ ਪਦ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥ ੫ ॥੨ ॥ ੧੩੦ ॥ ੭੬੦ ॥ ੧੫੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਉਸਤਤਿ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਅਕਾਲ ਜੀ ਕੀ ॥

ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਰਛਾ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬਲੋਹ ਦੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ।। ਸਰਬਕਾਲ ਜੀ ਕੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬਲੋਹ ਜੀ ਦੀ ਸਦਾ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥

(ਦਸਮ ੧੧)

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਰਬਲੋਹ ਜੂ ਕੀ ਸਰਨ ਜੇ ਪਰੈ ਤਾ ਕਾ ਹੋਤ ਉਧਾਰ ॥ ਜਜੈ ਭਜੈ ਸਰਬਲੋਹ ਜੂ ਸੁਗਮ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ)

ਮਲਾਰ ॥

ਸੇਵ ਕਰੋ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਕੀ ਜਿਹ ਸ੍ਰੇਵਤ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਪੱਯੈ ॥ ਨਾਮੁ ਲਿਯੇ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੈ ਕਲਿ

ਕਾਲ ਨਸੈ ਹਰਿ ਸਰਨ ਸਿਧੱਯੈ ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਭੀ ਸੁਧਰੇ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਧਿਅੱਯੈ ॥ ਦਾਸ ਗੁਬਿੰਦ ਫਤਹ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੋ ਪ੍ਰਭ ਛੋਡ ਅਵਰ ਕਤ ਜੱਯੈ ॥੨੨੧ ॥੮੫੧ ॥੧੯੦੫ ॥

ਮਲਾਰ ॥

ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਗੁਰੁ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਪੋਖਨਹਾਰ ਗੁਸੱਯੈ ॥ ਤੇਰੋਈ ਮਾਨ ਅਰੁ ਤਾਨ ਹੈ ਤੇਰੋ ਹੀ ਤੇਰੋ ਹੀ ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਕਹੱਯੈ ॥ ਨਿਮਾਨੇ ਕੋ ਮਾਨ ਨਿਤਾਨੇ ਕੋ ਤਾਨ ਨਿਥਾਵੇ ਕੋ ਥਾਵ ਤੁਹੀਂ ਸਭਿ ਗੱਯੈ ॥ ਪਾਵ ਪਰੋਂ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਤੋਹਿ ਕੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਤੁਝੈ ਬਲਿ ਜੱਯੈ ॥੨੨੨ ॥੮੫੨ ॥੧੯੦੬ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ)

ਮਲਾਰ ॥

ਜਾਨਹੁ ਜਾਨ ਸੁਜਾਨ ਸਭੀ ਬਿਧਿ ਅਰਦਾਸਿ

ਇਹੈ ਭਵ ਤਾਪ ਨਿਵਾਰਹੁ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਊ ਤ੍ਰਾਸ ਬਡੇ ਜਮਫੰਧ ਕਟੋ ਭਵ ਪਾਰ ਉਤਾਰਹੁ ॥ ਹੌਂ ਮਤਿਮੰਦ ਅਨਾਥ ਹੇ ਨਾਥ ਦਰਿਦ੍ਰ ਹਰੋ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਹੁ ॥ ਦਾਸ ਗੁਬਿੰਦ ਬਿਜਯ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਹ ਦੇ ਬਾਹ ਦੇ ਮੁਹਿ ਨਿਸਤਾਰਹੁ ॥੨੨੭ ॥੮੫੭ ॥ ੧੬੧੧ ॥

ਮਲਾਰ ॥

ਜੇ ਉਪਮਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਥ ਕੀ ਗਾਇ ਹੈਂ ਤੇ ਭਵ ਫਾਂਸਿ ਨ ਫੇਰਿ ਪਰੈਂਗੇ ॥ ਆਰਤਿ ਜੱਗ ਕਰੈਂ ਹਰਿ ਹੇਤੁ ਰਰੈਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਥ ਨਿਸ੍ਰੈ ਕੈ ਤਰੈਂਗੇ ॥ ਪੂਜਬੇ ਜੋਗ ਨ ਔਰ ਹੈ ਦੂਸਰ ਏਕ ਗੁਪਾਲ ਗੁਪਾਲ ਕਰੈਂਗੇ ॥ ਯਹ ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਪਰਲੋਕ ਖਲਾਸ ਅਕਾਲ ਅਕਾਲ ਅਕਾਲ ਕਰੈਂਗੇ ॥੨੨੮ ॥੮੫੮ ॥੧੬੧੨ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ)

ਬਿਸਨੁਪਦ ਬਿਲਾਵਲੀ ਕਵਯੋਵਾਚ ॥

ਮੰਗਲਾਰਤੀ ਜੋ ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਪੁਨਰਪਿ ਗਰਬ ਨ ਲੇਟੇ ॥ ਬਿਸ੍ਵਬਿਭੂਤਿ ਆਰਤੀ ਕਰਿਹੈ ਜਮ ਜਾਗਾਤਿ ਨ ਭੇਟੇ ॥ ਕ੍ਰਿਤ ਅਘ ਦੋਖ ਬਿਲਾਤ ਚਿਰਨ ਕੇ ਅਪਦਾ ਕਾਲੁਖ ਮੇਟੇ ॥ ਮੁਖ ਊਜਲ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਇ ਹੈ ਪੜਤ ਨ ਜਮ ਕੇ ਫੇਟੇ ॥੨ ॥੧੨੧ ॥੨੪੪੦ ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾਵੰਤ ਸਤਿਗੁਰ ਧਨੀ ਕਰਤ ਪੁਨੀਤਿ ਦਯਾਲ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਛ ਵਿਲੋਕਨੋ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੨ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ)

ਬਿਸਨੁਪਦ ਪੁੰਨਯਾਕੀ ਤਰਹ ਦੂਜੀ

ਸਵੱਯੇ ਗੁਰੁ ਪਦ ਕੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਹਾਜੁ ਸਬਦਿ ਗੁਰੁ ਖੇਵਟੁ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ਭਵ ਬਾਰਿਧਿ ਕੋ ਸੋਖਨਹਾਰੋ

ਹ੍ਵੈ ਅਗਾਸਤ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਖ੍ਯ ਉਬਾਰੇ ॥ ਜੇ ਜੇ ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਆਇ ਲਾਗੇ ਬਿਖੜੇ ਘਾਟਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਿਤਾਰੇ ॥ ਗੋਪਦ ਵਤ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਬਾਂਹ ਪਕੜਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਧਾਰੇ ॥੧ ॥

ਕਰਨਧਾਰ ਸਦਿ ਗੁਰੁ ਮਮ ਕਹਿਯਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਿ ਧਾਰੇ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਪੂਰੋ ਪੁਰੁਸੋਤਮ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਦੈ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੁ ਅਚਲ ਅਮਰ ਨਿਤਿ ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰੁ ਰੂਪ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਅਰਜੁਨ ਸਬਦਿ ਜਹਾਜ ਗੁਰੂ ਪਦ ਪੰਕਜ ਸਭਿ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਉਧਾਰੇ ॥ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿਰਾਇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰੇ ॥੨ ॥

ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਪੁਨ੍ਯ ਸਰੂਪਾ ਸਤਿ ਸ੍ਰੂਪ ਅਖੰਡ ਅਜਯ ॥ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਤਾਰ ਲਿਯੋ ਤ੍ਰੈਲੋਕੰ ਅਸੁਰ ਛਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਤ੍ਯ ਅਬਯ ॥ ਭਯੋ ਨਿਸਤਾਰ ਤ੍ਰਾਸ ਅਸੁਰਨ ਤੇ ਉਧਾਰ ਕਿਯੋ ਗੁਰਿ ਜਗਤਿ ਸਬਯ ॥

ਸਾਹ ਗੋੁਬਿੰਦ ਫਤਹ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਚਿ ਮੰਤ੍ਰ ਅਖਯ ॥੩ ॥੧ ॥੩੧੧ ॥੮੪੩ ॥ ੩੧੬੨ ॥ ਤ੍ਰਿਪਦ੧ ॥

(ਸਰਬਲੋਹ)

ਅਥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਥਾਪਨ ਮਹਾਤਮ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਗ੍ਰਹ ਕਥਤੇ ॥ ਤ੍ਵ ਬਲਿ ॥

ਬਿਸਨੁਪਦ ਪੁੰਨਯਾਕੀ ॥

ਆਪਨਪੌ ਸ੍ਰੀ ਖਾਲਸਹਿ ਸੌਂਪਾ ਦੁਤਿਯਾ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਾ ॥ ਬੋਲਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸੰਭਾਖਨਿ ਨਾਮ ਗੋੁਬਿੰਦ ਕੀਰਤਨਿ ਸੰਥਾ ॥ ਗੁਨਾਨੁਵਾਦ ਪੁਨਿ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਨਿ ਊਠਤ ਬੈਠਤਿ ਸੈਨ ਕਰੰਥਾ ॥ ਪਾਵਨ ਪੰਥ ਖਾਲਸਹਿ ਪ੍ਰਗਟਯੋ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਸੁਭ ਪੰਥਾ ॥੧ ॥

ਇਨ ਕੇ ਦਰਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਦਰਸਨ ਬੋਲਨੁ ਗੁਰੂ ਸਬਦੁ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥਾ ॥ ਦ੍ਵਾਦਸਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਏ

ਕਹਿਯਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿ ਭਾਨੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹਰਿ ਸੰਤਾ ॥ ਪ੍ਰਤਯਖ ਕਲਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਧਣੀ ਛੈ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਥ ਖਾਲਸ ਵਰਤੰਤਾ ॥ ਦਾਸ ਗੋੁਬਿੰਦ ਫਤਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਖਾਸ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੁ ਰੂਪ ਬਦੰਤਾ ॥੨ ॥ ਦੁਪਦ੧ ॥

ਕਾਲ ਉਪਾਸਕ ਛਤ੍ਰਿਯ ਧਰਮਾ ਰਣ ਕਟਿ ਕਸਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਏ ॥ ਤਾ ਮਹਿ ਪੰਚ ਚਾਲਿਸ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖਾਲਸਹਿ ਠਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਫਤਹ ਸਿੰਘ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿਏ ॥ ਪੰਚਮ ਖਾਲਸਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਿਨ ਏ ਪੰਥ ਸੁਪੰਥ ਪ੍ਰਗਟਏ ॥੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਨਉ ਲਖ ਐਰਾਕੀ ਮਿਲੈਂ ਮਿਲੈਂ ਸਰਾਯਚੈ ਲਾਖ ॥
ਸ੍ਵਾ ਲਾਖ ਹਾਥੀ ਮਿਲੈਂ ਦੇਹੁ ਯਹੈ ਅਭਿਲਾਖ ॥੧੨ ॥
ਖਾਸ ਸ੍ਵਾਰੀ ਮੁਹਿ ਚਲੈ ਨੇਜਹ ਲਖ ਨਿਸਾਨ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਜੀਤਹਿ ਸਤ੍ਰੁ ਚੌਗਾਨ ॥੧੩ ॥

ਯਹਿ ਲਾਲਚ ਗੁਣ ਤੂ ਕਹਯੋ ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਸਮਾਜ ॥ ਫਤਿਹ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਦਯ ਅਸਤ ਲੌ ਰਾਜ ॥੧੪ ॥੨੦੪੨ ॥੪੬੬੧ ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁੋਬਿੰਦੇ ॥ ਮੁਕੰਦੇ ॥ ਉਦਾਰੇ ॥ ਅਪਾਰੇ ॥੯੪ ॥
ਹਰੀਅੰ ॥ ਕਰੀਅੰ ॥ ਨ੍ਰਿਨਾਮੇ ॥ ਅਕਾਮੇ ॥੯੫ ॥

(ਦਸਮ - ੬)

ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭੁਗਤੇ ॥
ਸੁਯੰਭਵ ਸੁਭੰ ਸਰਬਦਾ ਸਰਬ ਜੁਗਤੇ ॥
ਦੁਕਾਲੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਦਇਆਲੰ ਸਰੂਪੇ ॥
ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੇ ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥੧੯੯ ॥੧ ॥

(ਦਸਮ - ੧੦)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਅਰਦਾਸਿ

ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਮ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥
ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੇਰੇ ॥
ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਹਿ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥
ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤੁ ॥
ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਭਗਵੰਤ ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤੁਮਰੈ ਸੂਤ੍ਰਿ ਧਾਰੀ ॥
ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ॥
ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨੀ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੮ ॥੪ ॥

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥
ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੌਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ ॥ ਫਿਰਿ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ ॥ ਅਰਜੁਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੋ ਸਿਮਰੌਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸੁ ਡਿਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿਮਰੀਐ ਘਰਿ ਨਉਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥ ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥ (ਦਸਮ ੧੧੯)

ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ॥ ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ

ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ॥

ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਪਿਆਰੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿਆਰੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿਆਰੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿਆਰੇ ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਚੋਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਸਾਹਿਬ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘਜੀ, ਸਾਹਿਬ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਹਿਬ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਹਿਬ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ-ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਸੰਗ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਚਾਰ ਗੁਰਧਾਮਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਦਲ ਪੰਥਾਂ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਨਗਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ। ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਛਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਿਹ, ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ ਦਾਨ ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉਚੀ, ਮਤ ਪਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ

ਆਪਣੇ ਪੰਥ ਦੇ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਦਾਤਾਰ ਜੀਓ ! ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਦਾਨ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ੋ ਜੀ। ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਓ ! ਆਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ*.......ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨੀ। ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਨਾਮ ਚਿਤ ਆਵੇ। ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਚਿਤ ਆਵੇ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਿਹ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ ਕੀ ਤਬੀ ਚਲਾਇਓ ਪੰਥ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨੀਓ ਗ੍ਰੰਥ ॥੨ ॥ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਮਾਨੀਐ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਮਿਲਙੋ ਚਹੈ ਖੋਜ ਸਬਦ ਮੈ ਲੇਹ ॥੩ ॥

(ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾ: ੧੦)

ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਆਕੀ ਰਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਖੁਆਰ ਹੋਇ ਸਭ ਮਿਲੈਂਗੇ ਬਚੇ ਸਰਨ ਜੋ ਹੋਇ ॥

(ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ)

ਉਠ ਗਈ ਸਭ ਮਲੇਛ ਕੀ ਕਰ ਕੂੜਾ ਪਾਸਾਰ ॥ ਡੰਕਾ ਬਾਜੇ ਫਤਹਿ ਕਾ ਨਿਹਕਲੰਕ ਅਵਤਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਬਿਰਾਜ ਰਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਬਚਲ ਨਗਰ

ਅਪਾਰ ॥ ਖੰਡਾ ਜਾ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਕਲਗੀ ਸੋਹੈ ਸੀਸ ॥ ਸੋ ਹਮਰੀ ਰਛਿਆ ਕਰੈ ਗੁਰੂ ਕਲਗੀਧਰ ਜਗਦੀਸ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ ਚੜ੍ਹੈ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰ ॥ ਜੋ ਸਰਧਾ ਕਰ ਸੇਂਵਦੇ ਗੁਰ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਨ ਹਾਰ ॥

ਗੱਜ ਕੇ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਵੇ,ਫਤੇ ਪਾਵੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ॥ ਚੜ੍ਹਿਆ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੈ ਧਰਮ ਨਗਾਰਾ ॥ ਮਾਰਿਆ ਨੁਰੰਗਾ ਤੁਰਕੜਾ ਜਿਨਿ ਖਿੱਚਿਆ ਹੰਕਾਰਾ ॥ ਧਰਤੀ ਪੈ ਗਿਆ ਹਲਚਲਾ ਸਭ ਛੋਡੇ ਘਰ ਬਾਰਾ ॥ ਐਸੇ ਦੂੰਦ ਕਲੇਸ਼ ਮੈਂ ਖਪਿਓ ਸਭ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਰਾਜੇ ਸ਼ਾਹ ਬਜੀਦੜੇ ਸਭ ਹੋਸੀ ਛਾਰਾ ॥ ਸੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਾਝਹੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭੈ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥ ਮੀਣੀਏ, ਮਸੰਦੀਏ, ਨੜੀ, ਕੁੜੀ ਮਾਰ ਕੀ ਸਭਾ ਉਠਾਇ ਕੈ, ਗੁਰ ਸਿੰਘਾਂ ਰਚੇ ਜੈਕਾਰੇ, ਗਜਾਉਣਗੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ॥

ਗੱਜ ਕੇ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਵੇ, ਫਤੇ ਪਾਵੇ
ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ॥
ਗੁਰ ਬਰ ਅਕਾਲ ॥

ਚਿਟਿਆਂ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਰਖਿਓ ਬਿਰਦ ਬਾਣੇ ਦੀ ਲਾਜ ਹਠੀਓ ਜਪੀਓ ਤਪੀਓ, ਸ਼ਹੀਦੋ ਸਿੰਘੋ ਸਰਬੱਤ ਗੁਰੂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ, ਲਾਡਲੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਮਾਲਿਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋ ਫੌਜਾਂ ਰਖਣੀਆਂ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸੋਢੀ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜਪੇ ਅਕਾਲ ਹੀ ਅਕਾਲ, ਗੁਰ ਬਰ ਅਕਾਲ, ਦੇਗ਼ ਤੇਗ਼ ਫ਼ਤੇ, ਗੁਰੂ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਫ਼ਤੇ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸ਼ਬਦ

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਖਵਾਰੇ ॥ ਚਉਕੀ ਚਉਗਿਰਦ ਹਮਾਰੇ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥ ਜਮੁ ਲਜਾਇ* ਕਰਿ ਭਾਗਾ ॥੧॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਮੇਰੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਕਰੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਤਾ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਸੀ ॥ ਅਨਦ ਕਰਹਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾ ॥ ਜਪਿ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ॥੨॥੪॥੬੮॥

(ਅੰਗ ੬੨੬)

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਣਾਈ ॥

* ਲੱਜਾਇ ਬੋਲੋ

ਚਉਗਿਰਦ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਕਾਰ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਨ ਭਾਈ ॥੧॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਜਿਨਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਦੀਆ ਏਕਾ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਤਿਨਿ ਰਖਨਹਾਰਿ ਸਭ ਬਿਆਧਿ ਮਿਟਾਈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਸਹਾਈ ॥੨॥੧੫॥੭੯॥

(ਅੰਗ ੮੧੯)

ਸਲੋਕੁ ॥

ਜਹ ਸਾਧੂ ਗੋਬਿਦ ਭਜਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਨਾਨਕ ਨੀਤ ॥ ਣਾ ਹਉ ਣਾ ਤੂੰ ਣਹ ਛੁਟਹਿ ਨਿਕਟਿ ਨ ਜਾਈਅਹੁ ਦੂਤ ॥੧॥

(ਅੰਗ ੨੫੬)

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਚਿਤਵਉ ਚਿਤਵਨੀ ਉਦਮੁ ਕਰਉ

ਉਠਿ ਨੀਤ ॥ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਆਹਰੋ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਮੀਤ ॥੧॥

(ਅੰਗ ੫੧੯)

ਪਉੜੀ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਪਰਭਾਤਿ ਤੂਹੈ ਹੀ ਗਾਵਣਾ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਰਬਤ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਧਿਆਵਣਾ ॥ ਤੂ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ ॥ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਪ ਗਵਾਵਣਾ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਵਣਾ ॥੨੫॥

(ਅੰਗ ੬੫੨)

ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ

ਸੋਹਿਲਾ

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੋ ॥ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਿਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥੧ ॥ ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥ ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੜੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈਗਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥ ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ

ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥੨ ॥ ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥ ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥੩ ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ ॥ ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ ॥੪ ॥੧ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ॥ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਏਕੋ ਵੇਸ ਅਨੇਕ ॥੧ ॥ ਬਾਬਾ ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥ ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਹਰਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਹੋਆ ॥ ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ॥੨ ॥੨ ॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ

ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥ ਧੂਪੁ ਮਲਆਨ ਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥ ਭਵਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੁੋਹੀ ॥ ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥੨॥ ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥ ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋੁ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥੪॥੩॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੧॥ ਕਰਿ ਸਾਧੂ ਅੰਜੁਲੀ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥ ਕਰਿ ਡੰਡਉਤ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਹੇ ॥ ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁਭੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਡੰਡਾ ਹੇ ॥੨॥ ਹਰਿਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਦੁਖੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਹੇ ॥੩॥ ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾ ਹੇ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੪॥੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਣਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥ ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧॥ ਅਉਧ ਘਟੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਾਰੇ ॥ ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ॥ ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਵੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥੨॥ ਜਾਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਬਿਹਾਝਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥ ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੋ ਫੇਰਾ ॥੩॥ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਇਹੈ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੋਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥੪॥੫॥

(ਅੰਗ ੧੨-੧੩)

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥ ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥ ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥ ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥ ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੧ ॥

(ਅੰਗ ੮)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

'ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ.ਗਾਂ, ਨੁਗਦੇ'

ਅਥ 'ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ.ਗਾਂ' ਦੇ 'ਨੁਗਦੇ' ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਸੁਖਾ ਮਿਰਚਾਂ ਛਾਣਿਕੇ ਸਾਫ ਕੀਆ ਦੋ ਵਾਰ। ਬਾਕੀ ਨੁਗਦਾ ਜੋ ਬਚੇ ਸਿਰ ਮਲੇਛ ਦੇ ਝਾੜ। ਆਇਆ ਮਲੇਛਾ ਨੁਗਦਾ ਤੇਰਾ ਬਾਲ ਬੱਚੇ ਨੋ ਚੁੱਗਦਾ। ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਪੁੱਗਦਾ। ਪੱਟੀ ਤੇਰੀ ਮੇਸ ਖ਼ਾਨਾ ਤੇਰਾ ਖ਼ਰਾਬ। ਬੂਹੇ ਤੇਰੇ ਦੀ ਉਜਾੜ ਮੱਲ

ਜਾਣਗੇ ਝਾੜ ਸਿੰਘ ਚੜਨਗੇ ਸ਼ਿਕਾਰ। ਬਾਰਾਂ ਬਾਰਾਂ ਕੋਹ ਦੀ ਉਜਾੜ ਚੌਵੀ ਕੋਹ ਦਾ ਪੜਾਅ, ਨੁਗਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾ॥

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਵੇ॥ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ॥ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇ।

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ॥

ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਗਾਂ ਦੇ ਸਲੋਕ

ਸਲੋਕ ॥

ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਜਾਸੁ ਕੇ ਹੋਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥ ਜੋ ਰਾਤੇ ਰੰਗ ਏਕ ਕੈ ਨਾਨਕ ਗੂੜਾ ਰੰਗੁ ॥੧॥

(ਅੰਗ ੨੫੨)

ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥

ਨਾ ਮੈਲਾ ਨਾ ਧੁੰਧਲਾ ਨਾ ਭਗਵਾ ਨਾ ਕਚੁ ॥
ਨਾਨਕ ਲਾਲੋ ਲਾਲੁ ਹੈ ਸਚੈ ਰਤਾ ਸਚੁ ॥੧॥

(ਅੰਗ ੧੦੮੯)

ਸਲੋਕ ॥

ਲਾਲ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ॥ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਅਵਰ ਕੋ ਨਾਨਕ ਬੇਪਰਵਾਹ ॥੧॥

(ਅੰਗ ੨੫੨)

ਨੈਨ ਸਮਾਨੇ ਨੈਨ ਮੈ ਬੈਨ ਸਮਾਨੇ ਬੈਨ ॥
ਸਿੰਘ ਸਮਾਨੇ ਗੁਰੂ ਮੈ ਭਏ ਐਨ ਕੇ ਐਨ ॥

ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾ.ਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ॥ ਕਿ
ਮਾਰਾ ਬਕਾਰਅਸਤ ਦਰ ਵਕਤਿ ਜੰਗ ॥੫੬ ॥
ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾ.ਗਰੇ ਨੈਨ ਪਾਨ ॥ ਕੁਨਦ
ਪੀਰ ਸਦ ਸਾਲਹ ਰਾ ਨਉਜਵਾਨ ॥੫੭ ॥ ੩ ॥

(ਦਸਮ ੧੩੯੯)

ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਗੂੰ ॥ ਕਿ
ਮਾਰਾ ਬਾਕਾਰਸਤ ਜੰਗ ਅੰਦਰੂ ॥੨੦ ॥ ਲਬਾ ਲਬ
ਬਕੁਨ ਦਮ ਬਦੱਮ ਨੋਸ਼ ਕੁਨ ॥ .ਗਮੇ ਹਰ ਦੁ
.ਆਲਮ ਫ਼ਰਾਮੋਸ਼ ਕੁਨ ॥੨੧ ॥੨੨ ॥

(ਦਸਮ ੧੪੨੮)

ਨ ਸਾਜ਼ੋ ਨ ਬਾਜ਼ੋ ਨ ਫ਼ੌਜੋ ਨ ਫਰਸ਼ ॥
ਖ਼ੁਦਾਵੰਦਿ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਓ .ਐਸ਼ .ਅਰਸ਼ ॥੪ ॥

(ਦਸਮ੧੩੮੯)

ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਵੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ॥

ਸਲੋਕ ਦੁਮਾਲੇ ਦਾ

ਅਥ ਦੁਮਾਲੇ ਦਾ ਸਲੋਕ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਗੁਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਜਿ ਪਰਪੰਚ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਸੋਊ ਆਰਾਧੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੧ ॥

ਸਜੈ ਜੋ ਦੁਮਾਲਾ ਛੁਟੈ ਖੂਬ ਫਰਰਾ ॥ ਅਜਬ ਸੋਹੇ ਚੱਕਰ ਖੰਡੇ ਤੋੜੇ ਵਾਲਾ ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ॥ ਚਲੈਗੋ ਤੋਰ ਜੈਸਾ ਪੰਥ ਐਸਾ ਮੁਖ ਸੇ ਅਲਾਇਆ ॥ ਹਮ ਅਕਾਲੀ ਸਭ ਕੇ ਵਾਲੀ ਹਮਰਾ ਪੰਥ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ॥ ਦੀਨ ਮਜਬ ਕਾ ਜੁੱਧ ਜੁ ਕੀਨਾ ਖੰਡਾ ਫੜਿਆ ਦੁਧਾਰਾ ਹੈ ॥ ਛਈ ਮਈ ਮਾਰ

ਸਭ ਦੂਰ ਕੀਨੀ ਸਲੋਤਰ ਫੜਿਆ ਕਰਾਰਾ ਹੈ॥ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮੈ ਬੁੰਗਾ ਹਮਾਰਾ ਮਹਾਂਕਾਲ ਰਖਵਾਰਾ ਹੈ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਮੁਕਟ ਮੁਕਟ ਪਰਿ ਚੱਕਰ ਆਇਆ ਅਜਬ ਹੁਲਾਰਾ ਹੈ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਧ ਆਗੇ ਸੀਸ ਹਮਾਰਾ ਹੈ॥ ਲੱਟ ਪੱਟ ਫਰਰੇ ਸਜ ਰਹੇ ਗੁਰ ਸਬਦਨ ਕੀ ਭਈ ਝਨਕਾਰ॥ ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨ ਸਭ ਕੁਲ ਲੀਆ ਉਧਾਰ॥

ਸਿਰ ਮਸ੍ਤਕ ਰਖ੍ਯਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੰ ਹਸ੍ਤ ਕਾਯਾ ਰਖ੍ਯਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਹ॥ ਆਤਮ ਰਖ੍ਯਾ ਗੋਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਧਨ ਚਰਣ ਰਖ੍ਯਾ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰਹ॥ ਸਰਬ ਰਖ੍ਯਾ ਦਯਾਲਹ ਭੈ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨਹ॥ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਅਨਾਥ ਨਾਥੇ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਪੁਰਖ ਅਚੁਤਹ॥੫੨॥

ਹਉ ਗੋਸਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਵਾਨੜਾ॥ ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ

ਉਚ ਦੁਮਾਲੜਾ ॥ ਸਭ ਹੋਈ ਛਿੰਝ ਇਕਠੀਆਂ ਦਯੁ* ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਜੀਉ ॥੧੭ ॥

ਵਾਤ ਵਜਨਿ ਟੰਮਕ ਭੇਰੀਆ ॥ ਮਲ* ਲਥੇ ਲੈਦੇ ਫੇਰੀਆ ॥ ਨਿਹਤੇ* ਪੰਜਿ ਜੁਆਨ ਮੈ ਗੁਰ ਥਾਪੀ ਦਿਤੀ ਕੰਡਿ ਜੀਉ ॥੧੮ ॥

ਸਭ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ਆਇਆ ॥ ਘਰਿ ਜਾਸਨਿ ਵਾਟ ਵਟਾਇਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਹਾ ਲੈ ਗਏ ਮਨਮੁਖ ਚਲੇ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ਜੀਉ ॥੧੯ ॥

ਤੂੰ ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ॥ ਹਰਿ ਦਿਸਹਿ ਹਾਜਰੁ ਜਾਹਰਾ ॥ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਤੇ ਗੁਣਤਾਸੁ ਜੀਉ ॥੨੦ ॥

ਮੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਦਯੈ* ਸੇਵੜੀ ॥ ਗੁਰਿ ਕਟੀ ਮਿਹਡੀ ਜੇਵੜੀ ॥ ਹਉ ਬਾਹੁੜਿ ਛਿੰਝ ਨ ਨਚਊ* ਨਾਨਕ ਅਉਸਰੁ ਲਧਾ ਭਾਲਿ ਜੀਉ ॥੨੧ ॥੨ ॥ ੨੯ ॥

---

* ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਦੱਈਉ, ਮੱਲ, ਨਿ-ਹਤੇ, ਦੱਈਐ, ਨੱਚਊ ਬੋਲੋ।

ਮੂਲਮੰਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥

ਅਥ ਮੂਲਮੰਤ੍ਰ

ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਲਿਖਯਤੇ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥

ਵਾਸੀ ਸਭ ਸ੍ਰੀ ਖਾਲਸਾ ਪੁਰਿਅਨੰਦ ਸਿਰਮੌਰ ॥
ਦਯਾਸਿੰਧੁ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਸਤਿ ਸਦਾ ਜਿਹ ਠੌਰ ॥
੧ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥

ਵਾਸੀ ਲਹੌਰ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਸੋਫਤੀ ਛੱਤ੍ਰਿ

ਸੁ ਬੰਸ ਵਿਖੈ ਅਵਤਾਰੀ ॥ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ ਦਿਸੁ ਦੱਛਣ ਸੈਣਅਵਤਾਰ ਕਹੈ ਮਤਿਧਾਰੀ ॥ ਹਿੰਮਤੁ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀਜਗੰਨਾਥ ਪੂਰਬ ਫੰਧਕ ਹੈ ਮਤਿ ਧਾਰੀ ॥ ਧੰਨਾ ਸੁ ਬੰਸ ਬਿਖੈ ਅਵਤਾਰੁ ਸ੍ਰੀ ਧਰਮੇਸ* ਮਹਾਂ ਸੁਭਕਾਰੀ ॥੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥

ਪੰਚਮ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮਦੇਵ ਅਵਤਾਰੁ ॥
ਆਦਿ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਖਾਲਸਾ ਜਾਨਤ ਜਨਮ ਸੁਧਾਰੁ ॥ ੩ ॥
ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਫੁਨਿ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਮਤਿਧੀਰ ॥ ਈਸਰ ਸਿੰਘ ਅਰੁ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਇਹ ਪੰਚੇ ਮੁਕਤੇ ਬਲਬੀਰ ॥੪ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥

ਅਚੁਤ ਆਦਿ ਅਨੰਤੁ ਸੁ ਸੁੰਦਰ ਖੋਜਤ ਹੈ

---

* ਪਾਠਭੇਦ :- ਸ੍ਰੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ।

ਜਿਹ ਕੋ ਸੁਰਰਾਈ ॥ ਸਾਤ ਆਕਾਸ ਪਤਾਰਨ ਭੀਤਰਿ ਰਾਜਤਿ ਹੈ ਜਿਹ ਕੀ ਪ੍ਰਭਿਤਾਈ ॥ ਰਾਜਨ ਇੰਦ ਗਜਿੰਦ ਰਣਾਚਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ* ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀਮੁਖ ਤੇ ਕਛੁ ਬੋਲਤ ਹੈ ਮੋਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਹੁ ਸਭੇ ਮਿਲੁ ਭਾਈ ॥੫ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥

ਨੀਚਨ ਜਾਤਿਨ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੋਹਿ ਕਰੁਣਾ ਕਰਿ ਕੈਸੇ ਨਿਵਾਜੇ ॥ ਕੰਚਨ ਭਏ ਮਨੂਰਹੁ ਤੇ ਜਮ ਆਦਿਕ ਕੇ ਸਭ ਹੀ ਡਰ ਭਾਜੇ ॥ ਊਚ ਭਏ ਸਭ ਹੀ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਿ ਆਯੁਧ ਲੈ ਬਸੁਧਾ ਮਧਿ ਗਾਜੇ ॥ ਤੌ ਪਦਪੰਕਜ ਕੇ ਬਲਿ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜੰਤ ਭਏ ਖੰਡਭਾਰਥ ਰਾਜੇ ॥੬ ॥

ਸੇਸਿ ਸੁਰੇਸਿ ਦਿਨੇਸੁ ਪਸੇਸੂਰ ਖੋਜਤ ਹੈ ਜਿਹ ਕੋ

---

* ਪਾਠਭੇਦ :- ਸਾਹਨ ਸਾਹ ਪ੍ਰਭੁ ।

ਅਜ ਤੋਰੀ॥ ਸਿਧਿ ਮੁਨੀਜਨ ਨਾਰਦ ਸੇ ਜਿਹ ਜਾਚਤ ਹੈਂ ਬਰੁ ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ॥ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਧਰਾਧਰ ਸੇਵਤਿ ਹੈਂ ਜਿਹ ਕੋ ਨਿਸ ਭੋਰੀ॥ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪੂਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮਾਂਗਤ ਖਾਲਸੇ ਅੱਗ੍ਰ ਖਰਿਓ ਕਰ ਜੋਰੀ॥੭॥

ਖੀਰ ਸਮਾਨ ਸਦਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਨ ਲਾਲ ਰਤੰਨ ਭਰੇ ਜਿਹ ਮਾਹੀਂ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧੇਨੁ ਸਸੀਧਰੁ ਕੋਟਿਕ ਕੌਣ ਗਣੈ ਗਣਤੀ ਕਛੁ ਨਾਹੀਂ॥ ਰਿਧਿ ਰੁ ਸਿਧਿ ਪਦਾਰਥ ਚਾਰ ਬਸੇ ਜਿਹ ਕੀ ਪਗਿ ਕੀ ਰਜ ਮਾਹੀ॥ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪੂਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਂਗਤ ਕੌਤਕ ਸੰਤ ਲਖਿਓ ਮਨ ਮਾਹੀਂ॥੮॥

(ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾ.੧੦ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਸਫਾ ੨੧੪)

ਕੁੰਡਲੀਆਂ ਛੰਦ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮੋਰ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਿ ਬਿਧਿ ਜਾਨਣਹਾਰ॥

ਪੰਥ ਉਪਾਵਨ ਕਾਰਣੇ ਕਲਿ ਮਹਿ ਲੀਆ ਅਵਤਾਰੁ ॥ ਕਲਿ ਮਹਿ ਲਿਯਾ ਅਵਤਾਰੁ ਦੀਨਦਯਾਲੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਜੀਅ ਕੀ ਜਾਨਣਹਾਰ ਸਗਲ ਘਟਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਲੀਨੇ ਸੰਗੀ ਨਾਲਿ ਜਿਨਾਂ ਰਲਿ ਭਗਤਿ ਕਮਾਈ ॥ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸੰਗਿ ਨਾਮ ਤਿਨ ਕਹੋਂ ਸੁਨਾਈ ॥੯ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਜਿਹ ਜਾਮਾ ॥ ਪਟਨੇ ਲੀਆ ਅਵਤਾਰ ਬਹੁਰਿ ਅਨੰਦਪੁਰਿ ਧਾਮਾ ॥ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਸੋਫਤਿ ਛਤ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਲਊ ਜਨਮ ਲਿਯਾ ਜਿਸੁ ॥ ਹੈ ਸੀ ਲਵ ਅਵਤਾਰੁ ਰਾਮ ਪਕਰਿਓ ਹੈ ਜਿਸੁ ॥ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਛੀਪਾ ਦ੍ਵਾਰਵਤੀ ਜਿਹ ਧਾਮ ॥ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਉਤਰੇ ਸੰਤ ਸਵਾਰਨ ਕਾਮ ॥੧੦ ॥

ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਹੀਦ ਬਿਦਰ ਤਿਸੁ ਜਨਮ

ਪਛਾਨਜੋ ॥ ਹੈਸੀ ਨਾਈ ਸਿੱਖ ਸੈਣਿ ਕੇ ਲੱਛਣ ਜਾਨਜੋ ॥ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਹਠੀਲਾ ਜੱਟ ਪਛਾਨੀਐ ॥ ਹਸਤਨਾਪੁਰਿ ਕਾ ਜਨਮ ਸੋ ਧੰਨਾ ਜਾਨੀਐ ॥ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਝੀਵਰ ਫੰਧਕੁ ਜਾਨੁ ॥ ਇਨ ਪੰਚਨ ਕੋ ਦਯ ਕੈ ਫੁਨਿ ਇਨ ਤੇ ਲੀਉ ਸੁਜਾਨੁ ॥੧੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥

ਸਿਰ ਗੁੰਮੇ ਅਰੁ ਮੀਣੀਏ ਰਾਮਰਾਈਏ ਜਾਨੁ ॥ ਧੀਰਮਲਿਯੇ ਔ ਮਸੰਦਿਯੇ ਇਨ ਸਜੋਂ ਮੇਲ ਨ ਮਾਨ ॥੧੨ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਹੀਣ ਮੁੰਹ ਮੁੰਨੇ ਧਿਯਾਂ* ਮਾਰ ॥ ਇਨਿ ਸੰਗਿ ਮੇਲਿ ਨ ਕੀਜਈ ਇਹਿ ਆਖੀ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧੩ ॥

ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਧੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹੋ ।

ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵਨੀ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਰਖਣਾ ਚੀਤਿ ॥ ਬੰਸ ਘਾਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਇਹੁ ਸਿੰਘਨ ਕੀ ਰੀਤਿ ॥੧੪॥

ਜੋ ਜੋ ਗੁਰ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਰਾਖੂ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰਿ ॥ ਤਾਂ ਕੋ ਬਾਂਹੋ ਪਕੜ ਕੈ ਰਾਖੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਿ ॥ ੧੫ ॥

ਮੂਲਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਖਾਲਸੇ ਸੁ ਮੈਂ ਕਹਿਓ ਸੁਣਾਇ ॥ ਮੂਲਮੰਤ੍ਰ ਜੁ ਪੜ੍ਹੈ ਸੁਣੈ ਸੁ ਨਾਹਿ ਜਮਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥ ੧੬ ॥

(ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਨੋਟ :- ਇਹ ਰਚਨਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਪੋਥੀ 'ਚ ਲਿਖੀ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਰਹਿਤਨਾਮਾ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਿੱਖੀ ਪੰਜ ਹਰ.ਫਅਸਤ ਕਾ.ਫ ॥
ਹਰਗਿਜ਼ ਨ ਬਾਸ਼ਦ ਅਜ਼ੀਂ ਪੰਜ ਮੁਆ.ਫ ॥੧ ॥ ਕੜਾ
ਕਾਰਦੋ ਕੱਛ ਕੰਘੇ ਬਿਦਾਂ ॥ ਬਿਲਾ ਕੇਸ ਹੇਚਅਸਤ
ਜੁਮਲੇ ਨਿਸ਼ਾਂ ॥੨ ॥ ਹਰ.ਫ ਹਾਇਕਾਤਅਸਤ ਅਜ਼ੀਂ
ਪੰਜ ਕਾ.ਫ ॥ ਬਿਦਾਨੰਦ ਬਾਵਰ ਨ ਗੋਯਮ
ਖ਼ਿਲਾ.ਫ ॥੩ ॥ ਹੁੱਕਾ ਹਜਾਮਤ ਹਲਾਲੋ ਹਰਾਮ ॥
ਬਾਰੀਸ਼ੇ ਹਿਨਾ ਕਰਦ ਰੂ ਸਯਾਹ ਫ਼ਾਮ ॥੪ ॥੧ ॥

(ਲਿਖਤੀ ਸਰੂਪ)

ਤਬ ਇਮ ਭਨਯੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ॥ ਸਸਤ੍ਰਨ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਰਾਜ ॥ ਧੁਨੰ ਸੰਗਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਸੁਨਾਈ ॥ ਬਿਨਾ ਤੇਗ ਤੀਰੰ ਰਹੇ ਨਾਹਿ ਭਾਈ ॥ ਬਿਨਾ ਸਸਤ੍ਰ ਕੇਸੰ ਨਰੰ ਭੇਡ ਜਾਨੋ ॥ ਗਹੇ ਕਾਨ ਤਾ ਕੋ ਕਿਤੇ ਲੈ ਸਿਧਾਨੋ ॥ ਇਹੈ ਮੋਰਿ ਆਗਿਆ ਸੁਨਿ ਲੇਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥ ਬਿਨਾ ਤੇਗ ਕੇਸੰ ਨਾ ਦੇਵੋ ਦੀਦਾਰੇ ॥ (ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਭਾਈ ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਯਾ ਤੇ ਸਰਬ ਖਾਲਸਾ ਸੁਨੀਅਹਿ ॥ ਆਯੁਧ ਧਰਬੇ ਉਤਮ ਗੁਨੀਅਹਿ ॥ ਜਬ ਹਮਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਵਹੁ ॥ ਬਨ ਸੁਚੇਤ ਤਨ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਜਾਵਹੁ ॥ ਕਮਰਕੱਸਾ ਕਰ ਦੇਵਹੁ ਦਿਖਾਈ ॥ ਹਮਰੀ ਖੁਸੀ ਹੋਇ ਅਧਿਕਾਈ ॥

(ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਰੁਤ ੩, ਅਧਿਆਇ ੨੩)

ਕੱਛ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਬਹੂੰ ਨ ਤਿਆਗੇ ॥ ਸਨਮੁਖ ਲਰੇ ਨ ਰਨ ਤੇ ਭਾਗੇ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਹੀਨ ਨ ਕਬਹੂੰ ਹੋਈ ॥ ਰਹਿਤ ਵੰਤ ਖਾਲਸਾ ਹੈ ਸੋਈ ॥

(ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਭਾਈ ਦੇਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਖਾਲਸਾ ਸੁ ਜੋ ਚੜਹਿ ਤੁਰੰਗ ॥ ਖਾਲਸਾ ਸੁ ਜੁ ਕਰਹਿ ਨਿੱਤ ਜੰਗ ॥ ਖਾਲਸਾ ਸੁ ਜੁ ਸਸਤ੍ਰ ਕੋ ਧਾਰੇ ॥ ਖਾਲਸਾ ਸੁ ਜੁ ਦੁਸਟ ਕਉ ਮਾਰੇ ॥

(ਅਗੇ ਸਫਾਹ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਦਾ)

ਸਫਾ ਕੈ ਫ਼ਰਜ਼ੰਦ ਕੋ ਇਉਂ ਹੈ ਲਾਜ਼ਿਮਾਂ ॥ ਆਪਨ ਕੋ ਬੀਹ ਬਿਸਵੇ ਕਰ ਰਖਨਾ ॥ ਅਗਰ ਤੁਯੰ ਪਰੀ ਚੁ ਬਾਸ਼ਦ ਤਿਸੇ ਉਠਾ ਕਰ ਪਲਕ ਨ ਦਿਖਨਾ ॥ ਲੰਗੋਟ ਕਾਛਾ ਕੱਸਿ ਕਰਿ ਬਰਸ ਨਾਂਗੇ ਕਰਨਾ ॥ ਆਪਨ ਕੋ ਬਖ਼ਤ੍ਰ ਤੁਰੰਗ ਕੋ ਪਾਖਰ ਸੁਰੰਗ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਬਨਾ ਕਰ ਕਸਨਾ ॥ ਅਣੀ ਬਣੇ ਤੋ ਕਮੀ ਨ ਕਰਨਾ ॥ ਹੋਇ ਹਰੋਰ ਆਗੇ ਹੋਇ ਲਰਨਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਕਰਨੀ ਨਾਮਾ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇਹ ਹੈਂ ॥

ਕਰਨੀ ਨਾਮਾ

ਜੋ ਮੱਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਜੀ ਰੁਕਨਦੀਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਰੁਕਨਦੀਨ ਸਚਾ ਸੁਨਹੁ ਜਵਾਬ ॥
ਪੜੈ ਸੁਣੈ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਛੁਟੈ ਸਭ ਅਜਾਬ ॥
ਦਸਵਾਂ ਜਾਮਾ ਪਹਨ ਕਰਿ ਬੈਠੂੰ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ॥
ਔਰੰਗਜੇਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਿਉਂ ਜੁੱਧ ਕਰੂੰ ਬਹੁ ਬਾਰ ॥
ਟੁਕ ਬਲ ਆਪਣਾ ਦੇ ਕੈ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗਾ ਸਿੰਘ ॥
ਦੇਖਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਸੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰੰਗ ॥ ਦੇਖਿ
ਉਹਨਾਂ ਵਲ ਘਟਸੀ ਭੂਲ ਗਿਆ ਨਿਫੰਧ ॥ ਆਗੇ
ਪੈਦਾ ਕਿਉਂ ਕੀਉ ਭਲਾ ਨ ਕੀਉ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਅਲੋਪ ਹੋਵਾਂਗਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਨ ਥਾਪੋ ਗੋਬਿੰਦ॥
ਬਚਨ ਪਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕੈਂਗੇ ਬਹੁਤ ਪੜੈਗੋ ਜੰਗ॥
ਫੇਰ ਕਰੂੰਗਾ ਖਾਲਸਾ ਵਸੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ॥ ਬਰਨ
ਚਾਰ ਕਾ ਏਕ ਰੂਪ ਦੇਖਿ ਕਰੂੰ ਮੈਂ ਆਪ॥ ਮਾਝੇ
ਵਿਚ ਹੋਸਨੀ ਲੂਟੈਂਗੇ ਲਾਹੌਰ॥ ਪੋਠੋਹਾਰ ਕੋ ਸੋਧਿ
ਕੇ ਫਿਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਪਸ਼ੌਰ॥ ਚੌਂਕੀ ਅਟਕ ਬਹਾਲਕੇ
ਖੋਲੇਂ ਖੈਬਰ ਤੰਗ ॥ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਕੋ ਜੀਤਿਕੈ
ਕਾਬੁਲ ਹੋਸੀ ਜੰਗ॥ ਕਾਬਲ ਰਾਜ ਬਹਾਲਕੇ .ਗਜ਼ਨੀ
ਕੋ ਫਿਰ ਲੇਂਹ॥ ਮੁਲਕ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸੋਧ ਕੇ ਕੰਧਾਰ
ਕੂਚ ਕਰੇਂਹ॥ ਬਲਖ ਬੁਖਾਰਾ ਸਾਧਿ ਕੇ ਫਿਰ ਲੇਵੇਂ
ਸਿੰਧ ਬਲੋਚ॥ ਉਨ ਮੁਲਕੋਂ ਕੋ ਜੀਤਿਕੈ ਜ਼ਬਤ
ਕਰੇਂ ਸਬ ਲੋਗ॥ ਮੱਕਾ ਮਦੀਨਾ ਰੂਮ ਕੋ ਮਰਹੱਟਾ
ਭੀਲ ਫਰੰਗ॥ ਦਖਨ ਪੂਰਬ ਹਿੰਦ ਕੇ ਜੀਤ ਕਰੇਂਗੇ
ਜੰਗ॥ ਦਿਲੀ ਤਖਤ ਪਰ ਬਹਿਗੀ ਆਪ ਗੁਰੂ ਕੀ

ਫੌਜ ॥ ਛਤ੍ਰ ਝੁਲੇਗਾ ਸੀਸ ਪਰਿ ਬੜੀ ਕਰੇਗੀ
ਮੌਜ ॥ ਉਦੇ ਅਸਤ ਲੌ ਹਮੀਂ ਹੈ ਅਵਰ ਨ ਰਹਸੀ
ਕੋਇ ॥ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਤਿਜੁਗ ਹੋਸੀ
ਆਨ ॥ ਆਗਿਆ ਚਲੇ ਪੰਥ ਦੀ ਖਾਏਂ ਨ ਜਮ ਕੀ
ਬਾਨ ॥ ਫੌਜ ਫਿਰੇ ਅਕਾਲ ਦੀ ਮਕੜੀ ਨਿਆਈਂ
ਹੋਇ ॥ ਨੀਲਾ ਬਾਨਾ ਪਹਿਰ ਕੈ ਅਵਰ ਨ ਦੀਸੇ
ਕੋਇ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕਾਜੀ ਰੁਕਨਦੀਨ ਸਿੰਘ ਕਰੇਂਗੇ
ਰਾਜ ॥ ਮਲੇਛ ਸੇਖ ਖਪ ਜਾਏਂਗੇ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦ
ਸੁਹਾਬ ॥ ਇਕੋ ਨਾਮ ਸਭ ਜਪੇਂਗੇ ਤਬ ਵੇਖਨ
ਆਵੈ ਆਪ ॥ ਬੇਈਮਾਨ ਕਸ਼ੂਮਤੀ ਦੇਖ ਨਾ ਸਕੇਂ
ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ਰਈਅਤ ਹੋਇ ਸਬ ਮਿਲੇਗੀ ਸੂਬੇ ਥਾਪੇਂ
ਆਪ ॥ ਧਰਤੀ ਦੇਵੇ ਅੰਨ ਧਨ ਪ੍ਰਬਤ ਦੇਏਂਗੇ
ਲਾਲ ॥ ਮੇਵੇ ਸਭ ਤਰ ਦੇਂਗੇ ਵੇਖੇ ਆਪ ਅਕਾਲ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਜਪੈਂਗੇ ਮੁਕਤ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ॥

ਧਰਮਸ਼ਾਲ ਬਹੁ ਹੋਇਗੀ ਛਪੈ ਮਸੀਤ ਕੁਰਾਨ ॥
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਮੇਂ ਆਇ ॥
ਨਾਮ ਕਹਾਵੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਮਿਲੇਂ ਤਬ ਧਾਇ ॥
ਸੱਚਾ ਪੁਰਖ ਅਖਾਇਕੇ ਦਿਲੀ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੁਖ ਸਿਉਂ ਕਰੇ ਵੈਰੀ ਰਹੈ ਨ ਕਾਇ ॥
ਜਿਧਰ ਦੇਖੇ ਖਾਲਸਾ ਕੰਪੇਂ ਚੌਦਾਂ ਲੋਇ ॥ ਚੌਦਾਂ
ਸਹੰਸਰ ਬਰਖ ਲਗ ਰਾਜ ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਇ ॥
ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਦੇਹੋਂ ਲੰਗਰ ਲਾਇ ॥
ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਅਰਥੀਆ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਆਖੀ ਰੁਕਨਦੀਨ ਏਹ ਵਰਤੇਗੀ ਰੀਤਿ ॥
ਕਰਨੀ ਨਾਮਾ ਜੋ ਪੜੇ ਵਧੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਦੋਹੀ ਫਿਰੇ ਅਕਾਲ ਦੀ ਨਿੰਦਕ ਟਿਕੇ ਨ ਕੋਇ ॥
ਬਨ ਪਰਬਤ ਸਬ ਭਜੇਂਗੇ ਤਰੇ ਜਗਤ ਮੇਂ ਜੋਇ ॥
ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਆਕੀ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਇ ॥
ਖੁਆਰ ਹੋਇ ਸਭ ਮਿਲੇਂਗੇ ਬਚੇ ਸਰਨ ਜੋ ਹੋਇ ॥

ਨਸੀਹਤ ਨਾਮਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਤਿਲੰਗ ਨਸੀਹਤ ਨਾਮਹ ਮਹਲਾ੧ ॥

ਕੀਚੈ ਨੇਕਨਾਮੀ ਜੋ ਦੇਵੈ ਖੁਦਾਇ ॥ ਜੋ ਦੀਸੈ ਜਿਮੀ ਪਰ ਸੋ ਹੋਸੀ ਫਨਾਇ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਦਾਇਮ ਵ ਦੌਲਤਿ ਕਸੇ ਬੇਸੁਮਾਰ ॥ ਨ ਰਹੇਂਗੇ ਕਰੋੜੀ ਨ ਰਹੇਂਗੇ ਹਜਾਰ ॥੨ ॥ ਦਮੜਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜੁ ਖਰਚੇ ਅਰ ਖਾਇ ॥ ਦੇਵੈ ਦਿਲਾਵੈ ਰਜਾਵੈ ਖੁਦਾਇ ॥੩ ॥ ਹੋਤਾ ਨ ਰਾਖੈ ਇਕੇਲਾ ਨ ਖਾਇ ॥ ਤਹਕੀਕ ਦਿਲ ਦਾਨੀ ਵਹੀ ਭਿਸਤ ਜਾਇ ॥੪ ॥ ਕੀਚੈ ਤਵਜਿਆ

ਨ ਕੀਚੈ ਗੁਮਾਨ ॥ ਨ ਰਹਿਸੀ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਨ ਰਹਿਸੀ ਦੀਵਾਨੁ ॥੫ ॥ ਹਾਥੀ ਵ ਘੋੜੇ ਵ ਲਸਕਰ ਹਜਾਰ ॥ ਹੋਵੈਂਗੇ ਗਰਕ ਕਛੁ ਲਾਗੈ ਨ ਬਾਰ ॥ ੬ ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾ ਦਿਵਾਨਾ ਕਹੈ ਮੁਲਖੁ ਮੇਰਾ ॥ ਆਈ ਮੌਤ ਸਿਰ ਪਰਿ ਨ ਮੇਰਾ ਨ ਤੇਰਾ ॥੭ ॥ ਕੇਤੀ ਗਈ ਦੇਖੁ ਵਾਜੇ ਵਜਾਇ ॥ ਵਹੀ ਏਕ ਰਹਿਸੀ ਜੁ ਸਾਚਾ ਖੁਦਾਇ ॥੮ ॥ ਆਇਆ ਇਕੇਲਾ ਇਕੇਲਾ ਚਲਾਇਆ ॥ ਚਲਤੇ ਵਖਤਿ ਕੋਈ ਕਾਮ ਨ ਆਇਆ ॥੯ ॥ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਜੈ ਕਿਆ ਦੀਜੈ ਜਵਾਬੁ ॥ ਤੋਬਾ ਪੁਕਾਰੇ ਤੋ ਪਾਵੈ ਅਜਾਬੁ ॥੧੦ ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਪਰਿ ਕੀਆ ਜੋਰ ਦਮੜਾ ਕਮਾਇਆ ॥ ਖਾਇਆ ਹੰਢਾਇਆ ਅਜਾਈਂ ਗਵਾਇਆ ॥੧੧ ॥ ਆਖਿਰ ਪਛੋਤਾਣਾ ਕਰੈ ਹਾਇ ਹਾਇ ॥ ਦਰਗਹਿ ਗਇਆ ਸੋਊ ਪਾਵੈ ਸਜਾਇ ॥੧੨ ॥ ਲਾਨਤ ਹੈ ਤੈਂ ਕੂ ਅਰੁ

ਤੈਂਡੀ ਕਮਾਈ॥ ਦਗੋਬਾਜੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੁਨੀ ਲੂਟਿ ਖਾਈ॥੧੩॥ ਪੀਏ ਪਿਆਲੇ ਔ ਖਾਏ ਕਬਾਬੁ॥ ਦੇਖੋ ਰੇ ਲੋਕੋ ਜੁ ਹੋਤੇ ਖਰਾਬੁ॥੧੪॥ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂੰ ਬੰਦਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਵਾਰਿਆ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਤੈਂ ਸਾਹਿਬੁ ਵਿਸਾਰਿਆ॥੧੫॥ ਨ ਕੀਤੀ ਇਬਾਦਤ ਨ ਰਾਖਿਓ ਈਮਾਨੁ॥ ਨ ਕੀਤੀ ਹਕੂਮਤ ਪੁਕਾਰੇ ਜਹਾਨੁ॥੧੬॥ ਅੰਦਰਿ ਮਹਿਲਾਂ ਕੇ ਬੈਠੇ ਤੂੰ ਜਾਇ॥ ਹਰਮਾਂ ਸਿਉ ਖੇਲੈਂ ਖੁਸਬੋਈ ਹਵਾਇ॥੧੭॥ ਨ ਪੂਛੈ ਨ ਬੂਝੈ ਜੁ ਬਾਹਰਿ ਕਿਆ ਹੋਇ॥ ਹਰਾਮੀ ਗਰੀਬਾਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਵਿਗੋਇ॥੧੮॥ ਬਸਤੀ ਉਜਾੜੇ ਫੇਰਿ ਨ ਬਸਾਵੈਂ॥ ਕੂਕਹਿ ਪੁਕਾਰਹਿ ਦਾਦ ਨ ਪਾਵੈਂ॥੧੯॥ ਲਖੋੜੀ ਕਰੋੜੀ ਕੀਏ ਬੇਸੁਮਾਰ॥ ਨ ਰਹੈਂਗੇ ਕਰੋੜੀ ਨ ਰਹੈਂਗੇ ਹਜਾਰ ॥੨੦॥ ਹਾਕਿਮੁ ਕਹਾਵੈਂ ਹਕੂਮਤਿ

ਨ ਹੋਇ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾ ਦਿਵਾਨਾਂ ਫਿਰੈ ਮਸਤੁ ਲੋਇ॥੨੧॥ ਲੂਟੇ ਮੁਲਕ ਬਹੁਤ ਪਹਿਰੇ ਅਰੁ ਖਾਇ॥ ਦੋਜਕ ਕੀ ਆਤਿਸ ਮਾਰੇਗੀ ਜਲਾਇ॥ ੨੨॥ ਗਰਬ ਸਿਉ ਨ ਦੇਖੁ ਦੁਨੀਆ ਕੇ ਦਿਵਾਨੇ॥ ਹਮੇਸਾ ਨ ਰਹੇਗੀ ਤੂੰ ਐਸੀ ਨ ਜਾਨੇ॥੨੩॥ ਉਠਾਵੇ ਸਫਾ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਗੈ ਨ ਬਾਰ॥ ਕਿਸ ਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਸ ਕੋ ਘਰੁ ਬਾਰ॥ ੨੪॥ ਚੰਦ ਰੋਜ ਚਲਨਾ ਕਿਛੁ ਪਕੜੋ ਕਰਾਰ॥ ਨ ਕੀਚੈ ਹਿਰਸ ਬਹੁਤੁ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਯਾਰ॥੨੫ ॥ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨ ਹੋਇ ਕਛੁ ਨੇਕੀ ਕਮਾਇ॥ ਲਾਨਤ ਕਾ ਜਾਮਾ ਪਹਿਰਿ ਕੇ ਨ ਜਾਇ॥੨੬॥ ਗਾਫਲਤਿ ਕਰਹੁਗੇ ਤੋ ਖਾਵੋਂਗੇ ਮਾਰ॥ ਬੇਟੀ ਵ ਬੇਟਾ ਕੋ ਲਹੇਗਾ ਨ ਸਾਰ॥੨੭॥ ਤੋਬਾ ਕਰਹੁ ਬਹੁਰ ਕੀਚੈ ਨ ਜੋਰੁ॥ ਦੋਜਕ ਕੀ ਆਤਿਸ ਜਲਾਵੇਗੀ ਗੋਰ॥੨੮॥

ਮਸਾਇਕ ਪੈਗੰਬਰ ਕੇਤੇ ਸਾਹ ਖਾਨ॥ ਨ ਦੀਸੈਂ ਜਮੀ ਪਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਨੀਸਾਨ॥੨੯॥ ਚਲਤੇ ਕਬੂਤਰ ਜਿਨਾਵਰ ਕੀ ਛਾਉਂ॥ ਕੇਤੇ ਖਾਕ ਹੂਏ ਕੋ ਪੁਛੇ ਨ ਨਾਉਂ॥੩੦॥ ਚਾਲੀ ਗੰਜ ਜੋੜੇ ਨ ਰਖਿਓ ਈਮਾਨੁ॥ ਦੇਖੋ ਰੇ ਕਾਰੂੰ ਜੁ ਹੋਤੇ ਪਰੇਸਾਨੁ॥੩੧॥ ਨਦਾਨੀ ਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵ ਫ਼ਾਨੀ ਮੁਕਾਮ॥ ਤੂੰ ਖੁਦ ਚਸਮ ਬੀਨੀ ਇਹ ਚਲਣਾ ਜਹਾਨੁ॥੩੨॥ ਹਰ ਵਖਤ ਬੰਦੇ ਤੂ ਖਿਜਮਤ ਨ ਹਾਰ॥ ਮਸਤੀ ਵ ਗਫਲਤ ਸਿਉਂ ਬਾਜੀ ਨਹਾਰ॥੩੩॥ ਤੋਬਾ ਨ ਕੀਤੀ ਕਰੇਂਦਿਆਂ ਗੁਨਾਹ॥ ਕਰੇ ਅਰਜ ਬੰਦਗੀ ਨਾਨਕ ਐਸੇ ਆਲਮ ਕਉ ਤੇਰੀ ਪਨਾਹ॥੩੪॥੧॥

(ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਬੁੰਗਾ ਜੱਥਾ ਨੰਗਲੀ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੁਰਾਤਨ ਪੋਥੀ)

ਅੰਤਿਕਾ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਦਰਪਨ

ਤਖਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਦ ਛੇਦ ਭਾਗ ਛਾਪੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਛਪਵਾਈ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਦ ਛੇਦ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਝ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸੇਵਕ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿਆਰੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਨਾਥਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਜੋ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸੁਧਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰੂਪਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ-

ੳ. ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਅ. ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
ੲ. ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸ. ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ)
ਹ. ਪਟਨੇ ਮਿਸਲ ਵਾਲਾ ਲਿਖਤੀ ਸਰੂਪ
ਕ. ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਪੁਜਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ)
ਖ. ਬਾਬਾ ਨਾਥਾ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ ਨਗਾਰਚੀ)
ਗ. ਬਾਬਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਘ. ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾ.ਗ ਵਾਲਾ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ

ਙ. ਭਾਈ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਲੀ ਲਿਖਤੀ ਪੋਥੀ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਸਿੰਘ)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ-

ਸ੍ਰੀ ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਜਾਪੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦॥

ਛਪੈ ਛੰਦ॥ [੧]ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[+]॥

ਮੰਗਲ ਬਾਰੇ ਨੋਟ- ਲਿਖਤੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰੂਪਾਂ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ਮੰਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਨੀਕ ਬੀੜਾਂ ਵਿਚ **ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥** ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਜਾਪੁ॥** ਇਸ ਤਰਾਂ ਮੰਗਲਾਚਰਣ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। **ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥** ਮੰਗਲ ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਕੁ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਿਆ

---

੧. (ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ+ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ=ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਜਿਵੇਂ 'ਤ੍ਰ' ਬੋਲੀਦਾ ਹੈ , ਉਵੇਂ ਤ੍ਵ ਬੋਲੋ,ਬਾਕੀ ਤ੍ਵ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਸਵਿਸਥਾਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਬੋਧ 'ਚੋਂ ਭਾਗ-੧ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੋ।

ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਲਿਖਤ ਦੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਉਤਾਰੇ ਹੋਏ। 1699 ਈ. ਦੀ ਵੈਸਾਖੀ ਤੇ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨੇ ਜਦ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਬੈਠ ਕੇ ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ **੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥** ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥** ਮੰਗਲਾਚਰਣ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੀਨੇ-ਬਸੀਨੇ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਗਲ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਘੱਟ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਛੰਦ

੧ **ਚੱਕ੍ਰ ਚਿਹਰ ਅਰੁ ਬਰਨ ਜਾਤਿ, ਅਰੁ ਪਾਤਿ* ਨਹਿਨ ਜਿਹ ॥**

ਛਪੈ ਛੰਦ ਦੇ ਤੋਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤਿ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਿਸਰਾਮ ਬਰਨ ਤੇ ਹੈ। **ਜਾਤਿ** ਅਤੇ **ਪਾਤਿ** ਦੀਆਂ ਸਿਹਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਬੀੜਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਜਾਤੀ, ਪਾਤੀ ਦੇ ਅਰਥ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸ਼ੁੱਧ ਹਨ। **ਚੱਕ੍ਰ** ਦੇ ਚੱਚੇ ਉੱਪਰ ਅੱਧਕ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛੰਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵੀ ਦੁੱਤ ਅੱਖਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖਰ ਦੀਰਘ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

***ਨੋਟ** :- ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਪੰਗਤੀ ਕਤਾਰ, ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਅਰਥ 'ਚ '**ਪਾਂਤਿ** ਬਿੰਦੀ ਸਹਿਤ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ **ਪਾਂਤਿ** ਪਾਠ ਦੀ ਬਿੰਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

੧ **ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਣਿ, ਸਾਹਿ[੧] ਸਾਹਾਣਿ ਗਣਿੱਜੈ ॥**

ਸਾਹਿ 'ਚ ਹਾਹੇ ਦੀ ਸਿਹਾਰੀ ਇਜ਼ਾਫਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜੋ

ਮੈਦਾਨਿ-ਜੰਗ ਵਾਂਗ **ਸਾਹ** ਦਾ '**ਸਾਹਾਣਿ**' ਪਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। (ਪਾਠਭੇਦ-**ਸਾਹੁ ਸਾਹਾਣਿ, ਸਾਹ ਸਾਹਾਣਿ**)

੧ **ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਮਹੀਪੁ ਸੁਰ ਨਰ ਅਸੁਰ**, **ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ**[2] **ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਕਹਤ ॥**

ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਸਿਹਾਰੀਆਂ ਹਜ਼ੂਰੀ ਗੁਟਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਪੋਥੀਆਂ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।

੧ **ਤੂ* ਸਰਬ ਨਾਮ ਕਥੈ**[3] **ਕਵਨ,**

ਕਰਮ ਨਾਮ ਬਰਣਤਿ[4] **ਸੁਮਤਿ**[5] **॥੧॥**

ਛਪੈ ਦੀਆਂ ੨੮ ਮਾਤ੍ਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਏਥੇ ਤੁਐ ਅਤੇ ਕੱਥੈ ਉੱਚਾਰਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵੇਲੇ **ਤੂ** ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਦੁਲਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਥੈ ਦਾ ਆਮ ਪੋਲਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ।

***ਨੋਟ-** ਕਈ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਤਵ** ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੧੬ **ਨਮਸਤਸਤੁ**[6] **ਰੰਮੇ ॥**

(ਨਮਸਤ+ਅਸਤੁ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਸਤੁ ਪਿਛੇਤਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ **ਨਮਸਤਸਤੁ** ਦੇ ਤੱਤੇ ਨੂੰ ਔਂਕੜ ਪੁਰਾਤਨ ਬੀੜਾਂ ੳ, ਅ, ੲ ਤੋਂ ਦੇਖ ਕੇ ਲਗਾਈ ਹੈ।

---

੧ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਇੰਦ੍ਰ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸ਼ਾਹਣੀਆਂ 'ਚ ਤੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੨ (ਨ+ਇਤੀ) ਨਹੀਂ ਅੰਤ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ (੩) ਕਥਨ ਕਰੇ (੪) ਵਰਨਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ (੫) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ (੬) ਨਮਸਤ (ਨਮਸਕਾਰ) ਅਸਤੁ (ਹੋਵੇ)

੧੬ **ਨਮਸਤੰ ਜਲਾਸ੍ਰੇ[1] ॥ ਨਮਸਤੰ ਨਿਰਾਸ੍ਰੇ ॥**

ਜਲਾਸ੍ਰੇ ਅਤੇ **ਨਿਰਾਸ੍ਰੇ** ਪਾਠ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ਦਾ ਗਣ ਪੂਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀਆਂ, ਖਾਲਸਾ ਨਿਤਨੇਮ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਤੇ ਸਚਖੰਡ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਅੰਦਰ ਕੰਧ ਉੱਪਰ ਉਕਰਿਆ ਵੇਖ ਕੇ ਏਥੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨ	ਮਸ	ਤੰ	ਜ	ਲਾ	ਸ੍ਰੇ
I	S	S	I	S	S

੨੯ **ਅਜੂ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂ ਹੈਂ[2] ॥**

ਛੰਦ ਦਾ ਗਣ (ISI) ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੂਅ ਅਤੇ ਅਭੂਅ ਵਾਂਗ ਲੰਮਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਅਜੂ ਅਭੂ ਇਕੱਠਾ ਨਾ ਬੋਲੋ।

੪੩ **ਫਿਰਿ ਏਕ ਹੈਂ ॥**

(ਕਈਆਂ ਨੇ ਗਣ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਠ ਫਿਰੇਕ ਵੀ ਲਿਖਯਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀਆਂ ਅਤੇ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਫਿਰਿ ਏਕ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨੇ ਛੰਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਖਾਈ ਹੈ)

੪੮ **ਨਮੋ ਨ੍ਰਿੱਤ ਨ੍ਰਿੱਤੇ ॥ ਨਮੋ ਨਾਦ ਨਾਦੇ ॥**

ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਨ੍ਰਿੱਤ ਨ੍ਰਿੱਤੇ** ਪਾਠ ਹੈ ਅਤੇ ਯਗਣ ਗਣ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਨ	ਮੋ	ਨ੍ਰਿੱ	ਤ	ਨ੍ਰਿੱ	ਤੇ
I	S	S	I	S	S

(੧) ਜਲ+ ਆਸ੍ਰੇ ਜਲ ਦਾ ਆਸਰਾ (੨) ਹੈਂ ਦੀ ਬਿੰਦੀ ਸਨਮੁਖ ਵਾਚਕ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੫੦ **ਕਲੰਕੰ ਬਿਨਾ ਨੇ ॥ ਕਲੰਕੀ ਸਰੂਪੇ[੧] ॥**
ਪੁਰਾਤਨ ਪ੍ਰਮਾਨੀਕ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜਾਂ ਅਤੇ ਪੋਥੀਆਂ ਵਿਚ ਛੰਦ ਦਾ ਵਜਨ ਅਤੇ ਯਗਣ ਗਣ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਡੰਡੇ ਏਥੇ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧ ਹਨ ਪਰ ਉੱਚਾਰਣ **ਕਲੰਕੰ ਬਿਨਾ, ਨੇਕਲੰਕੀ ਸਰੂਪੇ ॥** ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।

੫੦ **ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ॥ ਸੂਰੰ ਪਰਮ ਰੂਪੇ ॥**
ਰਾਜੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੰਡੇ ਛੰਦ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ, ਉਚਾਰਣ ਰਾਜੇਸੁਅਰੰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਰੋ।

੫੮ **ਸਦਾ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ[੨] ॥**

੬੫ **ਨਮਸਤੂੰ ਅਗੰਜੇ[੩] ॥** (ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਨਮਸਤੁਅੰ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ)

ਚਰਪਟ ਛੰਦ ॥

੭੪ ਚਰਪਟ ਛੰਦ ਦੇ ਦੋ ਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਕ SII, SS ਅਤੇ ਦੂਜੇ IIS, SS ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨੇ ਏਥੇ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਅੰਬ੍ਰਿਤ ਕਰਮੇ 'ਚ SII, SS ਅਤੇ ਸਰਬੰ ਦਾਤਾ 'ਚ IIS, SS ਹੈ।

੭੪ **ਅੱਖਲ ਜੋਗੇ ॥ ਅਚੱਲ ਭੋਗੇ ॥**
ਅਚੱਲ ਰਾਜੇ ॥ ਅਟੱਲ ਸਾਜੇ ॥
ਪੁਰਾਤਨ ੳ, ਅ, ੲ ਹੱਥ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਇਹ ਅੱਧਿਕਾਂ ਲੱਲੇ ਅੱਖਰ

---

੧. ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ ਨਿਹਕਲੰਕ ਸਰੂਪ ਹੈ। ੨. (ਸਚ + ਚਿਦ + ਅਨੰਦ) ਸਤ੍ਯ, ਚੇਤਨ ਤੇ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ । ੩. ਤੈਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ,ਤੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਲਾ ਕੇ IIS, SS ਗਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਾਰਣ ਅਖੱਲ, ਅਚੱਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਅ ਖ ਲੱ ਜੋ ਗੇ ਅ ਚ ਲੱ ਭੋ ਗੇ
I I S S S I I S S S

ਸਾਰੇ ਛੰਦ 'ਚ ਏਹੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਫੇਰ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਅਖੱਲ, ਅਚੱਲ ਏਹ ਅੱਧਕ ਚੱਚੇ 'ਤੇ ਉਚਾਰਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆ ਗਈ।

(ਅ) ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹਾ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਕਈ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ 'ਚ SII, SS ਇੰਜ ਗਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱ ਖ ਲ ਜੋ ਗੇ ਅੱ ਚ ਲ ਭੋ ਗੇ
S I I S S S I I S S

ਸਾਰੇ ਛੰਦ 'ਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਾਰਣ ਅੱਖਲ ਅੱਚਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

(ਅ) ਨਾਥਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਅਰਥ ਦੇ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ **ਅੱਖਲ ਜੋਗੇ**[1] ॥ **ਅਚੱਲ ਭੋਗੇ** ॥ ਇੰਞ ਵੀ ਪਾਠ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਸੋ ਪੁਰਾਤਨ ਪਾਠ ਅਖੱਲ, ਅਚੱਲ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਮਰਜੀ ਪਾਠ ਕਰ ਲਓ।

---

੧. (ਅਖੱਲ) ਅ- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਖੱਲ -ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਜੋਗੇ- ਜੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ, (ਅੱਖਲ) ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ (ਜੋਗੇ) ਜੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

੮੨ ਚੱਕ੍ਰ ਬੱਕ੍ਰ ਫਿਰੈ ਚਤੁਰ ਚਕਿ, ਮਾਨਹੀ ਪੁਰਤੀਨ ॥

ਚਤੁਰ ਅਤੇ **ਮਾਨਹੀ** ਪਾਠ **ੳ,ਅ,ੲ,ਸ,ਹ**,ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਆਇਆ ਹੈ।

੯੩ ਆਲਿਸ੍ਯ ਕਰਮੁ ॥ ਆਦ੍ਰਿਸ੍ਯ ਧਰਮੁ ॥

ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ–ਆਲਿੱਸਿਅ, ਆਦ੍ਰਿੱਸਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ।

੯੩ ਸਰਬਾਭਰਣਾਢ੍ਯ[1] ॥ ਅਨਡੰਡ ਬਾਢ੍ਯ ॥

ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ:- ਸਰਬਾ–ਭਰਣਾਢਿਅ ਅਤੇ ਬਾਢਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਚਾਰਨ ਸੇਧ ਲਈ ਢੱਢੇ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ('ਸਰਬਾਭਰਣਾਢਿਯ) ਵੀ ਲਿਖੀ ਹੈ।

੯੪ ਗੋੁਬਿੰਦੇ ॥ ਮੁਕੰਦੇ ॥

(ISS) ਦਾ ਗਣ ਪੂਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ **ਗੁਬਿੰਦੇ ਮੁਕੰਦੇ** ਉੱਚਾਰਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵੇਲੇ **ਗੋਬਿੰਦ** ਪਦ ਦੇ ਗੱਗੇ ਨੂੰ ਹੋੜਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ।

੯੬ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਕਰਤਾ ॥ (ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ:- **ਚਤੁਰ** ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ)

ੳ,ਅ,ੲ,ਸ,ਹ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **'ਰਾਰਾ'** , **'ਤੱਤੇ'** ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੱਗਾ ਹੈ,ਖ. ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਚਤ੍ਰ** ਪਾਠ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਪੋਥੀਆਂ 'ਚ **ਚਤੁਰ** ਪਾਠ ਵੀ ਹੈ।

੧੦੮ ਕਿ ਪਾਕੰ ਬਿਐਬੁ ਹੈਂ ॥ **ਪਾਕੰ** ਪਾਠ (**ੳ,ਅ,ੲ,ਸ,ਹ**) ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਛੰਦ ਦਾ ਗਣ(ISS) ਪੂਰਾ ਰੱਖਣ **ਟਿੰਪੀ** ਸਹਿਤ ਹੈ।

---

੧) ਸਰਬਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ (ਭਰਣ+ਆਢਿਅ) ਭਰਣ ਵਾਲਾ ਆਢ੍ਯ (ਮਾਲਿਕ) ਹੈ, (ਆਢ੍ਯ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ)।

੧੦੯ ਕਿ ਰੋਜੀ ਦਿਹੰਦ[1] ਹੈਂ ॥

ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ ਦਿਹਿੰਦ ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੧੧੧ ਕਿ[2] ਸਰਬੱਤ੍ਰ[3] ਮਾਨਯੈ ॥

ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਲਗਭਗ 'ਸਰਬੱਤ੍ਰ' ਦੇ ਬੱਬੇ ਉੱਪਰ ਅੱਧਕ ਹੈ। ਜੋ ਛੰਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਦਰੁਸਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁੱਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਰਘ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੨੦ ਕਿ ਆਕਿਲ[4] ਅਲਾਮੈ ॥

ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਕਿਲ ਪਦ ਦੇ ਕੱਕੇ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਲਗਾਈ ਹੈ।

੧੨੨ ਗਨੀਮੁਲ[5] ਸਿਕਸਤੈ ॥ ਗਰੀਬੁਲ[6] ਪਰਸਤੈ ॥

(ਉੱਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਗਨੀਮੁਲ ਗਰੀਬੁਲ ਲੰਮਕਾ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਬੋਲੋ)

੧੪੮ ਨ ਤਾਤੈ ਨ ਮਾਤੈ ॥ ਨ ਜਾਤੈ ਨ ਪਾਤੈ ॥

ਉੱਚਾਰਨ ਸੇਧ :- **ਤਾਤੈ, ਮਾਤੈ, ਜਾਤੈ, ਪਾਤੈ** ਪੋਲੇ ਬੋਲੋ।

੧੫੧ ਕਿ ਕਾਮਿਲ ਕਰੀਮ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਰਾਜਿਕ[7] ਰਹੀਮ ਹੈਂ ॥

ਕਾਮਿਲ ਪਦ ਦੇ ਮੰਮੇ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀੜ 'ਚੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ **ਰਾਜਿਕ** ਦੇ ਜੱਜੇ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਬੀੜ 'ਚ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

---

੧. ਦੇਣ ਵਾਲਾ ੨ ਜੋ ੩. ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ੪ ਅਕਲ ਵਾਲਾ ੫ ਪੂਰਾ
੬. (ਗਰੀਬ+ਉਲ-ਪਰਸਤੈ) ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ,੭ ਰਿਜਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ।

੧੫੮ ਜਮੀਨੁਲ ਜਮਾਂ ਹੈਂ॥

ਜਮੀਨੁਲ ਪਦ ਦੇ ਜੱਜੇ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਪਟਨਾ ਮਿਸਲ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਫਾਰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਹੀਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ।

੧੬੭ ਓਅੰਕਾਰੁ[੧] ਆਦਿ॥

੧੬੮ ਆਜਿਜ ਨ ਬਾਤ॥

੨) **ਅਜਿਜਨ ਬਾਤ**[੨] , ੩) **ਆਜਿਜ ਨਬਾਤ**[੩]

੧੭੪ ਸਰਬ ਪਾਸਿਯ ਹੈਂ॥ ਸਰਬ ਨਾਸਿਯ ਹੈਂ॥

ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਪਾਸਿਅ, ਨਾਸਿਅ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ।

੧੭੫ ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ ਹੈਂ॥

ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਬਿਸ੍ਵੰ+ਭਰ ਬੋਲੋ।

੧੭੭ ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ[੪]॥ ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੈਂ[੫]॥

੧੭੮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਮ੍ਰਿਤ[੬] ਹੈਂ॥ ਕਰੁਣਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ॥

੧੭੮ ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤਿ ਹੈਂ[੭]॥ ਧਰਣੀ ਧ੍ਰਿਤ ਹੈਂ॥

੧੭੯ ਅਕ੍ਰਿਤਾਕ੍ਰਿਤ ਹੈਂ[੮]॥ ਅਮ੍ਰਿਤਾਮ੍ਰਿਤ ਹੈਂ॥

੧੮੬ ਨਮੋ ਰਾਜਸੰ ਤਾਮਸੰ ਸਾਂਤ ਰੂਪੇ॥

(ੳ,ਅ,ਸ,ਹ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਸਾਂਤ** ਹੀ ਪਾਠ ਹੈ, ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਸਾਤ** ਪਾਠ ਵੀ ਹੈ।

---

੧. ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਆਦਿ ਤੂੰ ਓਅੰਕਾਰੁ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ੨ ਗਰੀਬਾਂ (ਪਿਆਰਿਆਂ) ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੈ ਤੇਰੀ ੩ ਗਰੀਬਾਂ (ਪਿਆਰਿਆਂ) ਨੂੰ ਤੂੰ ਨਬਾਤ=ਮਿਸਰੀ ਵਰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ੪. ਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਅਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ੫. ਮੌਤ ਤੋਂ ਅਮਰ ਹੈ ੬. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਤੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ+ਅਮ੍ਰਿਤ) ੭. ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੀਰਤੀ (ਜਸ) ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੮. (ਅਕ੍ਰਿਤਾ) ਮੂਰਤਿ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ।

ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ (ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦)

੨ ਤਾਂਤੀ[1] ਗਹੁ ਆਤਮ ਬਸਿ ਕਰਿ ਕੀ ਭਿੱਛਾ ਨਾਮ ਅਧਾਰੰ॥

(ਅ, ਸ, ਹ) ਨੰਬਰ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਤਾਂਤੀ ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੬ ਮਿੱਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਹਾਲੁ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ॥

ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਮਿਸਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬੀੜ 'ਚ ਨੂੰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨੋ ਪਾਠ-ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੯ ਪਾਨ[2] ਥਕਿਓ ਪਾਹਨਿ ਕਹੱ ਪਰਸਤ ਕਛੁ ਕਰਿ ਸਿੱਧਿ ਨ ਆਈ॥

ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨਾਥਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਨ ਪਾਠ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। ਕੁਝ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਾਨ ਪਾਠਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੯ ਜੌ ਜਿਯ ਹੋਤ ਤੌ ਦੇਤ ਕਛੂ ਤੁਹਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰੁ॥

(ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਟਨੇ ਮਿਸਲ ਵਾਲੀ ਬੀੜ 'ਚ ਪਾਠ '**ਕਛੂ ਤੁਹਿ**' ਹੈ,ਪਾਠ ਭੇਦ '**ਕਛੁ ਤੁਹਿ ਕਰ**' ਵੀ ਹੈ)

---

੧. ਤੰਤੀ ਸਾਜ ੨. ਹੱਥ

ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸ੍ਵੈਯੇ ॥

੫ ਸੁੱਧ ਸਿਪਾਹ ਦੁਰੰਤ ਦੁਬਾਹ, ਸੁ ਸਾਜਿ ਸਨਾਹ ਦੁਰਜਾਨ ਦਲੈਂਗੇ ॥

ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਦਲੈਂਗੇ, ਹਲੈਂਗੇ** ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਹ ਬਿੰਦੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। **ਦਲੈਗੇ** ਪਦ ਵਿਚ ਲੱਲੇ ਨੂੰ ਦੁਆਵਾਂ ਇਕਵਚਨ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹਨ, ਸੋ ਲੱਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਵਚਨ 'ਚ ਕਰਨ ਲਈ **ਦਲੈਂਗੇ** ਬਿੰਦੀ ਲਗਾ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਐਸਾ ਹੀ ਸਮਝਣਾ।

੯ ਬਾਸੁ ਕੀਓ ਬਿਖਿਆਨ ਸੋ ਬੈਠਿ ਕੈ, ਐਸੇ ਹੀ ਐਸੇ ਸੁ ਬੈਸਿ ਬਿਤਾਇਓ ॥

ਕੁੱਝ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **'ਐਸੇ ਹੀ ਐਸ"** ਪਾਠ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵੱਯਾ ਦਾ ਰੂਪ ਮੱਤ ਗਯੰਦ ਹੈ, ਇਸ 'ਚ ਸਤ ਭਗਣ ਤੇ ਅੰਤ ਦੋ ਗੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਬਤਾਯੋ,ਪਾਯੋ ਆਦਿਕ ਰੂਪ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਵਧੀਕ ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

ਚੌਪਈ ਸਾਹਿਬ

੩ ਮੋ ਰੱਛਾ ਨਿਜੁ ਕਰ ਦੈ ਕਰਿਯੈ ॥

ਉਚਾਰਣ ਸੇਧ :- ਛੰਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀਐ ਵਾਂਗ (ਹਿੰਦੀ ਦੀ ਛੋਟੀ ਈ) ਬੋਲੋ, ਬਾਕੀ ਸਵਿਸਥਾਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਉੱਚਾਰਣ ਬੋਧ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ 'ਚ ਦੇਖੋ।

੧੦ ਸਿਵਕਨ ਕੋ ਸਵਗੁਨ[੧] ਸੁਖ ਦੀਓ।

ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਤੇ ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਸਵਗੁਨ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਪਾਠਭੇਦ **ਸਿਵਗੁਨ** ਭੀ ਹੈ।

---

੧. ਸੌ ਗੁਣ ਦੇਣ ਵਾਲਾ।

੧੨ ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧੁਨ[੧] ਕੇ ਸੁਖੀ॥

ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਸਾਧੁਨ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੨੨ ਦੁਸਟਿ ਅਰਿਸਟਿ ਟਰੇ ਤਤਕਾਲਾ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ, ਕ) ਆਦਿਕ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਟਰੇ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ 'ਚ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। ਛਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਬਹੁਵਚਨ ਦਾ ਹੀ ਦੂਸਰਾ ਰੂਪ **ਟਰੈਂ** ਪਾਠ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਸਰਬ ਠੋਰ ਮੋ[੨] ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ॥

ਮੋ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਬਿਸਰਾਮ ਹੈ।

੨੯ ਭਾਦ੍ਰਵ[੩] ਸੁਦੀ ਅਸਟਮੀ ਰਵਿਵਾਰਾ॥

ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਨੀਕ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਭਾਵੇਂ **ਭਾਦਵ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਫਾਰਸੀ 'ਚ 'ਵ' (ਵਾਵਾ) ਹੋੜੇ, ਕਨੌੜੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਚ ਵੀ ਹੈ, ਜੈਸੇ **ਸਵਗੁਨ** 'ਚ ਸੌਗੁਨ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਣਾ। ਇੰਜ ਹੀ ਏਥੇ ਭਾਦ੍ਰੋ ਜਾਂ ਭਾਦੋ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਯਾਇਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। (ੲ) ਨੰਬਰ ਬੀੜ 'ਚ **ਭਾਦੋ** ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ **ਭਾਦ੍ਰਵ** ਪਾਠ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੀ ਛਾਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

---

੧. ਸਾਧੂਆਂ ੨. ਵਿੱਚ ੩. ਭਾਦਰੋਂ

ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸ੍ਵੈਯੇ ॥ (ਦੀਨਨ ਕੇ)

੧ ਪੱਛ ਪਸੂ ਨਗ ਨਾਗ ਨਰਾਧਿਪ[1] ਸਰਬ ਸਮੈ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ॥

(ਅ, ੲ, ਸ) ਬੀੜ 'ਚ **ਨਰਾਧਿਪ** ਦੇ ਧੱਧੇ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੧ ਪੋਖਤਿ ਹੈ ਜਲ ਮੈ ਥਲ ਮੈ ਪਲ ਮੈ, ਕਲਿ ਕੇ ਨਹੀ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰੈ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦਇਆਨਿਧੀ, ਦੋਖਨਿ ਦੇਖਤਿ ਹੈ, ਪਰੁ ਦੇਤ ਨ ਹਾਰੈ ॥

ਵਿਸਰਾਮ ਸੋਧ ਚਾਲ ਨਾਲ **ਦੋਖਨਿ** ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨਾਲ **'ਦੇਖਤਿ ਹੈ'** ਉੱਪਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

੨ ਰੋਜ ਹੀ[2] ਰਾਜਿ[3] ਬਿਲੋਕਤਿ ਰਾਜਕ[4] , ਰੋਖਿ[5] ਰੂਹਾਨ ਕੀ[6] ਰੋਜੀ ਨ ਟਾਰੈ ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਰੋਜ ਹੀ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਰਥ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਰੋਜੀ** ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

੩ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ, ਹਿਸੇਬ ਥਕੇ ਕਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਏ ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਹਿਸੇਬ**[7] ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਰਥ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਜਾਂ ਹਿਸੀਬ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ।

---

੧. (ਨਰ+ਅਧਿਪ) ਨਰਾਂ ਦਾ ਪਤੀ ੨. ਨਿਤਾ ਹੀ ੩. ਗੁੱਝੇ ਭੇਦ ੪. ਰਿਜਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ੫. ਗੁੱਸਾ ਕਰ ਕੇ ੬. ਰੂਹਾਂ, ਜੀਵਾਂ ਦੀ, ਮਾਨਕ ਪਰਬਤ ਤੇ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਉਹ 40 ਹਾਥੀ ਰੋਜ ਦੇ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨ ਕਹਿ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੭. ਹਿਸਾਬ, ਕਿਤਾਬ।

੬ ਔਰ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਾ ਕਹੌਂ[੨] ਤੋ ਸੌ ਸੁ ਪੇਟ ਹੀ ਕੇ ਪਟ ਬੀਚ ਬਚਾਵੈ॥

ਏਹ ਤੁਕ ਛੰਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤੋ ਉੱਪਰ ਉਠ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ 'ਚ ਭਿਜ ਕੇ ਅਤੇ ਛੰਦ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮਰਿਯਾਦਾ ਤੋੜ ਕੇ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ (ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਕਹੌਂ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੭ ਪਾਇ ਸਕੈ ਨਹੀ ਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾ ਹੂ ਕੋ ਨੇਤਿ ਹੀ ਨੇਤਹ ਭੇਦ[੧] ਬਤਾਵੈ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ) ਆਦਿਕ ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਭੇਦ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਛਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਬੇਦ** ਪਾਠ ਵੀ ਹੈ।

੯ ਦੇਸ ਫਿਰਿਓ ਕਰਿ ਭੇਸ ਤਪੋ[੩], ਧਨ ਕੇ ਸਧਰੇ[੪] ਨ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ॥

ਪਾਠ ਭੇਦ– **ਤਪੋਧਨ[੫] ਕੇਸ ਧਰੇ**

ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਚੌਪਈ (ਪ੍ਰਣਵੋ)

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਉਤਾਰ ਦਸੂਖਤ[੬] ਕਾ॥

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਦਸੂਖਤ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਤਤਸਮ (ਅਸਲ ਸ਼ਬਦ) ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਖਤ ਤਦਭਵ ਰੂਪ ਹੈ।

---

੧. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਦ (ਭੇਤ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ (ਬੇਅੰਤ ਬੇਅੰਤ) ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ੨. ਕਹਾਂ–ਕੀ ਕਹੌਂ–ਮੈਂ (ਕਲਗੀਧਰ) ਕਹਾਂ ੩. ਤਪਸ੍ਵੀਆਂ ਵਾਲਾ ਭੇਸ। ੪. ਧਨ ਕੇ (ਸਧਰੇ) ਇਕਠਿਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ੫. ਜਿਸ ਨੇ ਤਪ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ (ਤਪੀਸ੍ਵਰ) ੬. ਦਸਤ=ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਤ=ਲਿਖਣਾ।

੧ ਪ੍ਰਣਵੋਂ ਆਦਿ ਏਕੰਕਾਰਾ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤੀ ਬੜਾਂ 'ਚ **ਪ੍ਰਣਵੋਂ** ਬਿੰਦੀ ਸਹਿਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਵ ਇਹ ਬਿੰਦੀ ਹਉਂ ਵਾਚੀ ਲੱਗੀ ਹੈ।

੩ ਅਲਖ ਰੂਪ, ਅਛੈ ਅਨਭੇਖਾ॥

ਉੱਚਾਰਣ :- **ਅਛੈ** ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਅਕਸ਼ੈ ਮੰਨ ਕੇ ਅੱਛੈ ਬੋਲੋ।

(ਸਸਤ੍ਰ ਨਾਮ ਮਾਲਾ[1])

੧੯ ਤੈ ਬਿਦਯਾ ਜਗ ਬਕੱਤ੍ਰ[2] ਹੁਇ ਕਰੇ ਬੇਦ ਬਖ੍ਯਾਨ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ, ਕ) ਆਦਿਕ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਜਗ ਬਕੱਤ੍ਰ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਜੁਗਬਕੱਤ੍ਰ**[3] ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੨੧ ਤੈਣੀਰਾਲੈ[4] ਸਤ੍ਰੁਅਰਿ ਮ੍ਰਿਗਅੰਤਕ ਸਸਿਬਾਨ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ, ਕ) ਆਦਿਕ ਸਭ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਤੈਣੀਰਾਲੈ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

੨੩ ਸੱਕ੍ਰ ਸੁਰੇਸੁਰ[5] ਤੁਮ ਕੀਓ ਭਗਤ ਆਪਨੇ ਜਾਨਿ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ) ਆਦਿਕ ਸਭ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਸੱਕ੍ਰ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ **ਸੱਤ੍ਰ** ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

---

੧. ਮਾਲਾ ਦੇ 108 ਮਣਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ੨੭ ਛੰਦ ਹਨ (੨੭×੪=੧੦੮) ੨. ਜਗਤ ਦੇ ਵਿਚ ਬਕੱਤ੍ਰ (ਬਕਤਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਬੇਦ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੩. (ਜੁਗ) ਚਾਰ ਜੁੱਗ ਭਾਵ ੪ ਬਕੱਤ੍ਰ (ਮੂੰਹਾਂ) ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਾ। ੪. (ਤੈਣੀਰ+ਆਲੈ) ਤੀਰ ਦਾ ਘਰ ਭੱਥਾ, ਤੁਨੀਰ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਤੈਨੀਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਿਆ ਹੈ। ੫. (ਸੁਰਈਸਰ) ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਸੱਕ੍ਰ (ਇੰਦਰ)

(ਬ੍ਰਹਮ ਕਵਚ ਤੇ ਭਗਉਤੀ ਅਸੋਤਤ੍ਰ)

ਬ੍ਰਹਮ ਕਵਚ ਦੇ ਪਾਠ ਸੁਧਾਈ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀਆਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਖੜਗ (ਕ੍ਰਿਪਾਨ) ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਗਉਤੀ ਅਸੋਤਤ੍ਰ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਅ, ੲ, ਸ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜਾਂ ਤੋਂ ਕਰਕੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਰਥ ਸਾਡੀ ਛਪੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਵਚ ਤੇ ਭਗਉਤੀ ਅਸੋਤਤ੍ਰ ਦੇ ਟੀਕੇ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੋ ਜੀ।

ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਫਤੇ॥

ਬਹੁਤੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ॥** ਮੰਗਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇੱਕਾ ਦੋ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ॥** ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

੧ **ਅਰਜੁਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੋ ਸਿਮਰੌਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ॥**
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸੁ ਡਿਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ॥
ਤੇਗਬਹਾਦੁਰ ਸਿਮਰੀਐ ਘਰਿ ਨਉਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ॥
ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇੰ ਸਹਾਇ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਨੋ ਪਾਠ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕ, ਖ ਬੀੜਾਂ ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਪੋਥੀਆਂ 'ਚ **ਡਿਠੈ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਕਵਚਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ੳ, ਅ, ਸ, ਹ, ਕ ਬੀੜਾਂ ਵਿਚ **ਸਿਮਰੀਐ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਕਵਚਨ ਅਰਥ ਵਿਚ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। **ਸਿਮਰੀਐ**

ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ **ਸਿਮਰੀਏ** ਪਾਠਭੇਦ ਵੀ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਮਿਲਿਆ ਹੈ) ਛਾਪੇ ਦੇ ਗੁਟਕਿਆਂ 'ਚ **ਸਿਮਰਿਐ** ਪਾਠ ਵੀ ਹੈ।

੩ ਅਭਿਮਾਨੁ ਉਤਾਰਨ ਦੇਵਤਿਆ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਸੁੰਭ[੧] ਉਪਾਇਆ॥

(ੳ, ਅ, ੲ, ਸ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਸੁੰਭ** ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਸੁੰਡ**[੨] ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਵਗੈ ਰੱਤੁ ਝੁਲਾਰੀ ਜਿਉ ਗੇਰੂ ਬਾਬੁਤ੍ਰਾ[੩]॥

(ੳ,ਅ, ਸ, ਹ) ਆਦਿਕ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਬੀੜਾਂ **ਬਾਬੁਤ੍ਰਾ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

੧੯ ਰਣੁ ਵਿਚ ਘੱਤੀ ਘਾਣੀ ਲੋਹੂ ਮਿਜ ਦੀ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜ ਵਿਚ **ਮਿਜ** ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੨੨ ਜੁੰਮੇ[੪] ਕਟਕ ਅਛੂਹਣੀ ਅਸਮਾਨੁ ਗਰਦੀ ਛਾਇਆ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ ਵਿਚ **ਜੁੰਮੇ** ਪਾਠ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਰਸਤ ਹੈ।

੩੦ ਜਾਪੇ ਛੱਪਰ ਛਾਏ ਬਣੀਆਂ ਕੇਜਮਾ[੫]॥

੩੩ ਫਿਰਿ ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ ਚਲਾਏ ਬੀੜੇ ਰਾਇ ਦੇ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ)ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਸ੍ਰੌਣਤਬੀਜ**[੬] ਹੈ, ਜੋ ਅਰਥ ਦੇ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਪਰ ਪਰਚੱਲਤ ਪਾਠ **ਸ੍ਰਣਵਤਬੀਜ** ਹੈ। ਮਹਾਨਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਰਥ ਪੱਧਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ **ਭਗਵਤੀ** ਤੋਂ **ਭਗਉਤੀ** ਬਣਿਆ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ **ਸ੍ਰਵਣਤਬੀਜ** ਤੋਂ **ਸ੍ਰੋਣਤਬੀਜ** ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ

---

੧. ਦੈਂਤ ਦਾ ਨਾਮ ੨. ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਹਾਥੀ ਬਣ ਕੇ ਦੁਰਗਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਆਇਆ ਤੇ ਦੁਰਗਾ ਨੇ ਸੁੰਡ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਐਸਾ ਅਰਥ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੩. ਰੰਗ, (ਬ+ਆਬ+ਉਤ੍ਰਾ) ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਇਉਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਗੇਰੂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਉਤਰਦਾ (ਗਿਰਦਾ) ਹੈ। ੪. ਚਲੇ ੫. (ਅਰਬੀ ਸ਼ਬਦ) ਤਲਵਾਰਾਂ, ਬੋਰੀਆਂ। ੬. (ਸ੍ਰੌਣਤ) ਖ਼ੂਨ 'ਚੋਂ (ਬੀਜ) ਦੈਂਤਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਵੇ)

ਦੀ ਪੋਥੀ ਅਤੇ ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਇੱਕ ਬੀੜ 'ਚ **ਸ੍ਵਣਤਬੀਜ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

੩੯ ਰੋਹੂ[੧] ਫਾਥੀ ਜਾਲੀ ਲੋਥੀ ਜਮਧੜੀ॥

ੳ, ਅ, ਸ, ਹ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਰੋਹੂ ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੪੧ ਰੋਹ ਸਿਧਾਈਆਂ ਚੱਕ੍ਰਪਾਨਿ ਕਰਿ ਨੰਦਾ[੨] ਖੜਗੁ ਉਠਾਇ ਕੈ॥

ੳ, ਅ, ਸ, ਹ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਨੰਦਾ ਪਾਠ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੪੨ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਅਣੀਆਰਾ ਚੋਈਆਂ[੩]॥

੨. ਅਣੀਆ ਰਾਚੋਈਆਂ[੪]॥

੪੯ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਜਾ ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਵਾਰ ਕੱਉ॥

ਪੁਰਾਤਨ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਕੱਉ ਦੇ ਕੱਕੇ ਉੱਪਰ ਚਾਂਦਬਿੰਦੂ ਹੈ, ਛਾਪੇ 'ਚ ਇਹ ਕੱਉ ਅੱਧਕ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉੱਚਾਰਣ **ਕੰਉ, ਕਂਉ** ਵਾਂਗ ਕਰੋ।

੪੯ ਤਣਿ ਤਣਿ ਕੈਬਰਿ ਦੁਰਗਸਾਹ ਤਕਿ ਮਾਰੇ ਭਲੇ ਜੁਝਾਰ ਕੱਉ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ ਅਤੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ **ਤਣਿ ਤਣਿ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੪੯ ਏਦੂੰ ਪਾਰਉ ਓਤ ਪਾਰਿ, ਹਣਿ ਰਾਕਸਿ ਕਈ ਹਜਾਰ ਕੱਉ॥

ੳ, ਅ, ਸ, ਹ, ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਹਣਿ ਰਾਕਸਿ** ਪਾਠ ਹੈ, ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਵੀ ਏਹੀ ਛਾਪਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਰਥ ਪ੍ਰਪਾਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ।

---

੧. ਰਾਹੂ ਜਾਤੀ ਦੀ ਮੱਛੀ ੨. ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਤਲਵਾਰ, ਦੁਰਗਾ ੩ (ਅਣੀਆਰਾ) ਨੇਜੇਧਾਰੀ ਫੌਜਾਂ (ਚੋਈਆਂ) ਖਿੜੀਆਂ ਹਨ ਜੁੱਧ ਵਿਚ ੪ (ਅਣੀਆ) ਫੌਜਾਂ (ਰਾਚੋਈਆ) ਰਚੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਜੁੱਧ ਕਰਨ ਨੂੰ।

੫੦ ਅਗੈ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਦੁਰਗਸਾਹ, ਬਢਿ ਨਿਸੁੰਭ, ਬਹੀ ਪਲਾਣ ਕੱਊ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **'ਨਿਸੁੰਭ ਬਹੀ'** ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਅਰਥ ਪ੍ਰਪਾਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰੁਸਤ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਏਥੇ ਨਿਸੁੰਭ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਚਲਦਾ ਪਿਆ ਹੈ ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਚਾਲ ਨਾਲ **ਸੁੰਭਨ ਬਹੀ** ਵੀ ਛਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ **'ਨਿਸੁੰਭ ਬਹੀ'** ਹੀ ਪੁਰਾਤਨ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਸਤਤਿ (ਚੰਡੀ ਅਸਤੋਤ੍ਰ)

੧ ਭਰੇ ਜੋਗਣੀ ਪਤ੍ਰ ਚਉਸਠ ਚਾਰੰ॥

(ISS) ਯਗਣ ਗਣ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਉਸੱਠ ਬੋਲੋ।

੩ ਬਧੇ ਬੱਧ ਗੋਪਾ ਗੁਲਿੱਤ੍ਰਾਣ ਬੱਧੰ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਯਗਣ ਗਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ **ਗੁਲਿੱਤ੍ਰਾਣ** ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।

੫ ਪੜ੍ਹੈ ਯਾਹਿ ਬਿੱਦਯਾਰਥੀ ਬਿੱਦਯ ਹੇਤੰ॥

(ੳ, ਅ, ਸ, ਹ) ਬੀੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਯਗਣ ਗਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ **ਬਿੱਦਯਾਰਥੀ** ਅਤੇ **ਬਿੱਦਯ** ਪਾਠ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਪ	ੜੈ	ਯਾ	ਹਿ	ਬਿੱ	ਦਯਾ	ਰ	ਥੀ	ਬਿੱ	ਦਯ	ਹੇ	ਤੰ
I	S	S	I	S	S	I	S	S	I	S	S

(ਭਗਵਤੀ ਉਸਤਤਿ)

ਇਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ ਦਾ ਪੰਨਾ ਨੰ. 175, ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ ਦਾ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 412 ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ ਦਾ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 172 ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਹੈ। ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਤਕਰੇ ਵਿਚ ਇਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ 'ਭਗਉਤੀ ਕੀ ਉਸਤਤਿ' ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਭਗਵਤੀ ਛਕੇ (ਉਗ੍ਰਦੰਤੀ) ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਆਰੰਭ 'ਚ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਸਤਤਿ ਪੜਨ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਹੈ, ਇੰਜ ਹੀ ਉਗ੍ਰਦੰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਹਾਤਮ ਹੈ।

ਉਗ੍ਰਦੰਤੀ

ਇਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਨਾਮਮਾਲਾ ਦੇ ਆਰੰਭ 'ਚ ਮੰਗਲ ਰੂਪ 'ਚ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੨੦, ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧੭ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ (ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕ) ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਬੀੜਾਂ 'ਭਗਵਤੀ ਕੇ ਛੱਕੇ' ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਦਸਮ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਭਗਉਤੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਛੇ ਸਵੱਯੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਗੀ ਇਸ ਵਾਰ ਅਤੇ ਛੱਕਿਆਂ, ਦਾ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵਾਂਗ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ

ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਰਾਤਨ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਛੱਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਹਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਨਿਤਨੇਮ ਦੇ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਇਹ ਦੋਹਰੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਉਗ੍ਰਦੰਤੀ ਪਦ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਉਗ੍ਰਦੰਤੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਛੰਦ ਛੱਕਾ ਪਹਿਲਾ

੪ ਨਮੋ ਤੀਨ ਹੂੰ ਲੋਕਿ ਕੀਨੋ ਅਹੇਰੋ ॥

(ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ ISS ਯਗਣ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ **ਤੀਨ ਹੂੰ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੧੯ ਅਗਮ ਸੂਰਬੀਰੇ ਉਠੈਂ ਸਿੰਘ ਜੋਧਾ ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜ ਵਿਚ ਉਠੈਂ ਪਾਠ ਹੈ, ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ **ਉਠਹਿ** ਪਾਠਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੨੦ ਜਗੈ ਧਰਮ ਹਿੰਦੁ ਕਿ[੧] ਤੁਰਕ ਦੁੰਦ ਭਾਜੈ ॥

ਪਾਠ ਭੇਦ – **ਹਿੰਦੁਕਿ[੨] ਤੁਰਕ**

---

੧. ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ ਧਰਮ ਜਾਗੇਗਾ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ (ਜਾਂ) ਤੁਰਕ ਠੀਕ ਹਨ ਇਹ ਝਗੜਾ ਭੱਜ ਜਾਵੇਗਾ ੨. ਤੁਰਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣੇ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਦਾਦੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਚ ਬੀਰਰਸ (ਛੱਤ੍ਰੀ ਧਰਮ) ਜਾਗੇ ਅਤੇ ਤੁਰਕ ਦਾ ਰਾਜ ਭੱਜ ਜਾਵੇ।

੨੧ ਹੁਵੈ ਤਬ ਦੁਨੀ ਸਭ ਛਿਨਕਿ ਮੈਂ ਨਿਹਾਲੰ॥

(ਅ, ਸ) ਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ **ਹੁਵੈ** ਅਤੇ **ਦੁਨੀ** ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਛੰਦ ਦੇ ਯਗਣ ਗਣ ਅਤੇ ਚਾਲ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਹੁ	ਵੈ	ਤਬ	ਦੁ	ਨੀ	ਸਭ	ਛਿ	ਨਕ	ਮੈਂ	ਨਿ	ਹਾ	ਲੈ
I	S	S	I	S	S	I	S	S	I	S	S

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ਦੂਸਰਾ॥

੫ ਨਮੋ ਸਕਤਿ ਰੂਪੀ ਅਗੰਮਣਿ ਅਡੋਲਾ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜ 'ਚ **ਰੂਪੀ** ਪਾਠ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੋਥੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਰੂਪਣ** ਪਾਠ ਭੇਦ ਹੈ।

੧੧ ਤੁਹੀ ਸੀਤਲਾ ਤੋਤਲਾ ਬਾਕਿਬਾਨੀ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜਾਂ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੋਥੀ 'ਚ **ਬਾਕਬਾਨੀ** ਪਾਠ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ **ਬਾਕਬਾਨੀ** ਤੇ **ਭਵਾਨੀ** ਦਾ ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਤੁੰਹੀ ਨੈਣਿਦੇਵੀ ਅਲਖੁ ਜਗਸਹਾਯੰ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ **ਨੈਣਿ ਦੇਵੀ** ਪਾਠ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੧੬ ਪਕੜਿ ਰਾਜਿ ਬਲਿ ਕੋ ਪਤਾਲੈ ਪਠਾਯੋ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ **ਰਾਜਿ** ਪਾਠ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੧੯ ਤੁਹੀ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਨਿ ਸਦਾ ਸੁਭ ਕਰੰਤੀ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜਾਂ 'ਚ **ਦਾਇਨਿ** ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਯਗਣ (ISS) ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਤੁ ਹੀ ਮੁਕ ਤਿ ਦਾ ਇਨਿ
I S S I S S

੨੦ ਤੁਹੀ ਰਾਧਕਾ ਰੁਕਮਣੀ ਤੂੰ ਕੁਸੱਲਯਾ॥

ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਕੁਸੱਲਯਾ** ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ਤੀਸਰਾ॥

੮ ਸਗਲ ਢੂੰਢਿ ਥਾਕੇ ਲਖਯੋ ਕਛੁ ਨ ਭੇਦਾ॥

(ਅ, ਸ) ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਕਛੁ** ਪਾਠ ਹੀ ਹੈ।

੧੪ ਤੁਹੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੁਇ ਕੰਸ ਕੇਸੀ ਖਪਾਯੋ॥

ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ '**ਹੁਇ**' ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ਚਉਥਾ॥

੭ ਤੁਮ੍ਨ ਸਰਬ ਦੁਸਟਾ, ਕਿਯੇ ਮਾਰਿ ਫਾਨੀ॥

ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਕਿਯੇ** ਪਾਠ ਹੈ, ਜੋ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ।

੧੩ ਤੁੰਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਾਲੀ[੧] **॥**

(ਅ, ਸ) ਲਿਖਤੀ ਬੀੜਾਂ 'ਚ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ **ਪ੍ਰੀਤਿਪਾਲੀ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। ਪਾਠਭੇਦ **ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੀ** ਵੀ ਹੈ।

---

੧. ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਤੁ	ਹੀ	ਸਭ	ਜ	ਗਤ	ਕੀ	ਕ	ਰਹਿ	ਪ੍ਰੀ	ਤਿ	ਪਾ	ਲੀ
I	S	S	I	S	S	I	S	S	I	S	S

੧੫ ਸਭੈ ਪਚਿ ਮੁਏ ਪਾਰ ਪਾਵਤਿ ਨ ਕੋਈ॥

(ਅ, ਸ) ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ **ਮੁਏ** ਪਾਠ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੨੦ ਤੁਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਅਲਖ ਦੇਵੀ ਅਨੂਪੰ॥

(ਅ, ਸ) ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਤੁਕ 'ਚ "**ਅਲਖ ਦੇਵੀ ਅਨੂਪੰ**" ਪਾਠ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ।

੨੧ ਨਹੀ ਭਾਖ ਸਕਉਂ ਮਹਾਮਤਿ[1] ਤੁਮਾਰੀ॥

(ਅ, ਸ) 'ਚ ਬੀੜ 'ਚ ਗਣ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ **ਮਹਾਮਤਿ** ਪਾਠ ਹੈ ਜੋ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ ਮਹਿਮਾ ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ਪੰਜਵਾਂ॥

੧ ਨਮੋ ਦੇਵਿ ਸਾਕੁੰਭਰੀ[2] ਹਿੰਗੁਲਾਜਾ॥

੫ ਛਤਰ ਛੀਨਿ ਮੁਗਲਨਿ ਕਰਹੁ ਬੇਗਿ ਫਾਨੀ॥

ਛਤਰ ਦੇ ਛੱਛੇ ਉੱਪਰ ਅੱਧਿਕ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਬੋਲੋ, ਗਣ ਗਿਣਨ ਵੇਲੇ ਛੱਛਾ ਪੋਲਾ ਸਮਝ ਕੇ ਗਿਣ ਲਉ।

੮ ਅਟਲ ਪੁਰਖੁ ਆਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੀਜੈ॥

(ਅ, ਸ) ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ **ਆਕਾਲ** ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ)

੧. ਵੱਡੀ ਮਤਿ, ਵੱਡਾ ਸਿਧਾਂਤ। ੨. ਸਾਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਵਾਲੀ ਦੇਵੀ

੧੬ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਬਿਨਾ ਕੋਇ ਦੂਸਰ ਹਜੂਰੇ॥

(ਅ, ਸ) ਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਕੋਇ** ਪਾਠ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਭਗਾਵਤੀ ਛੰਦ ਛੇਵਾਂ

੩ ਤੁਹੀ ਅਛਲ ਆਨਾਥ ਦੇਵਨ ਅਨੰਤੀ॥

(ਅ, ਸ) ਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ **ਆਨਾਥ** ਪਾਠ ਹੈ ਜੋ ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੮ ਸਭਨ ਕਉ ਸਬਦ ਵਾਹਿ ਵਾਹੇ ਦ੍ਰਿੜਾਊਂ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜ 'ਚ **ਵਾਹਿ ਵਾਹੇ** ਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੧੪ ਤੁੰਹੀ ਰਿਖਿ ਬਸਿਸਟੇ ਤੁੰਹੀ ਹੈ ਦ੍ਰੂਬਾਸਾ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜ ਤੇ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਖਿ ਅਤੇ **ਦ੍ਰੂਬਾਸਾ** ਪਾਠਗਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

੨ ਤਿਹਿ ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਤੁਮ ਲਾਗ ਰਹੁ ਜੋ ਪੀਛੈ ਪਗ ਨ ਧਰੇ॥

(ਅ, ਸ)ਬੀੜ 'ਚ **ਪੀਛੈ** ਪਾਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ ਪਾਛੈ ਪਾਠ ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

੩ ਇਸ ਬਿਧਿ ਦੁਰਗੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜ ਤੇ ਬਾਬਾ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੀੜ 'ਚ ਪਾਠ **ਇਸ ਬਿਧਿ** ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ

ਜਨਮੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤ ਰੰਗਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ॥੧॥

ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ **ਜਾਤ** ਤੇ ਸ਼ੁਧ ਹੈ। ਕਈ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਾਲ **ਰੰਗਿ** 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੀ ਜੇ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਸੋ ਲਏ ਬਚਾਇ ॥

ਇਹ ਪੰਕਤੀ ਪੁਰਾਤਨ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਬੀੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ।

ਧੰਨ੍ਯ ਧੰਨ੍ਯ ਲੋਗਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥

ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ :– **ਧੰਨ੍ਯ** ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਧੰਨਿਅ ਵਾਂਗ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰੋਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰਿ ਸੌ ਪਾਂਚ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੫॥

ਚਰਿਤ੍ਰੋਪਖ੍ਯਾਨੇ ਦੇ ਰਾਰੇ ਦਾ ਹੋੜਾ ੳ, ਅ, ਸ ਬੀੜਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਅਰਥ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਠੀਕ ਹੈ। ਚਰਿਤ੍ਰ + ਉਪਖਿਆਨ= **ਚਰਿਤ੍ਰੋਪਖ੍ਯਾਨੇ**।

ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਦਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਮਸਤੁ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਮਾਪਤਮ = ਪੂਰਾ ਅਸਤੁ=ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਪੜੇ ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਮ=ਭਲਾ ਅਸਤੁ=ਹੋਵੇ।

ਬਾਂਹ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਬਿਚਾਰ ॥੪੩੫॥

ਬਾਂਹ ਪਾਠ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਥ ਲਿਖਤੀ ਪੋਥੀਆਂ ਵਿਚ '**ਬਾਂਹਿ**' ਪਾਠ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਸਨ ਜਥਾਮਤਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਚਾਰੋ ॥

(ਅ, ਸ) ਬੀੜ ਵਿਚ '**ਕ੍ਰਿਸਨ**' ਪਾਠ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਾਠ '**ਕਿਸਨ**' ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਕਬਿ ਬਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ '**ਕਬਿ**' ਪਾਠ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀਆਂ ਵਿਚ '**ਕਬਯੋ ਬਾਚ**' ਪਾਠ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਤਿਨਿ ਬੇਦਿਯਨ ਕੇ ਕੁਲ ਬਿਖੈ ਪ੍ਰਗਟੈ ਨਾਨਕ ਰਾਇ ॥

(ੲ) ਬੀੜ ਵਿੱਚ **ਬੇਦਿਯਨ** ਪਾਠ 'ਦ' ਦੀ ਸਿਆਰੀ ਅਤੇ ਯ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਛੰਦ ਸ਼ਸਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। (ੳ, ਅ, ੲ, ਸ, ਹ, ਕ, ਖ, ਗ) ਸਭ ਬੀੜਾਂ ਵਿਚ '**ਕੇ**' ਪਾਠ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। '**ਬਿਖੈ**' ਅਤੇ '**ਪ੍ਰਗਟੈ**' ਪਾਠ ਵੀ ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤੀ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਵਾਚਕ ਦਾ ਜਨਾਇਕ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਬਿਖੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਬਿਸਨੁ ਭਗਤਿ ਕੀ ਏ ਫਲ ਹੋਈ ॥

ਛੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਚੌਪਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ 7 ਜਾਂ 8 ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ '**ਕੀ**' 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਾਠ **ਕੀਏ** ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਾਨੋ ਨਹੀ ਬਾਦ ਸੁਬਾਦ ਬਿਬਾਦਿ ॥

ਕੁਝ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੋਹਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ '**ਦੋਹਰਾ**' ਪਦ ਨਹੀਂ ਹੈ,

(**ਅ,ਸ**) ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ '**ਦੋਹਰਾ**' ਪਦ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ **ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ** '**ਦੋਹਰਾ**' ਚਾਰਣੀ ਰੂਪ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ **ਦੋਹਰਾ ਹੰਸ** ਰੂਪ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਥੇ **ਦੋਹਰਾ** ਪਦ ਦਰੁਸਤ ਹੈ।

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਤੋ ਨਾਹੀ ਮੈਨੋ ਜੋਗੁ ਕੀਤੋਈ ॥

ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ :- **ਕੀਤੋ ਈ** ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ। ਕੀ ਤੋਈ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

ਤਰਸੁ ਪਇਆ ਮਿਹਰਾਮਤਿ ਹੋਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਜਣੁ ਮਿਲਿਆ ॥

'**ਪਇਆ**' ਪਦ 'ਤੇ ਜਮਕ ਲਾ ਕੇ '**ਮਿਹਰਾਮਤਿ**' ਪਾਠ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਈ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਲਾਉਣਾ ਹੈ।

ਸੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ! ਦੇਸ਼, ਕਾਲ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਠਾਂ ਅਤੇ ਉਚਾਰਣਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਭੇਦ ਪਏ ਹਨ, ਜੋ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ। ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਠਾਂ ਅਤੇ ਉਚਾਰਣਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ, ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਆਪ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਦਾਸ (ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲੀ) ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਹੱਥਲਿਖਤ ਸਰੂਪ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਅਰਥ ਪ੍ਰਪਾਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਤੀ ਮਾਤਰ ਪਾਠਾਂ ਅਤੇ ਉਚਾਰਣ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਗੁਟਕੇ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਆਖ਼ਿਰ ਦਾਸ ਸਦਾ ਹੀ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਦਾ ਹੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਹੈ।

